DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

ESKİ TÜRK DİLİ TEST-1 1

ESKİ TÜRK DİLİ TEST-2 9

ESKİ TÜRK DİLİ TEST-3 16

HALK EDEBİYATI TEST-1 23

HALK EDEBİYATI TEST-2 31

ESKİ TÜRK EDEBİYATI TEST-1 41

ESKİ TÜRK EDEBİYATI TEST-2 48

ESKİ TÜRK EDEBİYATI TEST-3 55

TANZİMAT EDEBİYATI TEST-1 62

TANZİMAT EDEBİYATI TEST-2 70

SERVETİFÜNUN VE FECR-İ ATİ DÖNEMİ TEST-1 77

SERVETİFÜNUN VE FECR-İ ATİ DÖNEMİ TEST-2 85

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-1 91

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-2 99

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-3 106

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-4 113

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-5 120

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-6 127

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-7 134

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-8 142

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-9 149

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-10 157

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEST-11 166

ESER ÖZETLERİ BÖLÜMÜ 174

MEB 100 TEMEL ESER LİSTESİ 202

TÜRK EDEBİYATINDA SANATÇILARIN UNVANLARI 207

KURTULUŞ SAVAŞINI KONU ALAN YAZARLAR VE ROMANLARI 207

TÜRK EDEBİYATINDAKİ ÖNEMLİ DERGİLER 208

YANLIŞ BATILILAŞMAYI İŞLEYEN ESERLER 208

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ESKİ TÜRK DİLİ / TEST – 1

1. "Asya ve Avrupa'nın Kuzey ve Doğu Kısımları" adlı çalışmasını Rus Çarına takdim etmiştir. Bu çalışmada ilk defa Yenisey yazıtları, Çuvaşça ve Yakutça ile bilgilere rastlarız.

Yukarıda sözü edilen eseri yazan araştırmacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Messerschmid
B) W. Schott
C) Castren
D) Strahlenberg
E) Wiedelmann

2. "Sibirya Boyunca Keşif Seyahatı" **adlı eseriyle Yenisey yazıtlarıyla ayrıntılı bilgi veren araştırmacı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Wiedelmann
B) Messerschmid
C) W. Schott
D) Castren
E) Strahlenberg

3. ---- 930 yılında Köktürk harfleriyle kâğıda yazılmış olan "Fal Kitabı" 65 paragraftan meydana gelmektedir.

Yukarıda verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Huastuanift*
B) *İki Yıltız Nom*
C) *Irg Bitig*
D) *Codex Cumanicus*
E) *Sutralar*

4. Uygur dönemi eseridir. Eser, Maniheizmin felsefesi ile ilgili konuları işler. Ayrıca; dualar, vaaz parçaları, manastır kitapları ve hayvan masalları vardır.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Altun Yaruk*
B) *Sekiz Yükmek*
C) *Huastuanift*
D) *İki Yıltız Nom*
E) *Codex Cumanicus*

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5. Budizm'in kutsal kitabıdır. 700 sayfalık bu metinde Budizm'in inanç felsefesi, din adamlarının menkıbeleriyle zenginleştirilerek anlatılmıştır. Eser, 10.yüzyılda Şıngku Seli Tutung tarafından Çince'den Uygurca'ya çevrilmiştir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Codex Cumanicus*
B) *Altun Yaruk*
C) *Sekiz Yükmek*
D) *Huastuanift*
E) *İki Yıltız Nom*

6. Burkancı "rahip ve rahibelerin hayatını, günlük yaşamlarını düzenleyen kuralları içine alan eserlere" ---- denir.

Yukarıda verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sudurlar
B) Vinayalar
C) Abidarmalar
D) Çatikler
E) Kaviler

7. Sudurlar içinde yer alırlar. Uygur dil ve edebiyat metinleri arasında özel bir yere sahiptir; çünkü bunlar bazen bir hayli uzun masallardır. Çok defa da sudurlardan ayrı kitaplar halinde yazılmışlardır. Burkanların çeşitli hayatlarını anlatan, olağanüstü olaylarla süslü masallardır. İslâmî edebiyattaki menkıbeleri hatırlatırlar.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çatikler
B) Sûtralar
C) Kaviler
D) Vinayalar
E) Abidarmalar

YEDİİKLİM

8. Burkancılığın metafizik yönünü işleyen eserlerdir. "Kuru, sıkıcı, ağır" bir ifadeye sahip olan bu eserler, "Türkçenin ilim ve felsefe dili olarak da kullanıldığını ve dilin imkânlarının zenginliğini gözler önüne sermektir"

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vinayalar
B) Çatikler
C) Sudurlar
D) Kaviler
E) Abidarmalar

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9. Toharca'dan genişletmelerle Uygurca'ya çevrilen eser, bu şekilde körünç "görülecek şey, sahne eseri" olarak yazılmıştır. Eserin bir kısmı Buda'nın hayatını anlattığından, konu bakımından avadanaların arasına girdiği gibi, bir kısmı da onun vaazlarını içine alır, yani sutralara aittir. Budanın dinî temsil kademelerini, dinini yükseltmek ve tanıtmak için yaptığı hareketleri anlatır.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sudurlar*

B) *Vinayalar*

C) *Aç Pars hikâyesi*

D) *Maitrisimit*

E) *Çeştani Bey hikâyesi*

10. Çinli bir Burkan rahibinin 630-645 yılları arasında Türkistan üzerinden Hindistan'a yaptığı seyahati ve Çin'deki hayatını anlatan bir seyahatname ve biyografidir.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Prens Kalyanamkara ve Papamkara Hikâyesi*

B) *Kuanşi İm Pusar*

C) *Hüen-Tsang Biyografisi*

D) *Aç Pars Hikayesi*

E) *Çeştani Bey Hikayesi*

11. Eserde Ay Toldı başka bir şehirde kendini yetiştirdikten sonra devletin merkezine gider ve hükümdar Kün Togdı'nın hizmetine girer. Yusuf'un da aynı şekilde Balasagun'da yetiştiği ve Kaşgar'a giderek Tavgaç Uluğ Buğra Han'ın hizmetine girdiği ön sözde belirtilmiştir.

Yukarıda bahsedilen eser Yusuf Has Hacip'in "Kutadgu Bilig" **adlı eserinin ön sözünün bir kısmıdır. Yazar bu eserin ön sözünde kullandığı dili aşağıdakilerden hangisi olarak tanımlar?**

A) Hakaniye Dili

B) Karahanlı Dili

C) Buğra Han Dili

D) Uygur Dili

E) Göktürk Dili

12. 14.yüzyılın ilk arısında Harezm muhitinde Arap harfleriyle istinsah edilmiş olmalıdır. Bu dönemde Batı Türkistan, Çağatay Hanlığı yönetimindeydi.

Ve Kâşgar Türk kültür merkezi Harezm'e kaymış bulunuyordu. Eser Batı Türkistan'da uzun asırlar boyunca özel kütüphanelerde kaldıktan sonra, Katanov'un asistanı Ahmet Zeki Velidi Togan tarafından tekrar bulunmuştur.

Parçada sözü edilen "Kutadgu Bilig" **nüshası aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mısır

B) Kahire

C) Herat

D) Fergana

E) İstanbul Topkapı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

13. Mısır nüshası 1896'da Kahire'deki Hidiv Kütüphanesi müdürü ---- tarafından bulunmuştur ve halen Kahire'deki Mısır Devlet Kütüphanesindedir. Mısır nüshası Arap harfleriyle yazılmış ve 5800 beyittir.

Yukarıda bahsedilen "Kutadgu Bilig"**in Mısır nüshasını bulan kişi kimdir?**

A) *Fıtrat*

B) *Hammer-Purgstall*

C) *Amédée Jaubert*

D) *Moritz*

E) *Abdürrezak Bahşı*

14. Süngekke yilig teg erenke bilig
Eren körki akl ol süngekning yilig
Biligsizyiligsiz süngek teg hali
Yiligsiz süngekke sunulmaz elig

Yukarıda verilen dörtlük aşağıdaki eserlerden hangisine ait olabilir?

A) *Atebetü'l-Hakâyık*

B) *Divanü Lügati't-Türk*

C) *Kutadgu Bilig*

D) *Divan-ı Hikmet*

E) *Nehcü'l Feradis*

15. "Kaşgarlı Mahmud Bin Muhammed tarafından hazırlanmış olan Türkçenin bilinen ilk sözlüğü Divanü Lügati't-Türk'tür. Divanü Lügati't-Türk'ün tek yazma nüshası vardır. Bu nüsha Diyarbakırlı Ali Emirî Efendi tarafından 1917 yılında bir sahaftan satın alınmıştır.

Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılmış olan eser, sadece sözlük değildir; sözcüklerin anlamının yanı sıra verilen örnek cümleler, dörtlükler ve dil bilgisi bilgileri ile dönemin kültürü, dil ve ağız özellikleri hakkında da bilgi edinmemizi sağlamaktadır. Eserin içindeki dörtlükler hece vezniyle yazılmıştır.

Yukarıda sözü edilen eserin tek yazma nüshası günümüzde hangi kütüphanede bulunmaktadır?

A) Millet Kütüphanesi

B) Yeni Camii Kütüphanesi

C) Ayasofya Kütüphanesi

D) Bursa Orhan Kütüphanesi

E) British Museum

16. ***Divanü Lügati't-Türk*** **ile verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) *Divanü Lügati't-Türk* hakkında ilk çalışma Kilisli Rıfat Bilge tarafından yapılmıştır.

B) *Divanü Lügati't-Türk*'ün söz varlığı ilk kez Carl Brockelmann tarafından incelenmiştir.

C) *Divanü Lügati't-Türk*'te Alper Tunga sagusunun 9 dörtlüğü bulunmaktadır.

D) Kaşgarlı Mahmut eserini, Tavgaç Buğra Han'a sunmuştur.

E) *Divanü Lügati't-Türk* tamamiyle Besim Atalay tarafından Türkçeye çevrilmiştir.

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

17. Biliglig biligni edergen bolur
Bilig tatgını dost biliglig bilur
Bilig bildurur bil bilig kadrini
Biligni biligsiz otun ne kılur

Yukarıda verilen dörtlük aşağıdaki eserlerden hangisine ait olabilir?

A) *Nehcü'l Feradis*
B) *Divan-ı Hikmet*
C) *Atabetü'l-Hakâyık*
D) *Divanü Lügati't-Türk*
E) *Kutadgu Bilig*

18. Karahanlı Türkçesiyle yazılmış eser Yüknekli Edib Ahmed bin Mahmud tarafından XII. yüzyılda yazıldığı tahmin edilen "Atabetü'l Hayayık"tır (Hakikatlerin Eşiği). On dört bölümden oluşan eserde kırk beyit ile yüz bir tane dörtlük bulunmaktadır, eserin tamamı 484 mısradır. Nerede, ne zaman yazıldığı tam olarak bilinmeyen eser yine kim olduğunu, nerede hüküm sürdüğünü bilmediğimiz Türk ve Acem meliki Muhammed Dad İspehsalar Bey'e sunulmuştur. Yazılış yeri ve tarihi henüz aydınlatılamamış olan *Atabetü'l- Hakayık* da *Kutadgu Bilig* gibi aruzun fa i lün/ fa i lün/ fa i lün/fa ül vezniyle yazılmıştır. Bu eserin bugün elimizde 4 yazma nüshası bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu nüshalar arasında <u>bulunmaz</u>?

A) Semerkand nüshası
B) Tokat nüshası
C) Ayasofya nüshası
D) Topkapı Sarayı kütüphanesi
E) Ankara Seyit Ali nüshası

19. ***Divan- ı Hikmet*** **ile verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?**

A) Eser, sadece aruz ölçüsü ile yazılmıştır.
B) Dörtlük ve beyitle yazılmıştır.
C) Eserin uyaklanışı abcd dddb eeeb şeklindedir. Dördüncü dizelerin birbiriyle uyaklı oluşu hatta zaman zaman aynen tekrarlanışı bu şiirlerin musiki ile okunmak için söylendiğini gösterir.
D) *Divan-ı Hikmet*'i Ahmet Yesevi yazmamıştır. Ahmet Yesevi'nin kurduğu tarikattaki Şaban Durmuş, Ahmet Yesevi'nin görüşlerini ve düşüncelerini kitap hâline getirmiştir.
E) Eser, Karahanlı dönemi eseri olarak bilinmesine rağmen 17. yüzyılda yazıya geçirildiği için Çağatay dili özellikleri taşır.

20. Dünya mening digenler cihân malın alganlar
Kergez kuş dik bolu ban ol haramga batmışlar
Tatlıg totlıg yiyenler, rürlüg türlüg kiygenler
Altun taht olturgenler toprak astın kalmışlar

Yukarıda verilen beyitler anlam ve dil özellikleri bakımından aşağıdaki eserlerden hangisine ait olabilir?

A) *Nehcü'l Feradis*
B) *Divan-ı Hikmet*
C) *Atebetü'l-Hakâyık*
D) *Divanü Lügati't-Türk*
E) *Kutadgu Bilig*

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

ÇÖZÜMLER

1. "Asya ve Avrupa'nın Kuzey ve Doğu Kısımları" adlı çalışmasını Rus Çarına takdim eden araştırmacı Strahlnberg'dir. Strahlenberg, eserinde Ural-Altay kavimlerinin konuştuğu 32 dil Tatar adı altında toplamış ve bu dilleri 6 gruba ayırmıştır.

1. Fin-Ugor
2. Türk-Tatar
3. Samoyed
4. Moğol-Mançu
5. Tunguz
6. Karadeniz ve Hazar denizi arasındaki halklar.

Cevap D

2. "Sibirya Boyunca Keşif Seyahatı" adlı eser Messerschmid'e aittir.

Cevap B

3. Soruda verilen boşluğa "Irg Bitig" getirilmelidir. Uygurlara ait olan Irk Bitig'in kelime anlamı fal kitabıdır. Uygurlara ait olan diğer metinlerden ayrılan en önemli özelliği Köktürk alfabesi ile yazılmış olmasıdır.

Cevap C

4. Maniheizmin felsefesini anlatan eser İki Yıltız Nom"dur.(İki Gök Kanunu manasına gelir.)

Cevap D

5. Buda'nın menkıbelerini anlatan eser Altun Yaruk'tur.

Cevap B

6. Budist rahip ve rahibelerin günlük yaşamını anlatan ve nasıl davranılması gerektiğini belirten eserlere Viyana denir. Viyanaların en bilineni "Pravarana"dır.

Cevap B

7. Soruda bahsedilen eserlere Çatik denir. Çatikler, Burkanların hayatlarını anlatan süslü masallardır.

Cevap A

YEDİİKLİM

8. Burkancılığın metafizik yönünü işleyen eserlere Abidarma denir. En önemli Abidarim Kıınlıg Koşavarti Şastir adlı eser Çinceden tercüme edilmiş hacimli bir eserdir.

Cevap E

9. Toharcadan genişletmelerle Uygurcaya çevrilen Maitrisimit, bu şekilde körünç "görülecek şey, sahne eseri" olarak yazılmıştır. Maitrisimit'in bir kısmı Buda'nın hayatını anlattığından, konu bakımından avadana'ların arasına girdiği gibi, bir kısmı da onun vaazlarını içine alır, yani sutra'lara aittir.

Cevap D

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

10. Soruda bilgisi verilen eser Hüen-Tsang Biyografisi'dir.

Cevap C

11. Yusuf Has Hacip'in "Kutadgu Bilig" adlı eserinin ön sözünde belirttiği dil Buğra Han Dili'dir.

Cevap C

12. Kutadgu Bilig, Türkçenin en temel ve Türk dili araştırmalarının en önemli kaynak eserlerindendir. İslâmî Türk edebiyatının adı bilinen ilk şair ve düşünürü Balasagun'lu Yusuf Has Hacib tarafından yazılmıştır. Bilinen üç nüshası, bugün Fergana, Viyana ve Mısır'da bulunmaktadır. Soruda bahsedilen nüsha Fergana nüshasıdır.

Cevap D

13. Bu nüsha, Kahire'de, Hidiv kütüphanesinin o zamanki müdürü Alman Moritz tarafından 1896 yılında bulunmuştur.

Cevap D

14. Soruda verilen dörtlük Atabet' ül-Hakayık'a aittir. Atabet' ül-Hakayık 12. asrın ilk yarısında, Yüknekli Edîb Ahmed bin Mahmud tarafından yazılmış manzum bir ahlâk kitabıdır. Türk ve Acem ülkelerinin meliği- emîr-i âzam Muhammed Dâd İspehsâlâr Beg'e sunulmuştur.

Cevap A

15. Kaşgarlı Mahmud Bin Muhammed tarafından hazırlanmış olan Türkçenin bilinen ilk sözlüğü Divanü Lügati't-Türk'ün tek yazma nüshası Millet Kütüphanesi'nde yer almaktadır.

Cevap A

YEDİİKLİM

16. Divanü Lügati't-Türk ile verilen bilgilerden "D" şıkkı yanlıştır. Kaşgarlı Mahmut bu eserini Abbasî Halifesi Ebûl Kasım Abdullah 'a sunmuştur.

Cevap D

17. Soruda verilen dörtlük Yüknekli Edîb Ahmed bin Mahmud'un Atabet' ül-Hakayık'ına aittir.

Bilgiyi daima bilgili arar.

Bilginin tadını, ey dost, bilgili bilir.

Bil ki bilginin kadrini yine bilgi bildirir.

Bilgisiz odun bilgiyi ne yapar?

Cevap C

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

18. Atabetü'l Hakâyık'ın üçü tam, biri eksik dört nüshası bilinmektedir. Ayrıca yazma bir mecmua ile Türkçe Uygur metinleri arasındaki bir varakta da esere ait birer dörtlük bulunmaktadır. 848'de (1444) Semerkant'ta Uygur harfleriyle yazılmış Semerkant nüshası (Süleymaniye Ktp., Ayasofya, nr. 4012), yine aynı yerde 884'te (1480) İstanbul'da Abdürrezzak Bahşı eliyle Uygur ve Arap harfleriyle yazılmış bir diğer nüsha (nr. 4757) ile, Arap harfleriyle ve muhtemelen İstanbul'da yazılmış nüshalar (Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Hazine, nr. 35552) tamdır. Uzunköprülü Seyid Ali'ye ait eksik nüshanın ise bugün nerede olduğu bilinmemektedir (bk. R. R. Arat neşri, s. 32). Esere ait birer dörtlük ihtiva eden yazma mecmua Ankara Maarif Kütüphanesi'nde (bk. R. R. Arat neşri, s. 34), Türkçe Uygur metinleri arasındaki varak ise Berlin'de Prusya İlimler Akademisi'ndedir.

Cevap B

19. Divan-ı Hikmet, 12. yüzyılda Ahmet Yesevi tarafından dörtlüklerle ve hece ölçüsüyle yazılmış dini, tasavvufi ve öğretici bir eserdir.

Divan-ı Hikmet'in Özellikleri:

- Kitapta Allah aşkı Peygamber sevgisi işlenmiştir.
- Eser Karahanlı Türkçesinin Hakaniye Lehçesiyle yazılmıştır.
- Sade ve yalın bir dil kullanılmıştır.
- Aruz ve hece ölçüsü kullanılmıştır.
- Dörtlük ve beyitle yazılmıştır.
- 144 hikmet ve 1 münacaat'tan oluşur.
- Şiirlerde ulusal ögeler (ölçü, nazım biçimi, yarım uyak) ile İslamlıktan gelme yabancı ögeler (din ve tasavvuf konuları, yabancı sözcükler) bir arada kullanılmıştır.
- Eserin uyaklanışı abcd dddb eeeb şeklindedir. Dördüncü dizelerin birbiriyle uyaklı oluşu hatta zaman zaman aynen tekrarlanışı bu şiirlerin musiki ile okunmak için söylendiğini gösterir.
- Divan-ı Hikmet'i Ahmet Yesevi yazmamıştır; Ahmet Yesevi'nin kurduğu tarikattaki Şaban Durmuş, Ahmet Yesevi'nin görüşlerini ve düşüncelerini kitap haline getirmiştir.
- Didaktiktir ve manzum bir eserdir.

Cevap A

20. Sorudaki eser Ahmet Yesevi'nin Divan-ı Hikmet adlı eserinin bir parçasıdır. Eser, 12. yüzyılda dörtlüklerle ve hece ölçüsüyle yazılmış dini, tasavvufi ve öğretici bir eserdir.

Cevap B

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ESKİ TÜRK DİLİ / TEST - 2

1. Aşağıdakilerden hangisi Harezm dönemi eserlerinden biri değildir?

A) Mukaddimetü'l Edep
B) Muinü'l Mürid
C) Nehcü'l-Feradîs
D) Kısasü'l-Enbiya
E) Mahzenü'l-Esrar

2. Türk edebiyatının kırk hadis çevirilerinin ilk örneği olan eser Mahmut Bin Ali tarafından 1357 yılında yazılmıştır. Eserin orijinal adı; "Uştmahlarnıng Açık Yolı" şeklindedir. En önemli nüshası ise "Yeni Camii" nüshasıdır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) *Mukaddimetü'l Edep*
B) *Muhabbetname*
C) *Muinü'l Mürid*
D) *Nehcü'l-Feradîs*
E) *Kısasü'l-Enbiya*

3. 1075-1144 yıllarda Harezm'de yaşamış büyük Türk müfessiri ve dilcisi Mahmud Zemahşeri tarafından kaleme alınmıştır. Eser beş kısımdır: adlar, fiiller, fiil çekimi, isim çekimi ve harfler. Süleyman Çelebi'nin "Vesilet'ün Necat" adlı eserine kaynaklık etmiştir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Kısasü'l-Enbiya
B) Mukaddimetü'l Edep
C) Muhabbetname
D) Muinü'l Mürid
E) Nehcü'l-Feradîs

4. 1314 yılında İslam adında bir şair tarafından yazılan ve Harezm yerel dil özelliklerini ihtiva eden bir eserdir. Dini şiirlerden meydana gelen eser yaklaşık 900 beyitlik bir risaledir. Eser Arapça bilgiler vermeyi esas almıştır. Fazla hacimli değildir. Eserin tek yazma nüshası Bursa'dadır.

Parçada sözü edilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Miraçname
B) Kısasü'l-Enbiya
C) Muinü'l Mürid
D) Muhabbetname
E) Mukaddimetü'l Edep

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5.
- On bir küçük "name" şeklinde yazılmıştır.
- Mesnevi nazım biçimiyle kaleme alınmıştır.
- İçinde gazel başta olmak üzere farklı nazım biçimlerine de yer verilmiştir.
- Mefailün / mefailün / feülün vezni ile kaleme alınmıştır.
- 1353'te Harezmi tarafından yazılmıştır.

Yukarıda verilen maddeler aşağıdaki eserlerden hangisi ilgilidir?

A) Mukaddimetü'l Edep
B) Miraçname
C) Kısasü'l-Enbiya
D) Muhabbetname
E) Muinü'l Mürid

6. Mensur bir yapıya sahiptir. Günümüze ulaşan tek nüshası vardır. Bu tek nüsha, Uygur harfli olması sebebiyle dikkat çekicidir.14.yüzyılda yazıldığı tahmin edilmektedir. Fakat 15.yüzyılın ikinci yarısında 1436'da Herat't Malik Bahşı tarafından istinsah edilmiştir.

Parçada sözü edilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Miraçname
B) Kısasü'l-Enbiya
C) Muinü'l Mürid
D) Muhabbetname
E) Mukaddimetü'l Edep

7. Bursa Orhan Kütüphanesinde Muinü'l Mürid'in bulunduğu mecmuanın sahife kenarlarına yazılmış 6 kıtalık bir metindir. Dörtlüklerle yazılmış tasavvufi didaktik bir parçadır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Cümcüme-name
B) Muhabbetname
C) Siracü'l-Kulûb
D) Cevahir'ül Esdaf
E) Kısasü'l-Enbiya

8. İlyas peygambere iman etmediği için çok eziyetler çeken; fakat kendi adamlarına iyi davrandığı için İsa peygamber tarafından diriltilen Kesikbaş adlı meşhur dini menkıbenin Feriduddin Attar'a dayanan manzum bir tercümesidir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Cümcüme-name
B) Cami'ü't-Tevarih
C) Siracü'l-Kulûb
D) Cevahir'ül Esdaf
E) Hilyet'ül-Lisan ve Hulbetü'l-Beyan

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9. Uygur harfleriyle 21 varaktan oluşan eserin her sayfasında 9 satır bulunmaktadır. Son sayfasındaki iki satır eksiktir. Kimi sayfasındaki bazı yerler okunmaz haldedir. Bilinen tek yazma nüshası Paris'tedir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Hilyet'ül-Lisan ve Hulbetü'l-Beyan

B) Oğuz Kağan Menakıbı

C) Cami'ü't-Tevarih

D) Siracü'l-Kulûb

E) Cevahir'ül Esdaf

10. "Codex Cumanicus" **ile verilen bilgilerden hangisi yanlış verilmiştir?**

A) Kıpçakça dil bilgisi kuralları ve 47 bilmece vardır.

B) Codex Cumanicus, Latin alfabesiyle yazıldığı bilinen ilk Türkce eserdir.

C) Kitabın en önemli özelliği Latin-Gotik harfleriyle yazılmasıdır.

D) İlk 55 yaprak İtalyanlarca, sonraki 26 yaprak Almanlarca yazılmıştır.

E) Kitabın yazarı Pietro Ferroguto'dur.

11. Bir Arap dilcisi olan Ebu Hayyan eseri 1312'de tamamlamıştır. Eser; sözlük ve gramer olmak üzere iki ana kısımdan oluşmaktadır. Eser üzerinde ilk bilimsel çalışma İstanbul'da bulunan iki nüshayı karşılaştırmalı olarak ele alıp inceleyen Ahmet Caferoğlu tarafından yapılmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Kitabü'l İdrâk li Lisani'l Etrak

B) Kitâb-ı Mecmû-ı Tercûman-ı Türkî ve Acemi Ve Mugali

C) Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fi'l-Lûgati't-Türkiyye

D) Bulgatü'l Müştâk fî Lûgati't-Türk ve'l-Kıfçak

E) Ed-Durretü'l Mudiyye fi'l-Lügatit-Türkiye

YEDİİKLİM

12. Kitap iki kısımdan meydana gelmektedir. Birinci kısım Arapça-Türkçe sözlüktür. Bu bölüm 63 yapraktır. İkinci kısım ise Moğolca-Farsça sözlüktür. İkinci bölüm ise 13 yapraktır. Eserin tek nüshası vardır ve Hollanda'nın Lediden Akademisi kütüphanesindedir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Ed-Dürretü'l Mudiyye fi'l-Lügatit-Türkiye

B) Kitabü'l İdrâk li Lisani'l Etrak

C) Kitâb-ı Mecmû-ı Tercûman-ı Türkî ve Acemi Ve Mugali

D) Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fi'l-Lûgati't-Türkiyye

E) Bulgatü'l Müştâk fî Lûgati't-Türk ve'l-Kıfçak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

13. Kıpçak Türkçesine ait sözlük ve gramerlerden birisidir. Sözlük bölümünde Arapça kelimeler alfabetik olarak sıralanmış; her harfte önce isimler, sonra fiiller ve bunların Türkçe karşılıkları verilmiştir. Eserin adı "Türk Dilinde Temiz Armağan" anlamına gelmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Bulgatü'l Müştâk fî Lûgati't-Türk ve'l-Kıfçak

B) Ed-Durretü'l Mudiyye fi'l-Lügatit-Türkiye

C) Kitabü'l İdrâk li Lisani'l Etrak

D) Kitâb-ı Mecmû-ı Tercûman-ı Türkî ve Acemi Ve Mugali

E) Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fi'l-Lûgati't-Türkiyye

14. Kıpçak dönemine ait bir eserdir. Cemaleddin Ebû Muhammed Abdullah Et-Türkî tarafından 14-15 yüzyıllarda yazılmış Arapça-Türkçe bir sözlüktür. Eser, ikinci yapraktan itibaren zikzaklı baklava dilimi biçimindedir. Her sayfa da 23 dilim bulunur.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerdenhangisine aittir?

A) Bulgatü'l Müştâk fî Lûgati't-Türk ve'l-Kıfçak

B) Ed-Durretü'l Mudiyye fi'l-Lügatit-Türkiye

C) Kitabü'l İdrâk li Lisani'l Etrak

D) Kitâb-ı Mecmû-ı Tercûman-ı Türkî ve Acemi Ve Mugali

E) Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fi'l-Lûgati't-Türkiyye

15. 1387'de İskenderiye'de meydana getirilen satır altı bir fıkıh kitabıdır. Eserin mütercimi veya müstensihi Berke Fakîh'tir. Toparlı Berke Fakîh'i müstensih olarak kabul etmektedir. Tek nüshası, İstanbul Süleymaniye Kütüphanesinde, Ayasofya bölümündedir. 498 varak olan eserde üstte bulunan Arapça satır siyah mürekkeple, altta bulunan Türkçe satır kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Türkçe kısımda çok az hareke kullanılmıştır

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Kitâb fi'l-fıkıh

B) Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî

C) İrşâdü'l-Mülûk ve's-Selâtîn

D) Kitâb Mukaddime-i Ebu'l-Leysi's-Semerkandî

E) Mukaddimetü'l-Gaznevîfî'l-İbâdât

16. Sadî'nin 1258'de yazılmış Gülistan adlı eserinin Kıpçak Türkçesine tercümesidir. Asıl adı Kitâb Gülistân bi't-Türkî olan eser ---- tarafından tercüme edilmiş ve 1 Eylül 1391 tarihinde tercüme tamamlanmıştır. Eser tercümeden çok adaptasyon karakterindedir. Fuat Köprülü de "Gülistan tercümesi o kadar selis ve temiz bir lisanla yazılmıştır ki mütercimin edebî kudreti, cidden, her türlü itirazın fevkindedir."demiştir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Cüveyni

B) Zemahşeri

C) Hüseyin Bin

D) Ahmed Seyf-i Sarâyî

E) Muhammed bin Yakub

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

17. Gülistan tercümesinin tek yazması, Seyf-i Sarayî'nin elinden çıkmıştır. Bu yazma nüsha aşağıdaki kütüphanelerden hangisinde bulunmaktadır?

A) Semerkand Nüshası
B) Leiden İlimler Akademisi Kütüphanesi
C) Ayasofya Nüshası
D) Topkapı Sarayı Kütüphanesi
E) Ankara Seyit Ali Nüshası

18. 14. yüzyılın sonlarında yazıldığı tahmin edilen atlar ve veterinerlikle ilgili bir kitaptır. Arapçadan tercüme edilmiştir. Eserin hangi Arapça kitaptan, kim tarafından ve ne zaman tercüme edildiği belli değildir. Mütercim, eserinin girişinde Tolu Beg'in emriyle tercümeyi yaptığını belirtir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Baytaratü'l-Vâzih
B) Münyetü'l-Guzât
C) Kitâbü'l-Hayl
D) Kitâb fi-İlmi'n-Nüşşâb
E) Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî

19. 14. yüzyılın ikinci yarısında veya 15. Yüzyılın başlarında Arapçadan Türkçeye çevrilmiş bir binicilik kitabıdır. Tercüme tarihi ve mütercimi bilinmemektedir. Eserin bilinen tek nüshası 1446-1447'de istinsah edildiğine göre bu tarihten önce tercüme edildiği kesindir. Eserin Arapça aslı el-Furûsiyye fi-Remyi'1- Cihâd adını taşır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Baytaratü'l-Vâzih
B) Münyetü'l-Guzât
C) Kitâbü'l-Hayl
D) Kitâb fi-İlmi'n-Nüşşâb
E) Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî

YEDİİKLİM

20. 14. yüzyılın sonlarında veya 15. yüzyılın başlarında Farsçadan Türkçeye çevrilmiş bir atçılık ve veterinerlik kitabıdır. Bazı çalışmalarda Kitâb fî-Riyâzati'1-Hayl olarak adlandırılmıştır. Ne zaman ve kim tarafından tercüme edildiği belli değildir. Eser; atların özellikleri, at hastalıkları, tedavi usulleri ve at terbiyesi hakkındadır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Baytaratü'l-Vâzih
B) Münyetü'l-Guzât
C) Kitâbü'l-Hayl
D) Kitâb fi-İlmi'n-Nüşşâb
E) Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

ÇÖZÜMLER

1. Mahzenü'l-Esrar adlı eser Haydar Tilbe'ye aittir. Haydar Tilbe, Çağatay Edebiyatında "Klasik Öncesi Devir" (1400-1465) denen döneminin şairidir.

Cevap E

2. Soruda verilen bilgiler Nehcü'l-Feradis'e aittir. Kerderli Mahmud bin Ali tarafından yazılmış dinî ve didaktik bir esedir. Fuat Köprülü de Nehcü'l-Feradis'i 14. asırda Hakaniye Türkçesinden Çağatay Türkçesine doğru gidişte tekâmül silsilesinin en mühim eseri olarak görür

Cevap D

3. Mukaddimetü'l Edep: Mahmud bin Ömer ez Zemahşerî tarafından yazılan eser bir sözlük olup Harezmşah Atsız bin Muhammed bin Anuş Tigin'e sunulmuştur. Eserin nüshalarında yazılış tarihi kayıtlı değildir. Eserde Harezm Türkçesi, Farsça, Moğolca, Çağatayca, Osmanlıca gibi dillerde satır altı tercümeler bulunmaktadır. Beş bölümden oluşmaktadır:

1. Fiiller,
2. İsimler,
3. Harfler,
4. İsim çekimi,
5. Fiil çekimi

Cevap B

4. Eser, Şeyh Şeref Hoca tarafından dinî bilgileri öğretmek maksadı ile yazılmıştır. Eserin müellifi konusunda Janos Eckmann, "İslam" ismini verirken F. Köprülü ve Zeki. V. Togan kararsız kalmışlardır. Ebu'l Gazi Bahâdır Han'ın, Şecere-i Terâkîme adlı eserinde belirtildiği üzere, Arapça yazılmış bazı dinî meselelerin daha rahat anlaşılması için Şeyh Şeref Hoca'dan Türkçeye çevrilmesi istenmiştir.

Cevap C

5. Muhabbet-Nâme: Harezmî tarafından 1353 (h.754)'te Muhammed Hoca Bey'in isteği üzerine yazılmış manzum bir eserdir. Altın Ordu sahası içerisinde değerlendirilen eser mesnevi tarzında 11 küçük "nâme"den oluşur. İçinde "kıta" adı verilen gazeller de bulunmaktadır. Fuat Köprülü, eserin dilinden bahsederken Arapça, Farsça kelimeler biraz fazla olmasına rağmen eserin çok akıcı bir lisanla yazıldığını ve Harezmî'nin Türkçeyi çok başarılı bir şekilde kullandığını ifade eder. Köprülü'ye göre eser 15. yüzyıl Çağataycasına en yakın eser olarak değerlendirir.

Cevap D

6. Mirac-Nâme: Mirac olayını anlatan mensur bir eserdir. Paris Bibliotheque Nationale'de muhafaza edilen Uygur harfleri ile yazılmış tek nüshası Malik Bahşı tarafından 1436'da istinsah edilmiştir

Cevap A

7. Muinü'l Mürid'in bulunduğu mecmuanın sahife kenarlarına yazılmış 6 kıtalık yazılmış metin Cevahir'ül Esdaf'dır.

Cevap D

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

8. Cümcüme-Nâme: Hüsâm Kâtip tarafından Altın Ordu'da 1368 -1369 (h.770) yılında mesnevi şeklinde yazılmış dinî bir eserdir. Lirik bir hikâyesi olan eser, şekil, içerik ve vezin olarak Feridüddin Attar'dan tercümedi

Cevap A

9. Soruda verilen eser Oğuz Kağan Menakıbı'dır.

Cevap B

10. Soruda verilen bilgilerden "E" şıkkı yanlış verilmiştir. Eser, 1362 yılında Venedik Kütüphanesine şair Petrarca tarafından bağışlanmıştır.

Cevap E

11. Ebu Hayyan tarafından yazıya geçirilen eser Kitabü'l İdrâk li Lisani'l Etrak'tır. Arapça olarak kaleme alınan eser, Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılmıştır.

Cevap A

12. Soruda özellikleri verilen eser, Kitâb-ı Mecmû-ı Tercûman-ı Türkî ve Acemi Ve Mugali'dir. Eser, kelime türlerine göre düzenlenmiş bir gramer sözlüktür.

Cevap E

13. Türk Dilinde Temiz Armağan anlamına gelen eser, Et-Tuhfetü'z-Zekiyye fi'l-Lûgati't-Türkiyye'dir. Varsayılan tek nüshası İstanbul Bayezid Devlet Kütüphanesi Veliyüddin Efendi Bölümündedir.

Cevap E

14. Ebû Muhammed Abdullah Et-Türkî tarafından yazılan eser, Bulgatü'l Müştâk fî Lûgati't-Türk ve'l-Kıfçak'tır. Eserin tek nüshası Paris Bibliotheque Nationale'dedir.

Cevap A

15. İrşâdü'l-Mülûk ve's-Selâtîn adlı eserin müstensihi Beke Fakiih'tir. Eser, Hanefî mezhebinin fıkıh görüşlerini yansıtır.

Cevap D

16. Soruda verilen boşluğa Ahmed Seyf-i Sarâyî getirilmelidir.

Cevap D

17. Seyf-i Sarayî tarafından tercüme edilen eser Hollanda'da Leiden İlimler Akademisi Kütüphanesinde bulunmaktadır.

Cevap B

18. Soruda hakkında verilen bilgiler Baytaratü'l-Vâzih'e aittir.

Cevap A

19. Hakkında bilgi verilen eser Münyetü'l-Guzât'tır. 115 yapraktan oluşan eserin tek nüshası Topkapı Sarayın'da III. Ahmed bölümündedir.

Cevap B

20. Atçılık ve veterinerlikle ilgili konuları içeren Frsçadan tercüme edilen eser, Kitâbü'l-Hayl'dir. Eserin çevireni ve çeviri tarihi bilinmemektedir.

Cevap C

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

ESKİ TÜRK DİLİ / TEST - 3

1. 14. yüzyıl sonlarında Arapça eserlerden derlenerek Türkçeye çevrilmiş, okçulukla ilgili bir eserdir. Ne zaman ve kim tarafından tertip edildiği belli değildir. İlk okçu, eski okçuluk ustaları, okçuluğun esasları, ayakta ve otururken ok atma, ok atma hataları konularını ele alır. Eserin iki nüshası vardır. Kıpçak unsurların ağır bastığı İstanbul nüshası Beyazıt Devlet Kütüphanesi Veliyüddin Efendi Bölümündedir. Oğuz unsurların ağır bastığı Paris nüshası Bibliotheque Nationale'dedir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Baytaratü'l-Vâzih
B) Münyetü'l-Guzât
C) Kitâbü'l-Hayl
D) Kitâb fi-İlmi'n-Nüşşâb
E) Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî

2. Satır altı bir fıkıh tercümesidir. Zamanı, mütercimi ve müstensihi belli değildir. Tek nüshası İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi Ayasofya Bölümünde bulunan eser 266 varaktır. Üst satırdaki Arapça metin siyah, alt satırdaki Türkçe metin kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Türkçe kısımlar harekelidir

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Kitâb fi'l-fıkıh
B) Münyetü'l-Guzât
C) Kitâbü'l-Hayl
D) Kitâb fi-İlmi'n-Nüşşâb
E) Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî

3. Müellifi ve telif tarihi bilinmeyen bir fetva kitabıdır. Fetva kitaplarından derlenmiştir. Sultan Tatar'ın hazinesinde bulunması, 1421'den önce yazıldığını gösterir; çünkü Sultan Tatar 1421'de ölmüştür. Eserin tek nüshası İstanbul Millet Kütüphanesi Feyzullah Efendi Bölümündedir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Kitâb fi'l-fıkıh
B) Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî
C) Münyetü'l-Guzât
D) Kitâbü'l-Hayl
E) Kitâb fi-İlmi'n-Nüşşâb

4. Satıraltı bir fıkıh tercümesidir. Tek nüshası İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi Reisülküttab Efendi Bölümündedir. Eser üzerinde Jale Talân tarafından yüksek lisans tezi yapılmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî
B) Münyetü'l-Guzât
C) Mukaddimetü'l-Gaznevîfî'l-İbâdât
D) Kitâbü'l-Hayl
E) Kitâb fi-İlmi'n-Nüşşâb

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

5. 16. yüzyılın başlarında Anadolu'da yazılmıştır. Yazarı belli değildir. İlk maddesi yaşlı kadın olduğu için bu adla tanınmıştır. "Lugat-ı Nevaî" olarak da bilinir. Pek çok nüshası bulunmaktadır. En eski nüsha 1560 tarihlidir. 2000 kadar kelime ihtiva eder.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Abuşka Lügati
B) Bedâyiü'l-Lügati
C) Fazlullah Han Lügati
D) Kitâb-ı Zebân-ı Türkî
E) Senglâh Lügati

6. Hüseyin Baykara zamanında İmanî mahlâslı Tâlî tarafından yazılmıştır. Petersburg Devlet Kitaplığında bulunan tek nüshası 1705-1706 yılında istinsah edilmiştir. Borovkov tarafından 1961'de Moskova'da tıpkıbasımıyla birlikte yayımlanmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Fethali Kaçar Lugati
B) Bedâyiü'l-Lügati
C) Fazlullah Han Lügati
D) Kitâb-ı Zebân-ı Türkî
E) Senglâh Lügati

7. 17. yüzyıl başlarında Hindistan'da yazılmıştır. Yazarı, Babürlü hanedanına mensup bir hükümdardır. Eserine Lugat-ı Türkî adını vermesine rağmen sözlük, yazarının adıyla tanınmıştır. Sözlüğün birinci kısmı fiiller, ikinci kısmı isimler, üçüncü kısmı sayı, hayvan, bitki vb. kavramlara ayrılmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Abuşka Lügati
B) Bedâyiü'l-Lügati
C) Fazlullah Han Lügati
D) Kitâb-ı Zebân-ı Türkî
E) Senglâh Lügati

8. Çağatayca-Farsça bir sözlük olup 17. yüzyılda Hindistan'da yazılmıştır. Yazarı Muhammed Yakup Çingî adlı bir bilgindir. Eserde gramer bölümü de vardır. Tek nüshası Londra'da British Museum'dadır

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Abuşka Lügati
B) Fethali Kaçar Lugati
C) Fazlullah Han Lügati
D) Kitâb-ı Zebân-ı Türkî
E) Senglâh Lügati

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9. Mirza Mehdî Han tarafından 1758-1760 yılları arasında yazılmış Çağatayca-Farsça sözlüktür. Mirza Mehdî Han, Nadir Şah'ın vak'anüvisidir. Başında Mebâniül-Luga adlı bir gramer de bulunan eserin dördü Londra'da, biri Paris'te, biri Tahran'da altı nüshası vardır. Sadece gramer kısmının biri Tahran'da, biri Süleymaniye Kütüphanesinde olmak üzere iki nüshası daha vardır. Sözlükteki kelime sayısı 6000 civarındadır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) Abuşka Lügati
B) Fethali Kaçar Lugati
C) Fazlullah Han Lügati
D) Hulâsa-i Abbasî
E) Senglâh Lügati

10. Afyon ve şarap edebiyatımızda başlı başına bir konu olarak ele alınmıştır. Bu konuyu ele alan şairlerden biri de ----'dir. Beng ü Çagır eserinin adındaki beng "afyon", çagır ise "şarap" demektir. Alegorik bir tarzda yazılan eserde "beng" yeşiller giymiş yaşlı bir derviş, "çagır (şarap)" ise rengi kırmızı olduğu için, kırmızı giysili ve heyecanlı bir genç olarak tanıtılmıştır.

Yukarıda verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yakinî
B) Gedaî
C) Ahmedî
D) Seyit Ahmet Mirza
E) Yusuf Emirî

11. On mektup anlamındaki bu eser, aşık ile maşuk arasındaki mektuplaşmalardan oluşur ve mesnevî türündedir. 906 beyittir, 1429'da yazılmıştır, Baysungur Mirza'ya ithaf edilmiştir. Bu eserin biri Uygur, diğeri Arap harfli iki nüshası vardır.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deh-nâme
B) Beng ü Çagır
C) Taaşşukname
D) Gül ü Nevrûz
E) Ok ve Yayın münazarası

12. Genceli Nizamî'nin Mahzenül Esrar adlı mesnevisinden esinlenerek yazdığı bu eseri 615 beyittir ve Nizami'nin aynı adlı eseriyle vezni de aynıdır. Eseri İskender Mirza'ya adamıştır.

Yukarıda sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yakinî
B) Haydar Tilbe
C) Gedaî
D) Ahmedî
E) Seyit Ahmet Mirza

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

13. Aşağıdakilerden hangisi Ali Şîr Nevaî'nin divanlarından biri değildir?

A) Garâibü's-Sıgar
B) Nevâdirü'ş-Şebâb
C) Hayretü'l-Ebrâr
D) Bedâyiü'l-Vasat
E) Fevâidü'l-Kiber

14. Aşağıdakilerden hangisi Ali Şîr Nevaî'nin hamselerinden biri değildir?

A) Hayretü'l-Ebrâr
B) Ferhad ü Şîrîn
C) Mîzânü'l-Evzân
D) Seb'a-i Seyyâre
E) Sedd-i İskenderî

15. "Ammâ Türkniŋ ulugdın kiçigige diginçe ve nökerdin bigige diginçe sart tilidin behre-menddürler. Andak kim öz hord ahvâlıga köre ayta alurlar. Belki ba 'zı fesâhat u belâgat bile hem tekellüm kılurlar. Hattâ Türk şuarâsı kim Fârsî til bile rengin eş 'âr ve şîrîn güftâr zâhir kılurlar. Ammâ Şart ulusının erzâlidin eşrâfıgaça ve âmîsidin dânişmendigaça hîç kaysı Türk tili bile tekellüm kıla almaslar ve tekellüm kılgannıŋ ma 'nâsın hem bilmesler.

Yukarıda verilen parça Ali Şir Nevaî'nin hangi eserinden alınmıştır?

A) Mecâlisü'n-Nefâis
B) Mîzânü'l-Evzân
C) Hayretü'l-Ebrâr
D) Garâibü's-Sıgar
E) Muhâkemetü'l-Lügateyn

16. Türkçenin 11-13.yüzyılları arasında karanlık dönemi yaşanmıştır. Bu dönemde eserlerde iki dillilik gözükmektedir. Bundan dolayı bu döneme karışık dilli eserler dönemi denilmektedir.

Aşağıdaki eserlerden hangisi karışık dilli bir eser değildir?

A) Kitab-ı Gunya
B) Behçetü'l Hadayık
C) Kitab-ı Güzide
D) Mirkatu'l-Cihad
E) Kıssa-i Yusuf

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

17. Anadolu Selçukluları döneminden kalan en eski eserlerdendir. Arapça ve Farsça çeşitli vaaz kitaplarından yararlanılarak Nâsırüddin b. Ahmed b. Muhammed tarafından telif edilmiştir. Oğuzca ile yazılmış olan bu ve buna benzer birkaç Anadolu metninin dili, kendisinden sonra yazılanlara göre biraz farklıdır.

Yukarıda bahsedilen karışık dilli eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kıssa-i Yusuf
B) Kitab-ı Gunya
C) Behçetü'l Hadayık
D) Kitab-ı Güzide
E) Kuduri Tercümesi

18. Eser, Oğuzname'nin Çağatayca varyantıdır. Oğuzname'nin 14. yüzyıl başlarında Türkmenler arasında yaşayan varyantı veya daha büyük bir ihtimalle Doğu Türkçesinde mevcut olan, fakat bugüne ulaşmayan bir nüshası Reşideddin tarafından Farsçaya çevrilerek "Târih-i Oğuzân ve Türkân ve Cihângirî-i u" adıyla Câmiü't-Tevârîh içine konmuştu.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kuduri Tercümesi
B) Şecere-i Terâkime
C) Şecere-i Türk
D) Behçetü'l Hadayık
E) Kitab-ı Güzide

19. Ebülgazi Bahadır Han 17. yüzyılda yazdığı eser de şöyle diyor: Bu tarihi, tahsilli tahsilsiz, herkesin anlayabileceği Türkçe ile (Türkî tili bilen)yazdım. Ben Türk dilini beş yaşındaki çocuğun bile anlayabileceği bir tarzda kullandım. Çağatay Türkçesinden (Çağatay Türkîsidin) veya Arapça ve Farsçadan tek kelime karıştırmadığım açıktır."

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kitab-ı Güzide
B) Kuduri Tercümesi
C) Şecere-i Terâkime
D) Şecere-i Türk
E) Behçetü'l Hadayık

20. Aşağıda verilen sözlük çalışmalarından hangisi "Çağatay Dönemi" **sözlüklerinden değildir?**

A) İbnü-Mühennâ Lûgati
B) Bedâyiü'z-Lügat
C) El-Tamga-yı Nâsirî
D) Abuşka Lügati
E) Fethal-i Kaçar Lügati

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ÇÖZÜMLER

1. Okçuklukla ilgili bilgiler verilen eser, Kitâb fi-İlmi'n-Nüşşâb'dır. Eserin iki nüshası bulunmaktadır.

Cevap D

2. Arapça bir fıkıh kitabından tercüme elden eser Kitab fi'l-Fıkh'dır. Eserin çevireni ve çeviri tarihi bilinmemektedir.

Cevap A

3. Kitâb fi'l-Fıkh bi-Lisâni't-Türkî'nin yazarı ve yazıldığı tarih belli değildir. Eser birçok fıkıh kitaplarından oluşan derlemeyi içerir.

Cevap B

4. Soruda özellikleri verilen eser, Mukaddimetü'l-Gaznevîfî'l-İbâdât'tır.

Cevap C

5. Lugat-ı Nevaî olarak bilinen eser Abuşka Lugati'dir. Eser, Ali Şir Nevaî'nin eserlerinin anlaşılmasını kolaylaştırması için yazılmıştır.

Cevap A

6. İmanî lakaplı Tâlî tarafından yazılan eser, Bedâyiü'l-Lugat'tir.

Cevap B

7. Hakkında bilgi verilen eser, Fazlullah Han Lügati'dir.

Cevap C

8. Yazarı Muhammed Yakup Çingî olan eser, Kitâb-ı Zebân-ı Türkî'dir. Eser, Çağatayca-Farsça bir sözlüktür.

Cevap D

9. Mirza Mehdî Han tarafından 1758-1760 yılları arasında yazılmış Çağatayca-Farsça olarak yazılan eser, Senglah Lugati'dir.

Cevap E

10. Soruda verilen boşluğa Yusuf Emirî getirilmelidir. Beng ü Çağır adlı eser münazara türünde kaleme alınmıştır.

Cevap E

11. On mektup anlamındaki bu eser, Yusuf Emirî'ye aittir.

Cevap A

12. Haydar Tilbe tarafından kaleme alınan Mahzenül Esrar Sırlar Hazinesi anlamına gelmektedir. Eserin birden fazla nüshası mevcuttur.

Cevap B

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

13. Ali Şîr Nevaî'nin divanları arasında

1. Garâibü's-sıgar
2. Nevâdirü'ş-şebâb
3. Bedâyiü'l-vasat
4. Fevâyidü'l-kiber
5. Farsça Divanı

bulunur.

Cevap C

14. Ali Şîr Nevaî'nin hamseleri arasında

1. Hayretü'l-ebrâr
2. Ferhâd ü Şîrîn
3. Leylî vü Mecnûn
4. Seb'a-i seyyâre
5. Sedd-i İskenderî

bulunur.

Cevap C

15. Muhâkemetü'l- Lugateyn Ali Şîr Nevaî'nin en önemli eseridir. Nevâyî bu eserinde Türkçenin söz varlığı bakımından Farsçadan ne kadar üstün olduğunu örneklerle göstermiştir.

Cevap E

16. Türkçenin 11-13.yüzyılları arasında karanlık dönemi yaşanmıştır. Bu dönemde eserlerde iki dillilik gözükmektedir. Behcetu'l-Hadaik fi Mev'izetu'l-Halaik, Ali'nin Kıssa-i Yusuf 'u, Kuduri Tercumesi, Kitab-ı Feraiz gibi eserler bunlardandır.

Cevap C

17. Soruda özellikleri verilen eser Behcetü'l-Hadayık'tır. Eser, Anadolu Selçukluları döneminin en eski eserlerindendir.

Cevap C

18. Hakkında bilgi verilen eser Şecere-i Terâkime'dir. Eserin yazarı Ebu'l Gazi Bahadır Han'dır.

Cevap B

19. Hakkında bilgi verilen eser Şecere-i Türk'tür. Eserin yazarı Ebu'l Gazi Bahadır Han'dır.

Cevap D

20. Çağatayca Sözlükler

- Abuşka Lugati
- Bedâyiü'l-Luga
- Fazlullah Han Lugati
- Kitâb-ı Zebân-ı Türkî
- Senglâh Lugati
- Hulâsa-i Abbasî
- El-Tamga-yı Nâsırî
- Fethali Kaçar Lugati
- Lugat-i Çağatay ve Türkî-i Osmanî
- Üss-i Lisân-ı Türkî

Cevap A

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

HALK EDEBİYATI / TEST – 1

1. Daha hiçbir şey yokken, Tanrı Kayra Han'la uçsuz bucaksız su vardı. Ay, güneş, toprak yoktu. Tanrı Kayra Han'ın canı sıkılıyordu. O, yalnızlık içinde iken su dalgalandı. Ak Ana Akine, Tanrıya "Yarat!" dedi, yine suya gömüldü. Bunun üzerine Kayra Han, kendine benzer bir varlık yaratarak "Kişi" adını verdi.

Yukarıdaki parçada hangi destandan söz edilmektedir?

A) Şu Destanı
B) Alp Er Tunga Destanı
C) Yaradılış Destanı
D) Maaday Kara Destanı
E) Ural Batur Destanı

2. Kaşgarlı Mahmud'un Divanü Lügati't-Türk'te kaydettiği bu destan ilk bakışta Makedonyalı İskender (Zülkarneyn) 'in İran üzerinden Türkistan'a yaptığı sefer esnasında Şu'nun davranışlarını anlatıyor gibi gözüküyorsa da gerçekte destan çok daha eski tarihlere, yani milattan önce 12-10. yüzyıllara çıkmaktadır. Muhtemeldir ki, İranlılarla Türkistan'da yaptıkları savaşlardan kaynağını alan bu destan, sonraki olaylardan, İskender'in Türkistan üzerine yaptığı seferlerden bazı hatıralar da alarak, İslamiyetten sonraki Türk düşüncesinde de yoğrularak bu halini almıştır. Kaşgarlı Türkmen kelimesinin izahında bu destanın bir bölümünü zabt etmiştir.

Yukarıda bahsedilen destan hangi topluma aittir?

A) Hun-Oğuz
B) Sakalara
C) Göktürklere
D) Uygurlara
E) Karahanlılara

3. Milattan önceki Türk-İran savaşlarını anlatan bu destanın hacimli ve zengin parçaları Firdevsi'nin Şahnâme'sinde bulunmaktadır. O zamanki bir düşman destanında bu ölçüde yer alışı, onun İranlıların hayatında derin izler bırakmış olduğunu gösterir. XI. yüzyılda Kâşgarlı Mahmut tarafından yazılan Divânü Lûgati't-Türk'te, büyük Saka hükümdarının yeri geldikçe anıldığı görülür.

Yukarıdaki parçada hangi destandan söz edilmektedir?

A) Şu Destanı
B) Alp Er Tunga Destanı
C) Yaradılış Destanı
D) Maaday Kara Destanı
E) Ural Batur Destanı

4. Günlerden bir gün Ay Kağan'ın gözü parladı. Doğum ağrıları başladı ve bir erkek çocuk doğurdu. Bu çocuğun yüzü gök, ağzı ateş gibi kızıl, gözleri elâ, saçları ve kaşları kara idi. Perilerden daha güzeldi. Doğan çocuğa Oğuz adı verildi. Bu çocuk anasının göğsünden bir kere süt emdi, bir daha emmedi. Çiğ et, çorba ve şarap istedi. Dile gelmeye başladı. Kırk gün sonra büyüdü, yürüdü ve oynadı. Ayakları öküz ayağı gibi, beli kurt beli gibi, omuzları samur omuzu gibi, göğsü ayı göğsü gibi idi. At sürüleri güder, ata biner ve av avlardı.

Parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şu Destanı
B) Alp Er Tunga Destanı
C) Oğuz Kağan Destanı
D) Maaday Kara Destanı
E) Ural Batur Destanı

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

5. Destan, adını Türklerin yüzyıllarca çift sürerek, avlanarak, maden işleyerek çoğalıp yaşadıklar, etrafı aşılmaz dağlarla çevrili, kutsal bir yer olan Ergenekon'dan almaktadır. Ergenekon Destanı, önce XIII. asır Moğol tarihçisi Reşidüddin tarafından yazıya geçirilmiştir. Yazarın Câmi'ü't-Tevarih, Reşididdin Tarihi de denilir, kitabına kaydettiği bu rivayet, Fars diliyle yazılıdır. Yazarın bu anlatıları halk arasından derlemiş ya da Türk-Moğol halk ozanlarından dinlemiş olması olasıdır. Ergenekon Destanı, daha sonra XVII. yüzyılda, Hıyve Hanı Ebulgazi Bahadır Han tarafından yazılmış olan Şecere-i Türk adlı eserde de kaydedilmiştir.

Parçada bahsedilen "Ergenekon Destanı" **hangi Türk toplumuna aittir?**

A) Karahanlılara
B) Hun-Oğuz
C) Göktürklere
D) Sakalara
E) Uygurlara

6. Türkler Batı Denizi kıyılarında otururken bir düşman baskınına uğradılar. Bütün Türkler kılıçtan geçirildi. Yok oldu. Ölüler arasında yaralı bir genç kalmıştı, düşmanlar onu da bulup kollarını, bacaklarını kestiler. Fakat genç ölmemişti. Öyle bırakıp gitmişlerdi. Bir dişi bozkurt gelip gencin yaralarını iyileştirdi, onu sütü ile besledi, kurtardı. Sonra düşmanlar geri dönüp bu genci öldürmek istediler. Kurt, yiğidi kaçırdı, kimsenin bulamayacağı bir mağaraya götürdü. O mağarada yaşadılar. On erkek çocukları oldu. Çocuklar büyüyüp evlendiler. Her birinden bir boy türedi. Bunlardan biri Aşine boyu idi.

Yukarıda bir parçası verilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türeyiş Destanı
B) Alp Er Tunga Destanı
C) Maaday Kara Destanı
D) Bozkurt Destanı
E) Ural Batur Destanı

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

7. Destanda, eski Hun hükümdarlarından birinin çok güzel iki kızı olması; bu güzelliklerinden dolayı ancak tanrılarla evlendirilecekleri inancı; hükümdarın, nkızlarını insanlardan uzak tutmak amacıyla ülkenin kuzey taraflarında yaptırdığı yüksek bir kuleye bırakması; tanrının bozkurt şeklinde gelip bu kızlarla evlenmesi anlatılır. Bozkurt şeklindeki tanrının bu kızlarla evlenmesinden doğan Dokuz Oğuz- On Uygur çocuğun sesi bozkurt sesine benzer, bu çocuklar bozkurt ruhu taşıyarak çoğalırlar.

Yukarıda bir parçası verilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ural Batur Destanı
B) Türeyiş Destanı
C) Alp Er Tunga Destanı
D) Maaday Kara Destanı
E) Göç Destanı

8. Destanda, hakanın Çinlilerle yapılan savaşlara bir son vermek için oğlu Gali Tigin'e bir Çin prensesi alması ve buna karşılık Kutul Dağını vermesi; yurtta birliği sağlayan tılsımlar bozulunca Uygurların nasıl ızdırap çektikleri; sonunda kendilerine yiyecek vermeyen bu yurdu bırakarak güneybatıya doğru göçleri anlatılıyor.

Yukarıda bir parçası verilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ural Batur Destanı
B) Alp Er Tunga Destanı
C) Maaday Kara Destanı
D) Bozkurt Destanı
E) Göç Destanı

9. Manas, Kanıkey ile evlenir. Bu evlilikten Semetey doğar. Bir müddet sonra Manas hile ile zehirlenerek öldürülür, fakat Allah onu İslam'ı yayması için tekrar diriltir. Manas mücadelesine kaldığı yerden devam eder. Bir savaşta şehit düşer. Oğlu Semetey babasının mücadelesini devralır ve Kırgızları zaferden zafere koşturur. Kırgız Türkleri sonunda rahat bir hayat sürerler.

Yukarıda bir parçası verilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ural Batur Destanı
B) Manas Destanı
C) Maaday Kara Destanı
D) Bozkurt Destanı
E) Saltuk Buğra Han Destanı

10. "Saltuk Buğra Han" **destanı hangi Türk toplumuna ait bir destandır?**

A) Karahanlılara
B) Hun-Oğuz
C) Göktürklere
D) Sakalara
E) Uygurlara

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

11. Bu destanda XIII. yüzyılda Hazar denizi kıyısında kurulan Altınordu Hanlığı'nın XV. yüzyılda Timurlular tarafından yıkılışı anlatılmaktadır. Destanın adı, Altınordu Hanı ve bu destanın kahramanına atfedilmiştir. Hükümdarın devletini ayakta tutabilmek için yaptığı büyük mücadeleler, ölümünden sonra XV. yüzyılda destan haline getirilmiştir.

Yukarıda bahsedilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ural Batur Destanı
B) Timur Destanı
C) Maaday Kara Destanı
D) Edige Destanı
E) Cengiz Han Destanı

12. Arkaik destan; belli bir tarihî döneme bağlanamayan veya metnindeki olayların, tarihî belgelerdeki olaylarla tutarlı bir şekilde paralellik gösterdiği destanlar için kullanılmaktadır. Bazen bu tür destanlar, içlerinde çok fazla mitik unsurlara yer verdiklerinden "mitik destan" terimiyle de adlandırılabilmektedir.

Aşağıda verilen destanlardan hangisi "Arkaik Destan" olarak nitelendirilmez?

A) Yaratılış Destanı
B) Maaday Kara Destanı
C) Siyenpi Destanı
D) Duha Kocaoğlu Deli Dumrul
E) Ural Batır Destanı

13. "Battal Gâzi Destanı" **hangi dönem destanı olarak tanımlanır?**

A) Tatar-Kırım
B) Türk-Moğol
C) Selçuklu-Osmanlı
D) İran-Türk
E) Kırgız-Selçuklu

YEDİİKLİM

14. "----", Anadolu'nun fethini ve bu mücadelenin kahramanlarını anlatan, 12. yüzyılda sözlü olarak şekillenen 13. yüzyılda yazıya geçirilen İslâmî Türk destanlarındandır. XI. Yüzyılda yaşamış Türk devlet adamı Melik Gazi'nin hayatını, savaşlarını, Anadolu'daki bazı şehirlerin fethini ve çeşitli kerametlerini anlatmaktadır. Destan da hikâye edilen olayların tarihi gerçeklere uygunluğu, kahramanlarının yaşamış Türk beyleri olmalarından, Anadolu coğrafyasının gerçek isimleriyle anılmasından dolayı uzun süre tarih kitabı olarak nitelendirilmiştir.

Parçada verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Battalname
B) Danişmendname
C) Cengizname
D) Saltukname
E) Hamzaname

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

15. Anadolu Türk destanlarından Saltuknâme, XIII. yüzyıl alp-erenlerinden Sarı Saltuk'un hayatını, savaşlarını ve çeşitli kerametlerini konu almaktadır. Eserde, Sarı Saltuk'un menkıbelerinin yanı sıra, dönemin önemli kişilerinin menkıbeleri ve bu kişilerin Sarı Saltuk ile olan münasebetleri de anlatılmaktadır. Sarı Saltuk, Anadolu ve Rumeli'nin fethi esnasında gazalara katılan, kahramanlığı ve velayeti ile daha yaşarken efsanevî bir şahsiyet haline gelen müstesna bir Türk kahramanıdır. Hayatı etrafında teşekkül eden menkıbelere diğer gazi ve velilerin menkıbeleri de karışmıştır.

Yukarıda bahsedilen "Saltukname" **destanını yazıya geçiren aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İbni Âlâ

B) Radloff

C) Ebu'l-Hayr Rumî

D) Ebul Gazi Bahadır Han

E) Ali Emiri

16. Bolu Bey at sevdalısıdır, Bundan dolayı at seyisi olan Yusuf'u yanına çağırır. Kendisine güzeller güzeli asil bir at bulmasını ister. Bunun üzerine Yusuf oğlu ile birlikte dolaşarak uzaklarda tay bulur. Tayı getirip gösterdiğinde Bolu Beyi beğenmez ve Yusuf'un gözlerine mil çektirir. Gözleri kör olan Yusuf, evine döner ve oğluna olanları anlatır. Bunun üzerine Ruşen Ali babasına yapılanların intikamını almak için her şeyi anlatır. Babasının öcü için Çamlıbele'deotağ kurar. Köroğlu'nun mücadelesi ülkenin dört bir yanına yayılır. Köroğlu getirilen tayı ahırında bakarak güzeller güzeli bir küheylan haline getirir.

Yukarıda verilen parça Köroğlu destanına aittir. Bu destanın çeşitli varyantları olduğu bilinmektedir. Destanın Türkmen, Özbek, Azerbaycan, Kazak ve Türkiye de çeşitli bölgelerde farklı adlandırmaları da bulunur. Yine bu destan birçok araştırmacı ve yazara göre farklı yüzyıllarda yaşadığı öne sürülmektedir. Bunlardan Evliya Çelebi, Seyahatname'sinde Köroğlu'nun kaçıncı yüzyılda yaşadığını öne sürmektedir?

A) 14 B) 18 C) 17 D) 16 E) 15

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

17. Aşağıda verilen destan-millet eşleştirmesinden hangisi yanlış verilmiştir?

A) Şu Destanı - Saka
B) Türeyiş - Göktürk
C) Göç - Uygur
D) Bozkurt - Göktürk
E) Alper Tunga - Saka

18. Develerin dişisini gebe koydum
Erkek midir dişi midir onu bilsem
Kara elimin koyununu gebe koydum
Koç mudur koyun mudur onu bilsem
Ela gözlü güzel helalimi hamile koydum
Erkek midir kız mıdır onu bilsem
Bre bey yiğitler haber bana Yaradanın aşkına

Yukarıda verilen parça aşağıdaki eserlerden hangisine ait olabilir?

A) Sarı Saltuk Destanı
B) Divan-ı Lügatit Türk
C) Hamzaname
D) Dede korkut Hikâyeleri
E) Battalname

19. Aşağıdakilerden hangisi Dede Korkut Hikâyelerinin özellikleri arasında <u>yer almaz</u>?

A) Dede Korkut Kitabı'nın biri Dresden'de, diğeri Vatikan'da olmak üzere iki yazması vardır. Dresden nüshası 12, Vatikan nüshası 6 hikâyeyi içine almaktadır
B) Eser, İngilizce, Rusça, İtalyanca, Almanca, Sırpçaya çevrilmiştir.
C) Kitabın yazarı Dede Korkut adında bir derviştir.
D) Eserde nazım ve nesir bir arada verilmiştir. Dili Âzerî lehçesinin özelliklerini göstermekle birlikte bugünkü Azerî lehçesiyle karşılaştırıldığında bütün dil özelliklerinin bu lehçeye ait olmadığı görülür.
E) Kitabın tam adı "Kitab-ı Dedem Korkut Ala Taife-i Oğuzhan"dır.

20. Aşağıdakilerden hangisi Dede Korkut hikâyelerinden/destanlarından biri <u>değildir</u>?

A) İç Oğlu Turan Hanın Boyu
B) Duha Koca Oğlu Deli Dumrul Boyu
C) Kam Büre Bey Oğlu Bamsı Beyrek Boyu
D) Kazan Bey Oğlu Uruz Beyin Tutsak Olduğu Boy
E) Begil Oğlu Emre'nin Boyu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

ÇÖZÜMLER

1. Evrenin yaratılışını, iyilik ve kötülüğün kaynaklarını, evrendeki düzeni konu edinen Yaradılış Destanıdır.

Cevap C

2. Şu Destanı Sakalara ait bir destandır. Bu destanda Şu adlı Saka hükümdarının Makedonya hükümdarı İskender'le yaptığı savaşlar anlatılır.

Cevap B

3. Soruda bahsedilen destan Alp Er Tunga Destanı'dır.

Cevap B

4. Oğuz Kağan Destanı, Hun-Oğuz grubu destanlarından biri olup, Oğuz Kağan'ın kahramanlıklarının anlatıldığı bir halk destanıdır.

Cevap C

5. Ergenekon Destanı, Göktürklere ait bir destandır.

Cevap C

6. Soruda içeriği verilen destan "Bozkurt Destanı"dır.

Cevap D

7. Hakkında bilgi verilen destan Türeyiş Destanı'dır. Çin kaynakları tarafından tesbit edilmiş bulunan türeyiş parçası, Uygurların erkek bir kurttan türemelerini anlatır.

Cevap B

8. Soruda içeriği verilen destan, Göç Destanı'dır.

Cevap E

9. Hakkında bilgi verilen destan Manas Destanı'dır. Kırgızlar arasında oluşan Manas Destanı, bugün de bütün canlılığı ile devam etmektedir.

Cevap B

10. "Saltuk Buğra Han" destanı Karahanlılara ait bir destandır.

Cevap A

11. XIII. yüzyılda Hazar denizi kıyısında kurulan Altınordu Hanlığının XV. yüzyılda Timurlular tarafından yıkılışını anlatan destan "Edige Destanı"dır.

Cevap D

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlety.org

12. Arkaik Destanların bazıları

Altın Arığ Destanı,

Yaratılış Destanı,

Duha Kocaoğlu Deli Dumrul,

Ahat Destanı,

Akbuzat Destanı,

Maaday Kara Destanı,

Ay Manıs Destanı

Cevap C

13. "Battal Gâzi Destanı", Selçuklu-Osmanlı dönemi içerisinde değerlendirilmektedir.

Cevap C

14. 12. yüzyılda sözlü olarak şekillenen 13. yüzyılda yazıya geçirilen İslâmî Türk destanı Danişmendname'dir.

Cevap B

15. Fatih Sultan Mehmet'in oğlu Cem Sultanın şehzadeliği esnasında verdiği talimat üzerine Ebu'l Hayr Rûmî tarafından kaleme alınan eser Saltukname'dir.

Cevap C

16. Evliya Çelebi, Seyahatname'sinde Köroğlu'nun 16. Yüzyılda yaşadığını iddia etmektedir.

Cevap D

17. Türeyiş Destanı, Uygur dönemi Türk destanları arasında yer almaktadır.

Cevap B

18. Soruda Dede Korkut Hikâyelerinden bir parça verilmiştir. (Kazılık Koca Oğlu Yıgenek Destanını beyan eder hanım hey)

Cevap D

19. Soruda verilen "C" şıkkı yanlış bir ifade taşımaktadır. Dede Korkut kitabın yazarı değildir.

Cevap C

20. 1. Dirse Han Oğlu Boğaç Han
2. Salur Kazanın Evinin Yağmalanması
3. Kam Büre Beg Oğlu Bamsi Beyrek
4. Kazan Beyin Oğlu Uruz Beyin Tutsak Olması Hikâyesi
5. Koca Duha Oğlu Deli Dumrul Hikâyesi
6. Kanlı Koca Oğlu Kan Turalı Hikâyesi
7. Kazıcık Koca Oğlu Yiğenek Hikâyesi
8. Basat'ın Tepegözü Öldürmesi Hikâyesi
9. Begil Oğlu Emren'in Hikâyesi
10. Uşun Koca Oğlu Seğrek Hikâyesi
11. Salur Kazanın Tutsak Olup Oğlu Uruzun Çıkardığı Hikâyesi:
12. İç Oğuz Dış Oğuz Asi Olup Beyrek'in Öldüğü Hikâyesi

Cevap A

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

HALK EDEBİYATI / TEST - 2

1. Eser, beş masal kitabı anlamına gelmekte olup, Hint masal kitaplarının en eskisidir. Eserin yazarı hakkında bilgimiz yoktur. Giriş kısmında, Vişnuşarman adında bir bilgin tarafından padişahın üç oğluna anlatıldığı yazılmaktadır. Eser, bir siyasetname ve devlet yönetimi kitabıdır.

   Parçada sözü edilen masal kitabı aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Pançatantra
   B) Hitopadeça
   C) Çakasaptati
   D) Vetalapancavincati
   E) Ferec Ba'de'ş-Şidde

2. Türkçe, Masal nehirleri Okyanusu anlamına gelir. Hindistan'ın kuzeyindeki Keşmir bölgesinde yazşlmış bir masal kitabıdır. Kitap, Somadeva tarafından 1070'li yıllarda yazılmış ve Kral Ananta'nın karısı Suryavati'ye ithaf edilmiştir. Kitapta, Somadeva'nın yazdığı özgün masalların yanında, Hintlilerin büyük masal koleksiyonları olan Pançatantra'dan, ve Vetâlapançavimcati'den masal metinleri, Mahabarata ve Ramayana destanlar'ndan alınmış hikâyeler ile Veda mitleri'nden parçalar da yer almaktadır.

   Parçada sözü edilen masal kitabı aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Ferec Ba'de'ş-Şidde
   B) Kathâsaritsâgara
   C) Hitopadeça
   D) Çakasaptati
   E) Vetalapancavincati

3. Dilimizde Tutiname 'bir papağanın ağzından anlatılan 70 hikâye' diye bilinen eserin özgün metnidir. Dilimize ilk defa aktarılması ile ilgili olarak XV ve XVI. yüzyıllar ileri sürülür. Derleme, ülkemizde önce değişik tarihlerde taş basması olarak yayımlanmıştır. Yeni harflerimizle yapılan çeşitli baskıları bulunmaktadır.

   Parçada sözü edilen masal kitabı aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Ferec Ba'de'ş-Şidde
   B) Hitopadeça
   C) Çakasaptati
   D) Kathâsaritsâgara
   E) Vetalapancavincati

4. Masalın kahramanları Şehriyar adlı bir şehzade ile Şehrazat adlı kişilerdir. Masalların konusu ise Şehriyar'ın kadınların ihanetine uğraması sonucu her gece sonunda bir kadını öldürmesiyle başlar. Eser, baş vezirinin kızı Şehrazat'ın Şehriyar ile evlenip kadınları kurtarmak için anlattığı ve 1001 gece süren, sonunda Şehrazat'ın başarısıyla sonuçlanan bir anlatmalar bütünüdür. Şehrazat'ın anlattığı masalların konusu ise mitolojik kökenli masallar, yaşamış kişilerin hayatları etrafında anlatılan hikâyeler, hayvan masalları ve fıkralar olmak üzere çok çeşitlidir.

   Parçada sözü edilen masal kitabı aşağıdakilerden hangisidir?

   A) Ferec Ba'de'ş-Şidde
   B) Ezop Masalları
   C) Elf Leyle ve'l- Leyle
   D) Elfü'n- Nehar ve'n- Nehar
   E) Vetalapancavincati

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlety.org

5. Eser, X. yüzyılda yaşayan Tanûhî tarafından kaleme alınmıştır. Farsçaya da Tanûhî'den çevrilmiştir. Türk edebiyatındaki ilk çevirisi XV.yüzyılın sonlarında yapılmıştır. Ülkemiz kütüphanelerinde on kadar yazması vardır. Yazmadaki 42 hikâyeden seçilen 12'si Bilge Seyidoğlu ve Orhan Yavuz tarafından hazırlanan, Güçlükten Kolaylığa Kederden Sevince adıyla 1990'da yayımlanmıştır.

Parçada sözü edilen masal kitabı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ferec Ba'de'ş-Şidde

B) Vetalapancavincati

C) Ezop Masalları

D) Elf Leyle ve'l- Leyle

E) Elfü'n- Nehar ve'n- Nehar

6. "Muhayyelat'ta Doğu hikâyeciliğinin büyük bir tarafı olan ve Hindistan'dan gelen hayvan hikâyeleri bulunmadığı gibi, Arap halk hikâyeciliğinin en büyük tarafını yapan hilekâr ve hırsız hikâyeleri de yoktur. Daha ziyade tılsım, büyü ve tabiatüstü mahlûklar etrafında dolaşan üçüncü hayalin tasavvufî çeşnisi, bir değişiklik getirir. "Muhayyelat" birkaç hususiyeti ile örneklerinden ayrılır. Bunların birincisi hikâyenin hayallere taksimidir. Başka bir özelliği de az çok yerli olmasıdır. "Muhayyelat" adlı eser hakkında düşüncülerini belirten araştırmacı Ahmet Hamdi Tanpınar'dır.

Ahmet Hamdi'nin görüşlerini bildirdiği eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) M. Digeon

B) Wilhelm Radloff

C) Ebul Hayr Rumi

D) Giritli Aziz Efendi

E) Gencine-i Hikmet

7. Âdil Şah, Isfahan şehrinin Şahı, Keşiş ise hazinedarıdır. Bu ikilinin en büyük sıkıntıları çocuklarının olmamasıdır. Üzüntülerini atabilmek için kıyafet değiştirerek seyahate çıkarlar. Yolda karşılaştıkları yaşlı bir zat bunların dertlerinin çocuksuzluk olduğunu bilir ve eşleriyle birlikte yemeleri için bir elma verir. Şah, yaşlı adama para vermek isterse de başarılı olamaz, çünkü o gözden kaybolmuştur. Bu olaydan sonra evlerine dönen ve elmayı eşleriyle birlikte yiyen şah ve hazinedarının zamanı gelince çocukları dünyaya gelir ve Şahın oğluna Ahmet Mirza, hazinedarın kızına da Kara Sultan adı verilir.

Parçada sözü edilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kirmanşah Hikâyesi

B) Şah İsmail Hikâyesi

C) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi

D) Kerem İle Aslı Hikâyesi

E) Hurşit İle Mahımihri Hikâyesi

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

8. Zengin bir padişahın çocuğu yoktur, bu sebepten üzüntüsü hiç bitmemektedir. Padişah, pek çok yöntemi denemesine rağmen çocuğu olmaz. Padişahın lalasının da derdi aynıdır.Bu ikili gamlarını, üzüntülerini dağıtmak düşüncesiyle sık sık şehir dışına yaptırdıkları bahçeye giderler ve orada üzüntülerini gidermeye çalışırlar, ancak bütün çabalar boşunadır. En son çare olarak yapacakları bir şey kalmıştır, o da kıyafet değiştirerek gezintiye çıkmaktır. Padişah ve lalası bir süre yolculuk yaptıktan sonra bir dervişle karşılaşırlar. Derviş, padişahve lalasının sıkıntılarını bildiğinden onlara koynundan çıkardığı bir elmayı verir ve bunu eşleriyle birlikte yemelerini, zamanı gelince çocuklarının olacağını söyler ve gözden kaybolur. Gerçektende dokuz ay sonra padişahın bir kızı ve lalanın da oğlu olur.

Parçada sözü edilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kirmanşah Hikâyesi
B) Şah İsmail Hikâyesi
C) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi
D) Hurşit İle Mahımihri Hikâyesi
E) Tahir İle Zühre Hikâyesi

9. Ahmet adındaki bir çobanın erkek çocuğu olmaz. Günün birinde koyun otlatırken ırmağın üzerinde bir sandık görür. Sandığın içinden bir erkek çocuk çıkar. Çoban bebeği evine götürür. Çocuk, Çoban Ahmet'in kızı ile birlikte büyür, birlikte okula gönderilir. Ayrıca bunlar birbirlerini kardeş sanırlar. Yine bir gün okul yolunda yolların ayrıldığı bir yerde çocuklar hangi yolun daha kısa olduğu konusunda bahse girerler ve ikisi de seçtikleri yola giderler. Erkek kardeş yolu üzerinde rastladığı yaşlı bir kadından kız kardeşi sandığı kişinin aslında kardeşi olmadığını öğrenir.

Yukarıda bir kısmı anlatılan halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arzu İle Kamber Hikâyesi
B) Kirmanşah Hikâyesi
C) Şah İsmail Hikâyesi
D) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi
E) Hurşit İle Mahımihri Hikâyesi

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

10. Tebrizli olan Hoca Maksud'un Resul adında bir oğlu ve Güllü Han adında bir kızı vardır. Çocukları büyüme çağındayken babaları ölür. Hoca Maksud'un mal varlığı ergenlik çağındaki Resul'ün çevresindeki asalak insanların artmasına sebep olur. Çok geçmeden de Resul'ün arkadaş çevresi değişir. Resul, yeni arkadaşlarıyla birlikte içki meclislerine katılmaya başlar. Bir süre sonra miras biter. Âşıklığa başlamaya karar veren Resul altı ay kadar bu işe devam ederse de pek başarılı olamaz. Resul, Allah'a kendisine âşıklık vermesi için dua eder. Duası kabul olur ve o gece üçler, yediler, kırklar Resul'ün rüyasına girerler ve ona bade içirirler. Bunun sonucunda Resul sadece âşıklığı öğrenmez, aynı zamanda Tiflisli Hoca Sinan'ın kızı Şah Senem'e de âşık olur.

Parçada sözü edilen halk hikayesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hurşit İle Mahımihri Hikâyesi
B) Âşık Garip Hikâyesi
C) Kirmanşah Hikâyesi
D) Şah İsmail Hikâyesi
E) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi

11. Memleketin birinde iki kızı bir oğlu olan bir adam vardır. Bu adamın oğlunun adı da "Smayıl"dır. Smayıl, Allah yolunda gezen, "nefesi Hak olan" birisidir. Günün birinde bu delikanlı çeşme başında yaşlı bir kadının "bardağını" kırar. Duruma üzülen kadın: "Çok güç bela çekesin de, keç muradına eresin." diye beddua eder. Bütün bunlar olurken bir gece rüyasında Smayıl'a "Sultan" gösterilir. Kızı gören oğlan kendisinden geçer ve şiir söylemeye başlar. Smayıl'ın şiir söylemesi mahlasını almasına sebep olmuştur. Aşık, olanları babasına anlatır ve ondan izin isteyerek gurbete çıkar. Yolda, peri kızları ile karşılaşan âşık, onlara türkü söyler. Duruma kızan peri kızları onu yakalarlar. Ancak aşığın başından geçenleri anlatması üzerine, peri kızları onu serbest bırakırlar. Peri kızlarından aldığı mesajla yoluna devam eden aşık, Murat Paşa'nın kahvesinin olduğu şehre gelir.

Parçada sözü edilen halk hikayesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hurşit İle Mahımihri Hikâyesi
B) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi
C) Karacaoğlan İle İsmikân Sultan Hikâyesi
D) Kirmanşah Hikâyesi
E) Şah İsmail Hikâyesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

12. Isfahan Şahı Şahoğlu Şah Abbas'ın kırk âşığı vardır. Bunlar hep aynı yerde kalmaktan bıktıkları için Şah'tan ferman alarak zengin bir ülke olan Gence'ye giderler. Gence'de Kara Vezir'e misafir olan âşıklar, ondan atışma yapmak için rakip dilerler. Bunun üzerine Kara Vezir, bütün âşıkları sarayına davet ederse de, kimse yarışmaya katılmayı kabul etmez. Bu durumdan rahatsız olan Kara Vezir güçlü bir âşık olan Âşık Ahmet'i yarışma için saraya davet etmeyi düşünür. Bu sırada Âşık Ahmet de bir rüya görmüştür. Rüyasını hanımına anlattığında, karısı kendilerine padişah tarafından bir kapı açılacağını, ancak sunulan kısmete ulaşamayacaklarını ve sürgün edileceklerini anlatır.

Yukarıda bir parçası verilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hurşit İle Mahımihri Hikâyesi
B) Karacaoğlan İle İsmikân Sultan Hikâyesi
C) Kirmanşah Hikâyesi
D) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi
E) Şah İsmail Hikâyesi

13. Uçma'an şehrinin beyinin çok güzel bir kızı vardır. Bey, kızına layık erkek olmadığını düşünerek kızını kimseyle evlendirmek istemez. Mutsuz bir şekilde dolaşan erkek kahraman rüyasında Murat Tepesi adında bir yere varır. Orada kırklarla karşılaşır. Kırklar ona Uçma'an şehrinin beyinin kızının tasvirini gösterir. Kızın tasvirini gören aşığın aklı başından gider, bayılır. Kırklar kızın aşkına ona bir kadeh abıhayat verirler ve: "Ağlama oğul biz bunu sana münasip gördük. Bu senin nasibindir, yedi ay tamam olunca ona kavuşacaksın. Ancak bizi gördüğünü kimseye söyleme." diyerek ortadan kaybolurlar. Âşık uyandığında yanında hiç kimseyi göremez. O, günden güne sevdiğinin aşkıyla yanıp tutuşur. Kırkların tembihinden dolayı da aşkını kimseye söyleyemez. aşık, aşkından dolayı gece gündüz ağlar, sararıp solar. Bunun derdini kimse bilemez. Bir gün âşık, Hıde kenarındaki sarayında gökyüzünü seyrederken turnaların geçtiğini görünce hemen sazını eline alıp turnalara sevdiği kızın yerini sorar.

Yukarıda bir parçası verilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karacaoğlan İle İsmikân Sultan Hikâyesi
B) Kirmanşah Hikâyesi
C) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi
D) Şah İsmail Hikâyesi
E) Hurşit İle Mahımihri Hikâyesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlety.org

14. Ali Bezirgân adlı zengin bir tüccarın Ahmet ve Mahmut adlarında iki oğlu vardır. Mahmut akıl sahibi, ailesine bağlı bir gençken Ahmet bunun tam tersidir. Baba Ali Bezirgân'ın ölümünden sonra bırakılan miras çok kısa bir sürede Ahmet tarafından bitirilir. Bu durumda Mahmut da annesi ve kendisinin geçimini sağlayabilmek için çobanlığa başlar. Bu arada Osmanlı Padişahı muhteşem bir saray yaptırır. Sarayı gören herkes mükemmel olduğunu ancak şamşırak taşlarının getirilmesiyle daha da güzelleşeceğini söylerler. Padişah, sözü edilen taşların Gence Padişahı'nda olduğunu öğrenince tellallar çağırtır: "Her kim ki Gence Padişahı'nda bulunan taşları getirirse padişah onun dünyalığını verecektir." Bu işe Mahmut taliptir. Padişahla görüşen Mahmut emrine verilen ordu ve babasının arkadaşının rehberliğinde Gence'ye doğru yola çıkar. Ordu Gence'ye ulaştığında, Mahmut emrindeki elçi vasıtasıyla, Gence Padişahı'ndan sözü edilen şamşırak taşlarını vermesini, yoksa taş üstünde taş koymayacağını bildirir.

Yukarıda bir parçası verilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karacaoğlan İle İsmikân Sultan Hikâyesi
B) Kirmanşah Hikâyesi
C) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi
D) Şah İsmail Hikâyesi
E) Yaralı Mahmut Hikâyesi

15. Kandehar Padişahı'nın çocuğu olmaz bu sebepten vezirini de yanına alarak gurbete çıkar. Yolları üzerinde rastladıkları bir çeşmede abdest alırlar ve iki rekât namaz kılarlar. Selam verdiklerinde yanlarına bir derviş gelir ve bunların padişah ve vezir, dertlerinin de çocuksuzluk olduğunu söyler. Sonra da koynundan çıkardığı elmayı vererek bunu ikiye bölüp eşleriyle birlikte yemelerini, elmanın kabuğunu da ahırdaki kısrağa vermelerin tavsiye ederek gözden kaybolur. Bütün bu uygulamalardan sonra doğacak çocuğa ve kuluna kendisinin ad vereceğini belirtmekten de geri kalmaz.

Yukarıda bir parçası verilen halk hikayesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şah İsmail Hikâyesi
B) Karacaoğlan İle İsmikân Sultan Hikâyesi
C) Kirmanşah Hikâyesi
D) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi
E) Yaralı Mahmut Hikâyesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

16. Tiflis hükümdarı Hurşut Şah'ın çocuğu olmaz. Üzüntüsünü gidermek isteyen Hurşut Şah, veziri ile beraber bir su kenarına gider. Burada onların yanına bir derviş gelir. Derviş, padişaha tavsiyesine uyulursa çocuklarının olacağını söyler, daha sonra da kaybolur. Padişah, dervişin tavsiyesine uyar ve zamanı gelince bir oğlu dünyaya gelir. Hurşut Şah ve meclis toplantı hâlinde iken derviş içeri girer ve çocuğa adını verir. O, on dört yaşına girdiği zaman hocalarının öğreteceği hiçbir şey kalmamıştır. Çocuk bir gün Yemen Sultanı'nın kızının güzelliğini, pehlivanlığını ve gücünü işitir. Yemen Sultanı'nın kızı ile güreş tutan kahraman onu yendikten sonra ikisi birlikte Tiflis'e gelirler. Rüyasında kendisine daha önce yardım eden piri gören kahramana üç bade verilir. Bunlardan birincisi, Allah; ikincisi, üçler, yediler, kırklar; üçüncüsü, Herat hükümdarı Selim Şah'ın kızı Mahperi Han aşkınadır. Aynı derviş, o gece kahramana verilen badeyi Mahperi'ye de verir. Bunun üzerine her iki kahraman da birbirinin aşkına yanıp tutuşmaktadırlar.

Yukarıda bir parçası verilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şah İsmail Hikâyesi
B) Karacaoğlan İle İsmikân Sultan Hikâyesi
C) Kirmanşah Hikâyesi
D) Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi
E) Yaralı Mahmut Hikâyesi

17. Aşağıdakilerden hangisi "Realist İstanbul Halk Hikâyeleri" **arasında bulunmaz?**

A) Tayyarzade
B) İstanbulun Taşı Toprağı Altın
C) Sansar Mustafa
D) Hançerli Hanım
E) Tıflî ile İki Biraderlerin Hikâyesi

YEDİİKLİM

18. Göğüslerinden yatay biçiminde bir ip geçirilen bu kuklalar gayda ve benzeri çalgıların eşliğinde aşağıdan ipleri çekilmek suretiyle oynatılırlar. Bu tür kuklaları daha çok sokak eğlenceleri içindir. Bu kuklalar dört köşe bir tahta üstüne dizilmiş iki veya dört bebeğin dönerek ve zıplayarak oynatılmasından ibaret olduğu için bu adı almıştır.

Yukarıda bahsedilen "Kukla Oyunu" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) El Kuklası
B) İpli Kukla
C) İskemle Kuklası
D) Araba Kuklası
E) Dev Kuklası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

19. Bu tür kuklaların başları ve kolları mukava veya tahtadan gövdeleri bezden yapılır. Kuklacı, sağ elini kuklanın giysisinden içeri sokar, işaret parmağı ile başı, baş ve orta parmağı ile kolları oynatır. Eldeki parmaklar ve bileğin hareketi ile kuklaya hareket verir ve doğaçlama olarak kuklanın hareketine uygun şekilde konuşur veya konuşup anlattığı duruma göre kuklaya hareket verir.

Yukarıda bahsedilen "Kukla Oyunu" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) El Kuklası
B) İpli Kukla
C) İskemle Kuklası
D) Araba Kuklası
E) Dev Kuklası

20. Bu tip kuklaların yapımında en çok kullanılan malzeme ahşaptır. İpli kukla yapımında hem yumuşak ve hafif hem de dayanıklı olan ıhlamur gibi ağaçlar kullanılır. Bu kukla yapımlarında, kol, el, bacak başta olmak üzere pek çok eklem yeri vardır. Bu kısımlar için ahşaptan sonra, tel, levha ve metal malzeme de kullanılır. Bu kukla çeşidinin kullanım alanı son derece geniştir. Ancak, bu kukla çeşidinin yapımı profesyonel bilgi gerektirdiği için büyük kukla tiyatrolarında, kukla yapmak için özel atölyeler kurulmuştur.

Yukarıda bahsedilen "Kukla Oyunu" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Dev Kuklası
B) El Kuklası
C) İpli Kukla
D) İskemle Kuklası
E) Araba Kuklası

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

ÇÖZÜMLER

1. Pançatantra: Fablardan oluşan derleme bir kitaptır. Çeviri ve uyarlamalar yoluyla 11. yüzyıldan başlayarak birçok ülkeye yayılmıştır.

Cevap A

2. Masal nehirleri okyanusu anlamına gelen eser Kathâsaritsâgara'dır.

Cevap B

3. Bir papağanın ağzından anlatılan 70 hikâye' diye bilinen eserin özgün metni olan eser Çakasaptati'dir.

Cevap C

4. Soruda bahsedilen eser, Elf Leyle ve'l-Leyle diğer adıyla Binbir Gece Masalları doğu dünyasında bu isimle anılır.

Cevap C

5. Soruda bahsedilen masal kitabı Ferec Ba'de'ş-Şidde'dir.

Cevap A

6. Giritli Aziz Efendi'nin "Muhayyelat" adlı eser hakkında düşüncülerini belirten araştırmacı Ahmet Hamdi Tanpınar'dır. Giritli Ali Aziz Efendi'nin 18. Yüzyılın sonlarında yazdığı (1797) Muhayyelât adlı eser, geleneksel hikâye ile modern anlatma tarzı arasında bir yere sahiptir.

Cevap D

7. Parçada sözü edilen halk hikâyesi Kerem İle Aslı Hikâyesi'dir. Kerem ile Aslı hikâyesinin üç varyantı olduğu bilinmektedir. İlki Ankara Millî Kütüphane'de bulunan bir 19. yüzyıl cöngündeki Âşık Kerem Hikâyesi", öteki "Aslı-Kerem" başlıklı Türkmen varyantı, üçüncüsü ise Prof. Dr. Ali Duymaz tarafından Van'da derlenen "Kerem'in Erzurum Macerası" adını taşıyan Türkiye varyantıdır.

Cevap D

8. Parçada bahsedilen hikâye Tahir ile Zühre hikâyesidir. Tahir ile Zühre Türk halk hikâyesi, Kerem ile Aslı'dan sonra en çok yayılmış olan halk hikâyeleri arasında gelir. Tahir ile Zühre de yazarı bilinmeyen bir eserdir. Hikâyenin, ne zaman, nerede meydana geldiği bilinmemektedir.

Cevap E

9. Parçada bahsedilen hikâye Arzu İle Kamber Hikâyesidir. Eser, Türk halk edebiyatında iki aşığın maceralarını anlatan türkülü bir hikâyedir.

Cevap A

10. Parçada bahsedilen hikâye Âşık Garip Hikâyesi'dir.

Cevap B

11. Hakkında bilgi verilen halk hikâyesi, Karacaoğlan İle İsmikân Sultan Hikâyesi'dir.

Cevap C

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

12. Hakkında bilgi verilen halk hikâyesi, Ercişli Emrah İle Selvihan Hikâyesi'dir.

Cevap D

13. Hakkında bilgi verilen halk hikâyesi, Hurşit İle Mahımihri Hikâyesi'dir.

Cevap E

14. Hakkında bilgi verilen halk hikâyesi Yaralı Mahmut Hikâyesi'dir. Yaralı Mahmut hikâyesi, tıpkı Şah İsmail ve Elif ile Mahmut hikâyeleri gibi aşk ve kahramanlık hikâyesidir.

Cevap E

15. Şah İsmail hikâyesi, hem yazılı hem de sözlü olarak anlatılan hikayelerimizden biri olup Türkiye, Azerbaycan, Türkmenistan, Özbekistan gibi birçok ülkede anlatmaları vardır. Eser, masal kaynaklı bir eserdir.

Cevap A

16. Hakkında bilgi verilen halk hikâyesi Kirmanşah Hikâyesi'dir. Halk anlatmaları içerisinde halk hikâyelerinin çok önemli bir yeri vardır. Kirmanşah Hikâyesi, Doğu Anadolu Bölgesinde bilinmesine rağmen, ülkemizin diğer bölgelerinde ve Türk Dünyasında yeterince bilinmemektedir. Masal kaynaklı olan Kirmanşah Hikâyesi üzerinde bir araştırma yapan Dr. Alptekin halk hikâyeleri hakkında genel bilgiler vermenin yanı sıra, mevcut varyantlardan hareketle bir halk hikâyesinin nasıl inceleneceğini derli toplu olarak ele almıştır

Cevap C

17. Realist İstanbul hikâyeleri başlığı altındaki eserlerde kahramanlar gerçek hayattan kişilerdir. Bu eserler, Tayyarezade, Cevri Çelebi, Sansar Mustafa, Hançerli Hanım, Tıflî ile İki Biraderlerin Hikâyesi" adlarıyla bilinen bu hikâyeler IV. Murat döneminde oluşmuştur.

Cevap B

18. Parçada bahsedilen kukla oyunu, İskemle Kuklası'dır.

Cevap C

YEDİİKLİM

19. Parçada bahsedilen kukla oyunu, El Kuklası'dır. Eski Türk kuklasında, ayakları olmayan içine el sokularak oynatılan kukla. Avrupa'da, daha da çok Almanya ile Avusturya'da yayılmıştır. Tiyatroya büyük etkisi olmuştur. Örnek: Goethe "Faust" unun konusunu bu kukla oyunundan almıştır.

Cevap A

20. Parçada bahsedilen kukla oyunu İpli Kukla'dır. Bu kuklada temsil yani bebek tahtadan yapılır. Kuklanın tüm uzuvları hareket halindedir ve ince görünmez saydam iplerle kuklacının elindeki yıldız şeklindeki tutaca (istavroz) bağlıdır.

Cevap C

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

ESKİ TÜRK EDEBİYATI / TEST - 1

1. Yusuf Has Hâcib eserinde dört soyut kavramı kişileştirmiş ve bu kişilere de temsil ettikleri kavramlara göre şu adları vermiştir: Kün Togdı (hükümdar) "gün doğdu, doğan güneş", adaleti temsil eder. Ay Toldı (vezir) "ay doldu, dolunay", baht, talih ve ikbali temsil eder. Ögdülmiş (vezirin oğlu) "övülmüş", akıl ve anlayışı temsil eder. Odgurmış (vezirin kardeşi) "uyanık", dünya işlerinin sonunu temsil eder. Eserinin hemen başında bu dört kişiden bahseder ve onları okuyucuyla tanıştırır. Eserin ilk yarısı bu karakterlerin ilk üçü arasındaki ilişkileri anlatır ve çoğunlukla İran edebiyatından kaynaklanan geleneksel "hükümdarlara ayna" temalarını ele alır.

Yusuf Has Hacib, bu sembolik özellik taşıyan eserinde kendisini hangi karakterle özdeşleştirmiştir?

A) Kün Togdı

B) Ay Toldı

C) Odgurmış

D) Küsemiş

E) Ögdülmiş

2. "Ben onların (yani Türklerin) en uz dillisi, en açık anlatanı, akılca en incesi, soyca en köklüsü, en iyi kargı kullananı olduğum halde onların şarlarını (= şehirlerini), çöllerini baştan başa dolaştım. Türk, Türkmen, Oğuz, Çiğil, Yağma, Kırgız boylarının dillerini, kafiyelerini belliyerek faydalandım; öyle ki, bende onlardan her boyun dili en iyi yolda yerleşmiştir. Ben onları en iyi surette sıralamış, en iyi düzenle düzenlemişimdir".

Yukarıda bilgisi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kutadgu Bilig*

B) *Atabetü'l- Hakayık*

C) *Divanü Lügâti't Türk*

D) *Nehcül Feradis*

E) *Divan-ı Hikmet*

3. Edibniŋ yiri atı Yüknek erür
Safālıġ 'aceb yir köŋüller yarar
Atası atı mahmud-ı yükneki
Edib mahmud oğlı yok ol hiç şeki

Yukarıda Edip Ahmet Yüknek'in "Atabetü'l-Hakâyık" adlı eserinden bir parça verilmiştir.

Verilen bu manzum öğüt kitabının karşılığı aşağıdakilerden hangidir?

A) Cennetlerin Açık Yolu

B) Gerçeğin Işığı

C) Hakikatlerin Yolu

D) Hakikatlerin Eşiği

E) Saadete Ermişlerin Bahçesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

4. 10 ayrı bölümden oluşan eserin her bölümü 10 ayrı destan içerecek şekilde düzenlenmiştir. Sanat bakımından büyük bir değer taşımayan eser, didaktik nitelik taşıması ve Türkçe yazılması açısından önemlidir. Eser, Türk edebiyatının en sade tasavvuf kitabıdır.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Mantıku't-tayr*
B) *Felekname*
C) *Süheyl ü Nevbahar*
D) *Garipname*
E) *Kabusname*

5. 8000 beyitten fazla bir manzumedir. 1390 yılında yazılmıştır. Mesnevi türünde bir eseridir. Eser, Büyük İskender'in hayatı etrafında gelişen olayları destansı bir tarzda anlatılır. Türk Edebiyatının ilk manzum İskendername'sidir. İskendername, daha önce birçok Fars şairi tarafından ele alındıysa da yazarın bu eseri bir tercüme olmaktan öte telife yakın bir özellik taşır.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nabi
B) Aşık Paşa
C) Ahmedî
D) Şeyhi
E) Gelibolulu Mustafa Ali

6. Yaklaşık 5000 beyitten oluşan mesnevi türünde bir eserdir. 2700 beyitlik Farsça bir eserden yapılmış tercümedir. Tercüme ettiği eserin 2700 beyit olması, bunun kitabın da birebir tercüme olmaktan çok şairin katkılarıyla yarı telif bir nitelik kazandığını göstermektedir. Eserde Cemşid ile Hurşid'in aşkı anlatılmaktadır.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmedî
B) Şeyhi
C) Nabi
D) Âşık Paşa
E) Gelibolulu Mustafa Ali

YEDİİKLİM

7. Kaynağını Tevrat'tan alarak değişik biçimlerde hikâye edilen Yusuf ile Züleyha manzumeleri, İslami dönemde de Kuran-ı Kerim'deki şeklinden beslenerek pek çok esere konu olmuştur. İslami dönemde bildiğimiz en eski Yusuf u Züleyha Ali'nin Kıssa-i Yusuf'dur. O eserin yazılış sahası tam olarak belirlenememektedir.

Anadolu sahasında yazıldığı bilinen en eski Yusuf u Züleyha hikâyesi ise aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Ahmet Fakih
B) Ahmedî
C) Şeyhi
D) Şeyyad Hamza
E) Gelibolulu Mustafa Ali

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

8. 5568 beyitlik romantik bir aşk hikâyesidir. Mesnevi türünde yazılmıştır. Yabancı unsurların fazla bulunmadığı, dil bakımından birçok arkaik unsur da barındıran, dönemin Türkçesinin bütün ses ve şekil özelliklerini içeren bir eserdir. Söz varlığı da son derece zengindir. Kendi dönemindeki diğer eserlere göre çok daha fazla Türkçe ağırlıklıdır. Eserin yazarı Hoca Mesud'tur.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Mantıku't-tayr*
B) *Felekname*
C) *Kabusname*
D) *Süheyl ü Nevbahar*
E) *Hüsn ü Aşk*

9. Eser, bir tevhidle başlar, na't ve dört halifeye övgü ile devam eder, ardından da konuya girilir. Eser, bir ana hikâye ve onun etrafında oluşan dört kısa hikâyeden ibarettir. Çengin başından geçenlerin anlatıldığı eser, tasavvufi ve sembolik bir eserdir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Ahmed-i Daî
B) Ahmet Fakih
C) Ahmedî
D) Şeyhi
E) Gelibolulu Mustafa Ali

10. Arapça mensur bir eser olan Makalât'ın bu Türkçe tercümesi, Hatiboğlu'nun henüz otuz beş yaşlarında iken mensur bir başka tercümeden faydalanarak ortaya koyduğu ilk eseridir. 812 Muharreminin sonlarında tamamlanmış olup Maraş ve Elbistan hâkimi Dulkadıroğlu Nâsırüddin Mehmed b. Halil Bey'e sunulmuştur. Aruzun "mefâîlün / mefâîlün / feûlün" vezninde ve mesnevi tarzındadır. Eser, her biri kendi içinde çeşitli kısımlara ayrılan sekiz ana bölümden meydana gelmektedir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Letâyifname*
B) *Felekname*
C) *Kabusname*
D) *Ferahname*
E) *Bahrü'l-hakâyık*

11. Feriduddin-i Attar'ın aynı adı taşıyan Farsça eserinin özgün ve serbest bir dille Türkçeye yapılmış tercümesidir. 1317 yılında tamamlanmıştır. Mesnevi tarzında Fâ'ilâtün, fâ'ilâtün, fâ'ilün kalıbıyla yazılmış, yaklaşık 4300 beyitten oluşan bir eserdir.

Yukarıda sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmed-i Daî
B) Ahmet Fakih
C) Gülşehri
D) Ahmedî
E) Şeyhi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

12. Edebiyatımızda "usul-i inşa" ve mektuplaşma türünün ilk örneklerindendir. Özel ve resmi yazışma ve haberleşme kurallarını göstermek için kaleme almıştır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ukûdü'l-Cevâhir*
B) *Câmasb-nâme*
C) *Miftâhü'l-cenne*
D) *Ferâh-nâme*
E) *Teressül*

13. Bir hekim olan Şeyhi, Çelebi Mehmed'i tedavi edince, Çelebi Mehmed ona bir köy hediye eder. Köye doğru giden Şeyhi, yolda eşkıyalar tarafından soyulur ve dövülür. Bunun üzerine bu eseri kaleme alır. Eserde toplumun kötü yönlerini hicvetmekte; fakat bunu mizahi bir üslub ile yapmaktadır. Eser, Türk edebiyatının ilk Fabl örneği olarak kabul edilir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Mantıku't-tayr*
B) *Felekname*
C) *Kabusname*
D) *Harname*
E) *Hüsn ü Aşk*

14. İran şahı Hürmüz'ün Hüsrev-i Perviz adında bir oğlu olur. Küçük yaşta ok atmayı ve kılıç kuşanmayı öğrenir. Bir eğlence meclisinde nedimi, ona Ermen ülkesinin şahı Banu'nun yeğeni Şirin'in güzelliğini anlatır. Onun güzelliğini duyan Hüsrev, âşık olur ve nedimi Şavur'u, Şirin'i büyüyle kendisine âşık etmesi için görevlendirir. Şirin, Hüsrev'in resmini görüp ona âşık olur. Resmi çizen ressamı aratan Şirin, Şavur'dan Hüsrev'in de kendisine âşık olduğunu öğrenir.

Yukarıda sözü edilen "Hüsrev ü Şirin" **mesnevisini Anadolu sahasında en güzel örneğini yazan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şeyhi
B) Ahmed-i Daî
C) Ahmet Fakih
D) Ahmed-i Rıdvan
E) Ahmedî

15. Fuzûlî'nin mensur/manzum bir eseri olup Kerbela Olayı'nı ve İmam Hüseyin'i anlatan Anadolu Aleviliği'nin temel yapıtlarından biridir. Eserin diğer ismi, "Saadete Ermişlerin Bahçesi"dir.

Yukarıda bahsedilen Fuzuli eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Şah u Geda*
B) *Enis'ül-Kalb*
C) *Hadikatü's Süeda*
D) *Su Kasidesi*
E) *Rind ü Zahid*

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

16. Hicivlerinin bir araya getirildiği bu eserde, hicvin ve mizahın bütün çeşitlerine örnek bulunabilir. Latifelerden küfürlere, îmalardan ithamlara kadar her düzeyde hicviye ihtiva eden bu eser, şairin eleştiri oklarının hedefi olan babasını, devrin bürokratlarını, şairlerini ve din adamlarını ortak paydada buluşturur.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Şikâyetname*
B) *Han-ı Yağma*
C) *Harname*
D) *Siham-ı Kaza*
E) *Kabusname*

17. Nasihatname türünde yazılmış olan bu didaktik mesneviyi yazarı, oğlu Ebulhayr Mehmet için, onun hayatta izlemesi gereken yolu göstermek, ona öğüt vermek amacıyla yazmıştır. Mesnevinin giriş bölümünde yazar, eserinin adını ..... koyduğunu söyler.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Hayrabat*
B) *Hayriyye*
C) *Garipname*
D) *Pendname*
E) *Nasihatname*

18. Nabi, "Tuhfetü'l-Harameyn" **adlı eserinde aşağıdaki konulardan hangisine değinmiştir?**

A) Anadolunun siyasi yapısı
B) Tasavvufî konulara
C) Hac yolculuğuna
D) Gençliğe öğütlere
E) Devlet yönetimindeki aksaklıklara

19. Kelâmu'llâh, mahlûk mıdur, yohsakadîm midür?' diyü suâl olundukda, ol dahi cevâbında 'Allâh'un ilmi mahlûk ise kelâmı da mahlûkdur!' didikde, cellâdân-ı zebâniyye-meşreb izhâr olunup ol meclisde ol zât-ı azîmü'ş- şânı, mertebe-i akıldan sâkıt oluncaya dek kırbac-ı sü'bân-endâm ile darb eyleyüp envâ'-ı işkenceye mübâşeret itdikde asâkir-i İslâm, Ulemâya bu hakâret nedür?' diyü çenber-i itâ'atdan hurûc ide yazdılar.

Yukarıda bir parçası verilen eser "Habname"dir. Eser, ağır bir dile sahip olmasına rağmen estetik açıda güzel ve orijinal bir eserdir. I. Ahmet ile Büyük İskender'in rüya konuşmaları üzerine kurulmuş olup Hz. Âdem'den itibaren dünyada olan kötülüklerin çeşitli hikâyelerle anlatıldığı bir tür siyasetnamedir.

Yukarıda tanıtılan eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Nergisî
B) Veysî
C) Kara Fazlı
D) Zati
E) Gelibolulu Mustafa Ali

20. Nergisi, bu eserini beş ana bölüme ayırmıştır. Konular; aşk, cömertlik, ibret verici konular, konukseverlik ve tövbekârlık olmak üzeredir. Başlangıçta sadece aşk ile ilgili hikâyelerin yer aldığı eser, 1632-1634 tarihinde yazarın Manastır'da kaldığı sürede yaşadığı bazı hikâyelerin eklenmesiyle yeniden düzenlenmiştir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) İksir-i Saadet
B) Meşakku'l-Uşşak
C) Nihalistan
D) Pendname
E) Nefhatü'l-Ezhar

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

ÇÖZÜMLER

1. Yusuf Has Hâcib, Kutadgu Bilig eserinde dört soyut kavramı kişileştirmiş ve bu kişilere de temsil ettikleri kavramlara göre çeşitli adlar vermiştir. Yusuf Has Hacib, bu sembolik özellik taşıyan eserinde kendisini Kün Togdı ile özdeşleştirmiştir.

Cevap A

2. Parçada bilgisi verilen eser, Kaşgarlı Mahmut'un Divanü Lügâti't Türk eseridir.

Cevap C

3. Edip Ahmet Yüknek'in "Atabetü'l-Hakâyık" adlı eseri "Hakikatlerin Eşiği" anlamına gelmektedir.

Cevap D

4. Soruda bahsedilen Türk edebiyatının en sade tasavvuf kitabı "Garipname"dir.

Cevap D

5. Türk Edebiyatının ilk manzum İskendername'sini Ahmedî yazmıştır.

Cevap C

6. Cemşid ile Hurşid adlı mesnevinin yazarı Ahmedi'dir.

Cevap A

7. Anadolu sahasında yazıldığı bilinen en eski Yusuf u Züleyha hikâyesi, Şeyyad Hamza'dır.

Cevap D

8. 5568 beyitlik romantik bir aşk mesnevi olan Süheyl ü Nevbahar adlı eserin yazarı Hoca Mesud'dur.

Cevap D

9. Soruda bahsedilen eser, Çengname'dir. Eserin yazarı ise Ahmed-i Da-i'dir. 1446 beyitten oluşan bu mesnevi, aruzun mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün vezniyle yazılmıştır.

Cevap A

10. Hatiboğlu tarafından yazılan eser, Bahrü'l-hakâyık'tır.

Cevap E

YEDİİKLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlety.org

11. Gülşehrî'nin Mantıku't Tayr adlı eseri Feridüddin-Attar'ın aynı adlı eseri esas alınarak yazılmış, vahdet-i vücut inancını işleyen alegorik bir eserdir.

Cevap C

12. Soruda bahsedilen eser Ahmed-i Daî'ye aittir. İçinde en eski inşa örneklerinin, mektup türlerinin ve kompozisyon yazma kurallarının yer aldığı eser Manisa İl Halk kütüphanesinde bulunmaktadır.

Cevap E

13. Türk edebiyatının ilk Fabl örneği olarak kabul edilen Harname'dir. Harname adlı eser, Şeyhi'ye aittir.

Cevap D

14. Hüsrev ü Şirin, II. Murat'ın ricası üzerine, onun adına Şeyhî tarafından kaleme alınmış bir mesnevidir.

Cevap A

15. Fuzûlî'nin mensur/manzum bir eseri olup Kerbela Olayı'nı ve İmam Hüseyin'i anlatan eseri, Hadikatü's Süeda'dır.

Cevap C

16. Türk edebiyatının kaside ve hiciv üstadı olarak kabul edilen Nef'î"dir. En önemli olan eseri ise Sihâm-ı Kazâ (Kaza Okları)'dır.

Cevap D

17. Soruda verilen boşluğa Nabi'nin Hayriye adlı eseri getirilmelidir.

Cevap B

18. Nabi, "Tuhfetü'l-Harameyn" adlı eserinde Hac yolculuğuna değinmiştir.

Cevap C

19. Soruda tanıtılan eser Veysi'ye aittir.

Cevap B

20. Hakkında bilgi verilen eser, Nihalistan'dır. Nihâlistân: Nergisî'nin Hamse'sini oluşturan eserlerinden en önemlisi ve ustalık döneminin bir ürünüdür.

Cevap C

ESKİ TÜRK EDEBİYATI / TEST – 2

1. Kâtip Çelebi, iki bölüm hâlinde hazırladığı bu coğrafya kitabının ilk bölümünü denizler, ırmaklar ve adalara, ikinci bölümünü karalara ayırmıştır. Mehmet Âşıkî'nin Menazilü'l-Avalim'ini esas alarak yazmaya başladığı eserinde Batılı kaynakları da değerlendirmiş, İspanya, Mağrip, Avrupa içleri ve muhtelif Anadolu şehirlerini, hatta Batılı kaynaklara dayanarak Japonya ve bazı Uzak Doğu ülkelerini dahi anlatmıştır. Kâtip Çelebi esere bir dünya haritası ile yüz kadar muhtelif harita eklemiştir. Muhtelif yazmaları olan ve müellifin ölümü nedeniyle tamamlanamayan eser 1732'de İbrahim Müteferrika tarafından basılmıştır.

Parçada sözü edilen "Katip Çelebi" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Keşfu'z-Zünun*

B) *Cihannüma*

C) *Tuhfetü'l-Kibar fi Esfari'l-Bihar*

D) *Mizanül'Hakk fi İhtiyari'l-Ehakk*

E) *Fezleketü't-Tevarih*

2. Kâtip Çelebi'nin yirmi yıl gibi uzun bir sürede hazırladığı bibliyografik eseridir. Arapça olarak kaleme alınan eser, Kâtip Çelebi'nin adını duyduğu veya bizzat görüp incelediği binlerce kitap ve o kitapların yazarları hakkında bilgi veren ansiklopedik mahiyette bir eserdir. Kitap adlarına göre alfabetik bir sırayla düzenlenen eserde, kitapların dili, yazılış tarihi, konusu, müellifi, müellifin diğer eserleri gibi konularda bilgiler verilir.

Parçada sözü edilen "Katip Çelebi" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Cihannüma*

B) *Tuhfetü'l-Kibar fi Esfari'l-Bihar*

C) *Mizanül'Hakk fi İhtiyari'l-Ehakk*

D) *Fezleketü't-Tevarih*

E) *Keşfu'z-Zünun*

3. İslam dünyasında uzun zaman gündem oluşturan bazı güncel konuların tartışılmasına son vermek amacıyla yazılmış bir eserdir. Kâtip Çelebi, 1656 yılında kaleme aldığı bu kitabında konulara akılcı, faydacı ve uzlaştırmacı bir tavırla yaklaşır. Yazar, eserinin sonunda kendi hakkında da bazı bilgilere yer verir. Eski yazıyla üç kez basılan (1864, 1869, 1888) eser, İngilizceye de çevrilmiştir. Son olarak Orhan Şaik Gökyay ve Süleyman Uludağ tarafından sadeleştirilerek yayımlanmıştır.

Parçada sözü edilen "Katip Çelebi" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Keşfu'z-Zünun*

B) *Cihannüma*

C) *Tuhfetü'l-Kibar fi Esfari'l-Bihar*

D) *Mizanül'Hakk fi İhtiyari'l-Ehakk*

E) *Fezleketü't-Tevarih*

YEDİİKLİM

4. Aruzun "fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün" kalıbıyla yazılan bu eser, şairin aşk maceralarını anlattığı 438 beyitten oluşan bir mesnevidir. Eserine güzellik (hüsn) ile aşk arasındaki ilişkinin öznesi konumundaki âşığın tanımıyla başlayan Fazıl, Allah'ın sıfatlarına ve Hz. Muhammed'e göndermelerde bulunarak güzellikle aşk ilişkisini temellendirir.

Parçada bahsedilen "Enderunlu Fazıl" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Zenanname* B) *Hubanname*
C) *Çenginame* D) *Defter-i Aşk*
E) *Habname*

5. Enderunlu Fazıl, divân şiirinin âdâbına göre kadından bahsetmenin ayıp olduğunu ve kendisinin kadınlara ilgisi olmadığını belirttikten sonra sırasıyla "Hindistan, Acem, Bağdat, Mısır, Sudan, Habeşistan, Yemen, Fas, Cezâyir, Tunus, Hicaz, Şam, Halep, Anadolu, Akdeniz Adaları, Kıbrıs, İspanya, İstanbul, Rum, Ermeni Yahudi, Çingene, Rumeli, Arnavut, Boşnak, Tatar, Gürcü, Çerkes, Boğdan, Bulgar, Hırvat, Polonya, Avusturya, Rus, Avrupa, İngiliz, Hollanda, Amerika" kadınlarını tanıtır ve nikâhın sakıncalarından bahseder. Fâzıl'ın kadınlar hamamını anlattığı bölüm dikkat çekicidir. Şair, aşırı cinsel ilişkinin zararlarını anlattığı bir bölümle eserini bitirir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Habname* B) *Zenanname*
C) *Hubanname* D) *Çenginame*
E) *Defter-i Aşk*

6. Şehrengiz geleneğine eklenebilecek bu eser, aruzun "fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün" kalıbıyla yazılmış 796 beyitten oluşan bir mesnevidir. Bu mesnevi, sevgilinin "Hangi memlekette güzel çoktur?" sorusuna cevap olmak üzere yazılmış ve Reisül-küttab Ebubekir Ratip Efendi'ye ithaf edilmiştir. Eserin giriş kısmında güzellik konusu ele alınmış, ardından dönemine göre yeni sayılabilecek çeşitli coğrafi bilgiler verilmiştir. Hindistan'dan Yeni Dünya (=Amerika)'ya kadar birçok ülkenin erkek güzelleri tasvir edilmiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Habname* B) *Zenanname*
C) *Hubanname* D) *Çenginame*
E) *Defter-i Aşk*

7. Kınalızâde, 1564 yılında Şam'daki kadılık vazifesi sırasında kaleme aldığı eserini, o zamanlar Suriye beylerbeyi olan Semiz Ali Paşa'ya ithaf etmiştir. Müellifin ifadesine göre, "hikmet-i ameliyye (ahlâk felsefesi) üzerine bir telif" olan eser, bir mukaddime ve üç bölüm halinde düzenlenmiştir. Mukaddimede, ahlâk felsefesi alanına giren konular, ahlâk ilmi ile ilgili terimler, ahlâk ilminin faydaları, amelî ve nazarî ahlâk, ruh ve terbiye meseleleri üzerinde durulmuştur.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Miratül Memalik
B) Kitabül aslil Muaddil
C) Ahlak-ı Alayi
D) Künhül Ahbar
E) Menakıb-ı Hünerveran

8. "Onun içindeki odur" veya yorumla, "ne varsa onda var" anlamına gelen bu eserde, Mevlânâ'nın bazı sohbetleri sırasında sorulan sorulara verdiği cevaplara; tasavvuf, din, ahlak ve felsefe ile ilgili görüşlerini anlattığı, dünya, insan ve şiir anlayışından söz ettiği konuşmalarına yer verilmiştir. Bu eser de, diğer eserlerinin çoğunda olduğu gibi Sul-tan Veled ve ona bağlı kimseler tarafından tutulan notlar olup vâkıât (=ders notları) türünün Anadolu'daki ilk örneğidir.

Yukarıda bahsedilen "Mevlana" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Mecâlis-i Seb'a*
B) *Fîhi Mâ Fîh*
C) *Mektûbât*
D) *Divan-ı Kebir*
E) *İbtidaname*

9. Sultan Veled'in 1291 yılında yazdığı ilk mesnevisi olan ve 8760 beyit-ten oluşan bu eserde 76 Türkçe beyit bulunmaktadır. Fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün vezninde yazılan eserin kaynağı Mesnevî'dir. Sultan Veled bu eserinde, insanın kendisini bilmesini öğütlediği gibi, ölmeden önce ölmeyi, ölümsüzlüğe ulaşmak için Tanrı'ya bağlanmayı, aşk ateşiyle pişmeyi ve nefsin kötülüklerden nasıl arınması gerektiğini anlatır.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *İbtidâ-nâme*
B) *İntihâ-nâme*
C) *Rebâb-nâme*
D) *Ma'ârif*
E) *İşrâkât*

10. 8000 beyit olan ve 1300-1301 yılında yazılan bu eser, Mesnevî vezni fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün ve etkisi ile yazılmıştır. İbtidâ-nâme ile hemen hemen aynı konular işlenen eserin ondan farkı, burada Mevlânâ hakkında geniş bilgi verilmesidir. Sultan Veled bu eserinde Tanrı'ya ulaşma yollarından, aşktan ve dünyanın "Hakka dost olunması" için yaratıldığından bahseder ve babasının büyüklüğüne, değerine işaret eder. Eser-de 162 Türkçe beyit bulunmaktadır.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Fütüvvetname*
B) *İşrâkât*
C) *İntihâ-nâme*
D) *Rebâb-nâme*
E) *Ma'ârif*

11. Farsça mensur bir eser olup, elli altı bölümden meydana gelmiştir. Eserde Senâî ve Mevlânâ'dan şiirlere de yer verilmiştir. Sultan Veled'in dinî, ahlâkî öğütlerinin yer aldığı bu eseri, Meliha Tarıkâhya tarafından Türkçeye çevrilerek yayımlanmıştır.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ma'ârif*
B) *Fütüvvetname*
C) *İşrâkât*
D) *İntihâ-nâme*
E) *Rebâb-nâme*

12. Eğirdirli Hacı Kemâl'in Câmi'ü'n-Nezâir adlı nazire mecmuasında yer alan, kaside nazım şekli ile yazılmış 83 beyti elimizde olan eksik bir manzumedir. Câmiü'n-nezâir'in sonundaki listeye göre 100 beyit olması gereken eserin son 17 beyti bulunan yaprağının eksik olduğu anlaşılmaktadır. Mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün vezni ile yazılmış olan eser, yüzyılın diğer eserlerinde görüldüğü gibi insan kaderi, insanların kardeş oldukları ve Tanrı'ya kulluk için yaratıldıkları, feleğin acımasızlığı ve dünyanın faniliği, ölümün gerçekliği gibi dinî-tasavvufî konuların işlendiği ve insanların hayatta olanlardan ibret alarak iyilik yapmaları gibi öğütlerin verildiği, öğretici yanı öne çıkan bir manzumedir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kitâbu Evsâfı Mesâcidi'ş-şerîfe*
B) *Bezm ü Rezm*
C) *İşrâkât*
D) *Çarh-nâme*
E) *Makâlât*

13. Türk edebiyatında İbrahim peygamberin hayatının anlatıldığı bilinen tek eserdir. 3693 beyitten meydana gelen bu mesnevi, aruzun mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün vezniyle yazılmıştır.

Parçada bahsedilen "Abdülvâsî Çelebi" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Halîl-nâme*
B) *Bezm ü Rezm*
C) *Ahval-i Kıyamet*
D) *İşrâkât*
E) *Mi'râc-nâme*

14. 1742 beyitten meydana gelen telif bir eserdir. Fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün vezninde yazılan ve altı meclisten meydana gelen eserde konu başlıkları Farsçadır, ancak meclisler belirtilirken "el-Meclisü'l-ûlâ" ve "el- Meclisü's-sâdis" şeklinde Arapça yazılmıştır. Eserde dikkat çekici diğer bir özellik, eserin meclislerden meydana gelmesi ve şairin meclis sonlarında sözü yarıda bırakıp hikâyenin sonunu daha sonraki mecliste anlatacağını söylemesidir

Parçada bahsedilen "Yusuf-ı Meddah" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Leylâ vü Mecnûn*
B) *Hikâyet-i Kız ve Cühûd*
C) *Varka ve Gülşâh*
D) *Destân-ı İblîs*
E) *Letâif-nâme*

15. Yazarın tek eseri, Menâkıbü'l-Kudsiyye fî-Menâsibi'lÜnsiyye isimli mesnevisidir. Türk edebiyatında menkıbe türünün ilk örneği olan ve fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün vezniyle yazılan mesnevi, 2081 beyittir.

Yazar bu eserde büyük dedesi Baba İlyas ve Dede Garkın'dan ve bunlarla ilişki içinde olanlar, dedesi Muhlis Paşa, babası Âşık Paşa ve çevresinde bulunanlar hakkında bilgi vermiştir.

Soruda sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mustafa Darir
B) Yusuf-ı Meddah
C) Karamanlı Aynî
D) Elvan Çelebi
E) Sarıca Kemal

YEDİİKLİM

16. Tıpla ilgili 4607 beyit tutarındaki bu mesnevisini 1403- 1410 yılları arasında yazmıştır. Mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün vezni ile yazılan eser Emir Süleyman'a sunulmuştur.

Parçada sözü edilen Ahmedî eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bedâyi'u's-Sihr fî-Sanâyi'i'ş-Şi'r*

B) *Tervîhü'l-Ervâh*

C) *Cemşîd ü Hurşîd*

D) *Mirkâtü'l-Edeb*

E) *Bezm ü Rezm*

17. **Aşağıda verilen eserlerden hangisi birden fazla kişi tarafından <u>yazılmamıştır</u>?**

A) *Varka ve Gülşah*

B) *Gül ü Bülbül*

C) *Şah u Geda*

D) *Şem ü Pervane*

E) *Garipname*

18. **Aşağıda verilen şairlerden hangisinin** "Leyla vü Mecnun" **adlı eseri <u>yoktur</u>?**

A) Ahmed-i Rıdvan

B) Kadimî

C) Celilî

D) Fuzulî

E) Ahmedî

19. Aruzun "fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün" kalıbıyla yazılmış 87 beyitlik küçük bir eseridir. Altın, gümüş, mihenk arasında geçen bir hikâyeyi konu edinir. Şair burada kendi hâlini anlatmış, değerinin bilinmediğini sembollere yüklediği anlamlar üzerinden anlatmaya çalışmıştır.

Yukarıda bahsedilen "Bursalı Celilî" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Hecrname*

B) *Hasbihal*

C) *Ebkâr-ı Efkâr*

D) *Mehekname*

E) *İşretname*

20. Nedim'e ait manzum-mensur olarak yazılmış bir eserdir.

İzzet Ali Paşa'nın Nedime şaka yollu yazdığı mektuba, Nedim'in de şaka yollu yazdığı eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sahaifü'l-Ahbar*

B) *Nigârname*

C) *Nuhbe*

D) *Münşeat*

E) *Heft-Hân*

ÇÖZÜMLER

1. Kâtip Çelebi'ye ait Cihannüma adlı eser, iki bölüm hâlinde hazırlanmıştır. Kâtip Çelebi, kitabın ilk bölümünü denizler, ırmaklar ve adalara, ikinci bölümünü karalara ayırmıştır.

Cevap B

2. Kâtip Çelebi'nin yirmi yıl gibi uzun bir sürede hazırladığı bibliyografik eseri Keşfu'z-Zünun'dur. Alfabetik sıraya göre düzenlenmiştir.

Cevap E

3. Parçada sözü edilen "Kâtip Çelebi" eseri Mizanül'Hakk fî İhtiyari'l-Ehakk'tır.

Cevap D

4. Parçada bahsedilen "Enderunlu Fazıl" eseri Defter-i Aşk'tır.

Cevap D

5. Hakkında bilgi verilen eser, Zenanname'dir. Enderunlu Fazıl, bu eserin de divân şiirinin âdâbına göre kadından bahsetmenin ayıp olduğunu ve kendisinin kadınlara ilgisi olmadığını belirttikten sonra çeşitli ülkelere göre kadınları tanıtır.

Cevap B

6. Parçada bahsedilen eser Enderunlu Fazıl'ın Hubanname'dir.

Cevap C

7. 16. yüzyıl Osmanlı dünyasının en kıymetli kişilerinin başında Kınalızâde Ali Çelebi gelir. Kınalızâde Ali Çelebi'nin Ahlâk-ı Alâ'î eseri bir ahlak kitabı olmasının yanında öte yandan bireylerin kendileriyle, aileleriyle, içinde yaşadıkları toplumla ve devletle ilişkilerini ne şekilde kurmaları gerektiğine dair önemli bilgiler verir. Bu noktada özellikle aşırılıklara dikkat çekerek hem bireysel, hem de toplumsal hayatta bir orta yol arar.

Cevap C

8. Soruda hakkında bilgi verilen eser, Fîhi Mâ Fîh'dir. Eser, Vâkıât (=ders notları) türünün Anadolu'daki ilk örneğidir.

Cevap B

9. Velednâme adıyla da anılan İbtidâ-Nâme Mevlânâ'nın oğlu Sultan Veled'in lk mesnevîsidir. Mevlânâ'nın hayatı ve düşünce dünyasına ilişkin en önemli kaynaklardan biri olan bu eser Mevlânâ âşıklarının ilk inançları bakımından en eski ve en doğru kaynaktır.

Cevap A

10. Soruda hakkında bilgi verilen eser, Rebeb-name'dir. Eser içerik bakımından İbtida-name'yle benzerlik göstermektedir.

Cevap D

11. Farsça mensur bir eser olup, elli altı bölümden meydana gelen Sultan Veled eseri Ma'ârif'dir.

Cevap A

12. Soruda bahsedilen eser Çarhname'dir. Fuad Köprülü, eserin Anadolu Türkçesinin bilinen en eski örneği olduğunu belirtir.

Cevap D

13. Soruda bilgisi verilen "Abdülvâsî Çelebi" eseri, Halîl-nâme'dir.

Cevap A

14. Özgün adı "Dâstân-ı Varka ve Gülşah" olan Varka ile Gülşah mesnevisi, on dördüncü yüzyıl şairlerinden olan Yusuf-i Meddah'ın en önemli eseridir.

Cevap C

15. Türk edebiyatında menkıbe türünün ilk örneği veren sanatçı Elvan Çelebi'dir.

Cevap D

16. Soruda bahsedilen eser Tervîhü'l-Ervâh'dır. Eser, Tıp konusunda yazılmış bir mesnevidir. Emîr Süleyman adına 1403-1410 yılları arasında kaleme alınmış, daha sonra bazı ilavelerle birlikte I. Mehmed'e sunulmuştur.

Cevap B

17. Varka ve Gülşah, Gül ü Bülbül, Şah u Geda, Şem ü Pervane birden fazla kişi tarafından yazılmıştır. Garipname ise sadece Âşık Paşa tarafından yazılmıştır.

Cevap E

18. Şıklarda verilen sanatçılardan "Leyla vü Mecnun" adlı eseri sadece Ahmedî yazmamıştır.

Cevap E

19. Soruda verilen eser, Mehekname'dir. Bursalı Celilî'nin 87 beyitlik eseri altın, gümüş ve mihenk arasında geçen aşkı anlatır. Şair bu eserde değerinin bilinmediğini sembollerle anlatmaya çalışmıştır.

Cevap D

20. Hakkında bilgi verilen eser, Nigârname'dir.

Cevap B

ESKİ TÜRK EDEBİYATI / TEST – 3

1. Yazarının, 1823'te Keşan'a sürgün edilme hikâyesini mizahi bir dille anlattığı, siyasi hiciv niteliğindeki mesnevisidir. Mihnetkeşan, şairin'nın yaklaşık bir yıllık Keşan sürgününü hikâye eder. Eser, tür itibarıyla bir sergüzeştnamedir. Güncel detayları klasik kültür birikimiyle harmanlayan şair, mesnevi boyunca metni hareketlendiren çok sayıda anlatım tekniğine başvurur.

Parçada sözü edilen mesnevinin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Keçecizade İzzet Molla
B) Yenişehirli Avnî
C) Enderunlu Vasıf
D) Mustafa İzzet
E) Hersekli Ârif Hikmet

2. Eser, Bahariye mevlevihanesinde çekilen susuzluğu dile getirmek amacıyla yazılan, manzum-mensur karışık, dilekçe türünde, secili bir eserdir. II. Abdülhamit'e sunulmuş ve Eşref Gazetesinde yayımlanmıştır.

Yenişehirli Avni'ye ait olan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Mir'at-ı Cünun*
B) *Abname*
C) *Ateşgede*
D) *Nigârname*
E) *Gülşen-i Aşk*

3. Farsça "ateşlik/ateşli yer" anlamına gelen Ateşgede, Şeyh Galip'in Hüsn ü Aşk'ından esinlenilerek kaleme alınmış bir mesnevidir. Bu mesnevi, 249 beyit ve dokuz kısa fasıldan meydana gelen yarım kalmış bir eserdir. Aruzun mef'ûlü mefâ'ilün fe'ûlün kalıbıyla yazılmıştır. Eserde, baştan sona ateş ve ateşi çağrıştıran kelimelerin yan yana getirildiği görülür

Yukarıda sözü edilen mesnevinin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Keçecizade İzzet Molla
B) Enderunlu Vasıf
C) Yenişehirli Avnî
D) Mustafa İzzet
E) Hersekli Ârif Hikmet

4. III. Alaaddin Keykubat zamanında Anadolu'ya yerleşmiştir. Sanatçının bilinen dokuz gazeli ve bir kasidesinde tasavvuf izlerine rastlanmakla beraber herhangi bir tasavvufi ideoloji bulunmamaktadır.

Hakkında bilgi verilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yunus Emre
B) Atâyi
C) Sadrettin Konevi
D) Dehhani
E) Eflaki

5. Türkçede yazılmış ilk siyer kitabı olması bakımından önemlidir. Yazar, Kıssa-i Yûsuf'tan daha çok Sîretü'n-Nebî ile tanınmıştır. Şair, Siyer'ini Mısır'da Melik el- Mansur Ali'nin emriyle yazmaya başlamış, ancak eserini tamamladığında Mansur Ali ölmüş olduğu için Mısır hükümdarı Berkuk'a sunmuştur. Yazar, Sîretü'n- Nebî'yi, Arap tarihçilerinden İbn Hişam, Vâkıdî, Ebu'l-Hasan Bekrî'nin eserlerinden yararlanarak telif bir eser olarak yazmıştır.

Yukarıda sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şeyyad Hamza
B) Elvan Çelebi
C) Ahmedî
D) Mustafa Darîr
E) Gelibolulu Mustafa Ali

6. Yapıt, yazarın tanrıya yalvarışlarını, Hz. Muhammet ile din ulularını övüşlerini kapsar. Manzum ve mensur karışık olarak yazılmıştır. Bütünüyle bir münacat niteliğinde olup gerektikçe kıssalara, öğütlere yer verilmiştir. Yapıtta tasavvufî görüş egemendir. Tazarruname, divan edebiyatında musanna (sanatlı) nesrin ilk örneği sayılır. Sanatçı; seciler, redifler-le örülmüş sıra cümlelerle akıcı, şiirsel bir anlatım sağlamıştır.

Soruda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir

A) Karamanlı Aynî
B) Melîhî
C) Şeyhoğlu Mustafa
D) Mercimek Ahmed
E) Sinan Paşa

7. "Câvidân-nâme" **adlı eser aşağıda verilen yazarlardan hangisine aittir?**

A) Nesîmî
B) Veysî
C) Fazlullah-ı Hurûfî
D) Mesihi
E) Karamanlı Aynî

8. **Fatih Sultan Mehmet'e sunduğu** "bahariyye" **kasidesiyle takdir kazanan ve "döne döne" redifli gazeliyle tanınan şair aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Zâti
B) Baki
C) Nedim
D) Necâti Bey
E) Ahmet Paşa

9. Şairin "Kırk Armağan" adındaki mesnevisi, peygamberlerin öğütlerini anlatan bir çeşit Kırk Hadis'tir. Sade dille, öz Türkçe sözcükler kullanarak yazdığı şiirleri Yunus Emre etkisindedir.

Parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) İvâz Paşazâde Atâyî
B) Mesîhî
C) Ümmi Kemal
D) Hamdullah Hamdi
E) Karamanlı Aynî

10. Aşağıda verilen eserlerden hangisi "Lâmi'î Çelebi"ye ait bir eser değildir?

A) *Hüsn ü Dil*
B) *Salaman u Absal*
C) *Letayif-nâme*
D) *Şem u Pervane*
E) *Vis ü Ramin*

11. "Vamık u Azra" mesnevisi Türk Edebiyatında ilk defa işlenen mesnevilerdendir.

Bu mesnevinin ilk müellifi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zâti
B) Gelibolulu Mustafa Ali
C) Bağdadlı Ruhi
D) Necâti Bey
E) Lâmi'î Çelebi

12. Aşağıda verilen eserlerden hangisi "Gelibolulu Mustafa Ali"ye ait mesnevilerden değildir?

A) Yusuf u Züleyha
B) Mihr ü Mah
C) Tuhfetü'l Uşşak
D) Mihr u Vefâ
E) Riyazü's-Salihin

13. Aşağıda verilen eserlerden hangisi "Fuzuli"ye ait eserlerden değildir?

A) *Beng ü Bâde*
B) *Fezâil-i Mekke*
C) *Heft-Câm*
D) *Hadikatü's – Süeda*
E) *Sıhhat ü Maraz*

14. Aşağıda verilen eserlerden hangisi Ahmedî'ye ait değildir?

A) *İskender-nâme*
B) *Kenzü'l-Küberâ*
C) *Cemşîd ü Hurşîd*
D) *Tervîhü'l-Ervâh*
E) *Mirkâtü'l-Edeb*

15. Aşağıda verilen eserlerden hangisi "Nabi"ye ait eserlerden değildir?

A) *Surnâme*
B) *Terceme-i Hadis-i Erbâin*
C) *Fetihnâme-i Kamanise*
D) *Hilye-i Çıhâr-Yâr-ı Güzin*
E) *Tuhfetü'l Harameyn*

YEDİİKLİM

16. Aşağıda verilen eserlerden hangisi "Nev'îzâde Atâyî"ye ait eserlerden değildir?

A) *Nefhatü'l Ezhâr*
B) *Gamze vü Dil*
C) *Sohbetü'l Ebkâr*
D) *Heft-hân*
E) *Hilyetü'l Efkâr*

17. Aşağıda verilen eserlerden hangisi "Keçecizâde İzzet Molla"ya ait eserlerden değildir?

A) *Muhayyelât*
B) *Naz u Niyaz*
C) *Gülşen-i Aşk*
D) *Mihnet – Keşân*
E) *Lâyihâlar*

18. Aşağıda verilen eserlerden hangisi "Yenişehirli Avni"ye ait eserlerden değildir?

A) *Âb-nâme*
B) *Mı'rat-ı Cünün*
C) *Nusretnâme*
D) *Nihân-ı Kaza*
E) *Ateşgede*

19. En tanınmış Osmanlı sefaretnamesinin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nevres-i Kadîm
B) Seydi Ali Resi
C) Nâima
D) Yirmisekiz Mehmet Çelebi
E) Ahmet Resmî Efendi

20. Aşağıda verilen eserlerden hangisi Enderunlu Fazıl'a ait değildir?

A) *Çenginame*
B) *Defter-i Aşk*
C) *Abname*
D) *Zenanname*
E) *Hubanname*

YEDİİKLİM

ÇÖZÜMLER

1. Mihnet-i Keşan, Keçecizade İzzet Molla'ya aittir. Mihnet Keşan: Keşan'a sürgüne gidişini ve dönüşünü anlatan bir mesnevîdir.

Cevap A

2. Yenişehirli Avni'ye ait olan eser, Abname'dir. Abname: (Beşiktaş Mevlevîhânesi'ndeki susuzluğu II. Abdülhamid'e şikayet için yazılmış bir dilekçedir.

Cevap B

3. Yenişehirli Avnî, Şeyh Galip'in Hüsn ü Aşk'ından esinlenilerek kaleme aldığı mesnevisi Ateşgede'dir.

Cevap C

4. Soruda bahsedilen sanatçı Hoca Dehhani'dir. Hoca Dehhani, 13. yüzyıl ile 14. yüzyıl arasında yaşamıştır. Hoca Dehhani'nin yaşamı ile ilgili belgesel bilgi hemen hemen bulunmamaktadır.

Cevap D

5. Soruda bahsedilen sanatçı Mustafa Darir'dir. Türkçede yazılmış ilk siyer kitabı Mustafa Darir'e aittir. Mustafa Darir, daha çok Sîretû'n-nebi adlı eseriyle tanınan, XIV. yüzyılın ikinci yarısında eser vermiş Türk müellifidir.

Cevap D

6. Birçok kaynakta Yusuf Sinaüddin adının geçtiği Sinan Paşa, Edirne'de müderrislik yapan bir kişi iken kısa süre içerisinde bilgi birikimlerini kullanarak birçok kişinin dikkatini çekmiş ve Fatih'in beğenisini kazanarak saray hizmetine girmiştir.

Cevap E

7. "Câvidân-nâme" adlı eser, Fazlullah-ı Hurûfî'ye aittir.

Cevap C

8. Soruda bahsedilen sanatçı Necâti Bey'dir. Necatî Bey, Türkçe söz ve ibareleri şiire sokarak bir çığır açmış. Millîleşme Akımı'nın ilk öncülerinden olmuştur. Türk şiirine, adeta bir kişilik kazandırmış, millî ruh ve zekâmızın mührünü vurmuştur.

Cevap D

YEDİİKLİM

9. "Kırk Armağan" mesnevisi, Ümmi Kemal'e aittir. 205 beyitlik bu mesnevî aruzun fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün kalıbıyla yazılmıştır. Didaktik nitelikteki metin kırk bölümden ibarettir.

Cevap C

10. Lâmi'î Çelebi, edebiyatımızın manzum mensur edebî türlerinin hemen hepsinde başarılı eserler vermiş bir sanatçıdır. Eserlerinden bazıları; Salaman u Absal, Vis ü Ramin, Vamık u Azra, Guy u Çevgan, Bursa Şehrengizi, Şem ü Pervane, Ferhad u Şirin, Nefahatü'l-Üns, Hüsn ü Dil, Nefahatü'l-Üns, Şerh-i Dibace-i Gülistan.

Cevap C

11. Vamık u Azra" mesnevisi Türk Edebiyatında ilk defa işlenen mesnevilerdendir. Bu mesnevinin ilk müellifi Lâmi'î Çelebi'dir.

Cevap E

12. Gelibolulu Mustafa Ali 16.yy'ın en şöhretli tarihçilerinden biridir. Eserleri arasında; Künhü'l-Ahbâr, Menâkıb-ı Hünerverân, Hâlâtü'l-Kâhire mine'l-Âdâti'z-Zâhire, Fusûlü'l-Hallü ve'l-Akd fî Usûli'l-Harcı ve'n-Nakd,Nusretnâme, Fursatnâme, Nâdirü'l-Mehârib, Heft-Meclis, Zübdetü't-Tevârih, Mirkatü'l-Cihâd, Câmiü'l-Buhûr der-Mecâlis-i Sûr, Dîvan, Farsça Dîvan, Mihr ü Mâh, Mihr ü Vefâ, Tuhfetü'l Uşşâk, Riyâzü's-Sâlikin, Nushatü's-Selâtin, Mevâidü'n-Nefâis fî Kavâidi'l-Mecâlis, Mehâsinü'l-Âdâb, Hülâsatü'l-Ahvâl der-Letâif-i Mevâiz-i Sahîh-i Hâl, Tuhfetü's-Sulehâ, Nevâdirü'l-Hikem, Hakâyıku'l-Ekâlim, Menşeü'l-İnşâ, Münşeât

Cevap A

13. Soruda verilen eserlerden Fezâil-i Mekke Fuzuli'ye ait değildir. Fezâil-i Mekke Fazâil'i-Mekke, Baki'nin eseridir. Arapça'dan tercümedir. Sokullu Mehmed Paşa'nın emriyle yazılmıştır.

Cevap B

14. Ahmedî: 14. yüzyıl'da Anadolu'da yetişmiş en büyük divan şairi kabul edilir. Kaleme aldığı Türkçe eserlerle Osmanlı dönemi Türkçesi'nin yazı, edebiyat ve bilim dilinin ilk örneklerini vermiş ve dolayısıyla Türk Dili'nin gelişmesinde ve kullanılmasında büyük katkı sağlamıştır. En ünlü eseri İskendernâme 'dir. Kenzü'l-Küberâ ise Şeyhoğlu Mustafa'ya aittir.

Cevap B

15. Nâbi: Nâbi, Osmanlı'nın duraklama devrinde yaşamış bir şairdi, idare ve toplumdaki bozukluklara şahit oldu. Çevresindeki bu negatif olgular onu didaktik şiir yazmaya itmiş, eserlerinde devleti, toplumu ve sosyal hayatı eleştirmesine neden olmuştur.

Not: -Nâ ve -bî kelimeleri Farsça'da 'yok' manasına gelmektedir.

Cevap D

16. Nev'îzâde Atâyî" değişik konularda manzum ve mensur pek çok eser vermiştir.

Başlıca eserleri şunlardır: Hadâiku'l-hakaik' fî tekmileti'ş-Şekaik, Hilyetü'l-efkâr, Âlemnümâ, Nefhatü'l-ezhâr, Sohbetü'l-ebkâr, Heft Hân, Nefhatü'l Ezhâr.

Cevap B

17. Keçecizade İzzet Molla'nın Eserleri:

- Devhat-ül-Mehâmid fi Tercemet-il-Vâlid: Babasının biyografisidir.
- Gülşen-i Aşk: Tasavvufî, sembolik bir mesnevîdir.
- Mihnet Keşan: Keşan'a sürgüne gidişini ve dönüşünü anlatan bir mesnevîdir.
- Dîvân-i Bahr-i Efkâr: Bu eserini (Dîvân'ını) Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî hâtırasına kaleme almıştır. Bu dîvânında Mevlâna'ya olan bağlılığını;

Cevap A

18. Yenişehirli Avni, Yenişehir (Larissa) doğumludur. Türk edebiyatının Batı tesirine girdiği sıralarda eski tarzı devam ettiren son divan şairlerindendir. Eserleri arasında; Ab-name, Mir'at-ı Cünun, Ateşgede, Nihan-ı Kaza vardır.

Cevap C

19. Evliya Çelebi Seyahatname'sinden sonra Türk seyahat edebiyatının dikkate değer ilk örneklerinden biri Yirmisekiz Çelebi Mehmed Efendi'nin Fransa Sefaretnamesi'dir. Üzerinde çokça durulan bu metin Osmanlı Batılılaşmasının erken dönemlerini takip için de önemli bir yerdedir.

Cevap D

20. Enderunlu Fazıl'ın eserleri arasında; Çenginame, Defter-i Aşk, Abname, Zenanname, Hubanname'dir. Abname ise Yenişehirli Avni'ye aittir.

Cevap C

TANZİMAT EDEBİYATI / TEST-1

1. Türk edebiyatının Batılı anlamda ilk tiyatro eseri sayılır. Bir perdelik bu komedi de görücü usulüyle evlilik trajikomik şekilde eleştirilmektedir. Genç Şair Müştak Bey'e sevgilisi Kumru Hanım diye onun yaşlı ve çirkin ablasını nikâhlarlar. Müştak Bey işin farkına düğün gecesi varır ve imdadına arkadaşı Hikmet Efendi yetişir. Nikâhı kıyan mahalle imamına gizlice bir miktar para vererek durumu düzelttirirler.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *İclal*

B) *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat*

C) *Felatun Bey İle Rakım Efendi*

D) *Şair Evlenmesi*

E) *Gülnihal*

2. Türk Edebiyatının ilk yerli romanı olan bu eserde Talat ve Fitnat'ın aşkı anlatılmaktadır. Talat'ı annesi büyütmüştür. Talat sevdiği kız için kadın kılığına girerek Fitnat'ın evine gider. Talat'ın bu sevgisine karşılık veren Fitnat ise üvey babası tarafından zengin bir adamla evlendirir. Bu adam Fitnat'ın asıl babası Ali Bey'dir. Fitnat, Talat'tan ayrı yaşayamayacağını düşündüğü için intiharı düşünür. İntihar etmeden önce evlendirildiği adamın da babası olması Fitnat'ı iyice bunalıma sokar ve hiç düşünmeden intihar eder. Fitnat'ın ölümü Talat'ın da ölümüne yol açar ve çok geçmeden Ali Bey de bu acıya dayanamayarak ölür.

Yukarıda sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nabizade Nazım

B) Namık Kemal

C) Ahmet Mithat

D) Şemsettin Sami

E) İbrahim Şinasi

YEDİİKLİM

3. Romanın başkahramanı Felatun Bey, alafranga yani rahat yaşama özentileri olan, çevresine karşı gülünç durumlara düşen bir karakteri temsil eder. Kardeşi Mihriban gibi o da çok nazlı ve hassas büyütülmüştür. Felatun Bey görünüşte memurdur fakat günlerini gezip tozmak, eğlenmekle geçirir. Babasının ölümünden sonra payına düşen mirası yabancı bir kadın uğruna yok eder ve sonra hayatın zorluğunu anlar. Romandaki diğer karakter ise Rakım Efendi'dir. Rakım Efendi, sıradan bir ailenin oğludur. Bir yaşındayken babası ölür ve annesiyle Arap Dadı Fedayi tarafından büyütülmüştür. Rakım Efendi yeniliklere açık, çalışkan, gerçekçi bir tiptir.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Muallim Naci
B) Nabizade Nazım
C) Ahmet Mithat
D) Namık Kemal
E) Şemsettin Sami

4. Türk edebiyatının ilk edebi romanıdır. Yazar, eserde cariyelik konusunu işlemiştir. Roman, Ali Bey adlı genç bir delikanlının yaşamını ve evlilik maceralarını konu edinir. Eser, teknik olarak pek başarılı değildir. Romanın sonunda Dilaşup, Mahpeyker ve Ali Bey ölür.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Cezmi*
B) *İntibah*
C) *Mai ve Siyah*
D) *Sergüzeşt*
E) *Gülnihal*

5. Türk edebiyatının ilk tarihi romanıdır. Eser, Türk– İran savaşlarını ve taht kavgalarını konu edinir. Roman, Kırım Şehzadesi Adil Giray'ın yaşadığı aşk ve Cezmi'nin onu kurtarmak isterken geçirdiği serüvenleri anlatır.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Recaizade Mahmut Ekrem
B) Nabizade Nazım
C) Ahmet Mithat
D) Namık Kemal
E) Şemsettin Sami

YEDİİKLİM

6. Romanın başkahramanı İslam Bey'dir. İslam Bey, gönüllü olarak orduya gideceğinden dolayı uzaktan sevdiği Zekiye ile vedalaşmak üzere onun evine gider. Zekiye'ye, kendisi hakkında beslediği sevgiyi anlatır. Kız da ona karşı kayıtsız olmadığı gibi, onun arkasından o da erkek elbisesi giyerek gönüllüler takımına karışır, Silistre'ye kadar gider. Silistre'de kuşatma altında kalırlar. Bu arada İslam Bey yaralanır, ona, Âdem ismini almış olan Zekiye bakar. Bu arada Abdullah Çavuş Âdem'le giderek düşman cephaneliğini havaya uçurur. Bunun üzerine düşman, kalenin kuşatmasından geri çekilir. Bütün bu olanların ardından Âdem'in kimliği ortaya çıkar, Sıtkı Bey'in Zekiye'nin babası olduğu anlaşılır. Zafer sevinciyle Zekiye ve İslam Bey evlendirilir.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cezmi

B) İntibah

C) Vatan Yahut Silistre

D) Sergüzeşt

E) Gülnihal

7. Bir deniz subayı olan Akif, Dilruba adında aşifte bir kadınla evlenir. Dilruba kocasının bir muharebede öldüğünü yalancı tanıklarla kanıtlar ve başka bir adamla evlenir. Vaziyeti öğrenen Akif Bey, kadını hemen boşar. Öç almak amacıyla kadının evine gider ve Dilruba'nın yeni kocasıyla çatışır ve ikisi de ölür. Akif Beyin babası da Dilruba'yı öldürür.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şemsettin Sami

B) R. Mahmut Ekrem

C) Nabizade Nazım

D) Ahmet Mithat

E) Namık Kemal

YEDİİKLİM

8. Romanın başkahramanı Gülnihal, Muhtar Bey, İsmet, Paşa, Paşo Hanım, Zülfikar Ağa'dır. Olaylar ilk önce kötülerin galibiyeti gibi görünsede sonunda iyiler kazanmıştır

Parçada bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Namık Kemal

B) Nabizade Nazım

C) Şemsettin Sami

D) R. Mahmut Ekrem

E) Ahmet Mithat

9. Ağır bir üslupla kaleme alınmış olan bu eser yazarın söylemine göre oynanmak için değil okunmak için yazılmıştır. Eserin Türk Edebiyatı açısından en önemli yönlerinden birisi ön sözüdür. Dil ve tiyatro hakkındaki görüşlerini belirttiği bu ön sözde ustası kabul ettiği Victor Hugo'nun Cromwell ön sözünden esinlenmiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Celalettin Harzemşah*
B) *İntibah*
C) *Vatan Yahut Silistre*
D) *Sergüzeşt*
E) *Gülnihal*

10.
- Edebiyatımızın ilk köy gerçeğini anlatan romanıdır.
- Olay Antalya ili Demre ilçesinin Bey melek köyünde geçer.
- Bu romanla kırsal kesim gerçeğine ilk kez değinilmiştir.
- Eser romandan çok uzun hikâye özelliklerine sahiptir.
- Eserde herkesçe okunabilir, anlaşılabilir, edebiyat yapma kaygısından uzak bir tahkiye dilinin önemli bir örneği verilmiştir

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Zehra*
B) *İntibah*
C) *Karabibik*
D) *Zavallı Çocuk*
E) *Küçük Paşa*

11. Edebiyatımızın ilk tezli romanı olarak bilinir. İlk psikolojik roman denemesi de sayılır. Yazar eserinde " kıskançlık" teması üzerinde de durmuştur. Romandaki psikolojik tahliller ve kıskançlık psikolojisinin geliştirilmesi özenle anlatılmıştır. Yazar olayı ve olayın geçtiği çevreyi realist bir biçimde anlatmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *İntibah*
B) *Araba Sevdası*
C) *Sergüzeşt*
D) *Zehra*
E) *Gülnihal*

12. Türk Edebiyatının ilk realist romanıdır. Yazar bu romanda yanlış Batılaşma anlayışını mizahi bir yönle gözler önüne sermektedir. Romanda geçen olaylar ve karakterler bütünüyle doğal ve yerlidir. Roman, yanlış Batılaşmayı anlatırken, kendi kültürüne yabancı kalmış bir genç olan Bihruz Bey'in yaşadıklarını da anlatır. Yazar Bihruz Bey'in içine düştüğü komik düşürücü olayları da geniş bir şekilde anlatır.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Gülnihal*
B) *Zavallı Çocuk*
C) *Tesadüf*
D) *Araba Sevdası*
E) *Zehra*

13. Eserin kahramanlarından Şefika, babasının öksüz olduğu için yanlarına aldığı Ata ile birlikte büyümüştür. İki çocuk büyürken birbirlerinin aşkı da büyümektedir. Babası tarafından zengin biriyle evlendirilen Şefika, hastalanır ve daha da üzülerek verem olur. Sevdiği kızın ölümcül hastalığa yakalandığını gören Ata ise eczaneden aldığı ilaçla yaşamına son verir.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Gülnihal*
B) *Sergüzeşt*
C) *Küçük Şeyler*
D) *Zehra*
E) *Zavallı Çocuk*

14. Eser Türk Edebiyatında önemli bir yere sahiptir. Ahmet Mithat Efendi'nin doğalcılığa yöneldiği bu eserinde, Kalyopi'nin başından geçenleri anlatırken dönemindeki Beyoğlu'nun fuhuş dünyasını da, gerçekçi ve doğalcı bir şekilde gözler önüne serer; bir kızın fuhuşa sürüklenmesinin nedenlerini araştırır ve nasıl kurtulacağı konusunda, ahlâkçı bir gözle öneriler getirir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Henüz On Yedi Yaşında*
B) *Hüseyin Fellah*
C) *Menfa*
D) *Hasan Mellah*
E) *Dürdane Hanım*

15. Ahmet Mithat Efendi'nin 10 yıllık bir sükût devresinden sonra kaleme aldığı bu eserin konusu, II Abdülhamit dönemindeki baskılı dönemdir. Aslında Ahmet Mithat gelenekçi bir yapıda olduğu için padişaha karşı bu şekilde bir eser yazması çok farklı algılanmıştır. Yazar bu eserini Meşrutiyet idaresine hâkim olan ittihatçıların baskısı altında yazılmış olduğunu düşündürmektedir...

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Menfa*
B) *Jön Türkler*
C) *Hüseyin Fellah*
D) *Hasan Mellah*
E) *Dürdane Hanım*

YEDİİKLİM

16. Yazarın en zayıf eseridir. Yazar eserini sürgünde olduğu Magosa'da yazmıştır. Eser beş perdeden oluşmaktadır. Eserde padişahlara ders verilmek istenmiş, sarayların iç yüzü halkın gözleri önüne serilmek istenmiştir. Fakat çok başarılı bir yapıt olmamasından dolayı etkisi olmamıştır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Akif Bey*
B) *Eşber*
C) *Vuslat*
D) *Kara Bela*
E) *Jön Türk*

17. Namık Kemal bu önsözde romantizmin temel ilkelerinden bahseder. Ayrıca bu ön sözde Doğu- Batı edebiyatını karşılaştırırken çeşitli edebi türler üzerinden de durmuştur.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tahrib-i Harabat*
B) *Renan Müdafaanamesi*
C) *Mukaddime-i Celal*
D) *Lehçet'ül Hakayık*
E) *Bahar-ı Daniş Önsözü*

18. Şemseddin Sami tarafından yazılan bu sözlük, Osmanlıcada kullanılan ancak Türkçeye girmeyen Arapça ve Farsça sözcükleri bir tarafa atarak Türkçe kökenli sözcüklere yer verdiği eserdir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Durub-ı Emsal-i Osmaniye*
B) *Şecere-i Türk*
C) *Kamus-ı Türki*
D) *Lehçe-i Osmani*
E) *Lehçet'ül Hakayık*

19. Eser Direktör Ali Bey tarafından kaleme alınmıştır. Direktör Ali Bey'in bu yapıtı, ilk özdeyişler kitabı olarak da bilinir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Lehçe-i Osmani*
B) *Durub-ı Emsal-i Osmaniye*
C) *Şecere-i Türk*
D) *Lehçet'ül Hakayık*
E) *Kamus-ı Türki*

20. Yazarın ilk şiiridir. Bu eser, doğa ve köy yaşamını gerçekçi çizgileriyle vermekten çok, doğaya hayranlık duygusuyla yazılmış bir eserdir. Ayrıca eserde metafizik unsurlarda yer alır.

Yukarıda tanıtılan yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Göl*
B) *Sahra*
C) *Tartüf*
D) *Karabibik*
E) *Ateşpare*

YEDİİKLİM

ÇÖZÜMLER

1. Türk edebiyatının Batılı anlamda ilk tiyatro eseri sayılan eseri, Şair Evlenmesi'dir. Eser, Şinasi tarafından kaleme alınmıştır.

Cevap D

2. Metinde sözü edilen eserin yazarı Şemsettin Sami'dir. Tanzimat Edebiyatı yazarlarından Şemsettin Sami'nin kaleme aldığı Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat, Osmanlıca harflerle basılmış ilk Türkçe roman olma özelliğini taşır.

Cevap D

3. Metinde sözü edilen eserin yazarı Ahmet Mithat Efendi'dir. En çok bilinen romanı "Felatun Bey ile Rakım Efendi"dir. Romana adını veren iki karakter aracılığıyla Batı ve Doğu kültürlerini karşılaştırır. Rakım Efendi'nin kişiliğinde Doğunun "iyi" yanlarını, Felatun Bey'in kişiliğinde ise Batının "kötü" yanlarını bize anlatır.

Cevap C

4. Türk edebiyatının ilk edebi romanı Namık Kemal'in İntibah adlı eseridir.

Cevap B

5. Türk edebiyatının ilk tarihi romanı Cezmi'dir. Roman Namık Kemal tarafından yazılmıştır. Eser, Türk– İran savaşlarını ve taht kavgalarını konu edinir.

Cevap D

6. Vatan Yahut Silistre, Namık Kemal'in 1872'de kaleme aldığı dört perdelik tiyatro yapıtıdır. Namık Kemal'in ilk tiyatro yapıtı olan eser, Türk Edebiyatı'nda romantik tiyatronun ilk tipik örneklerindendir.

Cevap C

7. Soruda bilgisi verilen eser, Akif Bey'dir. Eser, Namık Kemal'in 5 perdelik tiyatro eseridir.

Cevap E

8. Eser, Namık Kemal'in Gülnihal adlı romanıdır. Roman, mal ve iktidar kavgası içinde olan kişilerin etrafa zararlarını ve entrikaları bunun sonucunda da ortaya çıkan sorunları işler.

Cevap A

9. Celalettin Harzemşah: Namık Kemal; tiyatro; 15 perdelik tarihi bir oyundur; eser oynanmak için değil okunmak için yazılmıştır; Namık Kemal'in en beğendiği yapıtı olarak bilinir; oyun, Moğollara karşı İslam dünyasını koruyan Celaleddin Harzemşah'ın kişiliği çevresinde gelişir; bu eserde Namık Kemal, İslam birliği düşüncesini kapsamlı bir biçimde sergilemiştir.

Cevap A

10. Parçada bilgisi verilen eser Karabibik'tir. Karabibik, Nabizâde Nâzım'ın 1890'da yayınladığı gerçekçi bir köy romanıdır.

Cevap C

YEDİİKLİM

11. Zehra, Nabizade Nazım'in yazdığı ve ilk defa 1894'de Servet-i Fünun'da tefrika olarak yayımlanmış romandır. Türk edebiyatının ilk psikolojik roman denemesi kabul edilir

Cevap D

12. Araba Sevdası, Recaizade Mahmud Ekrem'in 1898 yılında yayımlanan romanıdır. 1898 yılında yazılan eser, Türk edebiyatında ilk realist roman örneği olarak kabul edilmektedir.

Cevap D

13. Soruda bilgisi verilen eser Zavallı Çocuk'tur. Zavallı Çocuk, 1873 yılında Namık Kemal tarafından yazılan bir piyestir.

Cevap E

14. Soruda hakkında bilgi verilen eser Ahmet Mithat Efendi'nin Dürdane Hanım eseridir.

Cevap A

15. Soruda bilgisi verilen eser, Ahmed Mithat Efendi'nin Jön Türkler eseridir. Eser konusunu II. Abdülhamit idaresinin zulme dayanan baskılı döneminden alır.

Cevap B

16. Namık Kemal'in 1876'da Magosa'da yazdığını söylediği bu eseri, ancak ölümünden sonra 1908'de basılabilmiş 5 perdelik bir dramıdır. Onun, en zayıf tiyatro eseri olarak görülür.

Cevap D

17. Namık Kemal'in ön sözünde romantizmin temel ilkelerinden bahsettiği eseri Mukaddime-i Celal'dir.

Cevap C

18. Kamûs-ı Türkî, Şemseddin Sami tarafından yazılıp, ilk baskısı 1901 tarihinde İkdam gazetesi tarafından yapılan Türkçe bir sözlük'tür.

Cevap C

19. Soruda verilen Lehçet'ül Hakayık, Direktör Ali Bey tarafından kaleme alınmıştır.

Cevap D

20. Edebiyatımızdaki ilk pastoral şiir örneği olan "Sahra" Abdülhak Hamit Tarhan tarafından kaleme alınmıştır.

Cevap B

TANZİMAT EDEBİYATI / TEST-2

1. Ahmet Mithat Efendi toplumu sürekli bilinçlendirmek için eserler kaleme almıştır. Bu yapıtında da birden fazla kadınla evliliğe karşı mücadele eder. Din ve geleneğin çok eşli yaşama izin verse bile bunun doğru olmadığını savunur.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Çengi*
B) *Zor Nikâh*
C) *Çerkez Özdenleri*
D) *Açık Baş*
E) *Eyvah*

2. İsmine bakıldığında bir övgü eseri beklenirken yazar, tam aksine, harika bir eleştiri ortaya koymuştur. Ama eser, asla, sövgü edebiyatımızın yeni bir halkası değildir. Yazar, devrini aşan bir yaklaşımla metnini toplumsal bir eleştiriye ve gerçek bir "satir"e dönüştürmeyi başarmıştır. Satir, Batı edebiyatlarında, "bireysel saldırıların ötesine geçebilen ve görünür geçmişin bazı hususlarına eleştiriler yöneltebilen bir kurgu" olarak tanımlanmaktadır.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Harabat*
B) *Zemzeme*
C) *Zafername*
D) *Demdeme*
E) *Tercüme-i Manzume*

3. ----, Ahmet Mithat Efendinin 1870-1894 yılları arasında neşrettiği yirmi beş kitaptaki otuz hikaye ve romandan meydana gelen külliyatın ortak adıdır. Hikâyeler genel olarak günlük yaşamdan izler taşır. Ahmet Mithat Efendi hikâye kahramanlarını yabancı isimlerden de seçmiştir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Kıssadan Hisse*
B) *Müşahedat*
C) *Letaif-i Rivayet*
D) *Tartüf*
E) *Lehçetü'l Hakayık*

4. Servet-i Fünun edebiyatının öncüsü sayılan Recaizade Mahmut Ekrem'in şiirle ilgili görüşlerinin yer aldığı bir eserdir. Bu eser R. Mahmut Ekrem'in Zemzeme adlı şiir kitabının ön sözünde yer almıştır. R. Mahmut Ekrem bu yapıtında uyağın kulak için olduğunu savunur.

Yukarıda bahsedilen yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Talim-i Edebiyat*
B) *Terceme-i Manzume*
C) *Nağme-i Seher*
D) *Rumuz-ul Edep*
E) *Takdir-i Elhan*

5. ----'deki hikayeler küçük insanların sıradan olaylar çevresindeki hayatlarından kesitler olarak sunulmuş anlatımlardır. Edebiyatımızdaki Batılı anlamda ilk hikâye eseridir; küçük hikâye türünün ilk örneğidir; yazar bu eserini Alphonse Daudet'in etkisiyle yazmıştır.

Yukarıda boşluğa aşağıdaki yapıtlardan hangisi getirilmelidir?

A) Küçük Şeyler
B) Şemsa
C) Zehra
D) Yeniçeriler
E) Müsameretname

6. Ahmet Mithat Efendi'nin macera sayılabilecek bir eseridir. Eser; aşk, aksiyon, macera ve adalet duygusunun ön planda olduğu bir romandır.

Hakkında bilgi verilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Menfa*
B) *Açık Baş*
C) *Siyavuş*
D) *Seyahat Jurnali*
E) *Dürdane Hanım*

7. Yazarın; "Açık Baş" adlı dört perdelik komedisi dolambaçlı bir entrikaya dayanır. Genç karısına kendini sevdirmeye çalışan ihtiyar bir koca, ihtiyar kocasını aldatma yollarını arayan bir genç kadın, bunların kaderlerini büyü ve efsunla değiştirme gayretleri, sevdiği kızı alabilmek için hoca kılığına giren ve şöhretli bir muskacı diye anılan ve nihayet muradına eren genç adam, kapı arkasından kıyılan nikâh, babasının vermek istediği adama varamayan kızın koca kılığına giren sevgilisine yardımı piyesin örgüsünü teşkil eder.

Yukarıda konusu verilen tiyatro eseri aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Namık Kemal
B) Ahmet Vefik Paşa
C) Şemsettin Sami
D) R. Mahmut Ekrem
E) Ahmet Mithat Efendi

8. "Garam" şekil bakımında mesnevi tarzında dikilmiş, uzun kaba-saba bir torbaya benzer. Şair bu torbaya kafasını dolduran fikirleri karmakarışık olarak tıkıvermiştir. Bundan dolayı Garam'ı manzum olmasına rağmen, nesir ölçüsüne göre, yani muhteva bakımından değerlendirmek daha doğru olur.

Yukarıda Mehmet Kaplan'ın "Garam" **adlı eser hakkında görüşleri verilmiştir. Bu eser aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Namık Kemal
B) Ahmet Vefik Paşa
C) Abdülhak Hamit Tarhan
D) R. Mahmut Ekrem
E) Ahmet Mithat Efendi

YEDİİKLİM

9. Bir tatlı bakışla, bir gülüşle,
Eyyamı hayatımı temam et,
"Makber" mi nedir şu gördüğüm yer?
Ya böyle reva mı ey cay-ı dilber?

Yukarıda verilen şiir aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Ahmet Mithat Efendi
B) Namık Kemal
C) Ahmet Vefik Paşa
D) Abdülhak Hamit Tarhan
E) R. Mahmut Ekrem

10. Küçük Dilber büyüdükçe ve genç kızlığa adım attıkça köleliğin verdiği o büyük ağırlığı daha iyi hisseder. Cariye olmanın tazyiki, birine sevdalanmanın ağırlığıyla birleşince çaresizlik içinde boğulur. Romanın sonunda en doğru çözümü bulduğuna inanır ve kendisini Nil'in soğuk sularına atarak intihar eder.

Yukarıda verilen roman özeti aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) *Küçük Şeyler*
B) *Zavallı Çocuk*
C) *Letafet*
D) *Sergüzeşt*
E) *İçli Kız*

11. Tiyatro oyununun asıl adı "Raz-ı Dil"dir. Baskıcı bir dönem olmasından dolayı eserin ismi değiştirilmiştir. 5 perdelik bir piyestir. Eserde; Kaplan Paşa çok zalim bir kişiliktir. Rumeli'de Sancak Beyliği yapmaktadır. Yaptıkları ile kendisinden nefret ettirmiş ve halkın dikkatini üstüne çekmiştir. Amcasının oğlu olan Muhtar Bey ise Kaplan Paşa'nın aksine halk tarafından sevilen iyi kalpli cesur bir gençtir. Bu iki karakter de İsmet adlı kızı sevmektedir. Bu yüzden iki amca oğlunun arası açılır.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Gülnihal*
B) *Zavallı Çocuk*
C) *Akif Bey*
D) *Kara Bela*
E) *Felaket*

12. Türk şiirinde Tanzimat'tan sonraki yılların en geniş kapsamlı antolojisidir. Ciltleri nazım şekillerine göre düzenlenmiştir. Eserde şiirlerine yer verilen şairler mahlaslarına göre alfabetik dizilmiştir. Ziya Paşa, eserin başına edebî görüşlerini belirten mesnevi şeklinde 795 beyitlik bir manzum mukaddime (ön söz) ilâve etmiştir

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kamus-ı Türkî*
B) *Harabat*
C) *Lehçe-i Osmanî*
D) *Lügat-i Naci*
E) *Durub-ı Emsal-i Osmaniye*

YEDİİKLİM

13. Aşağıda verilenlerden hangisi Tanzimat II. Dönemi sanatçıları arasında değildir?

A) Abdülhak Hamit Tarhan
B) Muallim Naci
C) Samipaşazade Sezai
D) Şemsettin Sami
E) Nabizade Nazım

14. Aşağıda verilen eser-kahraman eşleştirmesinden hangisi yanlış verilmiştir?

A) İntibah- Ali Bey
B) Cezmi- Adil Giray
C) Şair Evlenmesi- Müştak Bey
D) Araba Sevdası- Ali Bey
E) Sergüzeşt-Dilber

15. Aşağıda verilen eser-tür eşleştirmesinden hangisi yanlıştır?

A) Kara Bela-Tiyatro
B) Çengi-Tiyatro
C) Vaveyla-Öykü
D) Zor Nikâh-Tiyatro
E) Seydi Yahya- Tiyatro

16. Aşağıda verilenlerden hangisi ilk olma özelliği taşımamaktadır?

A) Besa yahut ahde Vefa
B) Letaif-i Rivayet
C) Köylü Kızları Şarkısı
D) Karabibik
E) Sahra

17. Türk edebiyatında batılı anlamda ilk anı örneği sayılır. Eserde, sanatçının çocukluk anıları yer alır.

Ziya Paşa'ya ait bu eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Külliyat-ı Ziya Paşa
B) Riya
C) Emile
D) Defter-i Amal
E) Veraset Mektupları

YEDİİKLİM

18. Edebiyatımızda ilk yerli polis romanı sayılır. Eserde olaylar, 1870 yıllarında İstanbul'da geçer. Boğaz'ın bitiminde Öreke Taşı denilen kayalıkta bir temmuz gecesi genç bir kızla iki adam öldürülmüştür. Beyoğlu mutasarrıflığı komiserlerinden Osman Sabri ve taharri memuru Necmi, katili aramaktadırlar. Bir ay sonra da Halil Sûrî adında bir zengin, Beyoğlu'ndaki evinde tavana asılı bulunur. İki polis bunun da bir intihar olmayıp ilk olaya bağlı ikinci bir cinayet olduğu sonucuna varırlar. Şüpheler 35-40 yaşlarında zengin ve çok güzel bir kadın olan Hediye Hanım üzerinde toplanır. Sorguya çekilen, sıkıştırılan kadın, cinayetlerin Kalpazan Mustafa tarafından işlendiğini söyler.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Menfa
B) Esrar-ı Cinayet
C) Açıkbaş
D) Eyvah
E) Henüz 17 Yaşında

19. Şairin ilk eseri olan dört perdelik ve düzyazı şeklinde yazılmış bir oyundur. Keşmir civarında bir kabile reisi, kızı Sakıbe Sultan'ı kardeşinin oğluna vermek niyetindedir. Fakat kız, kimliğini saklayarak o delikanlının hizmetine girmiş başka bir genci, Haydar Mirza'yı sevmektedir. Haydar'ı da gene kimliğini gizleyerek onun peşine düşüp buralara gelmiş ve Gülnaz adıyla Sakıbe Sultan'ın hizmetine girmiş Zeynep Begüm seviyor. Oyunun bütün konusu bu girift aşk maceralarının meydana getirdiği zorluklara dayanıyor ve iyi bir sonuca bağlanıyor.

Parçada sözü edilen "Macerayı Aşk" **aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) R. Mahmut Ekrem
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Namık Kemal
D) Ahmet Vefik Paşa
E) Abdülhak Hamit Tarhan

20. Eser, Pascal adında çirkin, fakir bir adamın Eftalya adındaki güzel, zengin bir kıza âşık olması ama sosyal durum farkından dolayı aşkının karşılıksız kalmasından dolayı Eftalya'nın evlenmesi üzerine Pascal'ın intihar etmesini konu edinir.

Parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) R. Mahmut Ekrem
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Samipaşazade Sezai
D) Şemseddin Sami
E) Abdülhak Hamit Tarhan

YEDİİKLİM

ÇÖZÜMLER

1. Soruda bahsedilen eser "Eyvah"dır. Toplumsal konuları tiyatroya aktararak halkı eğitmeyi hedefleyen Ahmet Mithat Efendi bu eserinde "din ve gelenek izin verse bile birden fazla evlenmenin doğru olmadığı" tezini savunur.

Cevap E

2. Soruda bahsedilen eser, Zafername'dir. Ziya Paşa'nın eserleri içinde istisnai bir yer tutan bu eser, edebiyatımız da bir eşi daha bulunmayan çarpıcı bir denemedir.

Cevap C

3. Soruda verilen boşluğa Letaif-i Rivayet getirilmelidir. Ahmet Mithat Efendi, bu eseri 1870'te 5 cilt olarak kaleme almıştır.

Cevap C

4. Takdir-i Elhan: Recaizade Mahmut Ekrem; Zemzeme adlı şiir kitabının ön sözüne koyduğu eleştiri türündeki bir eserdir. Recaizade Mahmut Ekrem, bu eserinde kafiyenin kulak için olduğunu savunmuştur.

Cevap E

5. Soruda verilen boşluğa "Küçük Şeyler" getirilmelidir. Eser, Samipaşazade Sezai'ye aittir. Edebiyatımızdaki Batılı anlamda ilk hikâye eseridir

Cevap A

6. Soruda verilen eser, Dürdane Hanım'dır. Eser, edebiyatımızda macera romanları arasında sayılabilecek bir eserdir.

Cevap E

7. "Açık Baş" adlı dört perdelik komedi Ahmet Mithat Efendi'ye aittir.

Cevap E

8. Soruda bahsedilen eser, Abdülhak Hamit Tarhan'a aittir. "Garam" adlı eser, yazılır yazılmaz basılamamıştır. Tefrika edilebilmek için II. Meşrutiyet'i kitap hâline gelmek için de Cumhuriyet dönemini beklemiştir.

Cevap C

9. Soruda verilen şiir Abdülhak Hamit Tarhan'ın "Makber" adlı şiiridir. Makber, Abdülhak Hamit Tarhan'ın, eşi Fatma Hanımın ölümü dolayısıyla yazdığı manzum bir eserdir.

Cevap D

10. Sergüzeşt adlı eser Samipaşazade Sezai'ye aittir. Romanın konusu; bir esir kızın hayatı ve çektiği acılar anlatılmaktadır.

Cevap D

11. Soruda bahsedilen eser, Gülnihal'dir. Namık Kemal'in ikinci tiyatro eseri olan eserin asıl adı, "Râzı Dil" (Gönüldeki Sır) iken, Sansür kurulu tarafından Gülnihâl'e çevrilmiştir.

Cevap A

12. Ziya Paşa'nın 1875 yılında yayımlanan muhtevasında Türk, Arap, İran ve Çağatay sahasında yazılmış şiirlerden seçmelerin yer aldığı 3 ciltlik Divan edebiyatı antolojisi olan eser Harabat'tır.

Cevap B

13. Şemsettin Sami, Tanziimat I. Dönem sanatçıları arasında yer almaktadır.

Cevap D

14. Soruda verilen şıklardan "D" şıkkı yanlıştır. Araba Sevdası eserinin kahramanı "Bihruz Bey'dir. Ayrıca; Periveş, Keşfi Bey, Mösyö Piyer, Mişel, Andon roman karakterleri arasında yer almaktadır.

Cevap D

15. Soruda verilen eserlerden Vaveyla Namık Kemal'e ait bir şiirdir. 'Vâveylâ' Namık Kemal'in 'vatan' kavramını büyük bir coşkuyla haykırdığı şiirlerinden biridir.

Cevap C

16. İlk pastoral şiir: A.Hamit Tarhan / Sahra

İlk köy romanı: Nabizade Nazım / Karabibik

İlk köy şiiri: Muallim Naci / Köylü Kızların Şarkısı

İlk hikâye kitabı: A: Mithat /Letaif-i Rivayet

Besa yahut ahde Vefa adlı eserin ise bir ilk olma özelliği yoktur.

Cevap A

17. Soruda verilen Defter-i Amal'ın yazarı Tanzimat edebiyatı sanatçısı Ziya Paşadır. Defter-i Amal'in türü anıdır. Ziya Paşa bu eserini Jean Jacque Rousseaunun İtiraflar adlı kitabından ilham alarak yazmıştır.

Cevap D

18. Edebiyatımızda ilk yerli polis romanı olarak sayılan eser, Esrar-ı Cinayet'tir. Yazarı Ahmet Mithat Efendi'dir.

Cevap B

19. Macera-yı Aşk, Abdülhak Hamit Tarhan'a ait bir tyatro eseridir.

Cevap E

20. Soruda verilen Samipaşazade Sezai eseri Küçük Şeyler'dir.

Cevap C

SERVETİFÜNUN VE FECR-İ ATİ DÖNEMİ / TEST-1

1. Roman, her ikisi de evli olan kişilerin ellerinde olmadan, birarada bulundukları sürede birbirlerine, eşlerinden habersiz yakınlaşmaları ve aralarındaki yasak aşkı anlatmaktadır. Yazar, bu eserini yazarken psikolojik tahliller kullanmıştır. Bu da romanın etkisini daha da arttırmıştır.

Yukarıda bahsedilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kırık Hayatlar*
B) *Aşk-ı Memnu*
C) *Mai ve Siyah*
D) *Şıpsevdi*
E) *Eylül*

2. Servet-i Fünun'un hayat ve sanat görüşünü ortaya koyan bir eserdir. Eser realist bir biçimde yazılmıştır ama romanın başkahramanı Ahmet Cemil romantiktir. Ahmet Cemil, sanat hayalleriyle yaşar. Fakat içinde bulunduğu durumla hayalleri tezat oluşturur ve tüm hayalleri yıkılır. Ahmet Cemil'in kişiliğinde romantik, mücadeleci kuşağın içine düştüğü dram anlaşılır. Batılı anlamda yazılan ilk romanlardandır.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kırık Hayatlar*
B) *Nemide*
C) *Aşk-ı Memnu*
D) *Mai ve Siyah*
E) *Ferdi Şürekâsı*

3. Batılı anlamda yazılan ilk modern romanlardandır. Zevke düşkün Bihter kendinden büyük olan Adnan Beyle evlenir. Adnan Bey'in yeğeni Behlül adlı gençle Bihter Hanım birbirine âşık olurlar. Behlül ise züppe bir tiptir. Bunların arasındaki aşkı Adnan Bey'in kızı Nihal hisseder ve durumu babasına bildirir. Kocası Adnan Bey'in ilişkilerini öğrendiğini duyan Bihter ise hayatına son verir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Aşk-ı Memnu*
B) *Ferdi Şürekâsı*
C) *Kırık Hayatlar*
D) *Nemide*
E) *Mai ve Siyah*

4. Halit Ziya'nın Servet-i Fünun Edebiyatı döneminde yazdığı son romandır. Yazar bu romanını olgunluk dönemi romanı olarak niteler ve diğer romanlarından üstün gördüğünü söyler. Romanın kahramanları arasında Ömer Behiç, Vedide ve Neyyir vardır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Nemide*
B) *Kırık Hayatlar*
C) *Kırk Yıl*
D) *Bir Ölünün Defteri*
E) *Ferdi Şürekâsı*

YEDİİKLİM

5. Bu yapıt, Servet-i Fünun sanatçılarından olan Hüseyin Cahit Yalçın'ın hikâye kitabıdır. İçinde 21 hikâye vardır. Bunlardan Görücü ve Köy Düğünü adlı iki hikâyesinde yerli halk hayatını anlatır. Kitaptaki dokuz hikâyede seçkin kişileri anlatan yazar 10 hikâyede ise İstanbul'daki azınlıkları anlatır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Nemide*

B) *Hayat-ı Muhayyel*

C) *Kırk Yıl*

D) *Solgun Demet*

E) *Ferdi Şürekâsı*

6. Cenap Şahabettin'in görevli olarak gittiği yerlerin özellikle Hicaz ve Mısır yolculuğunu canlı gözlemlerle anlattığı eser, Servet-i Fünûn dergisinde tefrika edildikten sonra 1925 yılında kitap olarak yayımlanmıştır. Yazar bu kitabında gezip gördüğü yerleri yalnızca bir gezgin gözüyle ve yüzeysel olarak değil; tarih, coğrafya ve insan boyutlarıyla, örnek sayılacak bir nesir ustalığıyla anlatmaktadır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Anadolu Notları*

B) *Kırk Yıl*

C) *Hac Yolunda*

D) *Suriye Mektupları*

E) *Evrak-ı Eyyam*

7. Yazar, Türk edebiyatının düşünce ve edebiyat dünyasında isim yapmış bir kişi olarak, birikimlerini diğer insanlarla paylaşmak için, bu kitabı yazmıştır.

Bu eserinde, özdeyiş diye nitelendirdiğimiz sözlerin, belki bir kısmı başkaları tarafından yazılmış olup, yazar tarafından beğenildiği için bizlere aktarılmak istenmiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Evrak-ı Eyyam*

B) *Mutallaka*

C) *Tiryaki Sözler*

D) *Siyah İnciler*

E) *Avrupa Seyahatı*

8. Eserin kahramanlarında Dehri Efendi, küçük yaştaki çocukları için, Anjel isminde Paris'ten İstanbul'a gelmiş, düşük ahlâklı bir kadını işe alır. Kadın evde, Dehri Efendi'nin büyük oğlu Şemi'yi, Dehri Efendi'nin Amca Bey'i, Dehri Efendi'nin kızı Melâhat'ın kocası Sadri'yi paralarından yararlanmak için baştan çıkarır ve olaylar bu şekilde devam eder.

Bu parçada tanıtılan yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sefile*

B) *Nemide*

C) *Füruzan*

D) *Mürebbiye*

E) *Şık*

YEDİİKLİM

9. Romanın kahramanı Meftun Bey, okumak için gittiği Paris'te yıllarca kalmıştır. Fransa dönüşü Erenköy'deki babadan kalma köşkünde alafranga bir hayat sürme hevesine kalmıştır. Komşusu

Kasım Efendi çok zengin; fakat çok cimri aynı zamanda çok sert bir adamdır. Alafranga hayatını sürdürebilmek için çok paraya ihtiyacı olan Meftun Bey, Kasım Efendinin görgüsüz ve çirkin kızı Edibe ile evlenmeyi düşünür. Bu evliliğe Kasım Efendinin razı olmayacağını bildiği için cimri adamı para ile avlamayı planlar ve kendisine piyangodan büyük ikramiye çıktığı söylentisini yayar. Kasım Efendi "beş yüz lira" başlık parası alarak kızını verir. Meftun Bey kızkardeşini de Kasım Efendinin oğlu ile evlendirir. Bu şekilde mirasa konmayı hayal eder.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Şıpsevdi*
B) *Nemide*
C) *Füruzan*
D) *Şık*
E) *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç*

10. Sanatçı eserini 12 bölümden oluşturmuştur. Eser olaylar bakımından karışıktır. 1910 yılında Halley kuyruklu yıldızının Dünya'ya çarpacağı haberi ve bu haberin İstanbul'da meydana getirdiği heyecan çeşitli şekilde anlatılır. Ayrıca romanın başkahramanı olan İrfan Galip isimli kahraman etrafında kadın, erkek ilişkileri ve aşk anlatılıyor.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Şık*
B) *Şıpsevdi*
C) *Nemide*
D) *Füruzan*
E) *Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç*

YEDİİKLİM

11. Hikâyede Seniha adlı genç bir kızın görücü usulü evlendirilmek istemesi konu edinilmiştir. Burada bu kızın düşüncesi sorulmadan evlilik görüşmeleri yapılmış aileler arası görüşmeler hep kendi istekleri ve arzuları doğrultusunda reddedilmişidir. Eserde yapılan eleştiri aslında olması gereken şeyin, evlilikle ilgili konuların evlenecek kişilere sorulmasıdır.

Yukarıda "Görücü" **adlı eserden bilgiler verilmiştir. Bu yapıt aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Halit Ziya Uşaklıgil
B) Mehmet Rauf
C) Hüseyin Cahit Yalçın
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Ahmet Rasim

12. Ahmet Rasim bu eserinde İstanbul'u konu almıştır. İstanbul'da hayatın her yönü çekici bir şekilde konu edilmiştir. Konaklarıyla, kahvehaneleriyle, mahalle mektepleriyle, mesire yerleriyle bütün kaybolan İstanbul tasvirlerle eserde canlandırılmıştır. Eserin bu şekilde güçlü tasvir edilmesi yazarın gözlem gücünün ne kadar güçlü olduğunun göstergesidir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Eşkâl-i Zaman*
B) *Gülüp Ağladıklarım*
C) *Şehir Mektupları*
D) *Gecelerim*
E) *Cidd ü Mizah*

13. Halit Ziya Uşaklıgil'in ilk romanıdır. Eser, aşkı yüzünden iffetini kaybedip fuhuşa sürüklenen ve acı bir şekilde ölen bir kızı anlatır. Fuhuş çevrelerinde yaşayan genç Türk kadınlarını anlatması eserin yasaklanmasının sebeplerinden olmuştur. Ayrıca yazar bu eserinde, kadınların ne kadar güçlü ve cesaretli olduğunu göstermiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Nemide*
B) *Sefile*
C) *Bir Ölünün Defteri*
D) *Ferdî ve Şürekâsı*
E) *Hayal İçinde*

14. Bu eser, Halit Ziya'nın çok sevdiği annesi Behiye Hanım'ın vefatından duyduğu derin teessürle ölüm ve hayat üzerinde düşünmeye başladığı günlerde kaleme aldığı bir eserdir. Bunun içindir ki, yazar daha sonraları Kırk Yıl' da bu eseri için "ölümün beni istila eden nefesinden doğan kitap", "adeta matemden beni sıyıran bir nefes-i tesliyet" gibi nitelemelerde bulunacaktır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Mezardan Sesler*
B) *Aşkımın Mezarı*
C) *Bir Ölünün Defteri*
D) *Siyah İnciler*
E) *Acı Sadaka*

15. Eserin başkişisi Pervin, ailesi tarafından iyi yetiştirilen bir kızdır. Aldığı eğitim ve kültüre eş değerde birini İzmir'de bulamayacağın düşünerek İstanbul'daki amcasının yanına gider. Pervin, köşke gelen akrabadan Mehmet Behiç adında genç bir şaire gönlünü kaptırır. Mehmet Behiç, onun bu şehirde gördüğü ilk kültürlü ve ince ruhlu insandır. Şair de genç kıza karşı kayıtsız değildir. Bu arada ailesi, Pervin'i İzmir'de bir jandarma subayına vermek istemektedir. Görücü usulü evliliğe karşı olan Pervin, bir mektup yazarak ailesinin bu fikrine karşı çıkar.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bir Aşkın Tarihi*
B) *Menekşe*
C) *Genç Kız Kalbi*
D) *Bir Zambak'ın Hikâyesi*
E) *Ferdâ-yı Garam*

16. Müjgan, babasını kaybettikten sonra, kötü şöhretleriyle İstanbul'da tanınan kuzenleri Şekure, Mahmure ve Nigar'ın yanına sığınmak zorunda kalmıştır. Bu kadınlarla arkadaşı Nihat aracılığıyla tanışan Pertev de onların arasında hanımefendi tavırlarıyla dikkati çeken Müjgan'a gönlünü kaptırır. Ancak Müjgan kuzenleri gibi olmadığından uzun süre Pertev'i tersler sonunda ciddiyetine inanarak onunla evlenir.

Yukarıda bahsedilen "Böğürtlen" **adlı roman aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?**

A) Halit Ziya Uşaklıgil
B) Mehmet Rauf
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Halide Edip Adıvar
E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

17. Roman, "Büyüklerin en büyüğü Gazi Mustafa Kemal'e" ibaresiyle Atatük'e ithaf edilmiştir. Mütareke ve Millî Mücadele dönemini konu aldığından esere, tarihi roman gözüyle de bakılabilir. Ancak Mehmet Rauf'un romanlarında yurt ve millet sevgisini işleyen tek roman olmasına rağmen, bu romanda bile bu yüce duygular aşk ekseninde verilmiştir. Eser, Latin harfleriyle basılan "ilk büyük roman" olduğu da söylenmektedir; ancak buradaki bilgi "tâbiden naklen" verilmiştir.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Son Yıldız*
B) *Menekşe*
C) *Harabeler*
D) *Halas*
E) *Bir Zambak'ın Hikâyesi*

YEDİİKLİM

18. Cenap Şahabettin bu şiirinde kış manzaralarından söz etmiştir, adeta okuyucularına karın yağışını hissettirmiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sis*
B) *Bir Lahza-i Taahhur*
C) *Elhan-ı Şita*
D) *Evrak-I Eyyam*
E) *Tamat*

19. Örtün, evet, ey felâket sahnesi... Örtün artık ey şehir;

Örtün ve sonsuz uyu, ey dünyanın koca kahpesi!

Tevfik Fikret

Tevfik Fikret bu şiirinde İstanbul'un maddi unsurlarını şehrin ruhunun dış görünüşü olarak tefsir ediyor. Başta hayal meyal seçilen şehir tasvir olunmuştur. Daha sonra şehrin şairde bıraktığı umumi intiba, maddi güzellik ile "ahlak çöküşünü" birleştiren "güzel fahişe" imajıyla anlatılıyor.Bunu şehrin mimarisinin tasvir ve tesfiri takip ediyor.

Yukarıda bahsedilen şiir aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tamat*

B) *Doksan Beşe Doğru*

C) *Bir Lahza-i Taahhur*

D) *Sis*

E) *Evrak-I Eyyam*

20. Edebiyat âleminde oldukça ses getiren bu dergi ve edebî düşünce, 17 Ekim 1901 tarihinde yayınlanan eseri; sanatçı, Fransızcadan yapmış olduğu tercüme yazı olan "Edebiyat ve Hukuk" adlı makale sebep gösterilerek kapatılır. Hüseyin Cahit bu makaleyi Paul Lacombe'un 1898 yılında yayınlanan "Edebiyat Tarihine Giriş" adlı eserinin bir bölümünü çevirmek suretiyle yayınlamıştır. Bu makalenin içeriğinde, edebiyat ve hukukun benzer aşamalardan geçerek ilerlediklerini ve ikisi arasında benzerlik ve etkileşim söz konusu olduğu vurgulanmaktadır.

Yukarıda bahsedilen tercümeyi yapan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali Ekrem Bolayır

B) Hüseyin Suat Yalçın

C) Hüseyin Cahit Yalçın

D) Cenap Şehabettin

E) Ahmet Rasim

ÇÖZÜMLER

1. Eylül, Mehmet Rauf'un ilk psikolojik roman olarak Türk tarihine geçen eseridir. Roman, olaylardan çok kahramanların ruh halinden bahseden bir kitaptır.

Cevap E

2. Soruda bahsedilen Halit Ziya Uşaklıgil eseri, Mai ve Siyah'tır. Romanın teması; ayrılık, pişmanlık, aşk gibi birçok konudan oluşmaktadır.

Cevap D

3. Parçada sözü edilen eser Aşk-ı Memnu'dur. Aşk-ı Memnu, Halit Ziya Uşaklıgil'in realist-naturalist bir romanıdır.

Cevap A

4. Kırık Hayatlar, Halit Ziya Uşaklıgil'in yazdığı Mai ve Siyah ile Aşk-ı Memnu'dan sonra batılı roman tekniğine uygun olarak yazdığı başka bir romanıdır.

Cevap B

5. Soruda bahsedilen Hüseyin Cahit Yalçın eseri, Hayat-ı Muhayyel'dir.

Cevap B

6. Hac Yolunda, Cenap Şahabettin'in görevli olarak gittiği Hicaz ve Mısır yolculuğunu canlı gözlemlerle anlattığı eser, 1886 yılında Servet-i Fünûn dergisinde tefrika edildikten sonra 1909 – 1925 yılları arasında kitap olarak yayımlanmıştır.

Cevap C

7. "Tiryaki Sözler" kitabi Türk Edebiyatı'nda büyük yeri olan şair Cenap Şahabettin tarafından 1918 yılında yazılmış olup içerisinde 1817 söz bulunmaktadır.

Cevap C

8. Soruda bahsedilen Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Mürebbiye adlı eseridir.

Cevap D

9. Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Şıpsevdi romanın ana karakteri Meftun Bey'dir. Meftun Bey okumak için gittiği Fransa'nın Paris kentinde yıllarca kalır, fakat buraya asıl geliş sebebini unutup, alafranga hayatını ülkeye döndükten sonra yaşamaya başlar.

Cevap A

10. Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç, Hüseyin Rahmi Gürpınar tarafından kaleme alınan, 1912 yılında basılan bir romandır.

Cevap E

YEDİİKLİM

11. Görücü adlı hikâye Hüseyin Cahit Yalçın'a aittir. Hikâyede Seniha adlı genç bir kızın görücü usulü evlendirilmek istenmesi konu edinilmiştir.

Cevap C

12. Soruda bahsedilen eser Şehir Mektupları 'dır. Şehir Mektupları Ahmet Rasim'in şaheseri kabul edilir. 1897-1899 yılları arasında kaleme alınmış fıkra-sohbet-deneme karışımı bir eserdir.

Cevap C

13. Halit Ziya Uşaklıgil, Sefile'de sosyal sorunları, hayatın ızdırap ve sefaletleri yüzünden düşmüş bir kadının hikâyesini anlatır.

Cevap B

14. Halit Ziya Uşaklıgil annesi Behiye Hanım'ın vefatından duyduğu üzüntüyü Mezardan Sesler adlı eseriyle dillendirmiştir.

Cevap A

15. Soruda bahsedilen eser, "Genç Kız Kalbi"dir. ''Genç Kız Kalbi'' Mehmet Rauf'un tıpkı "Eylül" romanı gibi kişilerinin psikolojik tahlilleri üzerine durduğu romanlarından birisidir.

Cevap C

16. Parçada bilgisi verilen yapıt Mehmet Rauf'un "Böğürtlen" adlı eseridir.

Cevap B

17. Mehmet Rauf'un "Büyüklerin en büyüğü Gazi Mustafa Kemal'e" ibaresiyle Atatürk'e ithaf ettiği eseri Halas'dır.

Cevap D

18. Soruda bahsedilen Cenap Şehabettin'in Elhan-ı şita adlı eseridir. Elhan nağme, şita da kış demektir. Yani Elhan-ı şita kış nağmeleri anlamına gelmektedir.

Cevap C

YEDİİKLİM

19. Soruda bahsedilen Tevfik Fikret şiiri "Sis"-dir. Sis şiiri Tevfik Fikret'in İstanbul'a, imparatorluğun bu gizemli ve efsunlu başkentine bir 'şehirli' olarak, sitem, lânet, aşağılama ve nefret hisleri ile doludur.

Cevap D

20. Parçada bahsedilen Hüseyin Cahit Yalçın'ın "Edebiyat ve Hukuk" makalesidir. Hüseyin Cahit Yalçın'ın bu makalesinden sonra Servet-i Fünun dergisi kapatılmıştır.

Cevap C

SERVETİFÜNUN VE FECR-İ ATİ DÖNEMİ / TEST-2

1. Ahmet Rasim'in anı türündeki eseri " gün batımı " ve " gece " ile ilgili duygusal yanı ağır basan anı ve gözlemlerinden oluşuyor. Çocukluk, gençlik ve olgunluk yıllarına ilişkin anılar gece ile bağlantılar kurularak veriliyor, gözlemler gece ortamı içinde sergileniyor.

Ahmet Rasim'e ait olan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Falaka*
B) *Gülüp Ağladıklarım*
C) *Eşkâl-i Zaman*
D) *Gecelerim*
E) *Muharrir Bu Ya*

2. Halit Ziya Uşaklıgil'in, bu hikâyesinde, Bahtıkara olarak tanımlayacağımız bir karakteri var. Bu Bahtıkara görünüş itibariyle donuk, içe kapalı, gözlerine bakıldığında pek bir zekâ ışıltısı görülmeyen birisidir. Fakat bu kişi aslında sahip olduğu ruhunun güzelliğini, iyiliğini bir ayıp gibi gizler. Onun, kendisinin hiç sevilmediği ve sevilemeyeceği kanaatinin acısını çıkarmak istercesine hayatı, dünyayı, bütün insanları ve onların arasında özellikle kadınları sevmek konusunda çok bol bir açığı vardır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Dişi Örümcek*
B) *Metres*
C) *İlk Sevgili*
D) *Kadın Pençesi*
E) *Nemide*

3. Şevket Bey zengin bir adamın ikinci oğlu idi. Önce ağabeyini daha sonra babasını kaybetti. Babasını kaybettiğinde kendisine Sultanahmet Caddesi'nde bir konak, Kanlıca'da bir yalı, beş altı dükkân, bir zeytinlik, bir çiftlik kalmıştı. Şevket Bey babasının sağlığında her şeye meraklıydı hemen hemen her iş hakkında bilgi edinmişti. Hiçbir şeyin üzerinde çok fazla durmamış fakat hepsine eğilimi olduğunu göstermişti. Babasının ölümünden sonra Şevket Beyin içinde bir boşluk oluşmuştu.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kadın İsterse*
B) *Sefile*
C) *İlk Sevgili*
D) *Kadın Pençesi*
E) *Nemide*

4. Victor Hugo'nun Mavi Gözlü Yunan Çocuğu adlı eserine karşı yazdığı Kin adlı şiiri ile o dönemde çok geniş yankılar uyandırmıştır. Kin ve Hisarlara Karşı adlı eserleriyle Millî Edebiyat çığırının habercisi kabul edilir. Ahmet Haşim, onun şiiri için "Türk şiirinin üstünden bir kuyruklu yıldız gibi geçti. Ondan ağzımızda tamamlanmamış bir lezzet kaldı" demiştir.

Yukarıda bahsedilen şiiri yazan şair aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Emin Yurdakul
B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Ziya Gökalp
D) Emin Bülent Serdaroğlu
E) Mithat Cemal Kuntay

YEDİİKLİM

5. Ahmet Haşim bu eserinde çok çeşitli konulara değinmiştir. Ayrıca çeşitli mizahî yazılar kaleme almıştır.

Aşağıda verilenlerden hangisi Ahmet Haşim'in bu eseridir?

A) *Gurabahane-i Laklakan*
B) *Frankfurt Seyahatnamesi*
C) *Bize Göre*
D) *Piyale*
E) *Mukaddime*

6. Gariban leylekler anlamına gelen bu eser, sanatçının denemelerinin olduğu bir kitaptır. Şair kitabında sıradan konulara da yer vermiştir.

Yukarıda tanıtılan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Gurabahane-i Laklakan*
B) *Tamat*
C) *Mehtapta Leylekler*
D) *Piyale*
E) *Mukaddime*

7. Türk şairlerine sembolizmi ve parnasizmi öğreten Cenap Şahabettin, "sanat sanat içindir" anlayışını benimsemiştir.

Şairin özlü sözlerinin bulunduğu eserin ismi aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tiryaki Sözler*
B) *Yakazat-ı Leyliye*
C) *Elhan-ı Şita*
D) *Tâmât*
E) *Evrak-ı Eyyam*

8. Tevfik Fikret döneminin büyük şairleri arasında yer alır. Nazım şekillerinde ve şiirin yapısında yaptığı değişikliklerle şiir dilini düz yazıya yaklaştırmıştır.

Bu eserinde de 1908 yılına kadar yazdığı daha çok bireysel konuları işlemiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tarih-i Kadim*
B) *Rübab-ı Şikeste*
C) *Doksan Beş'e Doğru*
D) *Tâmât*
E) *Şermin*

YEDİİKLİM

9. Paris'ten döndükten sonraki hayata bakış açısı değişmiş, batının hayat tarzına özenmiş ve gözünü para hırsı bürümüş olan Meftun ve ailesi içinde meydana gelen olaylar anlatılmaktadır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Utanmaz Adam*
B) *Şık*
C) *Metres*
D) *Şıpsevdi*
E) *Tesadüf*

10. Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın kimi güldürücü kimi hüzünlendirici on bir öyküsünü içeren eser, yüzyıl başının İstanbul'unu kendisine özgü bir ustalıkla irdeliyor.

Bahsedilen Hüseyin Rahmi Gürpınar eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *İki Hödüğün Seyahati*
B) *Utanmaz Adam*
C) *Ölüler Yaşıyor Mu?*
D) *İnsan Önce Maymun Muydu?*
E) *Ben Deli Miyim?*

11. Neriman ve annesi bir konakta hizmetçidirler. Konak sakinleri, annesi ve Neriman'ı çok sevmektedirler. Neriman'ın tek yaptığı iş, evin kızı Nevber ile arkadaşlık yapmasıdır. Bu durumdan hem konağın hanımı memnundur hem de Neriman ve annesi memnundur. Belli bir süre sonra evin hanımı Nevber hastalanır ve ölür. Neriman ve annesi bu acıya dayanamadıkları için konaktan ayrılmaya karar verirler. En sonunda başka bir konağa hizmetçi olarak girerek hayatlarını sürdürürler.

Parçada tanıtılan eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halit Ziya Uşaklıgil
B) Mehmet Rauf
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Halide Edip Adıvar
E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

12. Halit Ziya eserde; aşk, zenginlik, merhamet ve hayal kırıklığı gibi birçok duyguya yer vermiştir. Eserin başkişisi İsmail Tayfur, para için bir başkası ile evlenmiştir. Eserin sonunda evlendiği kişinin ölümü yüzünden aklını yitiren İsmail Tayfur'un hayatı alt-üst almıştır.

Halit Ziya'ya ait olan bu eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Nemide*
B) *Sefile*
C) *Kırık Hayatlar*
D) *Ferdi ve Şürekâsı*
E) *Ferda-yı Garam*

13. Halit Ziya'ya ait olan bu romanda, halasının kızına aşık olan bir adamın onun en iyi arkadaşına aşık olduğunu öğrenince büyük fedakârlık göstererek onların birlikte olmalarını sağlaması anlatılmaktadır.

Halit Ziya'ya ait olan bu eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bir Ölünün Defteri*
B) *Nemide*
C) *Sefile*
D) *Kırık Hayatlar*
E) *Ferda-yı Garam*

14. Aşağıda verilen roman-kahraman eşleştirmesinde hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) *Şık-Adnan Bey*
B) *Şıpsevdi-Meftun Bey,*
C) *Eylül-Necip*
D) *Mürebbiye-Dehri Efendi*
E) *Kırık Hayatlar - Ömer Behiç*

YEDİİKLİM

15. Aşağıda verilen roman-kahraman eşleştirmesinde hangisi yanlıştır?

A) Yaban: Ahmet Celal, Emine, Mehmet Ali, İsmail

B) Vurun Kahpeye: Rabia, Osman, Emine, Vehbi Dede

C) Ateşten Gömlek: Ayşe, Peyami, Binbaşı İhsan

D) Handan: Neriman, Hüsnü Paşa, Refik Cemal

E) Sodom ve Gomore: Leyla, Necdet, Sami Bey

16. Türk edebiyatında mensur şiir türündeki bazı eserler vardır.

Aşağıda verilen sanatçılardan hangisinin bu türde eseri yoktur?

A) Sabahattin Kudret Aksal

B) Ruşen Eşref Ünaydın

C) Hüseyin Cahit Yalçın

D) Yakup Kadri

E) Mehmet Rauf

17.
- İlk psikolojik Roman
- İlk Polisiye Roman
- İlk tarihi Roman
- Sahnelenen ilk tiyatro

Yukarıda verilen özelliklerden hangisinin karşılığı aşağıda verilenlerden biri değildir?

A) *Eylül*

B) *Esrar-ı Cinayet*

C) *Cezmi*

D) *İntibah*

E) *Vatan Yahut Silistre*

18. Aşağıda verilen eser-kahraman eşleştirmesinden hangisi yanlış verilmiştir?

A) *Aşk-ı Memnu- Behlül*

B) *Eylül- Suat*

C) *Dudaktan Kalbe- Nazif Bey*

D) *Yaprak Dökümü- Ali Rıza*

E) *Genç Kız Kalbi- Pervin*

19. Aşağıda verilen eser-tür eşleştirmesinden hangisi yanlıştır?

A) *Saray ve Ötesi* - Anı

B) Mezardan Sesler - Mensur şiir

C) *Son Emel* - Öykü

D) *Halas* - Öykü

E) *Şık* - Roman

YEDİİKLİM

20. "Ahmet Cemil, Lamia, Vehbi, İkbal" **Halit Ziya Uşaklıgil'in hangi eserinin kahramanlarıdır?**

A) *Mai ve Siyah*

B) *Aşk-ı Memnu*

C) *Nesl-i Ahir*

D) *Ferdi ve Şurekası*

E) *Kırık Hayatlar*

ÇÖZÜMLER

1. Parçada bahsedilen Ahmet Rasim eseri Gecelerim"dir. Eser, Ahmet Rasim'in çocukluk, gençlik ve olgunluk yıllarına ilişkin anılardan oluşmaktadır.

Cevap D

2. Parçada bahsedilen Halit Ziya Uşaklıgil eseri "Kadın Pançesi"dir.

Cevap D

3. Parçada bahsedilen Halit Ziya Uşaklıgil eseri "Nemide"dir. Eserin başkişileri arasında; Şevket Bey, Nemide, Nail, Nahit, Osman Bey bulunmaktadır.

Cevap E

4. Emin Bülent Serdaroğlu, Victor Hugo'nun Mavi Gözlü Yunan Çocuğu adlı şiirine karşılık "Kin"şiirini yazmıştır. (Victor Hugo Yunan İsyanı'nı haklı buluyordu ve Osmanlı aleyhine bu şiiri yazmıştır.)

Cevap D

5. Ahmet Haşim'in ilk nesirlerini topladığı bu eser "Bize Göre"dir Derli toplu, bir konu et-rafında şekillenen yazılarında zarif, ince, sanatlı, işlenmiş, nükteli, şiirsel bir dil dikkati çekmektedir. Bize Göre'de 42 fıkra bulunmaktadır.

Cevap C

6. Ahmet Haşim'in denemelerinin olduğu bu eser, Gurabahane-i Laklakan'dır.

Cevap A

7. "Tiryaki Sözler" kitabi şair Cenap Şahabettin tarafından 1918 yılında yazılmış olup içerisinde 1817 söz bulunmaktadır. "Tiryaki Sözler" Cenap Şahabettin'in bir ömür boyu topladığı ve kaydettiği sözlerden oluşmaktadır.

Cevap A

8. Rübab-ı Şikeste, ağırlıklı olarak Tevfik Fikret'in Servet-i Fünun dergisinde yayımlanan şiirlerinin toplandığı kitaptır. Tabiat şiirleri dikkat çekici özellikler gösteren ve karamsar bir mizaca sahip olan şair üzüntü konusunu oldukça fazla ele almıştır.

Cevap B

9. Soruda bahsedilen Hüseyin Rahmi Gürpınar eseri "Şıpsevdi"dir.

Cevap D

10. Soruda bahsedilen Hüseyin Rahmi Gürpınar eseri "İki Hödüğün Seyahati"dir. Yazarın bu eserinde 11 öyküsü bulunmaktadır.

Cevap A

YEDİİKLİM

11. Parçada tanıtılan Hüseyin Rahmi Gürpınar eseri "Nimetşinas"dır.

Cevap E

12. Parçada bahsedilen eser Ferdi ve Şürekâsı'dır. Halit Ziya Uşaklıgil'in İzmir'de yazdığı son eseridir. Bu eserle birlikte ustalık dönemi eserlerini yazmıştır.

Cevap D

13. Soruda bahsedilen Hüseyin Rahmi Gürpınar eseri "Kırık Hayatlar"dır.

Cevap A

14. Soruda verilen eşleştirmelerden "A" şıkkı yanlış verilmiştir. Hüseyin Rahmi Gürpınar'a ait olan "Şık" romanının başkişisi Şöhret Bey'dir.

Cevap A

15. Soruda verilen eşleştirmelerden "A" şıkkı yanlış verilmiştir. Vurun Kahpeye romanının kişileri arasında; Aliye, Tosun Bey, Ömer Efendi, Fettah vardır.

Cevap B

16. Mensur şiir türündeki bazı sanatçılar; Halit Ziya Uşaklıgil, Mehmet Rauf, Hüseyin Cahit Yalçın, Ahmet Hikmet Müftüoğlu, Celal Sahir, Faik Ali Ozansoy, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Ruşen Eşref Ünaydın'dır.

Cevap C

17.
- İlk Psikolojik roman -Eylül
- İlk Polisiye Roman - Esrar-ı Cinayet
- İlk Tarihi roman- Cezmi
- Sahnelenen İlk Tiyatro- Vatan Yahut Silistre

İntibah ise Namık Kemal'e ait ilk edebi romandır.

Cevap D

18. Soruda verilen eşleştirmelerden "C" şıkkı yanlış verilmiştir. Dudaktan Kalbe romanının başkişileri arasında; Hüseyin Kenan, Lamia, Saip Paşa yer alır.

Cevap C

19. "Halas" tür olarak romandır. Eser, Servet-i Fünun edebiyatının ve edebiyatımızın önemli kalemlerinden Mehmet Rauf'a aittir.

Cevap D

20. Ahmet Cemil, Lamia, Vehbi, İkbal" Halit Ziya Uşaklıgil'in Mai ve Siyah romanının kahramanlarındandır.

Cevap A

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-1

1. Yazar eserini sade bir dille kaleme almıştır. Eserde köy yaşamı her yönüyle anlatılır. Romanın başkahramanı olan Irazca Ana evladının yanında olan otoriter, güçlü bir kadındır. Yine romanın kahramanlarından olan Muhtar ise bencil, kendini düşünen bir yapıya sahiptir.

   Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

   A) *Bereketli Topraklar Üstünde*
   B) *Yaz Yağmuru*
   C) *Acı Tütün*
   D) *Kuyucaklı Yusuf*
   E) *Yılanların Öcü*

2. Romanın tamamına yakını Peyami'nin hatıra defterinden ibarettir. Sanatçı bu romanında, İzmir'in işgali üzerine şehri kurtarmayı amaçlayan millî mücadele hareketlerinin hedeflerine nasıl ulaştığını anlatır. Kısaca romanda, İzmirli Ayşe etrafında, Anadolu'da önce çetelerle başlayan, sonra düzenli ordu ile devam eden ve zaferle sonuçlanan Türk Kurtuluş savaşının hikâyesi anlatılır.

   Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

   A) *Ateşten Gömlek*
   B) *Handan*
   C) *Vurun Kahpeye*
   D) *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
   E) *Hüküm Gecesi*

3. İstanbul'dan Anadolu'ya gönderilen genç bir öğretmenin düşmanla işbirliği yapan kişilerce iftiraya uğraması ve bunun sonucunda linç edilmesi anlatılır. Yapıtta, idealist öğretmen Aliye'nin Anadolu'da bir kasabaya gidişi ve bu bölgede Millî Mücadele için çeşitli mücadeleler anlatılır. Eserde, bölge insanının Millî Mücadele'ye bakışı ve bu halkın Kuvayı Milliye destek olması çeşitli şekilde aktarılır.

   Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

   A) *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
   B) *Ateşten Gömlek*
   C) *Hüküm Gecesi*
   D) *Handan*
   E) *Vurun Kahpeye*

YEDİİKLİM

4. Yazar eserinde roman kadrosunu kalabalık tutmuştur. Romanın başkahramanları Handan, Neriman, Refik Cemal ve Nazım'dır. Refik Cemal, Neriman'ın eşidir. Handan ve Neriman kardeş çocuklarıdır. II. Abdülhamit döneminde ihtilalcı gençlerden olan Nazım ile evlenmek ister. Handan kabul etmez, Hüsnü Paşa adlı biriyle evlenir. Bu arada Nazım tutuklanmış, Handan'a iki mektup bırakarak intihar etmiştir. Handan kocasıyla Londra'da bulunmaktadır. Bu arada Refik Cemal konsoloslukla Londra'ya gider, orada Handan ile tanışır ve ona âşık olur. Refik Cemal onun başından ayrılmaz, Handan bir çocuk daha dünyaya getirir sonrasında hastalıktan kurtulur. İyileşince Refik Cemal'e sevgisini belli eder; ancak çektiği vicdan azabından ölür.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mor Salkımlı Ev
B) Türk'ün Ateşle İmtihanı
C) Ateşten Gömlek
D) Handan
E) Hüküm Gecesi

5. **Halide Edip Adıvar'ın Birinci Dünya Savaşı'nın sonlarından Kurtuluş Savaşı'nın sonlarına kadar yazdığı 32 hikâyeden ve anılarından oluşan hikâye kitabının adı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Handan*
B) *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
C) *Mor Salkımlı Ev*
D) *Dağa Çıkan Kurt*
E) *Hüküm Gecesi*

6. Halide Edip Adıvar bu eserinde, I. Dünya Savaşı sonrasından başlayıp cumhuriyet ilan edilinceye kadar yaşadığı anıları anlatmaktadır. Eser, yalın ve içtenlik bakımından Halide Edip'in diğer eserlerinden ayrılır.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Handan*
B) *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
C) *Mor Salkımlı Ev*
D) *Dağa Çıkan Kurt*
E) *Hüküm Gecesi*

7. Yazar bu eserinde çocukluk günlerinden itibaren 36 yaşına kadarki anılarını anlatmıştır. Halide Edip, kendi çocukluğunu, yetişme yıllarını, ilk yazılarını, ilk evlilik ve ayrılığını anlatırken bir yandan da Millî Mücadele döneminin ve imparatorluğun son dönemlerinin panoramasını ortaya koymaktadır.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Handan*
B) *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
C) *Mor Salkımlı Ev*
D) *Dağa Çıkan Kurt*
E) *Hüküm Gecesi*

YEDİİKLİM

8. Roman, I. Dünya Savaşı'nın bitimiyle birlikte Sakarya Savaşı'nın sonuna kadar olan sürede bir Anadolu köyünde köylüleri, köyün durumunu ve millî mücadeleye ilişkin tavırlarını anlatmaktadır. Romanın kahramanları arasında Ahmet Celal, Mehmet Ali, Salih Ağa, Zeynep Kadın ve Emine yer alır.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Hüküm Gecesi*

B) *Yaban*

C) *Zeytindağı*

D) *Bir Sürgün*

E) *Sodom ve Gomore*

9. ---- Yakup Kadri'nin bir romanıdır. Romanda 2. Meşrutiyet devri parti kavgaları anlatılır. İttihat ve Terakki Fırkası ile Hürriyet ve İtilaf Fırkası arasındaki mücadeleden bahsedilirken devrin toplumsal yapısı anlatılır. Eserin kahramanlarından Ahmet Kerim, hem romanın hem de basın hayatının önemli bir kişisidir. Ahmet Kerim, Yakup Kadri'nin sözcüsü gibidir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Sodom ve Gomore*

B) *Hüküm Gecesi*

C) *Yaban*

D) *Zeytindağı*

E) *Bir Sürgün*

10. Roman, Sami Beyin ailesini ve bu aileyle İlişkili olan kahramanları anlatır. Sami Bey'in kızı Leyla, dayısının oğlu Necdet'le nişanlıdır. I. Dünya Savaşı'ndan sonra işgal güçleri İstanbul'a yerleşir.

Sami Bey ve ailesi bu dönemde maddi ve manevi değerlerini kaybeder. Sami Bey ve çevresindekiler işgalci güçlerin gözüne girmek için Türklere karşı işbirliği yapar. Ülkenin kurtuluşunu mandacılıkta görürler. Leyla böyle bir ortamda ahlaken yozlaşmayı simgeler. Leyla'nın nişanlısı ve romanın tek olumlu kahramanı Necdet mandacılığa ve ahlaksal çöküntüye karşıdır. O, kurtuluşun bağımsızlıkla olacağına inanır. İstiklal Savaşı başarıyla kazanılır, işgalci güçler İstanbul'dan ayrılır. Leyla Necdet'e dönmek istese de Necdet onu kabul etmez.

Yukarıda özellikleri verilen Yakup Kadri Karaosmanoğlu eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bir Sürgün*

B) *Hüküm Gecesi*

C) *Yaban*

D) *Zeytindağı*

E) *Sodom ve Gomore*

YEDİİKLİM

11. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun yazdığı bu 1914 -1915 senelerinde yazılmış, önce tefrika edilmiş, 1922'de kitap olarak basılmış ve zamanının en çok satan romanı olmuştur. Eser, tekke şeyhi ile evli bir kadının tutkulu aşkını anlatır. İçki, müzik, dans ve eğlence ile sabahlara kadar süren ayinler, Bektaşî törenleri ve gelenekleri, tekke hayatı romanda oldukça geniş bir biçimde verilir. Romanın kadın kahramanı Nigar, tensel aşktan mistik aşka geçişi göstermektedir.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Zeytindağı*
B) *Bir Sürgün*
C) *Hüküm Gecesi*
D) *Nur Baba*
E) *Sodom ve Gomore*

12. Yapıtta, Yeni kurulan Cumhuriyet ve Ankara anlatılır. Cumhuriyet dönemi yenilikleri ve bunları yanlış yorumlayanların gülünçlükleri gözler önüne getirilir.

Yukarıda bilgisi verilen Yakup Kadri Karaosmanoğlu eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Zeytindağı*
B) *Bir Sürgün*
C) *Hüküm Gecesi*
D) *Ankara*
E) *Kiralık Konak*

13. Yazar bu romanını Ankara romanının devamı gibi yazmıştır. Cumhuriyetle birlikte ortaya çıkan devrimler, toplum yaşamı, ekonomi, sanat, kültür ve her türlü politika koşulları ve çeşitli görünümleri anlatır. Cumhuriyet'ten sonraki devrimleri ve Atatürk'ün ölümünden sonraki yılları değerlendirdiği bir eseridir.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Panorama*
B) *Zeytindağı*
C) *Çankaya*
D) *Hüküm Gecesi*
E) *Kiralık Konak*

14. Eserde, Osmanlı Devletinin son dönemlerinden, Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşuna kadar ki olaylar anlatılmaktadır. Yazar görevi sebebiyle gittiği yerleri bu eserinde kaleme alıp anlatmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Yolculuk*
B) *Bir Sürgün*
C) *Zeytindağı*
D) *Avrupa'ya Yolculuk*
E) *Hüküm Gecesi*

YEDİİKLİM

15. Tanzimat'tan sonra toplumda yaşanan durumları kuşak çatışması altında işlendiği bir roman olarak karşımıza çıkar. Yakup Kadri, bu romanında üç kuşak arasındaki görüş, anlayış ve yaşam farkı üzerinde durur. Eserin kahramanlarından Naim Efendi, II. Abdülhamit döneminin önemli kişilerindendir. Naim Efendi, kızı Sakine Hanım, damadı Servet Bey, torunları Seniha ve Cemil ile aynı konakta yaşarlar. Servet Bey evin idaresini üstlenir ve kısa süre sonra maddi sıkıntı çekmeye başlanır. Seniha para düşkünü Faik ile birlikte olur. Naim Efendi bu duruma çok üzülür. Seniha'yı karşılıksız seven ve romanın tek olumlu kahramanı Hakkı Celiş'tir. Seniha yanlış batılılaşmayı simgeler. Seniha hamile kaldığını öğrenince Avrupa'ya gider. Oradan dönünce düşkün bir kadın modeli olmuştur. Servet Bey bir apartman dairesine taşır aileyi. Naim Efendi ise konağında tek basınadır. Seniha'yı seven ve sevgisine karşılık bulamayan Hakkı Çeliş şehit olur. Romanda karşıtlıklara yer verilir. Sonuç olarak toplum hayatında görülen çözülmeler ve değerlerin yok olmaya başladığı anlatılır.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kiralık Konak*

B) *Zeytindağı*

C) *Bir Sürgün*

D) *Hüküm Gecesi*

E) *Ankara*

16. Eserin kahramanı olan Doktor Hikmet savaş yıllarında İzmir'e sürgün edilmiş bir memurdur. Doktor Hikmet sıkıntı ve dertlerden çökmüş orta yaşlı bir kişidir. Doktor Hikmet okumayı seven bir kişiliktir. Bir ara gazete ve mecmualarını okuduktan sonra dibinde azıcık bir şarap olan bir bardak dikkatini çeker. Bardağın içinde bir karınca vardır. Şarabın içinde dönüp dolaşır, bir yere gidemez. Ve ona bakarak işte bende bu karınca gibi hiçbir yere gidemiyorum der. Bu arada limandaki büyük vapurlardan birinin sesini duyar ve bundan etkilenir. Bir iki kadeh içtikten sonra kendini vapurda bulur ve Paris'e varır. Orada bir yandan eğitimini tamamlamak isteyen Doktor Hikmet bir yandan da zevk, sefa içinde yaşamaya başlar. Maddi durumu nedeniyle sıkıntı yaşamaya başlayınca sağlığı da kötü gitmeye başlar.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Paris'te Bir Türk*

B) *Bir Sürgün*

C) *Zeytindağı*

D) *Avrupa'ya Yolculuk*

E) *Hüküm Gecesi*

17. Yazar bu eserinde, konularını I. Dünya Savaşı yıllarında yakından gördüğü Anadolu halkından ve onların hayatından alan hikâyelere yer vermiştir. Anadolu'da yaşayan yerli tipleri o zamana kadar görülmemiş bir canlılıkla anlatmıştır. Anadolu, bu eserle ilk defa bütün gerçek varlığı ve iç dünyasıyla okuyucunun karşısına çıkar. Boz Eşek, Şeftali Bahçeleri... gibi hikâyeleri içerir.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Çalıkuşu*
B) *Memleket Hikâyeleri*
C) *Zeytindağı*
D) *Gurbet Hikâyeleri*
E) *Hüküm Gecesi*

18. Reşat Nuri Güntekin bu romanında, topluma yararlı olmaya çalışmış, toplumu bilgilendirip az da olsa cehaletten kurtarmaya çalışmıştır. Kısaca bu romanda, insanları doğruya yöneltmeye çabalamıştır. Ülke de yapılan inkılâplara destek vererek ülkenin aydınlanmasını sağlamıştır. Ayrıca roman dönemin her yönünü derinlemesine anlatmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Dudaktan Kalbe*
B) *Yeşil Gece*
C) *Çalıkuşu*
D) *Yaprak Dökümü*
E) *Kavak Yelleri*

19. Refik Halit Karay bu eserinde memleket hasretini somutlaştırır. Eserlerini maupassant tekniği ile yazan yazar, sade ve akıcı bir dil kullanmıştır. Anadolu halkının yabancılaşmasına da değinen yazar kendi geleneklerine de sahip çıkılmasını anlatmıştır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Hüküm Gecesi*
B) *Çalıkuşu*
C) *Memleket Hikâyeleri*
D) *Zeytindağı*
E) *Gurbet Hikâyeleri*

20. Yapıtın ana kahramanı Ali Rıza Bey, annesini ve kız kardeşini kaybedince Suriye'ye gider. Dönünce Hayriye Hanım adında bir hanımla evlenir. Bu evliliğinden beş çocuğu olur. Ali Rıza Bey çalıştığı şirketten çeşitli sebeplerden ayrılmak zorunda kalır. Ali Rıza Bey'in oğlu ise Şevket bankada işe girer ve iş arkadaşıyla evlenir. Ali Rıza Bey'in kızları Leyla ve Necla eğlence düşkünü oldukları için ailenin maddi durumunu daha da kötüleştirir. Büyük kızı Fikret durumdan rahatsızlığı nedeniyle çocuk sahibi bir adamla evlenip Adapazarı'na gider. Bir süre sonra gelini evi terk eder. Leyla kötü yola düşünce Ali Rıza Bey felç geçirir. İyileştikten sonra da kızı Leyla'yla mutsuz hayata devam eder.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Dudaktan Kalbe*
B) *Çalıkuşu*
C) *Yaprak Dökümü*
D) *Aşk-ı Memnu*
E) *Yeşil Gece*

YEDİİKLİM

ÇÖZÜMLER

1. Yılanların Öcü, Fakir Baykurt'un 1954 yılında yazdığı, köy hayatını anlatan ilk romanı. Fakir Baykurt bu kitap nedeniyle 1959 yılında hakkında soruşturma açılır ve öğretmenlikten uzaklaştırılır.

Cevap E

2. Ateşten Gömlek, Halide Edip Adıvar'a ait bir romandır. Roman, Türk edebiyatında Kurtuluş Savaşı üzerine yazılan ilk romandır.

Cevap A

3. Halide Edip Adıvar'a ait Vurun Kahpeye yazarın ikinci romanıdır. 1923 yılı sonlarında Akşam gazetesinde tefrika edilen eser 1926'da ilk defa kitap olarak yayımlanmıştır..

Cevap E

4. Handan, Halide Edib Adıvar'ın mektupları bir araya toplayıp oluşturduğu eseridir. İlk olarak 1912 yılında yayımlanmıştır.

Cevap D

5. Halide Edip Adıvar'ın Birinci Dünya Savaşı'nın sonlarından Kurtuluş Savaşı'nın sonlarına kadar yazdığı 32 hikâyeden ve anılarından oluşan hikâye kitabının adı "Türk'ün Ateşle İmtihanı"dır.

Cevap B

6. Soruda bilgisi verilen Halide Edip Adıvar eseri, Türk'ün Ateşle İmtihanı'dır.

Cevap B

7. Halide Edip Adıvar'ın çocukluk günlerinden itibaren 36 yaşına kadarki anılarını anlattığı eseri "Mor Salkımlı Ev"dir.

Cevap C

8. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'ya ait olan Yaban romanı dönemi içindeki gerçekçilik anlayışına uygun olarak yazılmıştır. I. Dünya Savaşı'nın bitimiyle birlikte Sakarya Savaşı'nın sonuna kadar olan sürede bir Anadolu köyünde yaşanılanlar yalın bir dille anlatılmıştır.

Cevap B

9. Parçada bahsedilen Yakup Kadri Karaosmanoğlu'ya ait eser "Hüküm Gecesi"dir.

Cevap B

10. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Kurtuluş Savaşı sırasında İstanbul'un ahlakî çöküşünü Sodom ve Gomore şehirleriyle özdeşleştirmiştir.

Cevap E

11. Nur Baba, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun yazdığı ilk romandır. Roman döneminin en çok satılan ve okunan eseridir.

Cevap D

YEDİİKLİM

12. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'na ait olan Ankara romanı 1934 yılında yayımlanmıştır. Roman 3 bölümden oluşmaktadır; Birinci bölüm: Kurtuluş Savaşı. İkinci bölüm: Cumhuriyetin kuruluş yılları. Üçüncü bölüm: Cumhuriyet sonrasını anlatmaktadır.

Cevap D

13. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Panorama'sı, Kurtuluş Savaşı ve sonrasının işlendiği Ankara romanını devamı niteliğindedir.

Cevap A

14. Parçada bahsedilen eser Falih Rıfkı Atay'ın "Zeytindağı" eseridir. Eser, Falih Rıfkı Atay'ın yedek subay olarak katıldığı I. Dünya Savaşı anı ve izlenimlerinden oluşan ve Osmanlı İmparatorluğu'nun savaşta içine düştüğü durumu ortaya koyan bir eserdir.

Cevap C

15. Kiralık Konak, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Osmanlı Devleti'nin çöküş döneminde, İstanbul'da batılılaşma ile kuşaklar arasındaki çatışmayı konu alır.

Cevap A

16. Bir Sürgün, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 1937'de yayımlanan ve otobiyografik özellikler taşıyan bir romanıdır..

Cevap B

17. Memleket Hikâyeleri, Refik Halit Karay'ın 1919'da yayımlanmış hikâye kitabıdır. Yazar, sürgün yılları sırasında gezdiği Anadolu coğrafyası ve Anadolu insanlarını eserinde ele almıştır.

Cevap B

18. Yeşil Gece, Reşat Nuri Güntekin'in bir romanıdır. Yazar eserinde Kurtuluş Savaşı'nı ve Cumhuriyet'in ilk yıllarını anlatmıştır.

Cevap B

19. Gurbet Hikâyeleri, Refik Halit Karay'ın 1940 yılında yayımlanmış hikâye kitabıdır. Eser, biri Sibirya'da olmak üzere, Orta Doğu'nun farklı bölgelerinde geçen 17 hikâyeden oluşmaktadır.

Cevap E

20. Parçada bahsedilen eser Yaprak Dökümü'dür. Eser, Reşat Nuri Güntekin'e aittir. Eserin İlk baskısı 1930 yılında yapılmıştır.

Cevap C

YEDİİKLİM

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-2

1. Yazar bu romanında, ülke insanlarının iç dünyasını, Anadolu gerçeklerini, toplumun durumunu, acı tatlı birçok olayı, aşkı, acıyı, ayrılığı ve dostluğu çok güzel anlatmıştır. Anıların hüzün ve sevinç dolu rüzgârında geçip giden yılları anlatıyor. Romanın kahramanları arasında Zehra, Hayri Bey ve Tevfik Hayri yer alır.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kavak Yelleri*
B) *Dudaktan Kalbe*
C) *Yeşil Gece*
D) *Çalıkuşu*
E) *Yaprak Dökümü*

2. Bu eser karışık bir aile yapısını gözler önüne serer. Kendi halinde İstanbul'da yasayan bir aileye, sonradan görme zengin bir akraba kızı olarak gelen bir kız ve bu ailenin örf ve değerlerini nasıl alt üst edişi konu ediliyor. Kızın aileye gelir olarak sağladığı katkılar, kaprisleri ve güzel olmasından dolayı birçok talip çıkması aile içinde nasıl etkiler yaptı anlatılıyor.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tanrı Misafiri*
B) *Dudaktan Kalbe*
C) *Yeşil Gece*
D) *Bugünün Saraylısı*
E) *Yaprak Dökümü*

3. Reşat Nuri Güntekin bu eserinde gerçek sevgiye ulaşamamış bir gencin iç dünyasını ortaya koymuştur. Romanın kahramanı Kenan Kemalist yapıda bir gençtir. Kenan, tüm ilişkilerinde çeşitli sorunlar yaşar. En sonunda kendinden kaçış olarak intihara teşebbüs eder.

Yukarıda özellikleri verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tanrı Misafiri*
B) *Dudaktan Kalbe*
C) *Hanımın Çiftliği*
D) *Bugünün Saraylısı*
E) *Akşam Güneşi*

4. Eser, askeriyeden yetişen Yüzbaşı Hilmi Bey'in çeşitli sebeplerden dolayı önce emekliye ayrılıp sonra da Beyrut'a sürgüne gönderilmesini ve bunların getirdiği sonuçları anlatan bir eserdir.

Hakkında bilgi verilen "Sürgün" romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halide Edip Adıvar
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Refik Halit Karay
E) Mehmet Rauf

YEDİİKLİM

5. Fransa'da yaşayan bir Türk olan Hikmet Ali atalarının kim olduğunu araştırmaya karar vermiştir. Bunun için köylerini ziyaret etmek için Marsilya'dan Suriye'ye gitmek için uzun bir yolculuğa çıkar. Gemide Kürtçe konuşan Arjantinli gizemli bir kadınla tanışır. Kadının gizemli olması belki de Ali'nin ilgisini çeken kısmıdır.

Kadın uzun uzun Hikmet Ali'ye bir şeyler anlatmaya başlar. Öykü ilerledikçe, Zeliha'nın Yezidi kavminden olduğu, hatta Yezid'in kızı olduğu iddiası, gizemi daha da arttırır. Suriye çöllerinde, Sincar dağlarında gezip tozan, mekânın büyüleyici atmosferi altında büyük bir aşk yaşayan Hikmet Ali, Zeliha'nın yanındaki Asurî rahibinden gerçekleri öğrendiğinde çok büyük bir şok geçirir ve şaşkına döner. Zeliha artık onun için kalbindeki derin bir yaradan başka bir şey değildir. Zeliha, Hind denizlerine, Ali köyüne doru yola çıkarken, Ali, "Sincar dağlarındaki gönül çarpışmasından sakat" kalmıştır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Reşat Nuri Güntekin

B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

C) Refik Halit Karay

D) Mehmet Rauf

E) Halide Edip Adıvar

6. Döneminin her yönünü anlatan bir romandır. Eser, üçüncü bir kişinin dilinden anlatılmaktadır. Yazar olayları anlatırken "gözlem" metodu kullanarak anlatıyor. Öyküleyici-Betimleyici anlatım yöntemi kullanıyor. Genelde kurallı cümle kullanmaktadır. Tasvir unsuru eserde fazlasıyla ağır basmaktadır. Romanın kahramanı asıl adı Lale olan Tatarcık'tır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ömer Seyfettin

B) Reşat Nuri Güntekin

C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

D) Refik Halit Karay

E) Halide Edip Adıvar

YEDİİKLİM

7. Küçük Paşa adlı eser, Türk edebiyatında uzun hikâye olarakta kabul edilebilecek olan "Karabibik" adlı romandan sonra ikinci köy romanı kabul edilir. Edebiyat tarihinin öncü yapıtlarından birisidir.

Yayınlandığı dönemde ilgi uyandırmayan roman, Cumhuriyet devrinde dikkat çekmiştir.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ömer Seyfettin

B) Saik Faik Abasıyanık

C) Refik Halit Karay

D) Ebubekir Hazım Tepeyran

E) Halide Edip Adıvar

8. Yapıt, Balkan Savaşları zamanında, Bulgar asıllı bir binbaşı tarafından, Türk köylerinde özellikle kadın ve kız çocuklarına yapılan işkenceleri anlatır. Sadece bu işkencelerle kalmayıp, buradaki Türkleri zorla Hristiyan yaptıktan sonra nasıl öldürdüklerini de anlatılmaktadır. Bulgarların amaçlarının özgür bir Bulgar toplumu yaratmak olduğu eserde işlenir.

Yukarıda bahsedilen Ömr Seyfettin eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kesik Baş*
B) *Beyaz Lale*
C) *Pembe İncili Kaftan*
D) *Yüksek Ökçeler*
E) *Bomba*

9. Ateş Gecesi romanı, II. Abdülhamid döneminde Milas'a sürgüne gönderilen Kemal'in başından geçen olayları anlatan bir eserdir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Ömer Seyfettin
B) Reşat Nuri Güntekin
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Refik Halit Karay
E) Halide Edip Adıvar

10. Ömer Seyfettin bu yapıtında, sosyal bozulmayı konu almıştır. Hikayede yalı da çalışan kişilerin yaptıkları hırsızlıklar üzerinden toplumun nasıl bir çöküşe gittiği anlatılmaktadır. Ömer Seyfettin bu çöküşü evin hanımının ayakkabıları üzerinden okuyucuya vermek istemiştir.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Seviye Talip*
B) *Raik'in Annesi*
C) *Kesik Bıyık*
D) *Keramet*
E) *Yüksek Ökçeler*

YEDİİKLİM

11. Kendi halinde yaşayan Doğan müthiş bir zekâya sahiptir. Fakat içe kapanık ve dışarıya hiç çıkmayan bir kişiliğe sahip olduğu için toplum tarafından çok sevilen birisi değildir. Bundan dolayı toplumda meydana gelen her türlü kötü olayın sebebinin Doğan olduğu düşünülmektedir. Tüm bunlar böyleyken Doğan, bulduğu icatlarla İslam ordusuna büyük katkı sağlamıştır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Memduh Şevket Esendal
B) Ömer Seyfettin
C) Saik Faik Abasıyanık
D) Refik Halit Karay
E) Ebubekir Hazım Tepeyran

12. "At" hikâyesi yazarın ilk eseridir. Hikâye, Vardar kıyılarında atını dörtnala süren bir biniciyi anlatır. Bu binici aslında yazarın kendisidir. Binici, atını dörtnala sürerken süratin verdiği duygu ve hayallere kapılır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ömer Seyfettin
B) Saik Faik Abasıyanık
C) Refik Halit Karay
D) Memduh Şevket Esendal
E) Ebubekir Hazım Tepeyran

13. Küçük bir kapısından başka güneşin girmediği harabe bir dükkânda Ali adında bir kişi işleriyle uğraşırdı. Herkes ona kısaca Koca Ali derdi. Çünkü: Koca Ali, çeliğe çifte su verip onu sağlamlaştırıyorlardı. Bir gün Koca Ali hırsızlıkla suçlandı ve kolunun kesilmesine karar verildi. Zengin ve bir o kadar da aksi olan Hacı Mehmet diyet parası istedi. Ne var ki o parayı almak için Hacı Mehmet'e onun ömür boyunca çıraklık etmesi gerekiyordu. Kabul etti. Ama Hacı Mehmet ona bütün işleri yaptırıp verdiği diyeti hatırlatıyordu. Sonunda Hacı Mehmet öldü. Koca Ali böylece yenide özgürlüğüne kavuştu.

Yukarıda "Diyet" adlı hikâyeden bahsedilmiştir.

Bu hikâye aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Ebubekir Hazım Tepeyran
B) Memduh Şevket Esendal
C) Saik Faik Abasıyanık
D) Ömer Seyfettin
E) Fakir Baykurt

14. Yapıt, Osmanlı bir gemicinin düşmana esir olmasını anlatmaktadır. Gemici hiç bir zaman umudunu kaybetmeden, bir gün Osmanlı gemisinin gelip kendisini kurtaracağını hayal etmektedir. Çok yaşlanınca düşman askerleri gemiciyi bir adaya terk eder. Aylar sonra Osmanlı donanması adaya gelir ve gemiciyi kurtarır. Gelen geminin kaptanı ise büyük bir tesadüfle gemicinin oğludur.

Hakkında bilgi verilen Ömer Seyfettin hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Forsa*
B) *İlk Düşen Ak*
C) *Pembe İncili Kaftan*
D) *Yüksek Ökçeler*
E) *Nâdan*

YEDİİKLİM

15. Öykünün kahramanı Mehmet Efendi adında çiftçilik yapan yaşlı bir adamdır. Daha önceki yaşadıklarından dolayı kimseye güveni kalmayan biridir. Herkesi yalancı, dolandırıcı olarak görür. Hikâyeden hareketle sinirli bir ruh yapısı olduğu söylenebilir. Tüm bunlar böyleyken onu değiştirmeyen çalışan en yakın arkadaşı Müftü Efendi'dir.

Hakkında bilgi verilen Ömer Seyfettin hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Yüz Akı*
B) *Kaşağı*
C) *Tenezzüh*
D) *Yemin*
E) *Rüşvet*

16. Ömer Seyfettin; Başını Vermeyen Şehit adlı hikâyesinde, Osmanlı devleti zamanında bir savaşta başı gövdesinden ayrılarak şehit düşen bir dervişin hikâyesini anlatmıştır. Ömer

Seyfettin'e ait olan bu öykünün başkahramanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalnız Efe
B) Deli Mehmet
C) Derviş Mehmet
D) İhtiyar Çavuş
E) İncili Kaftan

17. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun halk ve aydın çatışmasını ele aldığı yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kiralık Konak*
B) *Yeşil Gece*
C) *Panorama*
D) *Hüküm Gecesi*
E) *Yaban*

18. Yapıt, Adnan Bey'in yaşam tarzı etrafında İstanbul'un üç dönemini –Abdülhamit Dönemi, İttihat ve Terakki Dönemi, Mütareke Dönemi- anlatarak Osmanlı'nın çöküş yıllarına tanıklık etmiştir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Yalnızlar-Peyami Safa
B) Hâkimiyet-i Milliye Aşevi- Güngör Dilmen
C) Üç İstanbul -Mithat Cemal Kuntay
D) Yol Ayrımı- Kemal Tahir
E) Devlet Ana- Kemal Tahir

19. Yapıt, Osmanlı devletinin büyümesini konu alır. Roman, ismini başkahramanı olan Devlet Hatun'dan alır. Eserde Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşu tarih, masal, aşk, inanç, macera potasında eritilerek anlatılmaktadır.

Yukarıdaki eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Kemal Tahir
B) Orhan Kemal
C) Yaşar Kemal
D) Tarık Buğra
E) Halide Edip Adıvar

20. Osmanlı İmparatorluğunun mütarekeyi imzalamasından Millî Mücadele'nin güçlendiği döneme kadar olayları bir Osmanlı yüzbaşısı ve İttihat ve Terakki üyesi Yüzbaşı Cemil'in hikâyesi üzerinden anlatır. Yol Ayrımı'nda yan karakterlerden biri olarak karşımıza çıkan Cehennem Topçu Cemil, bu eserin başkahramanıdır.

Cemil, bir yandan âşık olup evlendiği teyzekızı Neriman ile her şeyi bırakıp uzakta bir köyde yaşamayı isteyecek kadar bıkkın; diğer yandan Anadolu'ya geçip Millî Mücadele'de ön saflarda yer almayı isteyecek kadar da cesurdur. Kitap Osmanlı devlet yapısı hakkında da önemli bir tezi ortaya koyar. Bu tez daha çok Batı ile Doğu'nun dünya bakışlarının farklı olması üzerine temellendirilir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Esir Şehrin İnsanları*
B) *Kurt Kanunu*
C) *Devlet Ana*
D) *Yorgun Savaşçı*
E) *İnce Memet*

ÇÖZÜMLER

1. Kavak Yelleri, Reşat Nuri Güntekin'e ait bir romandır. İlk kez 1950'de Yeni İstanbul gazetesinde yayımlandı. Kitap olarak yayımlanması ise yazarın ölümünden sonra 1961'de gerçekleşti.

Cevap A

2. Soruda bahsedilen Refik Halit Karay eseri "Bugünün Saraylısı'dır.

Cevap D

3. Soruda bahsedilen eser Dudaktan Kalbe'dir. Dudaktan Kalbe, Reşat Nuri Güntekin'in 1925'te yazdığı roman gerçek sevgiyi anlayamamış bir gencin düştüğü bunalımları anlatmaktadır.

Cevap B

4. Soruda bahsedilen Refik Halit Karay'ın "Sürgün" romanıdır. Roman, sürgüne gönderilen bir subayın Suriye'de başına gelen ilginç olayları anlatıyor.

Cevap D

5. Soruda bahsedilen Refik Halit Karay'ın "Yezidin Kızı" romanıdır. "Yezidin Kızı", Refik Halit'in Suriye'den dönüşünden bir yıl sonra, 1939 yılında yazılmış bir eserdir.

Cevap C

6. Tatarcık romanı Halide Edib Adıvar'ın 1939 yılında yayımlanmış bir romanıdır. Sinekli Bakkal ve Zeyno'nun Oğlu romanlarının bir devamı niteliğindedir.

Cevap E

7. Küçük Paşa, Ebubekir Hâzım Tepeyran'ın 1910'da yayımlanmış bir romanıdır.. Romanda, Orta Anadolu'nun yoksul köylerinden birindeki yaşam koşulları gerçekçi bir biçimde anlatılmaktadır.

Cevap D

YEDİİKLİM

8. Parçada bahsedilen Ömer Seyfettin eseri "Beyaz Lale"dir. Ömer Seyfettin bu eserinde gerçek yaşamlardan kesitler sunmuştur.

Cevap B

9. Reşat Nuri Güntekin'e ait olan "Ateş Gecesi" romanı 20. yüzyıl başlarında bir kasabaya sürgüne yollanan bir gencin evli bir kadına aşkını anlatmaktadır.

Cevap B

10. Ömer Seyfettin'in sosyal bozulmaların, toplumun çöküntüsünü konu aldığı eseri "Yüksek Ökçeler"dir.

Cevap E

11. Soruda bahsedilen eserin yazarı Ömer Seyfettin'dir.

Cevap B

12. "At" hikayesi Ömer Seyfettin'in ilk eseridir. Eserde Ömer Seyfettin'in asker olan babasının büyük etkisi vardır. Eser, 1908 yılında Tenkit Mecmuası'nda yayımlanmıştır.

Cevap A

13. Parçada bahsedilen Ömer Seyfettin eseri "Diyet"tir. Eser, İftiraya uğrayan bir adamın dramını anlatmaktadır.

Cevap D

14. Parçada bahsedilen Ömer Seyfettin eseri "Forsa"dır. Eser, esaret altında yaşayan yaşlı bir Osmanlı gemicisinin yıllar sonra özgürlüğüne kavuşmasını anlatmaktadır.

Cevap A

15. Parçada bahsedilen Ömer Seyfettin eseri Yüz Akı'dır. Yüz Akı'nda, yazarın taşra hayatıyla ilgili hikâyeleriyle, halk fıkra ve masallarından yararlanarak yazdığı yirmi bir hikâyesi toplanmıştır.

Cevap A

16. Ömer Seyfettin'in Başını Vermeyen Şehit adlı hikayesinin başkahramanı "Deli Mehmet"tir.

Cevap B

17. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun halk ve aydın çatışmasını ele aldığı yapıt "Yaban"dır.

Cevap E

18. Üç İstanbul, Mithat Cemal Kuntay'ın 1938 yılında yayımlanan tarihî bir romanıdır. Romanda İstanbul'un üç dönemi 1936 yılından geriye dönerek anlatılmaktadır.

Cevap C

19. Devlet Ana, Kemal Tahir'e ait bir romandır. Eser, Osmanlı Devletinin kurulmadan önceki Anadolu'nun görünümünü ve Anadolu insanının özlemlerini anlatmaktadır.

Cevap A

20. Yorgun Savaşçı, Kemal Tahir'e ait bir romandır. Eser, Osmanlı Devleti'nin mütarekeyi imzalamasından 1920 ortalarında Millî Mücadele'nin güçlendiği döneme kadar geçen olayları anlatmaktadır.

Cevap D

YEDİİKLİM

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-3

1. I. Dünya savaşı ve mütareke yıllarını konu alan roman ülkesinin sorunlarına karşı oldukça duyarsız bir aydın olan Kamil Bey'in vatansever hale gelmesini konu alır. Kamil Bey, karısı Nermin, dergi çıkaran Nedime Hanım'ın etrafında gelişen olaylar anlatılır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Esir Şehrin İnsanları*
B) *Kurt Kanunu*
C) *Devlet Ana*
D) *Yorgun Savaşçı*
E) *İnce Memet*

2. Kemal Tahir bu eserinde Mustafa Kemal'e İzmir'de kurulan suikastı hikâyeleştirerek anlatır. Eser, Kemal Tahir'in diğer eserlerinden biyografik olması yönünden ayrılır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Esir Şehrin İnsanları*
B) *Kurt Kanunu*
C) *Devlet Ana*
D) *Yorgun Savaşçı*
E) *İnce Memet*

3. Osmanlı devletinin son dönemlerini konu alan bir romandır. Eserde toplumsal bozulma, fabrika işçiliği, Makineleşme ve geçim sıkıntısı konuları işlenir.

Ayrıca romanda kuşak çatışmasına da yer verilmiştir. Orhan Kemal'e ait olan yukarıdaki eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Esir Şehrin İnsanları*
B) *Murtaza*
C) *Eskici ve Oğulları*
D) *Çıkrıklar Durunca*
E) *Bereketli Topraklar Üstünde*

4. Türk edebiyatının en önemli eserlerinden biridir. Romanın defalarca kez oyunu ve filmi çekilmiştir. Olaylar Adana'nın fakir bir işçi semtinde geçer. Yapıt ilk kez 1952 yılında Vatan gazetesinde tefrika edilmiştir.

Orhan Kemal'e ait olan yukarıdaki eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Esir Şehrin İnsanları*
B) *Bereketli Topraklar Üstünde*
C) *Murtaza*
D) *Eskici ve Oğulları*
E) *Çıkrıklar Durunca*

YEDİİKLİM

5. Anadolunun çeşitli köylerinden Çukurova'ya çalışmaya gelen üç gurbetçi İflahsızın Yusuf, Pehlivan Ali ve Köse Hasan'ın hayat mücadelesini anlatan bu eser, köy ile kentin karşıtlığını işlemeye çalışmıştır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Çıkrıklar Durunca*
B) *Esir Şehrin İnsanları*
C) *Bereketli Topraklar Üstünde*
D) *Murtaza*
E) *Eskici ve Oğulları*

6. Romanın başkahramanı Kara Bayram'dır. Kara Bayram, babasından kalma tarla, bağ, bağçe ve hayvanlarıyla uğraşan sıradan bir köylüdür. Bir gün evinin önüne Haceli tarafından ev yapılmasıyla olaylar gelişir ve büyür. Roman da asıl işlenen konu halk-yönetici ilişkisidir. Ayrıca eser filme de çekilmiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kaplumbağalar*
B) *Bereketli Topraklar Üstünde*
C) *Yılkı Atı*
D) *Yılanların Öcü*
E) *Çıkrıklar Durunca*

7. Fakir Baykurt, bu romanının önemini şu cümlelerle dile getirmektedir: "Bu roman, her türlü teknik ve elektronik araçların büyük gelişmeler gösterdiği ve üretkenliği alabildiğin arttığı bu dünyada, yiyeceği yıllık zahireyi, yanıp kül olmuş topraklardan parmaklarıyla toplamaya çalışan ve varlığını sürdürebilmek için istekle üreten Türk köylüsünün hayatından kesittir."

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kablumbağlar*
B) *Tırpan*
C) *Yılkı Atı*
D) *Yılanların Öcü*
E) *Can Parası*

8. Roman köy yaşamını konu alır. Ağanın zulmüne baş kaldıran İnce Mehmet, ağanın yeğenini öldürüp dağa çıkarak eşkıya olur. Eser, halkın geri kalmışlığını, ağaların zulmünü çeşitli olaylarla okuyucuya aktarır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halide Edip Adıvar
B) Kemal Tahir
C) Tarık Buğra
D) Orhan Kemal
E) Yaşar Kemal

9. Üç Anadolu Efsanesi, ----'in destansı romanlarından. İlk basımı 1967'de Ararat Yayınevi tarafından yapılmıştır. Kitabın tam adı Üç Anadolu Efsanesi - Köroğlunun Meydana Çıkışı, Karacaoğlan, Alageyik'dir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mahmut Makal

B) Kemal Tahir

C) Ebubekir Nazım

D) Yaşar Kemal

E) Orhan Kemal

10. Yazar, bu eserinde sadece köylülerin içinde bulunduğu dönemde yaşadıkları çaresizliği anlatmakla kalmamış, onların bu zorluklar sonucunda bir ermiş yaratıp, ona sığınmalarının öyküsünü de okuyucuya aktarmaya çalışmıştır. Borçları olan köylüler Adil Ağa'nın kapılarına dayanmasından korkarak ermiş gözüyle baktıkları Taşbaş'a sığınırlar. Her şeyi düzelteceğine inandıkları Taşbaş, onlar için bir umuttur.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kuyucaklı Yusuf*

B) *Çıkrıklar Durunca*

C) *Yer Demir Gök Bakır*

D) *Kalpaklılar*

E) *Cemo*

11. 20. yüzyıl başında Edremit'te romanın başkarakterleri olan Yusuf ile Muazzez'in aşkı etrafında gelişen eser, romantik felsefeden kaynaklanan zengin ve fakir, zalim ve mazlum, saf olanla yozlaşmış olan, doğal hayat ve yapay hayat, köy ve kent, medeniyet ve tabiat arasındaki karşıtlıklardan beslenir. Diğer eserlerinde genel olarak toplumsal gerçekçi edebiyat çizgisini sürdüren yazar, bu ilk romanında bu çizginin dışına çıkarak romantik edebiyata yakınlaşır.

Hakkında bilgi verilen "Kuyucaklı Yusuf" **romanı aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Sabahattin Ali

B) Kemal Tahir

C) Ebubekir Nazım

D) Samim Kocagöz

E) Orhan Kemal

12. Romanın önemli karakterleri arasında Maria Puder ve Raif Efendi yer alır. Eser de Raif Efendi'nin kendi halinde keskin sükûnetinin ardında gizlediği hayatı ve sevdiği kadına duyduğu aşk vardır. Maria Puder ise yaşamın kıyısında kendi kendine debelenirken aşkını yaşamak isteyen güçlü bir kadındır.

Parçada bahsedilen Sabahattin Ali eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu*

B) *Çıkrıklar Durunca*

C) *Dirana'da Son Gün*

D) *Kalpaklılar*

E) *Kürk Mantolu Madonna*

YEDİİKLİM

13. Eser, ucuz Avrupa kumaşlarının ülkeye girmesiyle el dokumacılığının yapılamaması ve Alevi köyü olan Adaköy halkının Hz. Ali dergâhı bünyesinde birleşerek devlete isyan etmesini konu alır. Ayrıca İngilizlerin sadece Anadolu da yaşayan tiftik keçilerinin alıp Afrika'ya götürüp orada yetiştirip yününü kumaş yaparak tekrar bize satması eserin içeriğiyle okuyucularına aktarılmıştır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Susuz Yaz*
B) *Çıkrıklar Durunca*
C) *Dirana'da Son Gün*
D) *Kalpaklılar*
E) *Sarı Traktör*

14. Romanda; gençliğinde sahibine çok yararı dokunmuş olan Dorukısrak isimli atın, yıllar geçip yaşlanmasının ardından sahibi tarafından doğaya terk edilişi ve acımasız doğa koşullarında hayatta kalma çabası anlatılıyor.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabahattin Ali
B) Abbas Sayar
C) Sadri Ertem
D) Samim Kocagöz
E) Orhan Kemal

15. Samim Kocagöz' ün en tanınmış romanları arasında yer alan bir eserdir. Eser 1964 yılında yayımlanmıştır. Eser, tarihi bir romandır ve Kurtuluş Savaşı dönemini kapsamaktadır. Roman, Kurtuluş Savaşı yıllarında Kuvay-ı Milliye hareketi ile İstanbul Hükümeti' nin bu halk hareketine olan düşmanlığını başarı ile işlemektedir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kalpaklılar*
B) *Susuz Yaz*
C) *Çıkrıklar Durunca*
D) *Dirana'da Son Gün*
E) *Sarı Traktör*

16. Kemal Bilbaşar bu yapıtın da Doğu Anadolu'daki ağa, maraba, şeyh, köylü ilişkisini anlatmıştır. Kitap küçük yaşta annesini kaybeden güzel bir kızın yaşadıklarını anlatmaktadır. Kitap, 1967'de Türk Dil Kurumu Roman Ödülü'nü kazanmıştır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Cemo*
B) *Sarı Traktör*
C) *Susuz Yaz*
D) *Çıkrıklar Durunca*
E) *Dirana'da Son Gün*

17. Sanatçı, Sarı Traktör eserinde Özeler adlı köy halkının tarımla nasıl geçindiğini konu edninmiştir. Köylüler, tarımı ilkel araçlarla zor koşullarda yaparlar. Köye ilk traktörün girmesiyle tarım işlerinin daha hızlı ve daha az çaba harcayarak yapılabileceğini görürler. Ama traktör almak kolay değildir. İzzet Ağa'nı oğlu Arif traktörü alır, herkes hayran kalmıştır.

Yukarıda bahsedilen Sarı Traktör eseri aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Faik Baysal
B) Abbas Sayar
C) Sadri Ertem
D) Samim Kocagöz
E) Talip Apaydın

18. Sanatçı Yaşar Ne yaşar Ne Yaşamaz adlı bu eserini ilk olarak radyo oyunu olarak yazmıştır. Daha sonraları sırasıyla sahne oyunu, sinema filmi, çizgi roman, televizyon filmi ve roman olarak uyarlanmıştır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Necati Cumalı
B) Peyami Safa
C) Sabahattin Ali
D) Aziz Nesin
E) Faik Baysal

19. Eserin kahramanları arasında; Osmaniç, Şevvale Ana, Elmasa yer alır. Roman II. Dünya Savaşı'nda zulüm çeken Türklerin hayatını anlatır. Olay Yugoslavya'da geçmekte ve eski bir Türk ailesinin iç savaş sırasında Türkiye'ye göçmesini anlatmaktadır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Damga*
B) *Dirana'da Son Gün*
C) *Sarı Traktör*
D) *Susuz Yaz*
E) *Çıkrıklar Durunca*

YEDİİKLİM

20. ----, Necati Cumalı'nın, öykülerden oluşan, adını da içindeki bir öyküden alan kitabıdır. Yazar, gerçek bir olaydan yola çıkarak yazdığı bu eserini, önce öykü olarak 1962 yılında kaleme almıştır. Daha sonra tiyatroya uyarlamıştır. Yazar, eserde, köylünün toprak, su sıkıntılarını; hukukla ilişkilerini, kardeşi kardeşe düşüren acımasız koşulları ve bu koşulların doğurduğu acı olayları ele almaktadır.

Yukarıda boş olan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Damga*
B) *Acı Tütün*
C) *Sarı Traktör*
D) *Susuz Yaz*
E) *Tütün Zamanı*

ÇÖZÜMLER

1. "Esir Şehrin İnsanları" edebiyatımızın güçlü isimlerinden Kemal Tahir'in başyapıtlarındandır. Esir Şehrin İnsanları"nda Kemal Tahir, Mütareke Dönemi Osmanlı aydınının ve İstanbul'unun destansı direnişinin ve mücadelesinin benzersiz bir fotoğrafını çekmektedir.

Cevap A

2. Kurt Kanunu, 1969 yılında yayımlanan Kemal Tahir romanıdır. 1926'da, Eser, Mustafa Kemal Paşa'ya yapılması planlanan suikast girişiminin arka planını konu almaktadır.

Cevap.

3. Soruda bahsedilen eser "Eskici ve Oğulları"dır. Eser, Orhan Kemal'in yazdığı psikolojik ve sosyal bir romandır.

Cevap C

4. Soruda bahsedilen eser Orhan Kemal'in "Murtaza" adlı romanıdır. Eser, yazıldığı günden beri defalarca filmlere, oyunlara konu olan Bekçi Murtaza karakterinin öyküsünü kara mizahla yüklü bir dille anlatır.

Cevap C

5. Soruda bahsedilen eser Orhan Kemal'in "Bereketli Topraklar Üzerinde" adlı romanıdır. Romanda, para kazanmak umuduyla köyden ayrılıp şehre göç eden üç arkadaşın başından geçenler anlatılır.

Cevap C

6. Soruda bahsedilen eser Fakir Baykurt'un "Yılanların Öcü" adlı romanıdır. Yılanların Öcü, 1954 yılında yazılmış ve köy hayatını anlatan ilk roman olarak bilinir.

Cevap D

7. Fakir Baykurt'un köy sorunlarını ve gerekçelerini gözler önüne serdiği eseri Kaplumbağalar 'dır.

Cevap A

8. Soruda bahsedilen eser Yaşar Kemal'in "İnce Memed " adlı romanıdır. Romanın konusu Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında Çukurova'da geçmektedir.

Cevap E

9. Üç Anadolu Efsanesi, Yaşar Kemal'in destansı romanlarından. Kitabın tam adı Üç Anadolu Efsanesi - Köroğlunun Meydana Çıkışı, Karacaoğlan, Alageyik'tir.

Cevap D

10. Soruda bahsedilen Yaşar Kemal eseri Yer Demir Gök Bakır'dır. Üçlemede, Eserde, Yalak köylülerinin yaklaşık olarak 13 aylık bir süreyi kapsayan yaşam mücadeleleri anlatılır.

Cevap C

YEDİİKLİM

11. Soruda bahsedilen Sabahattin Ali romanı "Kuyucaklı Yusuf"tur.

Cevap A

12. Kürk Mantolu Madonna, Sabahattin Ali'nin 1943 yılında yayımladığı bir romanıdır. İlk olarak Hakikat gazetesinde "Büyük Hikâye" başlığı altında 48 bölüm olarak yayınlanmıştır.

Cevap E

13. Çıkrıklar Durunca edebiyatımızda toplumcu gerçekçi olarak bilinen Sadri Ertem'e aittir. Roman tezli bir eserdir.

Cevap B

14. Yılkı Atı, Abbas Sayar'ın 1970 yılında yayımlanan bir romanıdır. Roman 1971 yılında TRT Roman Başarı Ödülü'nü kazanmıştır.

Cevap B

15. Soruda bahsedilen eser Samim Kocagöz'ün "Kalpaklılar" adlı romanıdır.

Cevap A

16. Soruda bahsedilen eser Kemal Bilbaşar'ın "Cemo" adlı romanıdır. Eser, yazarın Doğu Anadolu'daki ağa, maraba, şeyh, köylü ilişkisini anlattığı romanıdır. Kitap küçük yaşta annesini kaybeden güzel kız Cemo'nun yaşadıklarını anlatmaktadır.

Cevap A

17. Talip Apaydın, Sarı Traktör eserinde tarımda makineleşmenin yeni yeni başladığı bir dönemde, bir Anadolu köyünü ve köylüsünü, sade bir dille anlattığı eseridir.

Cevap E

18. Yaşar Ne Yaşar Ne Yaşamaz, Aziz Nesin'in ilk kez 1977 yılında yayımlanan romanıdır. Aziz Nesin bu eseriyle 1978 yılında Madaralı Roman Ödülü'nü almıştır.

Cevap D

19. Soruda bahsedilen eser Faik Baysal'ın "Drina'da Son Gün" adlı romanıdır, Roman Yugoslavya iç savaşı sırasında Türkiye'ye göç etmeye çalışan bir aileyi anlatmaktadır. Kitap Millî Eğitim Bakanlığı'nın 100 Temel Eser listesinde yer almaktadır.

Cevap B

20. Soruda verilen boşluğa "Susuz Yaz" getirilmelidir. Necati Cumalı, bu eserinde avukatlık yaptığı yıllarda, İzmir'in Seferihisar ve Urla ilçelerine bağlı köylere ait deneyim ve izlenimlerini anlatmaktadır.

Cevap D

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-4

1. Roman, 1950'lerde; İzmir'in Urla ilçesinde geçmektedir. Komşu çocukları olan Zeliş ile Cemal'in aşk öyküsü çerçevesinde bir Ege kasabasının tarıma dayalı yaşamı, gelenekleri, görenekleri, değerleri ve inançları anlatılır.

Yukarıda bahsedilen Necati Cumalı eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Damga*
B) *Acı Tütün*
C) *Tütün Zamanı*
D) *Sarı Traktör*
E) *Susuz Yaz*

2. Yazar bu romanında 1930'lu yılların Ankara'da yaşanan sosyo-ekonomik yaşamın getirdiği sıkıntıları anlatmıştır. Sanatçı, realist bir bakış açısıyla basit insanların topluma ayak uydurmaya çalışmasını Çehov tarzı ile okuyucusuna aktarmaya çalışmıştır.

Yukarıda bahsedilen Memduh Şevket Esendal eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Damga*
B) *Vassaf Bey*
C) *Ayaşlı ve Kiracıları*
D) *Miras*
E) *Temiz Sevgiler*

3. Ayaşlı İbrahim Efendi, dokuz odalı evini oda oda kiraya vermektedir. Her odasında oturan kişilerin eğitimleri, yaşayışları, dünya görüşleri büyük bir ustalıkla anlatılmaktadır. Onların kişilikleri dönemin Ankara'sının bütün özelliklerini yansıtmaktadır. Roman, 1930 yıllarının Ankara'sından toplumsal bir kesit sunmaktadır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabahattin Ali
B) Saik Faik Abasıyanık
C) Sadri Ertem
D) Samim Kocagöz
E) Memduh Şevket Esendal

4. Eser, Doğu- Batı çatışmasını anlatmaktadır. Eserin kadın karakterlerinden Neriman'ın kendi yaşam tarzı ile Batı Kültürü arasında bocalaması anlatılmaktadır. Eserin erkek karakterlerinden Şinasi ise gelenek ve göreneklerine bağlı, Doğu kültürünü temsil etmektedir. Romanda Fatih ve Şinasi Doğu kültürünü; Harbiye ve Macit ise Batı'yı temsil etmektedir.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabahattin Ali
B) Peyami Safa
C) Halide Edip
D) Samim Kocagöz
E) Tarık Buğra

YEDİİKLİM

5. Eser, edebiyatımızda ruh çözümlemesi alanında yazılmış önemli psikolojik romanlardan biridir. Romanın başkişisi ve anlatıcısı olan "Hasta Çocuk"'un isminden romanda bahsedilmez. Bilinçli olarak, romancının değil roman kahramanının gözlemlerini esas alan ilk Türk romanıdır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabahattin Ali
B) Tarık Buğra
C) Peyami Safa
D) Halide Edip
E) Samim Kocagöz

6. Romanın kahramanları, kahraman anlatıcı olan yazar, Vildan ve Mualla'dır. Yazarın psikoloji ve psikiyatri bilimlerinin verilerini de kullanarak iç sıkıntısını anlattığı bir eserdir. Eserin teması "ruh çöküntüsü ve özeleştiri"dir.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Yalnızız*
B) *Mahur Beste*
C) *Sözde Kızlar*
D) *Bir Tereddüdün Romanı*
E) *Huzur*

7. Eser doğu-batı çatışmasını işler. Romanın başkişisi olan Selmin'in evlenmeden hamili kalması olayları arapsaçına çevirir. Romanın diğer karakterleri; Samim, Besim, Meral, Feriha ve Mefharet'tir.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Huzur*
B) *Yalnızız*
C) *Mahur Beste*
D) *Sözde Kızlar*
E) *Bir Tereddüdün Romanı*

YEDİİKLİM

8. Matmazel Noraliya'nın Koltuğu'nda yazar, Ferit adlı inançsız ve maddeci bir gencin, yaşadığı psikolojik olaylar karşısında Tanrı'ya inanmaya başlamasını, yaşadığı kişilik değişimini konu alır. Yazar bu romanla mistisizme yönelmiş, dikkatini ruhsal sorunları olan insanların iç dünyasına çevirmiştir. İnsanın varlık nedeni, görünenin arkasındaki gerçeği bulmak gibi bir soruna ışık tutmaya çalışır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sabahattin Ali
B) Halide Edip
C) Samim Kocagöz
D) Tarık Buğra
E) Peyami Safa

9. Eser, Refik Halit Karay'ın İstanbul'un İçyüzü, Yakup Kadri'nin Sodom ve Gomore, Kiralık Konak romanlarıyla birçok ortak benzerlik gösterir. Yazar romanında Yunanların Anadolu'yu işgali sırasında izini kaybettiği babasını bulmak için İstanbul'a gelen Mebrure'nin hayatını anlatır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Huzur*
B) *Yalnızız*
C) *Sözde Kızlar*
D) *Mahur Beste*
E) *Bir Tereddüdün Romanı*

10. Ege ve Akdeniz kıyılarındaki olaylardan esinlenerek deniz hikâyeleri kaleme alan Cevat Şakir'in "----" adlı eseri onun eserlerinin genel özelliklerini yansıtmaktadır.. Anı biçiminde oluşturulan eserde, deniz bir kahraman gibi işlenmiş; bu yüzden yayınlandığı dönemde bir hayli ilgi görmüştür.

Parçada verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Turgut Reis*
B) *Ege Kıyılarından*
C) *Merhaba Akdeniz*
D) *Aganta Burina Burinata*
E) *Mavi Sürgün*

11. Eser, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın ilk kez 1944 yılında tefrika halinde yayınlanmış olan bir romanıdır. Bu roman Ahmet Mithat'ın ilk romanıdır. 19. Yüzyılın ortalarında çözülüşü yaşayan Osmanlının seçkin aile hayatından kesitler sunar. İlk olarak 1975'te basılmıştır. Huzur ve Sahnenin Dışındakiler ile beraber üçlemenin ilk kitabını oluşturur.

Parçada verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
B) *Aynadaki Kadın*
C) *Uzun Hikâye*
D) *Mahur Beste*
E) *Bir Tereddüdün Romanı*

12. Birinci Dünya Savaşı sonrasında Osmanlı ordusunun dağılmasıyla devlet işgal altındadır. Kitapta, bir Anadolu kasabası olan Akşehir'den yola çıkılarak, kurtuluş mücadelesinin bir bölümü anlatılmaktadır.

Parçada verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) *Küçük Ağa*
B) *Aynadaki Kadın*
C) *Uzun Hikâye*
D) *Keşanlı Ali Destanı*
E) *Bir Tereddüdün Romanı*

13. Mustafa Kutlu'ya ait olan eser, dedesiyle birlikte Bulgaristan'dan göç ederek İstanbul Eyüp'e yerleşen Bulgaryalı Ali'nin hikâyesi anlatılmaktadır. İstanbul'a göç ettikten yaklaşık 10 yıl sonra delikanlılık çağına giren Ali ikamet ettiği Eyüp'teki bir sinemacının kızı olan Münire'ye âşık olur ve birlikte kaçarlar. Ali'nin eşitlik ve adaleti tutkulu bir şekilde sevmesi nedeniyle, Münire ve Ali oğulları Mustafa ile birlikte demiryolları boyunca, her gittikleri yerde kendilerini farklı bir macerada bulurlar.

Parçada verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) *Gönül İşi*
B) *Uzun Hikâye*
C) *Hesap Günü*
D) *Ortadaki Adam*
E) *Ya Tahammül Ya Sefer*

14. Kitabın yazarı bu eseri için şunları söylemektedir: "Bu kitap ne bir hikâyedir ne masal ne de roman... Zamanı, mekânı, vakaları, şahısları, isimleri hatta vakalarının seyri, sırası ve detaylarının yüzde doksanı ile otantik ve yaşanmış bir devrin, gerçek ve yaşanmış bir hayat tablosudur." İbrahim Efendi Konağı eseri hem bir ailenin hem de bir devletin dramıdır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Haldun Taner
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Samiha Ayverdi
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Vüs'at O. Bener

15. Romanın iki başkarakteri vardır. Selim Işık'ın intihar ettiğini öğrenen Turgut Özben, ihmal ettiğini düşündüğü arkadaşının geçmişinin izini sürmeye ve Selim'in tanıdığı insanlar aracılığıyla onu tanımaya çalışır. Her insana farklı bir yönünü gösteren Selim'in görüntüsü, Turgut'un bu insanlarla konuşması sonucu okuyucunun ve Turgut'un gözünde netlik kazanacaktır. Romanda birçok kişi vardır ama her biri aslında Selim'in hayatındaki kişilerdir ve tüm anlatılanlar Selim Işık'ı aydınlatır. Selim Işık "düşünen ve sorgulayan insan"ın simgesidir ve bu yüzden "tutunamamış"tır.

Parçada verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilge Karasu
B) Yusuf Atılgan
C) Adalet Ağaoğlu
D) Oğuz Atay
E) Vüs'at O. Bener

16. Eser, bir yazarın yazma serüveni anlatılır. Romanın başkahramanı Hikmet, bir oyun yazarıdır ve gerçek "ben"ini bulmak, kendisiyle hesaplaşmak amacıyla yaşadığı küçük burjuva ortamını bırakıp bir gecekonduya çekilir, orada oyunlar, düşler kurgular.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) *Bir Bilim Adamının Romanı*
B) *Tehlikeli Oyunlar*
C) *Korkuyu Beklerken*
D) *Kara Kitap*
E) *Sessiz Ev*

YEDİİKLİM

17. Oğuz Atay'ın tamamlanmamış bir romanıdır. Eser, Bir üniversite de meydana gelen olaylara bir profesörün yaklaşımlarını konu almaktadır. Ölümünün ardından 40 sayfası bulunmuş ve olduğu şekli ile 1987 yılında yayınlanmış olan Günlük isimli kitabının sonunda "----" bölümü adı altında yayınlanmıştır. Oğuz Atay'ın ölümünden 11 yıl sonra, kızı Özge Atay'a isimsiz bir paket içerisinde son çalışmasının 74 sayfasının daha bulunmasının ardından kitaplaştırılmış ve 1998 yılında yayınlanmıştır.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Bir Bilim Adamının Romanı*
B) *Oyunlarla Yaşayanlar*
C) *Korkuyu Beklerken*
D) *Eylembilim*
E) *Sessiz Ev*

18. Yazarın ilk romanı olmasından dolayı önemlidir. II. Abdülhamit Dönemi'nden 12 Mart'a kadar geçen zamanda İstanbullu bir ailenin yaşamı etrafında Türkiye'nin modernleşme serüvenini anlatır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cevdet Bey ve Oğulları
B) Masumiyet Müzesi
C) Korkuyu Beklerken
D) Kara Kitap
E) Sessiz Ev

19. Bazı eleştirmenlere göre; Orhan Pamuk, bu eseriyle Şeyh Galip'in Hüsn ü Aşk'ının günümüze uyarlanmış biçimini ortaya koymuştur. Eser, Avukat Galip'in kendisini terk eden karısı Rüya'yı araması konu edilir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kar*
B) *Beyaz Kale*
C) *Korkuyu Beklerken*
D) *Kara Kitap*
E) *Sessiz Ev*

20. Roman, 1591 yılında Osmanlı Padişahı III. Murad'ın saltanat döneminde 9 gün süreyle karlı bir havada İstanbul'da geçer. İstanbul'da pahalılık ve korku hüküm sürmekteyken bu evdeki hattatlar ve nakkaşlar kahvehanelerde toplanıp meddahların anlattığı hikâyeleri dinleyerek eğlenirler. Saray hattatları ve nakkaşları padişahın emriyle hazırlanan bir kitap için gizlice Frenk etkisi taşıyan resimler yaparlar. Kitabın başlıca kahramanları, sanatçıları evinde barındıran evin kızı Şeküre ve ona aşık olan teyze oğlu Kara'dır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kar*
B) *Yeni Hayat*
C) *Benim Adım Kırmızı*
D) *Korkuyu Beklerken*
E) *Sessiz Ev*

YEDİİKLİM

ÇÖZÜMLER

1. Tütün Zamanı, Necati Cumalı'nın 1959 yılında yayımlanan bir romanıdır. Roman, İzmir'in bir köyünde geçen bir hadiseyi konu alır.

Cevap C

2. Soruda bahsedilen eser Memduh Şevket Esendal 'ın "Vassaf Bey" adlı romanıdır.

Cevap B

3. Ayaşlı ile Kiracıları Memduh Şevket Esendal'ın yayımladığı ilk romandır. Daha önce Vakit gazetesinde tefrika edilmiş; 1934'te de kitap olarak yayımlanmıştır.

Cevap E

4. Fatih-Harbiye, Peyami Safa tarafından kaleme alınmış, 1931 yılında basılmıştır. Peyami Safa romanında modern bir hayatla ve eski değerlere bağlı bir hayat arasında bocalayan Neriman'ın hikâyesini anlatmaktadır.

Cevap B

5. Soruda bahsedilen eser Peyami Safa'nın "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu " adlı romanıdır. Eser, Türk edebiyatında "insan ruhunun derinliklerinde ve labirentlerinde dolaşan ilk roman" olması ve hasta bir insanı ve onun psikolojisini ele alması bakımından önemli bir yere sahiptir.

Cevap C

6. Bir Tereddüdün Romanı, Peyami Safa tarafından kaleme alınmıştır. Yazar romanında aşk hayatında tereddütler yaşayan bir yazarın hikâyesini anlatmaktadır.

Cevap D

7. Soruda bahsedilen eser Peyami Safa'nın "Yalnızız" adlı romanıdır. Peyami Safa bu romanında Doğu-Batı sentezini konu almıştır.

Cevap B

8. Matmazel Noraliya'nın Koltuğu, Peyami Safa tarafından 1949 yılında yayımlanmış romanıdır. Eser, psikolojik ve sosyal tahlilleriyle Türk edebiyatının önde gelen eserlerinden biridir.

Cevap E

9. Sözde Kızlar, Peyami Safa tarafından kaleme alınmıştır. İlk olarak 1922 yılında Serâzad imzasıyla Sabah gazetesinde tefrika edilmeye başlanan eser 1923 yılında yayımlanmıştır.

Cevap C

10. Soruda verilen boşluğa "Aganta Burina Burinata" getirilmelidir. Aganta Burina Burinata, Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın 1946 yılında yazdığı bir romandır.

Cevap D

YEDİİKLİM

11. Mahur Beste, Ahmet Hamdi Tanpınar tarafından yazılmıştır. Eser, ilk olarak 1975'te basılmıştır. Mahur Beste, Huzur ve Sahnenin Dışındakiler ile beraber üçlemenin ilk kitabını oluşturur.

Cevap D

12. Tarık Buğra tarafından yazılan Küçük Ağa, Millî Mücadele döneminde Kuva-yi Milliye'yi konu edinen bir romandır. Eser, Tarık Buğra'nın en önemli yapıtlarından bir tanesidir.

Cevap A

13. Soruda bahsedilen eser Mustafa Kutlu'ya ait "Uzun Hikaye"dir

Cevap B

14. İbrahim Efendi Konağı Samiha Ayverdi tarafından 1964 yılında yayımlanmıştır. Kitap Millî Eğitim Bakanlığının 100 Temel Eser listesinde yer almaktadır.

Cevap C

15. Parçada bahsedilen Oğuz Atay eseri Tutunamayanlar'dır. Eser, TRT Roman Ödülü'ne sahiptir.

Cevap D

16. Tehlikeli Oyunlar, Oğuz Atay'ın ikinci romanıdır. Eser, 1973 yılında yayımlanmıştır.

Cevap B

17. Soruda verilen boşluğa Eylembilim getirilmelidir. Eser, Oğuz Atay'ın tamamlanmamış bir romanıdır.

Cevap D

18. Cevdet Bey ve Oğulları, Orhan Pamuk'un ilk romanıdır. Orhan Pamuk, romanını Karanlık ve Işık adıyla kaleme almıştır. Yazar eserinde Türkiye'nin modernleşme serüvenini anlatır.

Cevap A

19. Soruda bahsedilen eser Kara Kitap'tır. Eser, Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Orhan Pamuk'un 1990 yılında yayımlanan romanıdır.

Cevap D

20. Parçada bahsedilen Orhan Pamuk eseri Benim Adım Kırmızı'dır. Orhan Pamuk' bu eseri için "en renkli ve en iyimser romanım" demiştir.

Cevap C

YEDİİKLİM

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-5

1. Yapıt, "Bir gün bir roman okudum ve hayatım değişti" cümlesiyle başlar. Üniversite öğrencisi bir genç, kentten kente otobüs yolculuklarıyla ölümü kovalamaktadır. Canan, Mehmet, Rıfkı Amca ve Dr. Narin eserde yer alan kişilerden bazılarıdır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kar*
B) *Beyaz Kale*
C) *Sessiz Ev*
D) *Yeni Hayat*
E) *Korkuyu Beklerken*

2. Orhan Pamuk'un Cevdet Bey ve Oğulları'ndan sonra yayımladığı ikinci romanıdır. Roman, üç kardeşin babaannelerini ziyaret etmek üzere gittikleri İstanbul yakınlarındaki Cennethisar kasabasında geçirdikleri bir haftayı anlatır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sessiz Ev*
B) *Kar*
C) *Beyaz Kale*
D) *Aylak Adam*
E) *Korkuyu Beklerken*

3. Romanda Doğu- Batı karşılaştırması işlenir. Eser, 17. yüzyılda İstanbul'da geçer. Napoli'ye yapılan sefer sırasında Türkler tarafından esir edilen Venedikli bilim adamının başından geçenler işlenmiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Korkuyu Beklerken*
B) *Sessiz Ev*
C) *Beyaz Kale*
D) *Kar*
E) *Aylak Adam*

4. Roman aşk, siyaset ve dini çelişkiler üzerine yoğunlaştırılmıştır. Olaylar Kars'a giden Ka'nın başından geçer.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Aylak Adam*
B) *Korkuyu Beklerken*
C) *Sessiz Ev*
D) *Beyaz Kale*
E) *Kar*

YEDİİKLİM

5. 1975 yılı ile başlayan kitapta, tekstil zengini Basmacı ailesinin okumuş 30 yaşındaki oğulları Kemal ile uzak akrabaları, yoksul Keskin ailesinin 18 yaşındaki güzel kızı, tezgahtarlık yapan Füsun arasındaki aşk anlatılmaktadır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Korkuyu Beklerken*
B) *Sessiz Ev*
C) *Beyaz Kale*
D) *Masumiyet Müzesi*
E) *Aylak Adam*

6. Bir ismin bile çok görüldüğü C.'nin bir yıl boyunca başından geçen olayları anlatan kitap, dörde ayrılmış olup her bölümde farklı mevsimlerde C.nin yaşantısını ele almıştır. Babasından kalan emlaklardan aldığı kiralarla çalışmadan geçinebilen C., gününü kitap okuyarak, kahvehanelere, restoranlara, barlara giderek, film izleyerek, bol bol yürüyerek, sanat çevresinden arkadaşlarıyla sohbet ederek ve durmadan düşünerek geçirir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Aylak Adam*
B) *Korkuyu Beklerken*
C) *Sessiz Ev*
D) *Anayurt Oteli*
E) *Ölmeye Yatmak*

7. Adalet Ağaoğlu'nun ilk romanıdır. Romanda Doçent Aysel'in kadının özgürleşmesi sorunu çevresinde kendisiyle hesaplaşması ve 1938- 1968 arasının toplumsal panoraması yansıtılır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ölmeye Yatmak*
B) *Aylak Adam*
C) *Korkuyu Beklerken*
D) *Sessiz Ev*
E) *Anayurt Oteli*

8. Yazar bu yapıtında, Almanya'da otomobil fabrikasında işçi olan ve 1975 yılında bir yaz günü arabasıyla Kapıkule'den Türkiye'ye giren Bayram'ın doğup büyüdüğü köy olan Ballıhisar'a gittiği 7 saatlik zaman dilinde yaşadıklarını hikâye eden romanda insanların yabancılaşması ve iç yolculuğu anlatılır. Bayram'ın serüvenine yanına 12 Mart Darbesi sonrası Türkiyesinin resimleri okuyucuya sunulur. Türk edebiyatının "ilk yol romanı" olarak kabul edilmektedir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Fikrimin İnce Gülü*
B) *Bu Ülke*
C) *Korkuyu Beklerken*
D) *Sessiz Ev*
E) *Anayurt Oteli*

YEDİİKLİM

9. Orhan Kemal'in 1940 yılında Bursa Hapishanesinde kaldığı dönemde yakından tanıdığı tutukluluk yaşamını bu eserinde yansıtmıştır. Yapıt, II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'de bir cezaevinde yoğun sefaletin yaşandığı bir koğuşu ve bu koğuşta kalan Ahmet Kaptan adlı naif karakterli mahkûmun trajedisini anlatır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Grev*
B) *72. Koğuş*
C) *Bu Ülke*
D) *Önce Ekmek*
E) *Ekmek Kavgası*

10. Orhan Kemal'in başarılı eserlerinin başında gelen bir eserdir. Roman başkişisi, bu mahallede güzelliğiyle göze çarpan, paylaşılamayan genç bir Boşnak kızıdır. Ayrıca Çukurova'da bir dokuma fabrikası civarındaki gecekondu mahallesinde yaşayanların hikâyesini anlatır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Gâvurun Kızı*
B) *El Kızı*
C) *Cemile*
D) *Önce Ekmek*
E) *Kötü Yol*

11. Roman, hikâye, röportaj türlerinde eserleri olan yazar, romanlarında Anadolu'yu özellikle Çukurova'yı anlatmıştır. Anadolu insanının hayatını destansı bir üslupla anlatmıştır. Köylülerin yaşantısını, çektikleri sıkıntıları anlatmada çok başarılı olmuştur. İlk öykü kitabı Sarı Sıcak'tır.

Aşağıdakilerden hangisi parçada tanıtılan sanatçıya ait <u>değildir</u>?

A) *Kale Kapısı*
B) *Cüce*
C) *Teneke*
D) *Yılanı Öldürseler*
E) *Tanyeri Horozları*

12. Romanın arka kapağında : "Yüzyıllarca yerleşik düzene geçmemek için direnen Türkmenlerin romanıdır. Roman, Hıdırellez şenliklerinde, göçerlerin kış için sığınacak toprak bulma dilekleri ile başlar. Ancak, kış onlar için bir yok oluş öyküsüne dönüşecektir. Yörüklerin yok oluşuna yakılmış bir ağıt." denmektedir.

Yukarıda hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Üç Anadolu Efsanesi*
B) *Ağrı Dağı Efsanesi*
C) *Çakırcalı Efe*
D) *Çukurova Yana Yana*
E) *Binboğalar Efsanesi*

13. Cengiz Han'ın Bisikleti adlı oyun, kadın-erkek doğrultusunda gelişen olayları anlatmaktadır. Cengiz`in yurtdışındaki karısı İstanbul`a gelmek üzeredir. Cengiz telaşlıdır çünkü iki karısı daha vardır. Kocasının çok eşli olduğunu bilmeyen genç kadın gelince büyük tepki gösterir ama bazı çıkar hesapları söz konusudur. Cengiz`in ve genç kadının zamanla değişimi, bisiklette kurulması gereken bir dengeyi aratmayacak ölçüdedir.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Refik Erduran
B) Turgut Özakman
C) Orhan Asena
D) Haldun Taner
E) Recep Bilginer

14. Atçalı Kel Mehmet Efe, Aydın'ın Atça kasabasında fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiş, ve genç yaşında dağa çıkarak zeybek olmuş, daha sonra da 1829-1830 Aydın İhtilali olarak anılan harekete önderlik etmiştir.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Asena
B) Recep Bilginer
C) Refik Erduran
D) Turgut Özakman
E) Haldun Taner

15. Turgut Özakman'ın Kurtuluş Savaşı dönemini anlatan belgesel tarzı bir romanıdır. Turgut Özakman eserini, Kurtuluş Savaşı ile ilgili olarak yüzlerce kaynaktan derlenmiş bilgileri, belgelere dayandırarak bir roman üslubu içerisinde anlatmaktadır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ah Şu Gençler*
B) *Diriliş*
C) *Çanakkale 1915*
D) *Şu Çılgın Türkler*
E) *Yaşasın Demokrasi*

16. ----'ya ait olan bir tiyatro eseridir. Dört bölümden oluşur. Sümer destan kahramanı Gılgamış'ı konu alır. Eser, ilk defa 27 Ocak 1964'te Ankara Devlet Opera ve Balesi tarafından sahnelendi.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Haldun Taner
B) Orhan Asena
C) Recep Bilginer
D) Refik Erduran
E) Turgut Özakman

YEDİİKLİM

17. Recep Bilginer'e ait olan bu eser toplumdaki çöküşü konu alır. Toplumun yozlaşması ve gelenek ve töreye artık sahip çıkmadıklarını konu alan eser 1997 yılında yayımlanmıştır. Kitaba adını veren hikâyede, Şişhane'de bir kazaya sebep olan belediyeye ait bir atın gözünden olay mahalinde bulunan ve kazaya karışan insanlar ve bu insanların hayatları anlatılır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sarı Naciye*

B) *İsyancılar*

C) *Parkta Bir Sonbahar Günüydü*

D) *Canavar Cafer*

E) *Karım ve Kızım*

18. Yapıtta, Şişhane'de bir kazaya sebep olan belediyeye ait bir atın gözünden olay yerinde bulunan ve kazaya karışan insanlar ve bu insanların hayatları anlatılır.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haldun Taner

B) Orhan Asena

C) Recep Bilginer

D) Refik Erduran

E) Turgut Özakman

19. Yapıt, Vüs'at Orhan Bener'in ilk öykü kitabıdır. Eser, içerik bakımında Türk edebiyatının da başyapıtları arasına girmiştir. Eser, küçük kentlerdeki sıradan insanların iç ve dış dünyasını anlatan olayları ortaya koymuştur.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Siyah-Beyaz*

B) *Dost*

C) *Mızıkalı Yürüyüş*

D) *Kara Tren*

E) *Ihlamur Ağac*

20. İlk kez 1985 yılında yayımlanan eser 1991 yılında Pegasus Edebiyat Ödülü'nü aldı. Bilge Karasu bu eserinde düş ile gerçeğin birbirine karıştırmıştır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Troya'da Ölüm Vardı*

B) *Göçmüş Kediler Bahçesi*

C) *Kilit*

D) *Öteki Renkler*

E) *Narla İncire Gazel*

ÇÖZÜMLER

1. Soruda bahsedilen eser Orhan Pamuk'un "Yeni Hayat" adlı romanıdır.

Cevap D

2. Parçada bahsedilen eser "Sessiz Ev"-dir. Orhan Pamuk, Sessiz Ev kitabını 32 bölüm halinde kurgulamıştır. Her bölüm farklı karakterlerin gözünden anlatılmaktadır.

Cevap A

3. Orhan Pamuk'a ait olan "Beyaz Kale"dir. Romanda Doğu- Batı karşılaştırması işlenir.

Cevap C

4. Soruda bahsedilen eser Orhan Pamuk'un "Kar" adlı romanıdır. Orhan Pamuk bu eseri için, "ilk ve son siyasi romanım" demiştir.

Cevap E

5. Nobel Ödüllü yazar Orhan Pamuk'un kitabı Masumiyet Müzesi, 2008 yılında yayımlanmıştır. Orhan Pamuk bu eserini kızı Rüya'ya ithaf etmiştir. Yazar bu kitabı 10 yıllık çalışma sonucunda oluşturmuştur.

Cevap D

6. Yusuf Atılgan'ın1959'da yayımlanan ilk romanı Aylak Adam'dır. Yazar, Aylak Adam romanında paralı bir gencin hayatına anlam verecek değeri arama çabasını anlatır.

Cevap A

7. Adalet Ağaoğlu'na ait eser Ölmeye Yatmak'tır. 1973 yılında basılan romanda dönemin siyasal ve sosyal kaotik yapısı ele alınır.

Cevap A

8. Türk edebiyatının "ilk yol romanı" olarak kabul edilen Adalet Ağaoğlu eseri "Fikrimin İnce Gülü"dür.

Cevap A

9. 72. Koğuş romanı Orhan Kemal'e aittir. Eser, II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'de bir cezaevinde yoğun sefaletin yaşandığı bir koğuşu anlatmaktadır.

Cevap B

10. Soruda bahsedilen eser Orhan Kemal'in "Cemile" adlı romanıdır.

Cevap C

YEDİİKLİM

11. Parçada bahsedilen yazar Yaşar Kemal'dir. Sarı Sıcak, Yaşar Kemal'in öykülerini derlediği eserinin adıdır. Şıklarda verilen "Cüce" adlı eser Leyla Erbil'e ait bir romandır.

Cevap B

12. Soruda bahsedilen eser Yaşar Kemal'in "Binboğalar Efsanesi" adlı romanıdır.

Cevap E

13. Parçada verilen bilgiler Refik Erduran'a aittir. Cengiz Han'ın Bisikleti, Refik Erduran'ın yazdığı üç perdelik bir tiyatro oyunudur.

Cevap A

14. Soruda verilen Orhan Asena oyunu Atçalı Kel Mehmet'tir. Eser, 1970 yılında TRT Sanat Ödülleri Yarışması Başarı Ödülü almıştır.

Cevap A

15. Şu Çılgın Türkler, Turgut Özakman'ın Kurtuluş Savaşı dönemini anlatan belgesel bir romanıdır.

Cevap D

16. Verilen boşluğa Orhan Asena getirilmelidir. Orhan Asena'nın 1954 yılında, Gılgamış Destanı'nı konu alan eseri "Tanrılar ve İnsanlar"dır.

Cevap B

17. Recep Bilginer'e ait olan Sarı Naciye eseri, toplumdaki töre anlayışına karşı çıkmayı konu edinen bir oyundur.

Cevap A

18. Parçada bahsedilen eser Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu'dur. Eser, Haldun Taner'e aittir.

Cevap A

19. Vüs'at Orhan Bener'in ilk öykü kitabı Dost'tur. Eser, Türk edebiyatının en önemli öykü kitaplarından biri olarak kabul edilmiştir. Yazar bu eserinde küçük kentlerdeki sıradan insanların iç ve dış dünyasını anlatan yapıtlar ortaya koymuştur.

Cevap B

20. Soruda bilgisi verilen Bilge Karasu eseri "Göçmüş Kediler Bahçesi"dir.

Cevap B

YEDİİKLİM

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-6

1. Eser on dört hikâyeden oluşmaktadır. Olaylar İstanbul'da geçer. Saik Faik kendine has anlatımıyla halkın içtenliğini eserlerine yansıtmıştır. Çeşitli argo ve deyimlere de bol bol yer veren sanatçı halk anlatıcılığından da faydalanmıştır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Semaver*
B) *Sarnıç*
C) *Lüzumsuz Adam*
D) *Havada Bulut*
E) *Mahalle Kahvesi*

2. Kitaba ismini veren Son Kuşlar isimli hikâye tabiatın yok edilmesine karşı çıkan çevreci bir dille yazılmıştır. Toplam on dokuz öykü olan kitapta, öykülerin on altı tanesi Burgaz Adası'nda, iki tanesi kentte ve bir tanesinde bir Çerkez köyünde geçmektedir.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Selim İleri
B) Mustafa Kutlu
C) Memduh Şevket Esendal
D) Refik Erduran
E) Sait Faik Abasıyanık

3. Saik Faik Abasıyanık, bu eserini üç bölüme ayırmıştır. Birinci bölümde; kendi çocukluk dönemlerini, ikinci bölümde; İstanbul'da başından geçen olayları, üçüncü bölümde ise; Fransa'da başından geçen olayları anlatmıştır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisi bu eserdir?

A) *Havada Bulut*
B) *Semaver*
C) *Sarnıç*
D) *Lüzumsuz Adam*
E) *Mahalle Kahvesi*

4. Yapıt, Türk edebiyatında önemli isimlerinden olan Cahit Zarifoğlu, Mehmet Akif İnan, Erdem Bayazıt, Rasim Özdenören, Ali Kutlay, Nuri Pakdil ve Alâeddin Özdenören'in hayatlarını konu almaktadır. Eser, 1970'li yıllara ait sağ-sol çatışmasını, Maraş Katliamı ve ülkenin 1980 Darbesine adım adım gittiği yolları yedi güzel adam ve biri solcu, biri sağcı genç gözünden anlatmaktadır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Müslümanca Yaşamak*
B) *Çözülme*
C) *Gül Yetiştiren Adam*
D) *Yedi Güzel Adam*
E) *Yeniden İnanmak*

YEDİİKLİM

5. Mustafa Kutlu'nun ilk hikâye kitabıdır. Bu hikâye kitabında her biri kendine ait bakış açısı ve anlatıcı farklılığı ile kaleme alınmış 18 hikâye vardır. Hikâyelerden bir kısmını edebiyat öğretmeni olarak görev yaptığı Tunceli'de bir kısmını ise üniversite yıllarının geçtiği Erzurum'da kaleme almıştır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ortadaki Adam*
B) *Gönül İşi*
C) *Yokuşa Akan Sular*
D) *Uzun Hikâye*
E) *Hüzün ve Tesadüf*

6. Dursun Akçam, Kuzey Doğu Anadolu'nun köy ve kasaba hayatını, dertlerini sergileyen, etkili ve yalın eserler yazmıştır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi Dursun Akçam'a aitdeğildir?

A) *Ölü Ekmeği*
B) *Onuncu Köy*
C) *Taş Çorbası*
D) *Köyden İndim Şehire*
E) *Kanlı Dere'nin Kurtları*

7. Eser, Mahmut Makal'ın 17 yaşında genç bir öğretmenken kaleme almaya başladığı bir zamanda 1950 yılında yayımladığı toplumsal bir anı kitabıdır. Yapıt, defalarca orijinal halde veya bazı eklemelerle Türkçe ve çeşitli dillerde defalarca basılmıştır. Mahmut Makal'ın bu eseri1966 yılında UNESCO 'Dünya Kültürüne Hizmet Ödülü' 'nü kazanmıştır.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Köyümden*
B) *Ötelerin Havası*
C) *Köye Gidenler*
D) *Bizim Köy*
E) *Halktan Ayrı Düşenler*

8. Sanatçı, Kalpaklılar kitabını eşsiz kahraman ölümsüz Atatürk' e ve İstiklal Ordusu' nun aziz şehitlerinin anısına, gazilerine armağan ediyorum" demiştir.

Parçada bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kemal Bilbaşar
B) Talip Apaydın
C) Fakir Baykurt
D) Refik Erduran
E) Samim Kocagöz

YEDİİKLİM

9. Roman 1909 yılı ile 1920 yılları arasındaki dönemi inceler. Abdi Bey tiplemesi üzerinden İttihatçı kadroların ülke meselelerinin ne kadar uzağında oldukları anlatılır. Abdi'nin eşi Neveser ve ailesi etrafında Osmanlı-Alman ilişkileri anlatılır. Osmanlı'nın Almanya ile olan ticari ilişkileri, İngiliz ve Fransızların Osmanlı'ya düşmanlık beslemesine sebeptir. Neveser'in kardeşi Ahmet Ziya üzerinden o yıllarda yaşanan münferit işçi hareketlerine atıf yapılır. Neveser'in gönlünü kaptırdığı Münif Sabri üzerinden Millî Mücadele hakkında bilgi verilir.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kurtlar Sofrası*
B) *Sırtlan Payı*
C) *Dersaadet'te Sabah Ezanları*
D) *Bıçağın Ucu*
E) *Gazi Paşa*

10. Sanatçı eserinde, yolsuzlukları araştıran gazeteci Mahmut Ersoy'un mücadelesini, devamında öldürülüşünü ve kız arkadaşı Ümid'in olanlar hakkında esrar perdesini kaldırma çabalarını anlatır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Gazi Paşa*
B) *Kurtlar Sofrası*
C) *Sırtlan Payı*
D) *Sokaktaki Adam*
E) *Bıçağın Ucu*

11. Kitapta, bir Yazar'ın iki kadın arasındaki tereddüdünden ve insan hayatında tereddütlerin ne denli engelleyici faktörler olduğundan bahsedilmektedir. Romanın kadın karakterleri Mualla ve Vildan'dır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peyami Safa
B) Kemal Tahir
C) Tarık Buğra
D) Haldun Taner
E) Adalet Ağaoğlu

12. Yazar eserini şu şekilde tanımlar; "... Fazilet Eczanesi yirmi yıl önce yazdığım bir oyun. Bir yaşam dilimi yansıtmak istemiştim bu oyunda. Bizim insancıklarımızla örülü bir yaşam kesiti. Onların bütün kusur ve meziyetleri ile, doğru yanlış bütün koşullanmaları ile, sevinçleri, dertleri, sevgileri, kinleri, şakaları, tutkuları, duygusallıkları ve kalender felsefeleri ile... Sahneye, daha doğrusu eczaneye girip çıkan yirmi yedi insan göreceksiniz. Hiçbirinin öyle ahım şahım iddiası, ihtirası yok. Hepsi sıradan insanlar. Boğaziçi'nin bir kıyısında, bir yaz mevsiminin üç günü boyunca, küçük varlıklarını sürdürüyorlar. Günün, önemsiz görünen ayrıntılarını yaşıyorlar sadece. Oyunda dramatik gerilimden, tecessüs avlayan bir çatıdan özellikle kaçındım. Yaşam gibi, gelişigüzel, aksın istedim. Zorlamasız, alelade..."

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Peyami Safa
B) Haldun Taner
C) Tarık Buğra
D) Orhan Kemal
E) Adalet Ağaoğlu

YEDİİKLİM

13. Eserin başkişisi, toplum içinde bulunmak istememe ve eğer toplum içinde bulunuyorsa sessiz kalma hastalığı bulunan Züleyha'nın, İçel vilâyetinin Gölyüzü adlı bir çiftliğinde eski derebeyi torunlarından kocası Yusuf ile birlikte Taşucu vapuru ile bu çiftliğe yapılan uzun deniz seyahati, bu seyahatte ve çiftlikte geçen Yusuf ile Züleyha'nın hayatını konu edinmiştir.

Reşat Nuri Güntekin'e ait olan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kızılcık Dalları*
B) *Akşam Güneşi*
C) *Son Sığınak*
D) *Eski Hastalık*
E) *Acımak*

14. "Ekilmemiş Topraklar" ,Anadolu'nun Osmanlıdan cumhuriyete değişmeyen yazgısının, yoksulluğunun göstergesidir, Tek varlığı olan toprağını insansızlık ve imkânsızlık nedeniyle işleyemeyenlerin öyküsü sürer gider.

Yukarıdaki eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Orhan Hançerlioğlu
B) Turan Oflazoğlu
C) Vüs'at O. Bener
D) Nedim Gürsel
E) Füruzan

15. Sanatçı bu kitabında; balıkçıları, denizi, dalgıçları konu almıştır. Eser 12 hikâyeden oluşmaktadır. Altısı deniz hayatını anlatırken, diğer altısı ise kara yaşamından kesitler içerir.

Yukarıda hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Deniz Gurbetçileri*
B) *Mavi Sürgün*
C) *Aganta Burina Burinata*
D) *Egenin Dibi*
E) *Yaşasın Deniz*

YEDİİKLİM

16. Romanda, Bâtını mezhebinden olan Hasan Sabbah taraftarlarının ve Hıristiyan din görevlilerinin halkı kışkırtarak verdikleri zararlar işlenir. Özellikle bu entrikalarda kadınlar kullanılır. Nitekim Melikşah'ın sarayına girerek oradakileri birbirine düşüren ve Melikşah'ı zehirleyen Ziba adında Bâtını mezhebinden bir kadındır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Kilit*
B) *Anahtar*
C) *Karanlıkta Mum Işığı*
D) *Üçler Yediler Kırklar*
E) *Konak*

17. İzmir'in tanınmış ailelerinden birinin kızı olan Yıldız, Yüzbaşı Murat ile nişanlıdır. Kurtuluş Savaşı başlayınca Murat cepheye gönderilir. Yıldız da orduya katılır. Cephe gerisinde Çeşitli işlerde koşturan Yıldız'ın psikolojisi bozulur. Savaş bitmeden geri ailesinin yanına döner. Yüzbaşı Murat'ın ise öldüğünü zannederler. Fakat savaş sonunda Murat ailesinin yanına döner ve büyük bir şaşkınlıkla herkes onu karşılar.

Yukarıda hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *İki Süngü Arasında*
B) *Onların Romanı*
C) *Yaldız*
D) *Dikmen Yıldızı*
E) *Türk Kalbi*

18. Tuna ve Aras Kuzguncuk'ta yaşayan iki kardeştir. Ünlü bir çiftin kızı olan Ada'nın mahallelerine taşınmasıyla hayatları değişir. Roman, bir yandan bu üç kişi ve ailelerinin aşkla ve acıyla tanımlanan hayatlarını, bir yandan da Tuna'nın günümüzde dahil olduğu iç savaşı anlatır

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Benim Adım Mayıs*
B) *İstanbullular*
C) *Kumral Ada Mavi Tuna*
D) *Yolda*
E) *Gallipoli*

19. Roman kadın kahramanı olan Aylin, Amerikan kız kolejini bitirdikten sonra, eğitimini tamamlamak üzere Paris'e gider. Aylin, büyük bir değişim geçirerek eski kişiliğinden eser bırakmamıştır. Yıllar sonra Libyalı bir prensle evlenir, Prenses olur. Tıp okur, ünlü bir psikiyatrist olur. Tekrar tekrar evlenir, ama evliliklerinden sıkılır, Amerikan ordusuna Albay rütbesiyle Subay olur.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Leyla Erbil
B) Elif Şafak
C) Buket Uzuner
D) Ayla Kutlu
E) Ayşe Kulin

20. Roman, savaş öncesinde Tito'nun kurduğu altı federe devletten oluşan Yugoslavya Federal Cumhuriyeti'nde, aşırı milliyetçiliği azdırarak savaşı tırmandıran ve sonuçta Yugoslavya'yı alevler içinde bırakan günleri anlatmakta, savaşın ilk üç yılında yaşananları okura aktarmaktadır. Eser, Boşnakça'da "Aşk Şarkıları" anlamına gelmektedir.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Leyla Erbil
B) Ayla Kutlu
C) Ayşe Kulin
D) Elif Şafak
E) Buket Uzuner

YEDİİKLİM

ÇÖZÜMLER

1. Sait Faik Abasıyanık'a ait olan Lüzumsuz Adam, yazarın 1948 yılında yayınlanan dördüncü kitabıdır. Kitaptaki on dört hikâye de İstanbul'da geçmektedir.

Cevap C

2. Son Kuşlar, Sait Faik Abasıyanık'ın 1952 yılında yayınlanan hikâye kitabıdır. Kitap on dokuz öyküden oluşmaktadır.

Cevap E

3. Soruda bahsedilen eser Saik Faik Abasıyanık'a ait "Semaver"dir.

Cevap B

4. Cahit Zarifoğlu'na ait eser Yedi Güzel Adam'dır. Yedi Güzel Adam olarak bilinenler; Cahit Zarifoğlu, Mehmet Akif İnan, Erdem Bayazıt, Rasim Özdenören, Ali Kutlay, Nuri Pakdil ve Alâeddin Özdenören'dir.

Cevap D

5. Mustafa Kutlu'nun ilk hikâye kitabı Ortadaki Adam'dır. Hikâye kitabında her biri kendine ait bakış açısı ve anlatıcı farklılığı vardır.

Cevap A

6. Dursun Akçam, Kuzey Doğu Anadolu'nun köy ve kasaba hayatını anlattığı eseri "Onuncu Köy"dür.

Cevap B

7. Mahmut Makal'ın toplumsal bir anı kitabı olarak nitelendirilen eseri "Bizim Köy"dür.

Cevap D

8. Samim Kocagöz; Kalpaklılar kitabını eşsiz kahraman ölümsüz Atatürk' e ve İstiklal Ordusu' nun aziz şehitlerinin anısına, gazilerine armağan ediyorum" demiştir

Cevap E

YEDİİKLİM

9. Dersaadet'te Sabah Ezanları adlı romanının yazarı Atilla İlhan'dır. Dersaadet'te Sabah Ezanları Attilâ İlhan'ın "Aynanın İçindekiler" serisinin dördüncü kitabı olarak yayımlanmıştır. Serinin daha önceki kitapları; Bıçağın Ucu, Sırtlan Payı ve Yaraya Tuz Basmak adlarıyla yayınlandı.

Cevap C

10. Kurtlar Sofrası romanının yazarı Atilla İlhan'dır. Kurtlar Sofrası, Attilâ İlhan tarafından kaleme alınmıştır. Attilâ İlhan romanı, 1954 Mayıs'ında kaleme almaya başlayıp, 1961 Eylül'ünde bitirmiş ve 1963'te yayımlamıştır.

Cevap B

11. Peyami Safa tarafından kaleme alınan eser, "Bir Tereddüdün Romanı"dır. Peyami Safa romanında aşk hayatında tereddütler yaşayan bir yazarın hikâyesini anlatmaktadır. Romanın ilk kısmı kitap alıntıları şeklindedir.

Cevap A

12. Parçada bahsedilen eser Haldun Taner'in Fazilet Eczanesi'dir.

Cevap B

13. Soruda bahsedilen eser Reşat Nuri Güntekin'in Eski Hastalık eseridir. Eski Hastalık', Reşat Nuri Güntekin'in en ustalıklı romanlarından birisi sayılmaktadır.

Cevap D

14. Orhan Hançerlioğlu'a ait eser, Ekilmemiş Topraklar'dır. Eserde, tek varlığı olan toprağını insansızlık ve imkânsızlık nedeniyle işleyemeyenlerin öyküsü anlatılmaktadır.

Cevap A

15. "Egenin Dibi" kitabının yazarı Halikarnas Balıkçısı olarak bilinen Cevat Şakir Kabaağaçlı'dır. "Egenin Dibi" 12 hikâyeden oluşmaktadır.

Cevap D

16. Parçada bahsedilen eser Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun "Kilit" adlı eseridir.

Cevap A

17. Parçada özeti verilen Aka Gündüz'ün "Dikmen Yıldızı" adlı eseridir.

Cevap D

18. Buket Uzuner'e ait olan "Kumral Ada Mavi Tuna" romanı, yanılsama ve gerçeklik arasında gidip gelen, iç savaş ve aşk temalı bir romandır.

Cevap C

19. Ayşe Kulin, Aylin romanında, Aylin'in başarılarla dolu hayatını oldukça açık bir dille ve gayet akıcı bir üslupla anlatmıştır.

Cevap E

20. Sevdalinka, Ayşe Kulin'in 1999 yılında yayınlanan bir kitabıdır. Sevdalinka " Boşnakça'da "Aşk Şarkıları" anlamına gelmektedir.

Cevap C

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-7

1. Roman kahramanı Huvat, Alacüvek Köyünde hatırı sayılır, sözü geçer kişilerden biridir. Köyden şehre sürekli gidip gelmektedir. Her gidişinde köye yeni bir şey getirir. Köydekiler ona tepki gösterirler, gevur icatları getirdiğini söylerler. Huvat inanmayanları şehre götürür. Şehre giden bir daha geri dönmez. Olaylar bu şekilde gelişir.

Hakkında bilgi verilen "Latife Tekin" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Sevgili Arsız Ölüm*
B) *Haraç Mezat*
C) *Kuzgunlar ve Leşler*
D) *Karayel Hüznü*
E) *Küçük Paşa*

2. Roman ---- tarafından yazılan polisiye tarzı bir romandır. Romanda, İstanbul'un Beyoğlu semtindeki Tarlabaşı'nda bir erkek cesedinin bulunmasıyla birlikte gelişen olaylar ve cinayet araştırması, romanın kurgusal karakteri Başkomiser Nevzat'ın ağzından anlatılmaktadır.

Yukarıda boşluğa aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilmelidir?

A) Osman Aysu
B) Celil Oker
C) Ahmet Ümit
D) Ayşe Erbulak
E) Şevket Rado

3. ----'e ait olan bu eserin ilk hikâye kahramanı Berduş, altındaki yaşlı Ford kamyonuyla, Söke ovasının pamuğunu büyük şehirlere taşıyan, kendi anlatımıyla, "yetmiş bir buçuk millet motorun ciğerini kitap gibi okuyan", iyi kalpli, hisli bir Cihan Şoförü'dür, yol boyunca hayatını anlatır. Alışveriş hikâyesinde olay köyde geçer: Fakir bir baba, bir çuval buğday, biraz öteberi karşılığı küçücük kızını bir adama, nikâhsız verir; toprak suratlı kabadayı, kızı peşine takar gider; kızcağızın çocuk gözleri dolu doludur.

Yukarıda boşluğa aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilmelidir?

A) İhsan Oktay Anar
B) Fakir Baykurt
C) Samim Kocagöz
D) Ayşe Kulin
E) Talip Apaydın

YEDİİKLİM

4. Elif Şafak'ın ilk romanıdır. Bu eserle,1998 yılında Mevlana Büyük Ödülü'nü kazandı. Elif Şafak bu romanında her ana bir hikâye sığdırmıştır. Eser, kendini aramak için tekkeden ayrılıp İstanbul'a giden bir dervişin hikâyesidir. Önceleri tekkenin içindeki elma ağaçlarına çıkan roman kahramanı, daha sonraları tekkeye katılır. Orda bir müddet yaşadıktan sonra var olan "çift başlılığı"nı yenmek için kendini aramaya koyulur. Ve kendini bulmak için İstanbul'a gider.

Parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Araf*
B) *Pinhan*
C) *Med Cezir*
D) *Şemspare*
E) *Mahrem*

5. Piraye Dişçi bir babanın en küçük kızıdır. Babası tam bir Nazım Hikmet hayranıdır ve o yüzden iki kızının adını ayrı ayrı olarak Nazım Hikmet'in eşi olan Hatice Piraye'den esinlenerek Hatice ve Piraye koymuştur. Piraye'nin ablası erken yaşta evlenince babasının dişçi muayenesini bırakabileceği tek kişi Piraye kalmıştır. Piraye ise her zaman tiyatro ve edebiyat okumak istemiştir fakat babasını kıramamış ve dişçilik okumaya karar vermiştir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Ayşe Kulin
B) Leyla Erbil
C) Elif Şafak
D) Buket Uzuner
E) Canan Tan

6. Romanın başkişisi Aslı, İstanbul Teknik Üniversitesinde İşletme okuyan bir kızdır. Aslı, arkadaşları ile zaman geçirirken kendisi gibi aynı üniversite de öğrenci olan Murat ile tanışır. Murat, Aslı'nın yakın arkadaşı olan Emre'nin arkadaşıdır ve varlıklı bir aileden gelmektedir. Bu yüzden Aslı ilk olarak onun zengin başı buyruk gençlerden biri olduğunu düşünür. Murat ise Aslı'ya ilk görüşte aşık olmuştur ve onu etkilemenin yollarını arar. İmdadına Nazım Hikmet'in şiir yetişir ve Aslı da Murat'ın aşkına inanmaya başlar.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *En Son Yürekler Ölür*
B) *Söylenmemiş Şarkılar*
C) *Hasret*
D) *Yüreğim Seni Çok Sevdi*
E) *Sevgili Arsız Ölüm*

7. Alev Alatlı tarafından kaleme alınan bu eser 1985 yılında basılmıştır. Eser, müslümanlığı seçen bir Rum kızının yaşadığı trajediyi ve Kıbrıs adasının kız üzerindeki etkisini başarılı bir şekilde ortaya koymuştur.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Orda Kimse Var mı?*
B) *Öteki Ülke*
C) *Yaseminler Tüter mi Hâlâ*
D) *Beyaz Türkler Küstüler*
E) *İşkenceci*

8. Emine Işınsu tarafında yazılan eser, Batı Trakya Türkleri üzerinde zaman zaman teröre dönüşen Yunan baskısı her yönüyle anlatılmaya çalışılmıştır. Roman 1969'da yazılmıştır ama onların hayatlarını ve siyasî atmosferi ne geçen yıllar ne de Avrupa Birliği değiştirebilmiştir. Anlatan da anlatılan da o azap toprakları üzerinde yaşayan insanlardır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Küçük Dünya*
B) *Tutsak*
C) *Azap Toprakları*
D) *Cumhuriyet Türküsü*
E) *Kaf Dağı'nın Ardında*

9. İskender Pala bu yapıtında, Yunus Emre'nin hayatının uzun bir bölümünde dervişliğe ve şeyhliğe kavuşmasını, şiirlerine dokunan bir ahenkle ele almaya çalışmıştır. Ayrıca eser, o dönemdeki Anadolu coğrafyasının ve o dönemin siyaseti hakkında bilgiler barındırmaktadır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Od*
B) *Kitab-ı Aşk*
C) *Katre-i Matem*
D) *Ah Mine'l-Aşk*
E) *Kırk Ambar*

10. "Parasız Yatılı" adlı eser sanatçının ilk öykü kitabıdır. Eser, Birbirinden bağımsız on iki öyküden oluşan kitabın temel teması ana-kız ilişkileridir. Kitaptaki öykülerin kahramanları zengin akrabaların yanına sığınmış insanlar, fakir düşmüş asilzadeler, el kapılarından medet uman hizmetçiler, beslemeler, çocuklarıyla hayatta kalmaya çalışan anneler, büyük şehirde tutunmaya çalışan insanlar, kimsenin istemediği çocuklardır. Ana kahraman genellikle kadındır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Füruzan
B) Leyla Erbil
C) Elif Şafak
D) Canan Tan
E) Ayşe Kulin

11. "Hepsinden Acı" adlı eser, içinde kısa hikâyelerin olduğu bir kitaptır. Genelde bu hikâyelerin konusu insanların başından geçen acılı, dramatik olaylardır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Halit Ziya Uşaklıgil
B) Mehmet Rauf
C) Ahmet Rasim
D) Saik Faik Abasıyanık
E) Memduh Şevket Esendal

YEDİİKLİM

12. Nevin herkes tarafından sevilen birisidir. Babası eski konsolostur. Bu yüzden hayatı biraz bolluk ve rahatlık içinde geçmiştir. Her mekânda olduğu gibi burada da kötü insanlar vardır. Ve bunlar Nevin'i çekememektedirler. Kamarot İrfan da bunlardan birisidir. Kendini çok iyi tanıtmış olmasına rağmen kıvılcım bekleyen insanlar için İrfan'ın sözleri yeterli olmuştur. . Kocası Özdemir ise onu pek de o kadar sevmemiştir. Bir defasında Cemal'le görüştüğünde boşanma meselesini konuşur. Nevin kocasından boşanıp tekrar İstanbul' a dönecektir. Daha sonra boşanma işleri için Ankara'ya gider. Fakat Nevin'in içi çok daralmıştır. Artık Nevin'in sıkıntıları bir ara öyle bir dereceye gelir ki midesindeki ağrıdan duramaz olur.

Yukarıda bahsedilen eser Saik Faik'in bir romanıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu eserdir?

A) *Şahmerdan*

B) *Kayıp Aranıyor*

C) *Kumpanya*

D) *Son Kuşlar*

E) *Medar-ı Maişet Motoru*

13. Firdevs Hanım'la kızları, İstanbul' un tanınmış ailelerinden ve Göksu eğlenti yârinin sürekli ziyaretçileri arasında bulunmaktadırlar. Bir sandal gezintileri de, Adnan bey' in sandalı, onlarınkine dokunurcasına yakın geçer.adnan Bey, iki çocuklu bir dul adamdır, ama Firdevs Hanım' ın küçük kızı Bihter' le evlenmek istemektedir.

Parçada verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) *Ferdi ve Şürekâsı*

B) *Aşk-ı Memnu*

C) *Aşka Dair*

D) *Mai ve Siyah*

E) *Nemide*

14. Birinci dünya savaşı ve kurtuluş savaşı zamanında zengin halktan bazıları kendi çıkarları için işgalci devletler ile yakınlaşma içerisine girer. Orhan o dönemde yatılı okulda öğretmenlik yapmaktadır. Öğrencilerinden Tahsin, sınıf arkadaşı Cemil'in kaşını taş atarak patlatır. Orhan, Cemil'in tedavisini yaptırıp annesinin yanına götürür. Tahsin'in Cemil'e taş atmasının nedeni 'eşşek Türk' diye hitap etmesidir. Orhan köşkte Cemil'in ablası Vedıa'yı görür. İlk bakışta bir şey yok zanneder fakat aşık olmuştur.

Parçada verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) *Şimşek*

B) *Biz İnsanlar*

C) *Harbiye*

D) *Sözde Kızlar*

E) *Nemide*

YEDİİKLİM

15. Yakup Kadri Karaosmanoğlu bu eserinde, çocukluk yıllarında çok acı çekmiş bir çocuğun bu anılarının onu nasıl etkilediğini ve sonuçlarını anlatmıştır.

Yukarıda bahsedilen Yakup Kadri eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Erenlerin Bağından*

B) *Vatan Yolunda*

C) *Anamın Kitabı*

D) *Hüküm Gecesi*

E) *Zeyno'nun Oğlu*

16. Kitap birçok hikâyeden oluştuğu için belli bir şahıs yoktur. Onun için şahıs değerlendirmesi yapmak mümkün değildir. Olay bir şairin yazar bir Fransız kurt masalını anlatması ile başlar. Şair yazara söz vermesine rağmen kurt hakkındaki şiirini bir türlü yazara gönderemez. Yazar beklemekten bıkar ve kendini kurt hülyaları içinde bulur

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Türkün Ateşle İmtihanı*

B) *Vatan Yolundan*

C) *Ateşten Gömlek*

D) *Dağa Çıkan Kurt*

E) *Mor Salkımlı Ev*

17. Olaylar, Halley Kuyruklu Yıldızı'nın dünyaya çarpacağı söylentisi ile başlar ve yayılır. Bu söylenti dünyada olduğu gibi İstanbul'da da bir panik yaratır. Kenar mahallelerdeki cahil kadınlar da bu işi kendi anlayışlarına göre yorumlarlar. Romanın kahramanı olan İrfan Galib'de bu mahallede oturmaktadır. Zengin bir ailenin oğlu olan İrfan, batı ilimlerini tahsil etmiş, geniş fikirli fakat tuhaflıkları olan bir gençtir.

Yukarıda verilen eser içeriği aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Ahmet Rasim

B) Halit Ziya Uşaklıgil

C) Halide Edip Adıvar

D) Refik Halit Karay

E) Hüseyin Rahmi Gürpınar

YEDİİKLİM

18. Romanın başkişisi Zehra kasabanın en tanınan kişileri arasında yer alır. İyi bir öğretmen olup sevilen birisidir. Fakat geçmişte yaşadıklarından dolayı acıma duygusundan yoksundur. Bir gün Maarif Bey gelip bir mektup verir. İstanbul'dan çağrıldığını ve babasının çok hasta olduğunu söyler. Ama o bunu kabul etmez. Çünkü küçükken annesinin, ablasının ve kendisinin başına gelen bütün olaylar hep onun yüzündendir. Belli bir süre sonra baskıya dayanamaz. İstanbul'a gitmek üzere trene biner. Trende hep babasının annesine, ablasına bağırmasını, sarhoş sarhoş eve gelmesini düşündükçe ona nefreti artar. Olay bu şekilde devam eder.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Çalıkuşu*
B) *Acımak*
C) *Kızılcık Dalları*
D) *Eski Hastalık*
E) *Damga*

19. Yapıt, biri tarihçi, biri devrimci, biri de zengin olmayı kafasına koymuş üç torunun, 1980 yazında İstanbul'dan elli kilometre uzakta, Cennethisar'da yaşayan babaannelerini konağında geçirdikleri bir haftanın öyküsüdür.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Öteki Renkler*
B) *Beyaz Lale*
C) *Yeni Hayat*
D) *Ruh Üşümesi*
E) *Sessiz Ev*

YEDİİKLİM

20. ---- bu eserinde yazar; cin, peri ve gulyabani gibi boş inançların nasıl kötüye kullanılarak saf ve namuslu insanların kandırıldığını anlatmıştır. Eserin kahramanları arasında Munise, Ayşe ve Hasan yer alır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *İki Hödüğün Seyehati*
B) *Namusla Açlık Meselesi*
C) *Tesadüf*
D) *Gönül Ticareti*
E) *Gulyabani*

ÇÖZÜMLER

1. Hakkında bilgi verilen "Latife Tekin" eseri "Sevgili Arsız Ölüm"dür.

Cevap A

2. Soruda verile boşluğa Ahmet Ümit getirilmelidir. Ahmet Ümit, daha çok polisiye roman türünde eser veren bir yazardır.

Cevap C

3. Soruda verile boşluğa Samim Kocagöz getirilmelidir.

Cevap C

4. Pinhan, 1997 yılında yayınlanmış olan Elif Şafak'ın ilk romanıdır. Elif Şafak bu eseriyle 1998 yılında Mevlana Büyük Ödülü'nü kazanmıştır.

Cevap B

5. Canan Tan tarafından yazılıp 2011'de basılan bir dram romanı olan eser Piraye'dir. Eser, genç bir kızın evlilik ve evlilik sonrası yaşantısındaki dramı konu alınmıştır.

Cevap E

6. Soruda bahsedilen eser Yüreğim Seni Çok Sevdi'dir. Eser, Canan Tan tarafından yazılıp 2007'de basılan bir aşk romanıdır.

Cevap D

7. Hakkında bilgi verilen "Alev Alatlı" eseri "Yaseminler Tüter mi Hâlâ"dır.

Cevap C

8. Emine Işınsu tarafında yazılan "Azap Toprakları" Batı Trakya Türkleri üzerinde zaman zaman teröre dönüşen Yunan baskısını anlatmaktadır.

Cevap C

9. İskender Pala "Od" eserinde Yunus Emre'nin hayatını kendine özgü bir şekilde anlatmıştır.

Cevap A

10. İlk hikâye kitabı Parasız Yatılı ile 1972 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı alan yazar "Füruzan"dır.

Cevap A

YEDİİKLİM

11. 'Hepsinden Acı' içinde kısa hikayelerin olduğu Halit Ziya Uşaklıgil kitabıdır Halit Ziya Uşaklıgil genelde hikayelerin konusunu insanların başından geçen acılı, dramatik olaylardan almıştır.

Cevap A

12. Sait Faik Abasıyanık 'a ait olan eser, "Kayıp Aranıyor"dur. Eser, 1953 yılında yayınlanmış ve yazarın son romanı olmuştur. Roman ilk olarak Hürriyet Gazetesi'nde 36 bölüm olarak yayınlanmıştır.

Cevap B

13. Aşk-ı Memnu, Halit Ziya Uşaklıgil'in realist-natüralist bir romanıdır. Roman, Bihter ve Behlûl arasındaki yasak aşkı anlatan bir eserdir.

Cevap B

14. Biz İnsanlar, Peyami Safa'nın 1959 yayımlanmış bir eseridir. "Biz İnsanlar" eseri kitap olarak basımı geç bir tarihte olduğu için yazarın son romanı olarak kabul edilmektedir.

Cevap B

15. Soruda bahsedilen Yakup Kadri Karaosmanoğlu eseri "Anamın Kitabı"dır.

Cevap C

16. Halide Edip Adıvar, nesir yazılarını ve hikâyelerini topladığı eseri "Dağa Çıkan Kurt"tur. Kitapta en çok dikkati çeken hikâyeler, mütareke devri ile Yunan işgalinin yarattığı olayları konu edinenlerdir.

Cevap D

17. Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç, Hüseyin Rahmi Gürpınar tarafından 1912 yılında kaleme alınmıştır.

Cevap E

18. Acımak, Reşat Nuri Güntekin'in 1928 yılında basılan bir romanıdır. Eser küçük yaşta gördüğü kötü davranışlardan dolayı acıma duygusu olmayan bir öğretmeninin babasının vefatından sonra onun günlüğü okuyarak babası ve hayatı hakkındaki gerçekleri öğrenmesini konu alır.

Cevap B

19. Soruda bahsedilen Orhan Pamuk eseri "Sessiz Ev,"dir. Sessiz Ev, Orhan Pamuk'un Cevdet Bey ve Oğulları'ndan sonra yayımladığı ikinci romanıdır. Roman, üç kardeşin babaannelerini ziyaret etmek üzere gittikleri İstanbul yakınlarındaki Cennethisar kasabasında geçirdikleri bir haftayı anlatır.

Cevap E

20. Sorudaki boşluğa Hüseyin Rahmi Gürpınar eseri olan "Gulyabanî" getirilmelidir. Eser 1913 yılında basılmıştır.

Cevap E

YEDİİKLİM

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-8

1. Hikâyenin kahramanı bir papağandır. Ago Paşa adlı papağanın sahibi ona o zamanda neler yasak değilse onu öğretirdi ve o da bunu söylerdi. İnsanlar da onu merakla dinlerlerdi. Ama her şeyin bir sonu vardır. Ve kuş bunu anlayamaz. Bu sefer yine aynı şeyi söylemesine rağmen bu yasaklanmıştır. Bunun üzerine bu sefer sahibi polislerle uğraşmak zorunda kalır. O zaman sahibi onu tavan arasına saklar. Olaylar geçtiğinde de ona bu sefer ne söylemesi gerekiyorsa onu öğretirdi.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Memduh Şevket Esendal
B) Saik Faik Abasıyanık
C) Talip Apaydın
D) Ömer Seyfettin
E) Refik Halit Karay

2. Halide Edip Adıvar, bu eserinde 1. Dünya Savaşı döneminden itibaren cumhuriyetin ilanına kadar ki anılarını anlatmaktadır.

Hakkında bilgi verilen Halide Edip eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Handan*
B) *Dağa Çıkan Kurt*
C) *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
D) *Ateşten Gömlek*
E) *Sürgün*

3. Şinasi ve Neriman çocukluktan beri birlikte büyümüş iki arkadaştırlar. .İkisi de Fatih'deki güzel sanatlar fakültesi giderlerdi. Oturdukları mahalle arkadaşları ve hatta Neriman'ın babası olan Faiz Bey de onları özdeşleştirmiş ve artık adeta nişanlı sayıyorlardı. Oturdukları Fatih, eski Osmanlı kültürünü hala yaşıyordu. Fakat Neriman bu kültürden hiç hoşnut değildi. O modernleşen yeni İstanbul'da yaşamak ve bu kültürden kurtulmak istiyordu ve bir gün Macit'le tanıştı. Ve olaylar daha da gelişmeye başlamıştır.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarık Buğra
B) Halit Ziya Uşaklıgil
C) Peyami Safa
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Halide Edip Adıvar

YEDİİKLİM

4. Eserin kahramanı Tarık, Feriha'yı seven biridir. Fakat Tarık geçmiş yaşamında farklı kadınlarla birlikte olmuş birisidir. Bir gün Feriha ile bir köy bahçesinde buluşurlar. Tarık, kendine ait olan bir dünya kurmuş ve bu dünyanın içerisine yalan, kin, nefret gibi duyguları sokmamıştır. Tarık'ın kardeşi Feride, Ahmet'i sever, ama ailesine bu sevgisini açıklayamaz. Çünkü Ahmet bir isyancıdır. Fakat Feride'nin Ahmet ile birlikte olmasından sonra sessizleşmesinden annesi olanları anlar ve Feride'ye bağırıp çağırır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalnızız
B) Zor Aşk
C) Huzur
D) Mahşer
E) Fatih-Harbiye

5. Eser, ülkenin işgali sırasında İstanbul'da oluşan Batı hayranlığını ve sosyal çöküntüyü konu edinmektedir. 1. Dünya savaşı sonrası işgal altındaki İstanbul'da oluşan çürümüş çevreleri kokuşmuş kişilikleri, bunlara ve işgal güçlerine karşı oluşan kinin oluşumunu anlatır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Çağlayanlar*
B) *Hüküm Gecesi*
C) *Sodom ve Gomore*
D) *Üç İstanbul*
E) *Hayat-ı Muhayyel*

6. Romana Osmanlı devletinin yıkılış romanı da diyebiliriz. Yazar, İstanbul'un yozlaşmış insanlarını üç döneme ayırarak anlatmıştır. Roman kahramanı Adnan sınıf değiştirmek isteyen klasik bir Osmanlı-Türk aydınıdır.93 harbi sebebiyle, sekiz yaşındayken İstanbul'a göçen Adnan bir konak sahibidir. Refahına kavuşup parti ciliğin tatlı yanlarına kandıktan sonra nihayet taparcasına sevdiği Bu arada Belkis ile evlenir. Belkis ise yozlaşan bir tabakanın tipik bir örneğidir.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Hüküm Gecesi*
B) *Akşam Güneşi*
C) *Sodom ve Gomore*
D) *Üç İstanbul*
E) *Hayat-ı Muhayyel*

7. Eser, belgesel nitelikli bir romandır. Roman kahramanı, Nimeta, bir inşaat mühendisi ile evli ve iki çocuk annesidir. Eser de Boşnakların tarihteki rolü, Bosna Savaşı ve öncesinde gelişen olaylar kronolojik bir sıra takip edilmeksizin roman kurgusu içinde anlatılmaktadır.

Ayşe Kulin'e ait olan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Güneşe Dön Yüzünü*
B) *Bir Gün*
C) *Sevdalinka*
D) *Veda*
E) *Dönüş*

8. Yapıt, Erzincan sınırlarında Fırat nehri üzerinde inşa edilen bir köprünün, bu köprüyü yaptırabilmek için çırpınan bir bürokratın ve yöre insanının sosyal hayatını anlatır. Eserin karakterleri arasında; Vali, Bayram, Elmas ve Mevlüt yer alır.

Yukarıda özeti verilen eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Ayla Kutlu
B) Buket Uzuner
C) Canan Tan
D) Füruzan
E) Ayşe Kulin

9. Zeliş, geçimlerini tütüncülük ile sağlayan bir ailenin kızıdır. Bir gün Cemal isimli bir genç ile tanışır. Zeliş ile Cemal birbirlerine aşık olmuşlardır. Fakat Zeliş'in babası Recep, Zeliş'i arkadaşı Bekir ile evlendirmeye söz vermiştir.

Yukarıda bir kesit verilen eser aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Faik Baysal

B) Sadri Ertem

C) Talip Apaydın

D) Necati Cumalı

E) Samim Kocagöz

10. Kurtuluş Savaşı yıllarında sokak çocuğu olarak büyüyen ve bulundukları yerden işgaller yüzünden diyar diyar dolaşan ve en sonunda Çocuk Esirgeme Kurumunda büyüyen, okuyup öğretmen olan, öğretmenlik yaparken cepheye alınan ve hayatının büyük çoğunluğu cephelerde geçen Ömer adında bir öğretmenin başından geçen bir kan davasını anlatmaktadır.

Hakkında bilgi verilen Reşat Nuri Güntekin eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Zavallı Çocuk*

B) *Teneke*

C) *Kan Davası*

D) *Belde*

E) *Çete*

11. C sıradışı biridir. Herhangi bir işi yoktur. Kendisine miras kalmış evlerin kirasıyla geçinmekte ve kendisini "aylak" olarak değerlendirmektedir. İnsanları yaptığı kalıplaşmış hareketlerden hoşlanmaz. Resim ile ilgilenmektedir ve ressam bir kıza âşıktır. Daha doğrusu hiç tanımadığı ama bir gün karşısına çıkacağını bildiği değişik bir insana aşıktır C. Kitapta C'nin bu insanın arayış öyküsü anlatılıyor.

Yukarıda tanıtılan eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vüs'at O. Bener

B) Bilge Karasu

C) Yusuf Atılgan

D) Adalet Ağaoğlu

E) Oğuz Atay

12. Yazar, kaleme aldığı bu eserinde 1914-1924 yılları arasında yaşanan Millî Mücadele Dönemi'nde vukuu bulan bazı acıklı ve trajik olayları okuyuculara aktarıyor. Ege bölgesinde, Yunan askerlerinin çoluk çocuk, kadın erkek ayrımı yapmadan sadece Türk olduklarından dolayı suçsuz insanlara yapmış oldukları işkenceler, tecavüzler, gasplar, dramatik bir şekilde bu hikâyelerde yerini buluyor.

Hakkında bilgi verilen Yakup Kadri Karaosmanoğlu eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Türkün Ateşle İmtihanı*

B) *Vatan Yolundan*

C) *Ateşten Gömlek*

D) *Dağa Çıkan Kurt*

E) *Milli Savaş Hikâyeleri*

13. Abdülhamit'in tahttan indirilmesiyle yerine geçen beşinci Sultan Mehmet döneminde saraya başkâtipliğe alınan Halit Ziya Uşaklıgil'in sarayda ki memuriyet hayatı ve memuriyet hayatından sonraki yaşamı anlatılmaktadır. Yazar sarayda geçirdiği dört yıl boyunca Osmanlı Devleti' nin bulunduğu durumdan bahsetmektedir.

Yukarda verilen bilgiler aşağıdaki eserlerden hangisine aittir?

A) *Kırk Yıl*

B) *Saray ve Ötesi*

C) *Aziz İstanbul*

D) *Harap Mabetler*

E) *Fuhş-i Atik*

14. "Gelibolu" adlı eser, Viktoria Taylor Çanakkale savaşlarında şehit olan dedesinin mezarını bulmak amacıyla Yenizelanda'dan Gelibolu'ya gelmiştir. Rehberi Mehmet ile Gelibolunun küçük köylerinde gezen Viki bir köy kahvesinde, adına özel bir köşe hazırlanan, Çanakkale savaşlarında şehit düşmüş olan Ali Osman Taylar'ın resmini görünce bu kişinin dedesi olduğunu iddia eder. Ancak köy halkı vatan için savaşmış ve kanını akıtmış Türk şehidi Ali Osman Taylar'a yapılan bu davranışı çok büyük bir hakaret olarak karşılar ve Viktoria'yı derhal köyden uzaklaştırırlar.

Parçada bahsedilen "Gelibolu" **adlı yapıt aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) *Ayla Kutlu*

B) *Buket Uzuner*

C) *Canan Tan*

D) *Füruzan*

E) *Ayşe Kulin*

15. Hatice Hanım, pek genç yaşta dul kalmış zengin bir hanımdır.13 yaşındayken 60 yaşında yaşlı ve hastalıklı bir erkekle evlenmiştir. Hikâyeye konu olan yüksek ökçeli ayakkabısı ile başına gelmedik kalmaz.

Yukarda verilen eser aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) *Saik Faik Abasıyanık*

B) *Refik Halit Karay*

C) *Ebubekir Hazım Tepeyran*

D) *Ömer Seyfettin*

E) *Halide Edip Adıvar*

16. Muhasebeci Abdülgafur Bey her gün ki gibi işten eve giderken yolda yalnız ve zavallı bir şekilde duran bir kız gördü. Abdülgafur Bey kıza acıdı ve yanına alarak eve getirdi. Kızı olmayan Besime Hanım ise bu kızı, kendi kızı gibi büyütecek, ileride gelini yapmayı düşünecekti. Kızın ismi ise, Saniha idi. Evin oğlu İsmail Tayfur'la birlikte büyüdüler ta ki Abdülgafur Bey ölene kadar. Evin reisi ölünce evin yükü İsmail Tayfur'a kaldı.

Yukarıda bahsedilen roman aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Hüseyin Rahmi Gürpınar

B) Mehmet Rauf

C) Halit Ziya Uşaklıgil

D) Ahmet Mithat Efendi

E) Tarık Buğra

YEDİİKLİM

17. Mahmut Bey, Kâtip Rıza ile görüşmek üzere randevulaşmıştır. Fakat Mahmut Bey, randevu yerine geldiğinde ortada Kâtip Rıza yerine başkası ile karşılaşmıştır. Kendisini Katip Rıza'nın gönderdiğini söyleyen adam; Mahmut Bey'e kendisi ile gelmesini ister. Beraber giderken iki kişi daha ortaya çıkar ve üçü birlikte Mahmut Bey'in üzerine saldırırlar. Mahmut Bey, bir yolunu bulur ve aralarından kaçarak kurtulur. Mahmut Bey, Kâtip Rıza'ya ulaşamamıştır ve onu mutlaka bulması gerekmektedir. Buluşmayı önceden öğrenen gangster bozuntuları Katip Rıza'yı iyice benzetip bir köşeye atmış ve başına da üç nöbetçi bırakmışlardır.

Hakkında bilgi verilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sokaktaki Adam
B) Kurtlar Sofrası
C) Dersaadet'te Sabah Ezanları
D) O Karanlıkta Biz
E) Aynanın İçindekiler

18. Halide Nusret Zorlutuna'nın kızı olan yazarın en bilinen romanı "Canbaz'dır. Eser, 1970'lerin Türkiyesi, çalkantılı, huzursuz ve çok karmaşık görünümünü konu alan bir romandır.

Parçada bahsedilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ayşe Kulin
B) Leyla Erbil
C) Elif Şafak
D) Buket Uzuner
E) Emine Işınsu

19. Murat Bey Milas'a sürgün gönderildiği gün onu kaymakam bey karşıladı. Fakat zaman geçtikçe alışmaya başlıyordu. Mahalledeki kızlarında Murat Bey'e oldukça fazla ilgi göstermesi, onun daha çabuk mahalleye ısınmasında yardımcı oldu. Stematula Murat Bey'i kıskandığından mahalledeki diğer kızlar hakkında, Murat Bey'e asılsız dedikodular ediyordu. Onlar hakkında yalan yanlış bilgiler vererek Murat Bey'in onlardan soğumasını istiyordu. Fakat zaman geçtikçe Murat Bey, Stematula'nın asıl yüzünü anlamaya başlıyordu. Ve zamanla mahallenin neşeli kızlarından birisi olan Rina'ya gönlünü kaptırdı.

Yukarıda özellikleri verilen Reşat Nuri eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Tanrı Misafiri*
B) *Ateş Gecesi*
C) *Hanımın Çiftliği*
D) *Bugünün Saraylısı*
E) *Akşam Güneşi*

20. Hikâye, Füreya'nın 82 yaşında ölüm döşeğindeyken büyük halası Sara'nın anlattığı olaylarla başlıyor. Füreya'nın ölmüş olan halası bir gün, küçük gözleri, gaga gibi burnuyla tıpkı bir kuşu andıran yaşlı esmer haliyle Füreya'nın hayatının son günlerini geçirdiği penceresinin önünde beliriyor. "Gitme zamanı kızım, seni götürmeye geldim. Ben senin refakatçinim" diyordu. Sara halası Füreya'yı onu götürme sebebini ise ona çok benzemesini gösteriyordu.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emine Işınsu
B) Ayşe Kulin
C) Leyla Erbil
D) Elif Şafak
E) Buket Uzuner

ÇÖZÜMLER

1. Soruda bahsedilen Refik Halit Karay eseri Ago Paşa'nın Hatıratı"dır. Kitap kısa kısa hikâyelerden oluşmuştur. Kitabın birinci hikâyesi ise kitabın ismi olan "Ago Paşa'nın Hatıratı"dır. Ago Paşa, bir papağandır.

Cevap E

2. Halide Edip Adıvar, Türk'ün Ateşle İmtihanı eserinde 1. Dünya Savaşı döneminden itibaren cumhuriyetin ilanına kadar ki anılarını anlatmaktadır.

Cevap C

3. Soruda bahsedilen roman Fatih-Harbiye'dir. Eser, Peyami Safa tarafından kaleme alınmış 1931 yılında basılmıştır. Yazar romanında modern bir hayatla ve eski değerlere bağlı bir hayat arasında bocalayan Neriman'ın hikâyesini anlatmaktadır.

Cevap C

4. Yalnızız, Peyami Safa tarafından yazılmıştır. Yazar bu eserinde Doğu-Batı sentezini konu almıştır.

Cevap A

5. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Kurtuluş Savaşı sırasında İstanbul'un ahlakî çöküşünü Sodom ve Gomore şehirleriyle özdeşleştirmiştir.

Cevap C

6. Üç İstanbul, Mithat Cemal Kuntay tarafından 1938 yılında yayımlanmış tarihî romanıdır. Romanda İstanbul'un üç dönemi 1936 yılından geriye dönerek anlatılır.

Cevap D

7. Sevdalinka, Ayşe Kulin'in 1999 yılında yayınlanan bir kitabıdır. Sevdalinka " Boşnakça'da "Aşk Şarkıları" anlamına gelmektedir.

Cevap C

8. Soruda bahsedilen Ayşe Kulin'in 2002 yılında yayınlanan romanı "Köprü"dür.

Cevap E

9. Zeliş adlı eser Necati Cumalı'ya ait bir eserdir. Kitapta bir köylü kızının Cemal adlı bir delikanlıya duyduğu aşk ve onları ayırmaya çalışan insanlarla geçen olayları anlatmaktadır.

Cevap D

10. Romanda Kurtuluş savaşı yılarındaki bir kan davasını anlatan Reşat Nuri Güntekin eseri "Kan Davası"dır.

Cevap C

11. Yusuf Atılgan'ın1959'da yayımlanan ilk romanı Aylak Adam'dır. Yazar, Aylak Adam romanında paralı bir gencin hayatına anlam verecek değeri arama çabasını anlatmaktadır.

Cevap C

12. Hakkında bilgi verilen Yakup Kadri Karaosmanoğlu eseri Millî Savaş Hikâyeleri'dir. Eserde, Millî Mücadele Dönemi'nde Anadolu ve Rumeli'de işgal kuvvetlerinin insanlık dışı davranışlarından dolayı halkın yaşadığı acı verici olaylar anlatılmaktadır.

Cevap E

13. Reşat Nuri Güntekin Saray ve Ötesi eserinde, 4 yıl süreyle yaptığı saray başkâtipliği ışığında, imparatorluğun içinde bulunduğu dağılma sürecini aktarıyor.

Cevap B

14. Soruda bahsedilen Buket Uzuner'in "Gelibolu" eseridir.

Cevap B

15. Parçada verilen Ömer Seyfettin eseri Yüksek Ökçeler'dir.

Cevap D

16. Soruda verilen eser Ferdi ve Şürekâsı'dır. Eser, Halit Ziya Uşaklıgil tarafından yazılmıştır.

Cevap C

17. Soruda bahsedilen eser, Kurtlar Sofrası'dır. Kurtlar Sofrası, Attilâ İlhan tarafından kaleme alınmıştır. Attilâ İlhan romanı, 1954 Mayıs'ında kaleme almaya başlayıp, 1961 Eylül'ünde bitirmiş ve 1963'te yayımlamıştır.

Cevap B

YEDİİKLİM

18. Parçada bahsedilen yazar Emine Işınsu'dur. Emine Işınsu, Halide Nusret Zorlutuna'nın kızıdır.

Cevap E

19. Reşat Nuri Güntekin'e ait olan "Ateş Gecesi" romanı 20. yüzyıl başlarında bir kasabaya sürgüne yollanan bir gencin evli bir kadına aşkını anlatmaktadır.

Cevap B

20. Soruda verilen eser Ayşe Kulin'in "Füreya" eseridir.

Cevap B

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-9

1. "İlk Namaz" hikâyesi millî ve manevi hayatımızın güzellik ve ruhaniyetini yansıtan metinlerden biridir. 1905'te yayımlanan bu hikâye, yazarın çocukluğunda yaşadığı ilk namaz tecrübesini anlatır. Yazarın cümlelerinden Müslüman bir Türk evinin bütün ruhani tablolarını peş peşe seyrederiz. Nuranî yüzlü bir anne, oğlunanamaz kılmayı öğretmektedir. Sabah namazından sonra pencerenin kenarında Kur'an okuyarak güne Rabbini anarak başlamaktadır.

Yukarıda bahsedilen hikaye aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Memduh Şevket Esendal
B) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
C) Ebubekir Hazım Tepeyran
D) Ömer Seyfettin
E) Aka Gündüz

2. Bu eser, çocuk masumiyetinin karşısına onun aynı zamanda içinde saklı şuç işleme potansiyelini dikkatlere sunar. Bir çocukluk anısına dayanan bu öykü de anlatma zamanı ile vak'a zamanı farklı farklıdır. Dört yaşındaki çocuğun işlediği ilk cinayet bir martı yavrusunun öldürülmesidir. Belki bu dört yaşındaki çocuğun kendinden zayıf bir canlıya karşı gösterdiği bir güç göstergesidir.

Yukarıda bahsedilen hikâye aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Ömer Seyfettin
B) Saik Faik Abasıyanık
C) Memduh Şevket Esendal
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Ebubekir Hazım Tepeyran

YEDİİKLİM

3. Gönül Hanım romanı Türklerin eski yurdu Orhun Nehri Iıyılarına bir ilmi seyahati anlatan eserdir. I. Dünya savaşı sürerken Rusların eline esir düşen Türk subayı Mehmet Tolun Bey, tutuklu bulunduğu Krasnoyarsk kasabasında bir gün lokanta da Tatarlı Bahadır Ali ve kızkardeşi Gönül Hanım ile tanışır.

Yukarıda bahsedilen roman aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Halide Edip Adıvar
B) Namık Kemal
C) Müfide Ferid Tek
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Ebubekir Hazım Tepeyran

4. "Bir Şehit Mezadı" öyküsü savaşın çirkin yüzünü gösteren olaylardan birini hikâye etmektedir. Harpte şehit olan bir askerin geride kalan eşyası, zabitlerin devam ettiği bir kahvehane de açık arttırma suretiyle satılmaktadır.

Parçada bahsedilen "Bir Şehit Mezadı" **adlı öykü aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?**

A) Refik Halit Karay
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Müfide Ferid Tek
D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
E) Ebubekir Hazım Tepeyran

5. "Cennet Kızın Cinneti" hikayesi yazarın, TBMM'nin Yunan zulmünü incelemek üzere kurduğu Tedkik-i Mezalim Heyeti içinde Batı Cephesinde gözlemlerde bulunurken tanığı olduğu olaylardan biridir. Öykü, Sakarya nehrinin kıyısında geçer.

Parçada bahsedilen "Cennet Kızın Cinneti" **adlı öykü aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?**

A) Refik Halit Karay
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Halide Edip Adıvar
D) Müfide Ferid Tek
E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

6. Yazar hikâyesini, yarı aydın tipinin gerçek yüzünü ortaya koyma düşüncesiyle kaleme almıştır. Bu sebebledir ki metnin bütününde konu ve şahıs kadrosunu ön plana çıkarmıştır. Feminist hikayesinin olay örgüsü, öğle yemeğine çıkmakta olan vilayet memurlarından bir gencin, merdivenlerde ve İstatistik müdürü Salim Bey'in önünde "Ben feministim, feminist..." diye bağırmasıyla başlar.

Parçada bahsedilen "Feminist" **adlı öykü aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?**

A) Refik Halit Karay
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Memduh Şevket Esendal
D) Müfide Ferid Tek
E) Ömer Seyfettin

7. Üç perdelik bir dram olan "Bir Adam Yaratmak" , bir hayli geniş ve dağınık bir muhteva dünyasına sahiptir. Eserde birçok tema bulabiliriz. Allah, sanat, ölüm, metafizik buhran, varlık-yokluk.... bu temalardan ilk planda dikkat çekenlerdir.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Tevfik Fikret
B) Necip Fazıl Kısakürek
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Asaf Halet Çelebi
E) Nazım Hikmet

8. Ömer Seyfettin, ---- eserinde, İttihat ve Terakki grubunu ve bazı aydınları mizahi şekilde eleştirmiştir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Diyet*
B) *Yüksek Ökçeler*
C) *Efruz Bey*
D) *Terakki*
E) *Bomba*

9. ----, bu romanıyla değişik bir psikolojik roman örneği vermiştir. Genelde küçük burjuvanın düşünce biçimi ve davranışlarının eleştirildiği roman yer yer ironik bir anlatımla sürdürülür. Romanda, başkişinin niçin tutunamayanlardan biri olduğunu ve kendini öldürdüğünü öğreniyoruz.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yusuf Atılgan
B) Adalet Ağaoğlu
C) Vüsat O. Bener
D) Latife Tekin
E) Oğuz Atay

YEDİİKLİM

10. I. Melih Cevdet, II. Abdülhamit döneminden kalma bir ailedeki maddi ve manevi çöküşü veren ilk romanı Aylaklar'dan sonra yazdığı Gizli Emir'de 12 Mart öncesi yaşanan tedirginliği, yazarları, şairler, sanatçılar, ressamlar çevresinde geliştirmiştir.

II. Pınar Kür, Yürümek, Yenişehir'de Bir Öğle Vakti, Şafak adlı üç romanıyla anılmaktadır

III. Oktay Rifat, Bir Kadının Penceresi romanında kadın açısından cinsellik sorununu ele alırken, dolaylı olarak 12 Mart'a değinmiştir.

IV. Her Gece Bodrum romanıyla kendini tanıtan Selim İleri, bu romanıyla bir anlık roman örneği vermiş ve bilinç akışını kullanmıştır.

V. Ferit Edgü, sonradan Hakkâri'de Bir Mevsim adıyla birleştirilen Kimse ve O romanlarında bu yıllarda yeniden köy konusuna dönen bir yazar olarak görünür.

Yukarıda verilen özelliklerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Romanlarında, özellikle yetmişli yılların gençliğini sorgulayan tutumuyla dikkatleri çeken yazar, ilk romanı Issızlığın Ortasında'da 12 Mart 1971 öncesi ortaya çıkan eylemci genç tipi üzerinde dururken, Yetmiş kuşağını başarısızlığa sürükleyen nedenleri veriyor.

Yukarıda bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Eroğlu
B) Adalet Ağaoğlu
C) Muzaffer İzgü
D) Latife Tekin
E) Çetin Altan

12. Latife Tekin bu eserinde, Köyden kente göçü anlattığı bu romanında köylülerin geleneksel yapılarını, kentte içine düştükleri çıkmazları gözler önüne serer.

Yukarıda özellikleri verilen Latife Tekin eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Sevgili Arsız Ölüm*

B) *Aşk İşaretleri*

C) *Buzdan Kılıçlar*

D) *Kaçış*

E) *Unutma Bahçesi*

13. Romanlarında kadınların eksik ve yanlış algıladıklarını yansıtmayı amaçlamıştır. Kadınları bu yönden ele alırken siyasal yaşamımızda geçirilen evrelerden de uzak kalmadığı dikkati çekiyor. Bu bağlamda; "Kaçış"ta Demokrat Parti'nin başka son dönemini; Islak Güneş'te çok partili dönemin başlangıcını; "Cadı Ağacı"nda 1971 öncesini, "Tutsaklar"da 1971 olayını ve duruşmaları buluyoruz. Bir Göçmen Kuştu O'da Osmanlı'nın sonlarına değin inerek Cumhuriyet dönemine gelen yazar, "Kadın Destanı"nda, Gılgamış Destanı'nın bir ögesinden hareket ederek daha gerilere gitmiştir

Yukarıda tanıtılan yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnci Aral

B) Ayla Kutlu

C) Latife Tekin

D) Pınar Kür

E) Adalet Ağaoğlu

14. ---- adlı romanında Cumhuriyet döneminde değişen insanların bunalımlarını basarıyla anlatır. Sanatçı ---- adlı romanında romanın kahramanı Mümtaz'ın hisleri ve düşünceleri rüya ve hayallerini yansıtır.

Ahmet Mithat'a ait olan eserler aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Mahur Beste - Beş Şehir*

B) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü - Huzur*

C) *Sahnenin Dışındakiler - Saatleri Ayarlama Enstitüsü*

D) *Huzur - Aynadaki Kadın*

E) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü - Beş Şehir*

15. Kemal Tahir bu eserinde millî mücadele dönemini anlatmıştır. Romanın başkahramanı Kamil Bey'dir. Eserde onun sorumsuz bir aydın olmaktan, sorumlu bir aydın olmaya doğru yönelişi ve duyarlı hale gelmesi anlatılır.

Parçada tanıtılan Kemal Tahir romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Köyün Kamburu*

B) *Kurt Kanunu*

C) *Esir Şehrin İnsanları*

D) *Yorgun Savaşçı*

E) *Devlet Ana*

16. ----, sekiz ciltlik Kutsal İsyan'la tanınmıştır. Birinci Dünya Savaşı'ndan başlayarak Kurtuluş Savaşı'nı konu alan bu romanı, yedi ciltlik Kutsal Barış tamamlar. Bu romanda da düşmanın İzmir'de denize dökülmesinden başlayarak Atatürk'ün ölümüne değin geçen dönemi buluruz.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

A) Yusuf Atılgan

B) Hasan İzzettin Dinamo

C) Emine Işınsu

D) Nezihe Meriç

E) Şükufe Nihal

17. Ne içindeyim zamanın, Ne de büsbütün dışında; Yekpâre, geniş bir ânın Parçalanmaz akışında. Yukarıdaki gibi 'zaman' kavramı sıradan bir 'zaman' değildir. Zaman, yazar için bambaşkadır. Ne İçindeyim Zamanın şiiri yazarın, özgün bir biçimde işlediği zaman kavramını anlamamıza yardımcı olacaktır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Necip Fazıl Kısakürek

B) Asaf Halet Çelebi

C) Nazım Hikmet

D) Ahmet Hamdi Tanpınar

E) Ahmet Haşim

18.
- Şiir dili her şeyin üstündedir
- Amaç iyi ve güzel şiir yazmaktır.
- Kendilerine özgü bir imge düzenleri vardır.
- Şiiri, soylu bir sanat olarak kabul ederler.
- İçsel, bireyci bir yaklaşımla insanı anlatırlar.

Yukarıda saf şiir anlayışının özellikleri verilmiştir.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi bu anlayışla şiir <u>yazmaz</u>?

A) Nazım Hikmet Ran

B) Cahit Sıtkı Tarancı

C) Necip Fazıl Kısakürek

D) Ahmet Muhip Dıranas

E) Ahmet Hamdi Tanpınar

YEDİİKLİM

19. Sanat, sanat için anlayışını benimserler. Onlara göre Batılı ilkelerle sanat yapılmalı, geleneksel temalar yerine yeni temalar bulunmalıdır. Şiirde konu zenginliğini sağlamak için hayalden yararlanırlar. Şiirde heceyi kullanmışlardır. Çarpıcı imge ve benzetmelerle zenginleştirdikleri şiirleri, ustalıkla yapılmış tablo gibidir. Sembolizmin etkisindedirler. "Canlılık, İçtenlik, daima yenilik" ilkeleridir.

Yukarıda bahsedilen özellikler aşağıdaki edebi topluluklarından hangisine aittir?

A) Beş Hececiler

B) Yedi Meşaleciler

C) Hisarcılar

D) I. Yeni

E) İkinci Yeni

20. Ali Fuad Başgil'in bu eseri, yayınlandığı günden bu yana defalarca basılmış ve her nesile ayrı ayrı seslenmiştir. Büyük-küçük her insana verdiği ve vermeye devam edeceği şeyler şimdi olduğu gibi, nesiller boyu da devam edecektir. Kendisinin de belirttiği gibi ..."Bu kitap, sadece fikri çalışma atölyesinin genç ve tecrübesiz çırakları için faydalı olabilecek bir rehberdir." Gerçi her ne kadar kendisi böyle söylese de, bu kitap genç ve tecrübesiz çıraklara da rehberi olabilecek kıvamdadır. Özelikle, seçilen konuların ve yazarının dostane üslubuyla bu nadide eser, nesillere daima ilham olabilecek yapıdadır. Yine yazarın deyimiyle: "Geleceğin ümidi olan gençleri, bunalımdan, iradesiz ve cesaretsiz yaşamaktan kurtaracak olan bu kitap; başarılı olmasının sırlarını göstermektedir.." Bu doğrultuda güzel de bir rehber olacaktır.

Yukarıda bahsedilen eser aşağıdakilerden hangidir?

A) *Gençlerle Baş Başa*

B) *Türkçe Meselesi*

C) *İlmin Işığında*

D) *Kavgalarım*

E) *Amak-ı Hayal*

ÇÖZÜMLER

1. Soruda bahsedilen Ömer Seyfettin hikâyesi "İlk Namaz"dır. Bu öykü, Ömer Seyfettin'in ilk defa kıldığı, sabah namazı anısını anlatır.

Cevap D

2. Parçada bahsedilen eser Ömer Seyfettin'e aittir. Öykü, bir çocuğun henüz 4 yaşında iken, yerde bulduğu bir martı yavrusunu seveyim derken eliyle sıkarak öldürmesiyle başlayan bir eserdir.

Cevap A

3. Soruda bahsedilen "Gönül Hanım" eseri, Ahmet Hikmet Müftüoğlu'na aittir. Eser, I. Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesinde esir düşüp Sibirya'daki bir kampa götürülen Üsteğmen Mehmet Tolun ile Tatar kızı Gönül arasındaki aşk hikâyesini konu alır.

Cevap D

4. Parçada bahsedilen "Bir Şehit Mezadı" adlı öykü Yakup Kadri Karaosmanoğlu'na aittir.

Cevap B

5. Soruda bahsedilen "Cennet Kızın Cinneti"" eseri, Halide Edip Adıvar'a aittir. Kitapta geçen olaylar bir aile dramını gözler önüne sermektedir.

Cevap C

6. Parçada bahsedilen "Feminist" adlı öykü Memduh Şevket Esendal'a aittir.

Cevap C

7. Bir Adam Yaratmak, Necip Fazıl Kısakürek'in 1937 yılında yazdığı üç perdelik bir tiyatrodur. Eser, bir tiyatro yazarının geçirdiği büyük ruh çilesini anlatmaktadır.

Cevap B

8. Ömer Seyfettin'in İttihat ve Terakki grubunu ve bazı aydınları mizahi şekilde eleştirdiği eseri Efruz Bey'dir.

Cevap C

9. Soruda bahsedilen eser Oğuz Atay'ın "Tutunamayanlar" eseridir.

Cevap E

10. Yürümek, Yenişehir'de Bir Öğle Vakti, Şafak adlı üç roman Sevgi Sosyal'e aittir.

Cevap B

11. Parçada bahsedilen eserin yazarı Mehmet Eroğlu Yazar, kendisini "İnsan yaratılışının gölgeli alanlarında boy atan temaları" yazan bir yazar olarak tanımlamaktadır."

Cevap A

12. Latife Tekin'in köyden kente göçü anlattığı eser, Sevgili Arsız Ölüm'dür. Eser, köylülerin geleneksel yapılarını, kentte içine düştükleri çıkmazları gözler önüne sermektedir.

Cevap A

13. Soruda verilen bilgiler Ayla Kutlu'ya aittir.

Cevap B

14. Soruda verilen boşluklara sırasıyla "Saatleri Ayarlama Enstitüsü" - "Huzur" getirilmelidir.

Cevap B

15. Kemal Tahir'in Millî Mücadele dönemini anlattığı eser "Esir Şehrin İnsanları"dır.

Cevap C

16. "Kutsal İsyan", Hasan İzzettin Dinamo tarafından Millî Kurtuluş Savaşını anlattığı eseridir. Eser, ilk kez 1966-67 yılları arasında basılmıştır.

Cevap B

17. Soruda verilen şair Ahmet Hamdi Tanpınar'dır. Ahmet Hamdi Tanpınar şiirlerinde zaman kavramına yer veren, zamanı şiirle yoğurmaya çalışan şairlerimizdendir.

Cevap D

18. Saf şiir anlayışında yazanlar arasında; Ahmet Haşim, Behçet Necatigil, Asaf Halet Çelebi, Necip Fazıl Kısakürek, Özdemir Asaf, Fazıl, Hüsnü Dağlarca, Ziya Osman Saba, Yahya Kemal Beyatlı, Ahmet Hamdi Tanpınar, Cahit Sıtkı Tarancı, Ahmet Muhip Dıranas yer alır.

Cevap A

19. Beş Hececilere tepki olarak ortaya çıkan Cumhuriyet dönemi edebî topluluğu Yedi Meşalecilerdir. Ziya Osman Saba, Muammer Lütfi, Sabri Esat Siyavuşgil, Yaşar Nabi Nayır, Vasfi Mahir Kocatürk, Cevdet Kudret Solok, Kenan Hulusi Koray (aralarındaki tek yazar) Yedi meşaleciler arasında yer alır.

Cevap B

20. Gençlerle Başbaşa, Ali Fuad Başgil'e aittir. Yazar eserinde her nesile ayrı ayrı seslenmiştir.

Cevap A

YEDİİKLİM

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ/ TEST-10

1. Fransız şairlerinden etkilenen şairin ilk kitabı "Bir Kadına" adlı şiir kitabıdır. Sanatçı, Tevfik Fikret'in "Rubab-ı Şikeste" adlı şiir kitabını "Kırık Saz" adıyla günümüz Türkçesine çevirmiştir

Yukarıda bahsedilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ziya Osman Saba
B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Ahmet Muhip Dıranas
D) Sabri Esat Siyavuşgil
E) Cahit Sıtkı Tarancı

2. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın ilk hikâye kitabıdır. "----" aynı zamanda kitabın ilk öyküsünün de adıdır. Bu hikâyede, madde-ruh, gerçek-hayal ikileminde yaşayan bir adamın sürrealist öğelerle bezenmiş rüyası sembollerle yüklü bir dille anlatılmaktadır. Kitabın diğer öyküleri şunlardır: "Geçmiş Zaman Elbiseleri", "Bir Yol", "Erzurumlu Tahsin", "Evin Sahibi".

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*
B) *Beş Şehir*
C) *Yaşadığım Gibi*
D) *Sahnenin Dışındakiler*
E) *Abdullah Efendi'nin Rüyaları*

3. Dokuz hikâyesini derlediği kitaba adını veren ilk hikâyede yazar, işinden erken ayrıldığı bir akşamüstü, hemen Kadıköy'e evine dönmez, bir fotoğraf çektirmek üzere vitrinleri seyrederek Beyoğlu'na çıkar. Bir fotoğrafçıya girmiş, holdeki fotoğraflara bakarak sahiplerinin hayatları üzerine hayallere dalmıştır; derken atölyeye çağrılır. Kederli bir zamanıdır; gülümseyişlerini tabileştirmek, poz verdirmek için hayli uğraşan fotoğrafçı, sonunda, fotoğrafım çekemeyeceğini söyleyerek yazardan özür diler.

Yukarıda anlatılan "Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi" **adlı eser, aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?**

A) Cahit Sıtkı Tarancı
B) Ziya Osman Saba
C) Ahmet Kutsi Tecer
D) Ahmet Muhip Dıranas
E) Sabri Esat Siyavuşgil

4. Romanda, Süleyman adlı bir öğretmenin, Kayseri'de başından geçenler anlatılır. Süleyman, İstanbullu olup, Edebiyat Öğretmeni'dir. Okulu bitirdikten sonra ataması Kayseri'ye yapılınca, annesini İstanbul'da bırakıp gelir. Süleyman öğretmen, Kayseri'ye geldiğinde, sadece haritada yerini bilip tanıdığı Anadolu ile ilk defa karşı karşıya gelir.

Yukarıda bahsedilen Cevdet Kudret Solok romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Karıncayı Tanırsınız*
B) *Havada Bulut Yok*
C) *Sınıf Arkadaşları*
D) *Bir Yudum Su*
E) *Değişen İstanbul*

YEDİİKLİM

5. Roman, Osmanlı'nın Balkanlar'da egemenliği yitirmeye başladığı, Bulgar komitacıların etkin olduğu bir zamanda, 1904'te geçer. Bulgaristan'ın Karnabad kasabasının önde gelen ailesi Osmanofların üç erkek ferdi Ahmet, Yusuf ve Halil başkahramanlar. Kenan Hulusi Koray, birçok soru ve soruna gebe bir atmosferde bilinmezlik içinde yaşayan insanların hayatlarını biçimsel bir ustalıkla yansıtmış. Bir toplumun bir coğrafyaya derece derece yabancılaşması gerçekçi bir dille fertler üzerinden anlatılıyor

Yukarıda bahsedilen "Osmanoflar" **eserinin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Cevdet Kudret Solok
B) Ziya Osman Saba
C) Vasfi Mahir Kocatürk
D) Kenan Hulisi Koray
E) Sabri Esat Siyavuşgil

6. Eser, 2. Dünya Savaşı sırasında tek gözünü kaybetmiş olan bir tamircinin hikâyesini anlatır. Henüz 25 yaşında olmasına rağmen herkes ona "Usta" der. Çünkü tamircilik mesleğinin bir saygınlığı vardır. Nuri Usta belki de dünyaya karşı ilk başkaldırısını mahallesinin "kötü kadın" diye bellediği, zengin bir iş adamı tarafından hamile bırakılıp sokağa atılmış olan Gülizar ile evlenmekle gerçekleştirir. Gülizar'ın yüzünü bile görmemiştir hâlbuki çarşafının altında. Evlendikleri gece de yalnızca ona uzanan elini ve bileğini görür.

Parçada bahsedilen Cevdet Kudret Solok eseri aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim*
B) *Kan Konuşmaz*
C) *Rüya İçinde Rüya*
D) *Bir Yudum Su*
E) *Sevi Çıkmazı*

7.
- Atatürk'ün Söylev'ini günümüz Türkçesine çevirmiştir
- Ankaralı Âşık Ömer takma adıyla âşık tarzı şiirler yazmıştır.
- Halkevlerinin açılışında sahnelenen "Ergenekon" piyesi ile Atatürk'ün dikkatini çekmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Behçet Kemal Çağlar
B) Orhan Şaik Gökyay
C) Zeki Ömer Defne
D) Arif Nihat Asya
E) Necmettin Halil Onan

YEDİİKLİM

8. Yapıt, İstanbul'un II. Dünya Savaşı zamanını ele almaktadır. Kentte baskın tehlikesine karşı geceler karartılmaktadır. Şehirde sağcı solcu davaları ve sıkıyönetim de baş göstermektedir. Karartma Geceleri romanının ana kahramanı olan Mustafa Ural, böyle bir dönemde yazdığı kitaplardan dolayı tutuklanan bir aydın olarak ele alınır. Biyografik özellikler taşıyan bu romanda bir aydın kişinin fikirlerinden dolayı düştüğü sıkıntılı durumlar ve savaş dönemi İstanbul'unun siyasi, ekonomik ortamı çarpıcı bir şekilde sunulmaktadır.

Hakkında bilgi verilen "Karartma Geceleri"**nin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Aziz Nesin
B) Rıfat Ilgaz
C) Ceyhun Atuf Kansu
D) Suat Taşer
E) Behçet Necatigil

9. Eserin ismi "Apartman Çocukları"dır. Olayların geçtiği apartmanın adı, Namus Apartmanıdır. Bu apartmanın en eski kiracılarından biri de özel saymanlık memurlarından Seyfi Saymaner'dir. Seyfi Bey bir sabah dozer sesleri ile uyanır, Gecekondusu artık yıkılmış ve ailece evsiz kalmışlardır. Seyfi Bey işini unutup dört çocuğu, hamile karısı ile birlikte başlarını sokacak bir ev aramaya başlar. Fakat ev sahipleri oldukça insafsızdır. Çocuklu bir aileye hele de Seyfi Bey'in ailesi gibi dört çocuk biride yolda beş çocuk, Karısı ve kendisi yedi nüfuslu bir aileye kimse ev vermek istemez. Üstelik evler çok pahalıdır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Behçet Necatigil
B) Oktay Rıfat Horozcu
C) Aziz Nesin
D) Rıfat Ilgaz
E) Cahit Irgat

YEDİİKLİM

10. Yazar, roman kahramanı Bay Lear'ı şöyle anlatıyor:"Bay Lear yeni anlamıyla gerçekçi bir romandır. Kişiler düşünen varlıklar olarak ele alınmakta, anlatılmamakta, gösterilmektedir. İki tür düşünce, biri sözcüklerle gelişen düşünce, öteki olaylara nesnelerle kurulan düşünce, başka bir deyimle iç monolog ve düş, özellikle uyanıkken görülen düş kitabın başlıca konusudur. Kimi yazarlar iç monoloğu bir zemberek boşanması gibi ele alıyorlar. Oysa iç monolog belirli koşullara, dış olaylara, bu olaylarla ilgili çağrışımlara bağlı olarak gelişir. Odadaki kediyle ilgilenen kişinin iç monoloğu bu kedi çekirdeğinin çevresinde halkalanır ve genişler.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Behçet Necatigil
B) Oktay Rıfat Horozcu
C) Melih Cevdet Anday
D) Rıfat Ilgaz
E) Orhan Veli Kanık

11. Pişkin, yüzsüz bir adamın yutturmacalarını anlatan ve ikinci adı Kağnı Gölgesindeki İt olan romanına yazar, bir atasözüyle başlıyor: "İt, kağnı gölgesinde yürür de kendi gölgem sanırmış." Romanın kahramanı Zübükzâde İbraam Bey de, çevresinin saflığı sayesinde sâyeban olan, dolandırıcılıkları yanı sıra, belediye başkanlığına, milletvekilliğine kadar yükselen, kırk yaşlarında bar açıkgözdür. Olay Türkiye-İran transit yolu üzerinde bir Doğu ilçesinde geçer. Eserin ilk sayfalarında ebe Hayriye Hanımı, Alucanlı Sabri Ağa'yı, terzi Cemal'i, kalaycı Kör Nuri'yi işlerini yapacağı vaadiyle türlü yollardan dolandırmış olan Zübük, sözde ilçeye gelecek devlet adamlarını evinde ağırlamaya hazırlanmaktadır.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Behçet Necatigil
B) Sabahattin Ali
C) Melih Cevdet Anday
D) Rıfat Ilgaz
E) Aziz Nesin

YEDİİKLİM

12. İlk şiir kitapları "Kapalı Çarşı" ve "Çevre"nin ardından "Evler" adlı şiir kitabında divan ve halk şirini sıcak bir lirizmle bir araya getirdiği şiirleri yer alır. Divan edebiyatı bilgisine dayanarak söz oyunlarına başvurduğu şiirleri vardır. Daha sonraki şiirlerinde uzun dizelerle yeni bir üslup arayışına yönelmiştir. Biçim yenileştirmelerinden dolayı yadırgandığı da olmuştur.

Parçada bahsedilen bilgiler aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Suat Taşer
B) Cahit Irgat
C) Enver Gökçe
D) Behçet Necatigil
E) Bedri Rahmi Eyüboğlu

13. Sanatçı; romanın 1953 yılındaki ilk basımında ön söze şunları yazmıştır: "... Sokaktaki Adam'da hareket öğesini, psikolojik öğeyi, romantik öğeyi tıpkı senaryoda olduğu gibi dengeli olarak kullanmaya çalıştım ve gerekli gördüğüm yerlerde hareketi planlara ayırdım, hatta decoupage yaptım. Bence yirminci yüzyılın romancısı, okuyucusunun bir sinema seyircisi olduğunu bir an bile aklından çıkarmamalıdır. Bu yönden baktınız mı sokaktaki adam cinematografique bir romandır. İçleme iyice sindirilmiş, söylev ya da monolog olarak değil, hareket ve eylem olarak deyimleşmiştir."

Parçada bahsedilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kemal Tahir
B) Yaşar Kemal
C) Atilla İlhan
D) Aziz Nesin
E) Ferit Edgü

14. "Savaş Ritimleri" Seyyid Amad'ın dilinden bir Afgan destanıdır. Roman Seyyid Amad'ın köyünü tanıttığı sayfalarla başlar: "Yükseklerden bir yabancı gibi bakıyorum toprağımıza"... işte işgal altındaki vatanına bakışı Seyyid Amad'ın... Sonra ailesinin hikâyesi gelir. Anasının beş kız çocuktan sonra altıncı çocuğu, fakat tek erkek çocuğu olarak dünyaya gelişini ve babasının sevincini dile getirir.

Hakkında bilgi verilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Erdem Bayazıt
B) Mustafa Necati Karaer
C) Gültekin Samanoğlu
D) Hilmi Yavuz
E) Cahit Zarifoğlu

YEDİİKLİM

15. Orhan Kemal bu eserinde, her yeni günde hayatta kalma, karınlarını doyurma mücadelesi veren işçilerin hikâyesini anlatıyor. Yaşamda tutunabilmek için her türlü çareyi deneyen, ağzı bozuk, kimi zaman arkadaşlarını kırmaktan bile çekinmeyen, şarapla avunmaya alışan küçük insanların hikâyesidir. Eserin başkişisi, Siverekli Hamal'dır.

Hakkında bilgi verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ekmek Kavgası*

B) *Kardeş Payı*

C) *Çamaşırcı Kızı*

D) *Önce Ekmek*

E) *Eskici ve Oğulları*

16. "İçimizdeki Şeytan"; birbirini severek evlenen, hayata bakış tarzları, kişilikleri farklı olan iki gencin anlaşamayarak ayrılmalarını konu edinen bir romandır. Nitekim iki genç birbirlerini tanımaya fırsat bulamadan dünya evine girerler, fakat kişiliklerinin zıtlaşması ve biraz da geçim derdinden dolayı birbirlerinden uzaklaşmak durumunda kalırlar.

Parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Atilla İlhan

B) Kemal Tahir

C) Yaşar Kemal

D) Sabahattin Ali

E) Aziz Nesin

17. Olaylar padişahlık çağında, bir alevi köyünde geçer. Adaköylü Hasan ile Hatice birbirlerini severler. Hasan bir kaç yıl gurbete çıkar. Bu arada Hatice evlendirilir. Hasan döner. Sevgilisini çeşmede görür. Konuşurlar. Sonra birlikte köyden kaçarlar. Köylüler peşlerine düşerlerse de yakalayamazlar. Âşıklar iki gün yol yürürler. Aç ve yorgun düşerler. Sonunda, döne dolaşa köylerine varırlar. Dergah'a sığınarak karınlarını doyururlar. Sıddıkzade Hatice'yi dere kenarında yakalayarak tekme tokat döver. Hatice yatağa düşer ve bir gün göçer.

Parçada bahsedilen "Çıkrıklar Durunca" **adlı eser aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Dursun Akçam

B) Kemal Tahir

C) Sadri Ertem

D) Sabahattin Ali

E) Necati Cumalı

YEDİİKLİM

18. Toplam onbir kısa öyküden oluşan kitapta, yazar, gerçekçi köy hikâyelerini toplamıştır. Toprak, su davaları, çekişmeler, kıskançlıklar, öç almalar, kavgalar, cinayetler, zorbalıklar ve köylümüzün, kasabalımızın bu konulardaki tutumu anlatılıyor bu hikâyelerde. Aynı zamanda şair de olan yazarın bu özelliği konuları anlatış tarzına da yansımış görünmektedir. Olayları o kadar şiirsel bir dille anlatıyor ki okuyucu ister istemez kendisini olayın içinde buluyor. Kitaba adını veren ----'ın yanında on öykü daha vardır: Öç, Yenilmeyen, Dağlı ve Muharrem, Bıçak, Kaatil, Gülsüm Kıza Ağıt, Esma ile İsmail, Aktör, Aksinin Biri ve Selim'i Anarım.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Susuz Yaz*
B) *Tütün Zamanı*
C) *Doludizgin*
D) *Sarı Traktör*
E) *Halo Dayı*

19. "Tek Adam, İkinci Adam, Menderes'in Dramı, Makedonya'dan Orta Asya'ya Enver Paşa" **biyografilerini yazan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Mithat Cemal Kuntay
B) Ceyhun Atuf Kansu
C) Orhan Şaik Gökyay
D) Arif Nihat Asya
E) Şevket Süreyya Aydemir

20. Olaylar İspanya İç Savaşları sırasında Mussolini yönetimindeki İtalya'da geçer. Sanat tarihi doktorası yapmak için Roma'ya gelmiş bir Türk genci, pansiyon arkadaşı Fernando ile gittiği, üniversite yakınındaki Siyah Kehribar Barı'nda kadın-erkek, rejim muhalifi aydınlarla tanışır. Anarşist ruhlu bir işsiz olan Fernando, konservatuvarda okuyan, barda da şarkı söyleyen Atina'lı Sofiya'ya âşıktır; Türk genci de esmer güzeli Melina'ya tutulur.

Parçada bahsedilen "Siyah Kehribar" **eserinin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tarık Buğra
B) Cevat Şakir Kabaağaçlı
C) Haldun Taner
D) Sabahattin Ali
E) Samiha Ayverdi

YEDİİKLİM

ÇÖZÜMLER

1. Tevfik Fikret'in "Rubab-ı Şikeste" adlı şiir kitabını "Kırık Saz" adıyla günümüz Türkçesine çeviren "Sabri Esat Siyavuşgil"dir.

Cevap D

2. Soruda verilen boşluğa Saatleri Ayarlama Enstitüsü getirilmelidir. Eser, 1961 yılında yayımlanmıştır. Roman, Türk insanının Doğu ile Batı arasında bocalamasını irdeler.

Cevap A

3. Soruda bahsedilen Ahmet Muhip Dıranas'ın "Mesut İnsanlar Fotoğrafhanesi" eseridir. Dokuz hikâyesini derlediği kitaba adını veren

Cevap D

4. Soruda bahsedilen eser Cevdet Kudret Solok'un "Havada Bulut Yok" eseridir.

Cevap B

5. Osmanoflar, Kenan Hulusi Koray tarafından yazılan kitaptır.

Cevap D

6. Parçada bahsedilen Cevdet Kudret Solok eseri "Rüya İçinde Rüya"dır.

Cevap C

7. Soruda özellikleri verilen sanatçı Behçet Kemal Çağlar'dır. Sanatçı, edebiyat alanında şairliğinden çok eleştirmenliği ve araştırmacılığı ile öne çıkmıştır.

Cevap A

8. Soruda özeti verilen eserin yazarı "Rıfat Ilgaz"dır. Eser, biyografik özellikler taşır.

Cevap B

9. Apartman çocukları birçok edebiyat türünde eser veren, eserlerinin birçoğu beyaz perdeye uyarlanan ve Türk edebiyatının önde gelen yazarlarından Rıfat Ilgaz'ın bir romanıdır.

Cevap D

10. Soruda bahsedilen Oktay Rifat Horozcu'nun "Bay Lear" eseridir.

Cevap B

YEDİİKLİM

11. Soruda bahsedilen Aziz Nesin romanı Zübük'tür. Zübük romanı, 1980 yılında Kemal Sunal'ın başrolde oynadığı Zübük filminin senaryosu bu kitaptan uyarlanmıştır

Cevap E

12. Soruda bahsedilen Behçet Necatigil'dir. Sanatçı, modern Türk şiirinin önde gelen şairlerindendir. Herhangi bir edebi akıma katılmamış; bağımsız bir şair ve fikir adamıdır.

Cevap D

13. Sokaktaki Adam Attilâ İlhan'ın yayınlanmış ilk romanıdır. Roman, Attilâ İlhan'ın Zenciler Birbirine Benzemez ve Kurtlar Sofrası eserleriyle birlikte bir üçlemeyi oluşturmaktadır.

Cevap C

14. Soruda bahsedilen Cahit Zarifoğlu romanı Savaş Ritimleri"dir.

Cevap E

15. Soruda bahsedilen Orhan Kemal'in "Kardeş Payı" romanıdır. Orhan Kemal, yoksul kesimin, işçilerin, öğrencilerin, yaşamını anlatan öykü ve romanlar yazmış ve insan-toplum ilişkilerini gerçekçi bir dille yansıtmıştır.

Cevap B

16. İçimizdeki Şeytan, Sabahattin Ali'nin 1940 yılında yayımladığı bir romanıdır.

Cevap D

17. Parçada bahsedilen "Çıkrıklar Durunca" adlı eser Sadri Ertem'e aittir.

Cevap C

18. Soruda bahsedilen eser, "Necati Cumalı"nın "Susuz Yaz"dır. Eser 1960 yılında yazılmıştır.

Cevap A

19. "Tek Adam, İkinci Adam, Menderes'in Dramı, Makedonya'dan Orta Asya'ya Enver Paşa" biyografilerini yazan sanatçı Şevket Süreyya Aydemir'dir.

Cevap E

20. Soruda bahsedilen eser, " Tarık Buğra"nın " Siyah Kehribar" dır.

Cevap A

MİLLÎ EDEBİYAT VE CUMHURİYET DÖNEMİ / TEST-11

1. Tasavvuf ve manevi aşkla yüklü olan, insanlara, hayata, dünyaya geleneksel ve tasavvufa bağlı mistik görüş açısından bakan romanlarıyla tanınmıştır. Tasavvuf ve tarihten yararlanmıştır. İlk romanı "Aşk Budur" dur.

Parçada bahsedilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şevket Süreyya Aydemir
B) Zeyyat Selimoğlu
C) Samiha Ayverdi
D) Asaf Halet Çelebi
E) Vüs'at O. Bener

2. Köprü romanı, doğu illerimizden Erzincan'da farklı inançlara sahip iki insanın, Mevlüt ile Elmas'ın ilişkileri çevresinde Kemaliye köprüsünün yapım aşamaları, Başbağlara yapılan terörist saldırılar ve köprü yapımını gerçekleştirmek için Erzincan valisinin bürokrasi ile yaptığı mücadelelerini anlatır.

Parçada sözü edilen roman aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Canan Tan
B) Emine Işınsu
C) Elif Şafak
D) Nedim Gürsel
E) Ayşe Kulin

3. Eğitimi için Amerika'ya giden Ömer Özsipahioğlu olmak üzere farklı din, çevre ve kültürel kimliklere sahip, farklı mizaçlardaki roman kişilerinin eğitim için geldikleri bu ülkede yaşadıkları serüvenleri ve bu serüvenleri sırasında kendilerine yabancılaşan ve arafta kalan kişilerin hikâyesini anlatan bu roman aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

A) Canan Tan
B) Ayşe Kulin
C) Emine Işınsu
D) Elif Şafak
E) Nedim Gürsel

4. "Ölü Erkek Kuşlar" romanının başkahramanı, aynı zamanda anlatıcısı Suna; gençlik yıllarında sevdiği adamla evlenip çocuk sahibi olur ancak evlilikleri mutlu olmaz. Eşinin kendisine karşı anlayışsız, ilgisiz, sevgisiz davranışları üzerine eşinden boşanan Suna, Ayhan ile tanışıp çok iyi anlaşır ve onunla evlenir. Ayhan, modern bir evlilik hayatı sürdürmeyi, Suna'nın kendi ayakları üstünde duran bir kadın olmasını istemektedir. Evliliklerini kurallara hapsetmeye çalışan Ayhan'ın kendi sevgi ve ilgisine karşılık vermediğini düşünen Suna, onu kaybetmemek için kocasının istekleri doğrultusunda davranır.

Yukarıda özeti verilen roman aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

A) Canan Tan
B) İnci Aral
C) Nazlı Eray
D) Emine Işınsu
E) Elif Şafak

YEDİİKLİM

5. Dürnev Abla'nın tarot kartlarından çıkan Eddie Fisher, Elizabeth Taylor ve Debbie Reynolds; kahramanımızın ve Eddie'nin anıları yüklenmiş koyun kelleleri Peyami ile İdris; şoför Kâzım Efendi'nin çıkardığı gazla dirilen, cinayet kurbanı yaşlı anakız; Belligün Pastanesi'nde Mihri Abla'yla birlikte kahve fincanının içinde izlenen Eddie Fisher konseri... "Doktor Ayberk yaklaşmıştı bana. Yavaşça kulağıma eğilip, 'Olağanüstü bir şey bu! Bir saattir dinliyorum onu. Hayatından kesitler anlatıyor. Hollywood, Las Vegas; güzel kadınlar; Elizabeth Taylor ile yaşadığı yoğun aşk yüzünden yaşamın bir başka köşesine kayışı; bir iki gecelik kaçamaklar; uzun süreli ilişkilerden kaçması, kadınlara verdiği armağanlar; amfetamin ve kokaine bağımlılığı; bu uçurumdan kurtulmak isterken düştüğü bir paralı tımarhane; sesini yitirişi... Her şeyi anlatıyor. Müthiş bir bellek, olağanüstü bir açık yüreklilik... Hayatımda hiçbir şey beni bu kelle kadar şaşırtmamıştı, hayretler içindeyim' dedi. 'Bir tıp doktoru olarak bu olayı nasıl yorumluyorsunuz?' diye sordum. 'Yorumlayamıyorum. Beni aşan bir şey bu' dedi."

2002 Yunus Nadi Roman Ödülü'nün kazanan "Aşkı Giyinen Adam" adlı roman aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

A) Canan Tan
B) İnci Aral
C) Nazlı Eray
D) Emine Işınsu
E) Elif Şafak

6. Adalet Ağaoğlu'nun 1991'de çıkan bu romanında, "erotizm" diyerek "porno"yu yazması özellikle "pornografi' ile "erotizm"i birbirine karıştırması bakımından yankılar yapmıştır. Ağaoğlu ise "Bu romanı, erotizme yeni bir dil getirmek, romanımızda mevcut olmayan "erotik üslüb'u bulmak" amacı ile yazdığını" açıklamıştır.

Yukarıda bahsedilen Adalet Ağaoğlu romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ruh Üşümesi*
B) *Hayır*
C) *Bir Düğün Gecesi*
D) *Fikrimin İnce Gülü*
E) *"Gece Hayatım"dan*

7. Bu romandaki olay, zengin bir ailenin kızı olan Ayşen'le, bir general oğlu olan Arcan'ın düğünü sırasında başlıyor. Geriye dönüşlerle derinleşip genişliyor, düğün biterken roman da bitiyor. Roman, yine bu iki kişinin etrafında ailenin, çevrenin tiplerini ilgi çekici halde anlatmaktadır: Ailelerin ahbapları, arkadaşlar, hısımlar, sevgililer, metresler, dostlar, riyakârlar vs. Bazı kavramlar, düşünceler, olaylar da bu romanda tartışılmaktadır.

Yukarıda bahsedilen Adalet Ağaoğlu romanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *"Gece Hayatım"dan*
B) *Ruh Üşümesi*
C) *Hayır*
D) *Bir Düğün Gecesi*
E) *Fikrimin İnce Gülü*

YEDİİKLİM

8. Yazarın, "Abdülhamit Düşerken" adlı romanı, Osmanlı Devletinin son dönemdeki çöküşünü anlatması bakımında önemlidir. Eserde sosyal, politik ve de aşk konuları çerçevesinde imparatorluğun çöküşü anlatılmaktadır. Eserdeki kişiler gerçek kişilerdir. Yazar, söylemek istedikleri kahramanın ağzından söyleterek İttihat ve Terraki yönetimine eleştirilerini sıralamıştır.

Yukarıda bahsedilen "Abdülhamit Düşerken" **romanı aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Haldun Taner

B) Nahit Sırrı Örik

C) Mustafa Necati Sepetçioğlu

D) Necati Tosuner

E) Tomris Uyar

9. Romanın başkişisi Osman'dır. Osman ilkokula başlamıştır, ertesi yıl İstanbul'a halasına gönderilir. Fakat yaramaz çocukla baş edemeyen hala, bir sene sonra çocuğu babasının evine geri gönderir. Fitnat Hanımı da bırakıp tekrar Melâhat Hanımla evlenen Mahmut Bey, Uşak'ta eczaneyi satar, işsiz kalır. Aile bir ara Çorum'a gider, Osman orada ortaokuldadır. Mahmut Bey, asker sanat lisesine eczacı olunca Karabük'e gelirler. Sınıf subayına karşı geldiği için Osman, askeri okuldan uzaklaştırılır. Mahmut Bey, yaşken eğemediği bu ağacı, öğütle dayakla yola getiremediği Osman'ı bir gün evden kovar. Osman, İstanbul'a gitmek üzere trene biner, Kırıkkale'den ayrılır. Kalabalık bir aile içinde bir şehirden ötekine büyüyen Osman'ın sisli-aydınlık çocukluk, ilk gençlik yaşantılarını çözümlerken, çevresindeki büyüklerin değişik davranışlarını dikkatle veren bu eser, yazarın sonradan gene bu ailenin fertlerine eğilecek hikâye ve romanlarına bir başlangıç olmuştur.

Yukarıda sözü edeilen "Yaş Ağaç" **romanı aşağıdakilerden hangisine aittir?**

A) Haldun Taner

B) Tomris Uyar

C) Mehmet Seyda

D) Mustafa Necati Sepetçioğlu

E) Necati Tosuner

YEDİİKLİM

10. Mustafa Necati Sepetçioğlu bu eserinde, Osmanlı Devletinin devlet yapısı, Bizans ile ilişkiler, Anadoludaki diğer devletlerle ilişkileri ve Hacı Bayram Veli üzerinden olayları anlatmıştır. Tarihi nitelik taşıyan bu roman parçalardan meydana gelmiştir.

Parçada sözü edilen Mustafa Necati Sepetçioğlu'na ait eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çatı B) Konak
C) Sabır D) Kilit
E) Bu Atlı Geçide Gider

11. Kitabın başkahramanı olan Derya, anne ve babasının boşanmasından sonra Londra'ya yerleşir ve burada tasarım ve dekorasyon dersleri alır. En büyük hayali de kendi sergisini açmaktır ve tam bunu başarmışken Singapur'da yaşayan annesinden üzücü bir haber alır. Üvey babası çok hastadır ve bu yüzden Derya'yı Singapur'a çağırır. Yola koyulmak için hazırlanırken annesinin evinde bir kutunun içinde öz babasından gelen mektupları bulur. Bunun üzerine babasını bulmaya ve ondan hesap sormaya karar verir. Babasını bulmak için İzmir'in Urla ilçesine gelir ve burada tanıştığı Hakan'dan yardım ister. Aramalar sonrasında babasını sonunda bulur ve babası da ona gerçekleri anlatır.

arçada sözü edilen "Ayşe Kulin"**e ait eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Füreya*
B) *Sevdalinka*
C) *Nefes Nefese*
D) *Dönüş*
E) *Bir Tatlı Huzur*

12. Roman birbirinden farklı yedi kısımdan oluşur; toplam elli yedi bölüm vardır. Her bölüm hem bir başlığa hem de bölümdeki önemli bir sahne ya da sözden alınan bir parçadan oluşan bir alt başlığa sahiptir. Olaylar Mevlüt'ün sevdiği kadını kaçırması ile başlar. İkinci kısımda Mevlüt'ün 1994 yılında boza satarken kabadayılar tarafından soyulması anlatılır. Üçüncü tekil şahısla anlatılan bu iki bölümden sonra 1968 yılında Mevlüt'ün köydeki çocukluğu ile başlayan ve 2012 yılına kadar devam eden bölümler başlar. Bu bölümlerde üçüncü tekil şahıs ile anlatılan anlatı, romanın birinci tekil şahısla konuşan çeşitli karakterleri tarafından bölünür. Birinci tekilden üçüncü tekile her geçişte okuyucuyu uyarmak için bozacının küçük bir resmi yer alır.

Parçada sözü edilen "Orhan Pamuk"**a ait eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Şeylerin Masumiyeti*
B) *Sessiz Ev*
C) *Öteki Renkler*
D) *Kafamda Bir Tuhaflık*
E) *Gizli Yüz*

YEDİİKLİM

13. Orhan Pamuk'un son çıkan romanı olan "----"ın hikayesi oldukça farklıdır. Yüzyıllar önce yazılmış olan efsaneler ile günümüz konularını bir araya getirmiştir.. Aşk, kıskançlık, baba-oğul ilişkilerini tarihsel olaylar üzerinden anlatan Orhan Pamuk okuyucularını otuz yıl öncesinin İstanbuluna da götürmüştür. Ayrıca o dönemin tiyatrosu ve inşaatları hakkında da önemli ölçüde fikir sahibi olmamızı sağlamıştır. Romanın olayları başkişisi Cem etrafında döner.

Yukarıda verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) *Sessiz Ev*
B) *Öteki Renkler*
C) *Kırmızı Saçlı Kadın*
D) *Şeylerin Masumiyeti*
E) *Benim Adım Kırmızı*

14. "Asılacak Kadın" yapıtı yazarın, cinsel bakımdan sömürülen ve sonunda cinayete sürüklenen bir kadının hayatını anlatır. Eser, Melek adındaki bir kadının bazı erkekler tarafından kötü yola sürüklenmesini ve onu bu yoldan çıkarmaya çalışan kişilerin olaylarını anlatır.

Yukarıda bahsedilen roman aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Pınar Kür
B) İnci Aral
C) Nazlı Eray
D) Emine Işınsu
E) Elif Şafak

15. 3 perdelik bir dram olan eser, bir hayli geniş ve biraz dağınık bir muhteva içerir. Üstelik bu muhteva, çok büyük ölçüde soyut ve metafiziktir. Yapıtta birçok tema bulabiliriz. Ölüm, ölüm korkusu, varlık-yokluk, Allah, yaratma, yozlaşma vs. Bu temalardan ilk dikkat çekenlerdendir. Oyunun muhtevasını teşkil eden temaların, başkahramanı Hüsrev'in yaşadığı buhran etrafında toparlanmaya çalışıldığını da görürüz.

Yukarıda Necip Fazıl'a ait verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Örümcek Ağı*
B) *Bir Adam Yaratmak*
C) *Ben ve Ötesi*
D) *Sabır Taşı*
E) *Künye*

16. Eser, 1950'lerde, yüksek tahsilli bir İstanbul'lu kızın, evlenip Şanlıurfa'ya gitmesini; orada Urfa'nın mistik havasıyla, kadının eşinin arkadaşlarından biriyle asla kelimeye dökülmeyen, su yüzüne çıkmayan büyük aşkını anlatır

Yukarıda konusu verilen "Emine Işınsu"**ya ait eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Küçük Dünya*
B) *Azap Topraklar*
C) *Ak Topraklar*
D) *Tutsak*
E) *Çiçekler Büyür*

17. Sevinç Çokum, belirsiz bir zamanı ele aldığı bu romanını, gerçekler ve gerçeküstü olaylarla kurgulamıştır. Romanda itirazlarını kaybetmiş kitlelerin belli bir hedefe yönlendirilmesinden doğacak sonuçlar işaret ediliyor. Yer yer ince bir alay ve isyan tonunda yürüyen kitapta yazar, edebiyatın ciddi yüzüne adeta muzip bir kalemle değişik çizgiler ekliyor. Hayatı insan grafikleriyle belirleyen bir çağın baskılı atmosferinde, yok edilemeyen asıl gerçeğe de vurgular yapıyor. İnsanın en doğal hakkı olan düşünce özgürlüğünün aşılamayacağına da kendine özgü anlatıyor.

Parçada sözü edilen "Sevinç Çokum" **eseri aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Zor*
B) *Bizim Diyar*
C) *Çırpıntılar*
D) *Karanlığa Direnen Yıldız*
E) *Çok Yapraklı İlişkiler*

18. Osmancık romanı Osmanlı Devletinin kuruluş serüveni içinde asli kişisi Osmancık'ın bilinçlenme ve Osman Gazi Han kimliğine geçiş sürecini işler. Yazarın romandaki temel amacı, ulus-devletin kurulmasında maddi değerler kadar manevi değerlerin de önemli olduğuna dikkat çekmek ve toplumda bir ulusal tarih bilinci uyandırmaktır.

Yukarıda bahsedilen roman aşağıdakilerden hangisine aittir?

A) Peyami Safa
B) Selim İleri
C) Necati Cumalı
D) Tarık Buğra
E) Samim Kocagöz

19. Samim Kocagöz bu eserini; Menderes'in taşmasından çıkar sağlayan dalyancıların toprak sahibi köylüleri topraklarından ve taşkının oluşturduğu gölden yararlanma hakkından yoksun edişleri, köylülerin dönemin iktidarına sırtlarını dayayarak mallarını ellerinden alanlara karşı bilenmeleri ve yeni kurulan partiye umut bağlamaları röportaj yönteminin tüm imkânlarından yararlanılarak işlemiştir.

Samim Kocagöz'e ait eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Bir Çift Öküz*
B) *Yılan Hikayesi*
C) *Kalpaklılar*
D) *Doludizgin*
E) *Bir Karış Toprak*

20. 1960 askeri darbesi öncesi siyasal ve sosyal ortamı içinde Atatürk İnkılaplarını ve ilkelerini yaşamaya ve yaşatmaya azmetmiş gazeteci kökenli kahramanlarının Cumhuriyet'in nimetlerinden yararlanan ama gerçekte altını oyan, farklı kimliklerdeki kişilerle yaptıkları mücadeleyi işler.

Atilla İlhan'a ait yukarıdaki eser aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Aynanın İçindekiler*
B) *Sokaktaki Adam*
C) *Kurtlar Sofrası*
D) *Dersaadette Sabah Ezanları*
E) *O Karanlıkta Biz*

YEDİİKLİM

ÇÖZÜMLER

1. Soruda bahsedilen sanatçı Sâmiha Ayverdi'dir. Sanatçı; roman, hikâye, hatırat, makale ve inceleme türünde yapıtlar vermiştir.

Cevap C

2. Soruda bahsedilen Ayşe Kulin'in 2002 yılında yayınlanan romanı "Köprü"dür.

Cevap E

3. Soruda bahsedilen Elif Şafak romanı "Araf"tır.

Cevap D

4. İnci Aral'ın "Ölü Erkek Kuşlar" 1991 yılında yayımlanan bir romanıdır. Romanda, kurallarla, ön yargılarla, yasaklarla dolu bir toplumda özgür olmak isteyen taşra kökenli orta sınıf aydın konumundaki üç kişi arasındaki aşk üçgeni anlatılır

Cevap B

5. 2002 Yunus Nadi Roman Ödülü'nün kazanan "Aşkı Giyinen Adam" adlı roman Nazlı Eray'a aittir.

Cevap C

6. Parçada bahsedilen eser "Bir Düğün Gecesi"dir. Eser, Adalet Ağaoğlu'nun Dar Zamanlar adlı 3 kitaplık roman dizisinin ikinci kitabıdır.

Cevap C

7. Soruda bahsedilen Adalet Ağaoğlu'nun romanı "Bir Düğün Gecesi"dir.

Cevap D

8. Sultan Abdülhamit Düşerken, Nahit Sırrı Örik tarafından 1947'de yazılmış bir tarihi romandır.

Cevap B

9. Mehmet Seyda'ya ait olan eser, "Yaş Ağaç"tır. Eser sosyal romanlar içerisinde değerlendirilir.

Cevap C

10. Mustafa Necati Sepetçioğlu Konak eserinde, Osmanlı Devletinin devlet yapısı ile Osmanlı-Bizans ilişkilerini anlatmaktadır.

Cevap B

YEDİİKLİM

11. Soruda özeti verilen eser Ayşe Kulin'in "Dönüş" romanıdır. Ayşe Kulin, roman karakteri Derya karakterinin gerçekler ile yüzleşmesini anlatmaktadır.

Cevap D

12. Kafamda Bir Tuhaflık, Orhan Pamuk'un 2014'te yayımlanan romanıdır. Alt başlığı "Boza satıcısı Mevlüt Karataş'ın hayatı, maceraları, hayalleri ve arkadaşlarının hikâyesi ve 1969 ile 2012 yılları arasında İstanbul hayatının pek çok kişinin gözünden anlatılmış bir resmidir" şeklindedir.

Cevap D

13. Orhan Pamuk'un son çıkan romanı Kırmızı Saçlı Kadın'dır. Kırmızı Saçlı Kadın romanı ile geçmişte yaşanan korkuların, hayal kırıklıklarının, nasıl insanların geleceklerini şekillendirdiğini görüyoruz.

Cevap C

14. Soruda bahsedilen "Asılacak Kadın" yapıtı Pınar Kür'e aittir. Eser, sosyal yönü kuvvetli bir eserdir.

Cevap A

15. Bir Adam Yaratmak, Necip Fazıl Kısakürek'in 1937 yılında yazdığı üç perdelik bir oyundur. Eser, bir tiyatro yazarının geçirdiği büyük ruh çilesini anlatmaktadır.

Cevap B

16. Soruda bahsedilen "Küçük Dünya" yapıtı Emine Işınsu'ya aittir.

Cevap A

17. Sevinç Çokum'a ait olan eser, "Çok Yapraklı İlişkiler"dir. Sevinç Çokum bu eserinde belirsiz bir zamanı ele almıştır.

Cevap E

18. Osmancık, Tarık Buğra'ya ait olup 1973 yılında yazılmıştır. Eserde, Osman Gazi'nin yaşamı ve başından geçen olaylar işlenir. Kitap Osman Gazi'nin dedesinden aldığı öğütle başlar.

Cevap D

19. Soruda bahsedilen "Doludizgin" yapıtı Samim Kocagöz'e aittir. Doludizgin, Kalpaklılar romanının devamıdır. Eserin kahramanları arasında; Derviş Çavuş, Mehmet, Hasan Tahsin, Talip, Mügân bulunur.

Cevap B

20. Kurtlar Sofrası, Attilâ İlhan tarafından kaleme alınmıştır. Yazar romanı, 1954 Mayıs'ında kaleme almaya başlayıp, 1961 Eylül'ünde bitirmiş ve 1963'te yayımlamıştır.

Cevap C

ESER ÖZETLERİ BÖLÜMÜ

ŞAİR EVLENMESİ (İBRAHİM ŞİNASİ)

Eser, Türk edebiyatının Batılı anlamda ilk tiyatro eseri olarak bilinmektedir. Tek perdelik bu komedide görücü usulüyle evlilik eleştirilmektedir. Genç Şair Müştak Bey'e sevgilisi Kumru Hanım diye onun yaşlı ve çirkin ablasını nikâhlarlar. Müştak Bey işin farkına düğün gecesi varır ve imdadına arkadaşı Hikmet Efendi yetişir. Nikâhı kıyan mahalle imamına gizlice bir miktar para vererek durumu düzelttirirler.

İNTİBAH (NAMIK KEMAL)

Ali Bey, zengin bir ailenin eğitim görmüş tek evladıdır. Gösterişli yaşamı ve bol para harcamayı sever. Sık sık gittiği Çamlıca'da bir gün Mahpeyker adında güzel bir kadınla tanışır ve ona aşık olur. Fakat Mahpeyker kötü yola düşmüş bir kadındır. Ali Bey'in annesi bu durumu öğrenince Mahpeyker'den Ali Bey'i ayırmak için eve Dilaşup adlı güzel bir cariye satın alır. Çok geçmeden Ali Bey Mahpeyker'in kötü kadın olduğunu öğrenince Dilaşup'la evlenir. Durumu öğrenen Mahpeyker çılgına döner ve onları ayırmak için Dilaşup'un kötü bir kadın olduğunu yayar. Ali Bey bu iftiraya inanır ve bunun üzerine Dilaşup'u döverek bir esirciye satar. Ali Bey'in annesi de olanlara dayanamayarak ölür. Mahpeyker Dilaşup'u da kendisi gibi kötü yola düşürür. Mahpeyker'in kini bitmemiştir. Ali Bey'i öldürmek ister. Durumu öğrenen Dilaşup Ali Bey'i uyarır; fakat Ali Bey ona inanmaz. Mahpeyker'in tuttuğu kiralık katil Ali Bey yerine yanlışlıkla Dilaşup'u öldürür, bunun üzerine de Ali Bey Mahpeyker'i öldürür. Hapse girer. Bir süre sonra orada kahrından ölür.

CEZMİ (NAMIK KEMAL)

Cezmi, Tanzimat edebiyatı yazarlarından Namık Kemal tarafından yazılan romandır. Türk edebiyatının ilk tarihî romanı olma özelliği taşır. Cezmi, çok iyi bir atlı sipahi askerdir. Osmanlının İran seferinde Adil Giray'la tanışır. Bu sefer sırasında Adil Giray ve Gazi Giray Şehriyar tarafından esir alınır. İran devletini Şah'ın karısı Şehriyar ve kardeşi Perihan idare etmektedir. Şehriyar Adil Giray'a aşık olmuştur; fakat Adil Giray Perihan'ı sevmektedir. Perihan da onu sevmektedir. Şehriyar bu durumu öğrenince onlardan öc almak ister. Adil Giray'ı esir alır. Adil Giray'ın esir düştüğünü öğrenen Cezmi ise onu kurtarmak için plan yapar ve yanına girmeyi başarır. Bu arada Şehriyar hazırladığı oyunda hayatını kaybeder. Şehriyar'ın askerleri de Adil Giray'ı ve Perihan'ı öldürür. Cezmi de her ikisini aynı mezara defneder ve kılık değiştirerek vatanına döner.

VATAN YAHUT SİLİSTRE (NAMIK KEMAL)

Namık Kemal'in ilk tiyatro yapıtı olan eser, Türk edebiyatında romantik tiyatronun ilk tipik örneklerindendir. Eserin ilk sahnelenmesinden sonra izleyicilerin heyecana gelerek başlattıkları gösteri ve olaylar; yazarın tutuklanarak Magosa'ya sürülmesine sebep olmuştur. İslam Bey savaşın çıkmasıyla nişanlısı Zekiye ile vedalaşır. Cepheye gitmeden önce savaş gönüllülerine dönerek "Beni seven arkamdan ayrılmaz." der. Bunun üzerine Zekiye kılık değiştirerek Adem adıyla gönüllülerin arasına katılır. Silistre kalesi komutanı Sıtkı Bey, Adem'i çelimsiz

bulduğu için geri göndermek ister;fakat Adem kalmakta direnir. İslam Bey yaralanmıştır. Bu arada Abdullah Çavuş Adem'le giderek düşman cephaneliğini havaya uçurur. Bunun üzerine düşman, kalenin kuşatmasından geri çekilir. Bütün bu olanların ardından Adem'in kimliği ortaya çıkar, Sıtkı Bey'in Zekiye'nin babası olduğu anlaşılır. Zafer sevinciyle Zekiye ve İslam Bey evlendirilir.

AKİF BEY (NAMIK KEMAL)

Akif Bey, ahlak yönünden zayıf olan Dilruba ile evlenir ve Sinop'a savaşa gider. Dilruba, Akif Bey'in savaşta öldüğünü çeşitli yalanlar ile kanıtlar ve başka bir adamla evlenir. Bunu duyan Akif Bey şok geçirir ve Dilruba'yı boşar. Savaş sonrası geri döner ve Dilruba'nın evlendiği kişi ile çatışır ve ikisi de ölür. Akif Bey'in babası ise Dilruba'yı öldürür.

GÜLNİHAL (NAMIK KEMAL)

Çok zalim bir kimse olan Kaplan Paşa, Rumeli'de bir sancak beyidir. Zulümle halkın nefretini toplamıştır, amca oğlu Muhtar Bey ise halkın çok sevdiği iyi ve cesur bir gençtir. Kardeşlerinin çocukları olan İsmet'le Muhtar birbirlerini çok sevmektedir. Kaplan Paşa ise halkın çok sevdiği Muhtar'ı kıskanır ve bazı hilelere başvurur. Öncelikle iki gencin arasını açmak için türlü oyunlar yapar; ama bu oyunları anlaşılır. İki gencin kavuşmasını sağlayan en önemli kişi ise İsmet'in dadısı Gülnihal'dir.

CELALETTİN HARZEMŞAH (NAMIK KEMAL)

Celalettin Harzemşah, Moğollarla savaşa girmiştir; fakat yenilmiştir. Bunun üzerine Hindistan'a kaçmak için yola çıkmıştır. Bu yolculuk sırasında da esir düşmemek için karısını ve oğlunu Sind nehrine atmıştır. Daha sonra Hindistan'a gelerek orada bir ordu toplamış ve Tebriz'e kadar gelmiştir. Burada kalenin hükümdarı Mihricihan kendisine aşık olur, kaleyi de ona devrederek evlenirler. Daha sonra Moğollarla tekrar savaşa girdiklerinde Celalettin Harzemşah dağa kaçar ve bir taş üzerinde otururken komutanlardan biri kendisini öldürür. Komutan, gömleğini kâğıt ve karısının parmağını da kalem yaparak vasiyetini yazdırmıştır. Kocasının öldüğünü gören Mihricihan da kalbine bir hançer saplayarak kendisini orada öldürür.

TAAŞŞUK-I TALAT VE FİTNAT (ŞEMSETTİN SAMİ)

Kitap, Talat Bey ile Fitnat Hanım'ın aşkını anlatmaktadır. Babasını küçük yaşta kaybeden Talat'ı annesi büyütmüştür. Talat evinin cumbasında gördüğü Fitnat'ı sever ve onunla görüşebilmek için kadın kıyafetleri giyerek Fitnat'ın evine girmeye başlar. Bu ilk görüşten sonra Talat her gün gördüğü güzelliği yani Fitnat'ın yüzünü düşünmektedir. Fitnat'ın duyguları da öyledir. Fitnat'ın üvey babası Fitnat'ı zengin bir adamla evlendirir. Bu adam Fitnat'ın asıl babası Ali Bey'dir. Sevgilisinden ayrılmanın üzüntüsüyle kendini vuran Fitnat bu gerçeği de o sırada öğrenir. Fitnat'ın ölümü Talat'ın da ölümüne yol açar ve çok geçmeden Ali Bey de bu acıya dayanamayarak ölür.

FELÂTUN BEY İLE RAKIM EFENDİ (AHMET MİTHAT EFENDİ)

Romandaki iki tipten birincisi Felatun Bey, alafranga yani batılı özentileri olan, çevreye karşı gülünç durumlara düşen bir karakteri temsil eder. Kardeşi Mihriban gibi o da çok nazlı büyütülmüştür. Felatun Bey devlet dairesinde çalışan bir memurdur; ancak günlerini gezip tozmak, eğlenmekle geçirir. Babası Mustafa Meraki Efendi'nin ölümünden sonra payına düşen mirası yabancı bir aktrist uğruna yok eder ve sonra hayatın zorluğunu anlar. Romandaki diğer tip Rakım Efendi ise Tophane kavaslarından birinin oğludur. Bir yaşındayken babası ölür ve annesiyle Arap Dadı Fedayi tarafından büyütülür. Rakım Efendi yeniliklere açık, çalışkan, gerçekçi bir tiptir. Roman, öğrenim yoluyla kazanç sağlayarak zenginleşen, Canan adında bir cariyeyle evlenen Rakım Efendi'nin zaferiyle bitmiştir. Romanın sonunda bu dönem romanlarından bekleneceği üzere Râkım Efendi dilediği hayatı elde ederken, Felâtun Bey yaptığı hataların sonucuna katlanmak zorunda kalır. İsimlerinde kullanılan "efendi" ve "bey" kavramları da karakterlerin temsil ettikleri değerlerin sembolüdür.

KARABİBİK (NABİZADE NAZIM)

İlk Türkçe köy romanı olarak kabul edildiği için Türk edebiyatında önemli bir yeri vardır. Eser, roman değil, uzun öykü olarak da değerlendirilebilir. Anadolu köylüsünün bilgisizliği, yoksulluğu, toprak ve araç sorunları, ağalar ve tefecilerle ilişkileri, duygusal davranışları eserde olayların içinde eritilerek ustalıkla verilmiştir. Olay, Antalya'nın Beymelik köyünde geçer. Karabibik babasından kalma tarlasının dört dönümünü satmış, geri kalan sekiz dönümünü ele geçirmek isteyen komşusu Yosturoğlu ile de kavga etmiştir. Elindeki bu küçük tarlayı sürmek için her yıl Koca İmam'ın öküzlerini kiralamaktadır. Çirkin kızı Huri'yi imamın kaynı Sarı İsmail'e verip öküzleri bedava kullanmayı hesaplar. Sarı İsmail'in başka bir kızla evleneceğini öğrenince tefeci Rum tüccardan faizle borç alıp iki öküz edinir. Artık öküz sahibi olduğundan kızına da talip olan birinin çıkacağını düşünmektedir. Bir süre sonra Yosturoğlu'nun yeğeni Hüseyin, Huri'yi sever, onunla evlenir. Karabibik hastadır ancak kızını evlendirdiği için artık mutludur.

ZEHRA (NABİZADE NAZIM)

Zehra, Nabizade Nazım'ın yazdığı ve ilk defa 1894'te Servetifünun'da tefrika olarak yayımlanmış romandır. Türk edebiyatının ilk psikolojik roman denemesi kabul edilir. Zehra bir tüccarın kızıdır. Annesini küçük yaşta kaybetmiş kıskanç yaradılışlı bir kızdır. Babasının katibi Suphi ile evlenir. Suphi'nin annesinin, oğlunun evine hizmetçi olarak Hüsnicemal adında güzel bir cariye alması Zehra'nın kıskançlığını artırır. Bu sırada babası Şevket Efendi ölür, işlerin başına Suphi geçer. Suphi Hüsnicemal'e aşık olur ve onunla evlenir. Zehra onlardan öc almak ister. Ürani adında bir Rum kadınını, Suphi'yi baştan çıkarmak için görevlendirir. Bu kadına kapılan Suphi bu sefer de Hüsnicemal'i yüzüstü bırakır. Buna dayanamayan Hüsnicemal kendini öldürür. Bununla yetinmeyen Zehra bir de Suphi'nin katibi Muhsin'le evlenir. Böylece işin başına Muhsin geçer. Suphi'nin parası bitince Ürani onu terk eder. Suphi karnını doyurabilmek için tulumbacı olur, kahve köşelerine dü-

şer sonunda Ürani ve onun yeni dostunu öldürür, ikinci evliliğinde mutlu olamayan Zehra'nın bu yeni eşi ölür. Zehra yalnız kalır. Artık kederli bir ömür sürmektedir. Bir gün sokakta yürürken; yoksul, ihtiyar bir kadının düşüp öldüğünü görür. Bu kadının Suphi'nin annesi olduğunu anlayınca çok acı çeker, bu yüzden

SERGÜZEŞT (SAMİPAŞAZADE SEZAİ)

Sergüzeşt, Samipaşazade Sezai'nin yazdığı, 1888'de yayınlanan romanıdır. Türk edebiyatında romantizmden realizme geçiş eseri olarak kabul edilir. Eserin kahramanı Dilber İstanbul'a satılmak için getirilmiş dokuz yaşında bir Çerkez kızdır. Mustafa Efendi adında birinin evine satılır. Bu evin hanımı taş yürekli bir insandır. Kıza gücünün üstünde iş yaptırıp, onu hırpalar. Bu evdeki hayata dayanamayan kız evden kaçmış ama bulunup sahibine teslim edilmiştir. Valilik görevine atanan Mustafa Efendi Dilber'i esirciye tekrar satar. Kız esirci tarafından dövülerek eğitilir, kıza çalgı öğretilir. Dilber bir gün Asaf Paşa'nın konağına satılır. Avrupa evleri gibi döşenmiş, Batılı bir hayatın sürüldüğü bu evde Dilber rahata kavuşur. Paşa'nın resim eğitimi görmüş Celâl adlı bir oğlu vardır. Dilber'in resmini yaparken güzelliğini fark eder. Birbirlerine aşık olan Dilber ve Celâl Bey'in aşkını fark eden evin hanımı Dilber'i Celâl'den uzaklaştırmak ister. Çünkü oğullarını iyi bir ailelinin kızıyla evlendirmek isterler. Dilber gibi bir esirle değil. Bu nedenle de Dilber'i esirciye gizlice satarlar. Celâl bunu öğrenince Dilber'i arar, onu bulamaz ve hastalanır. Dilber Mısır'a götürülmüş zengin bir tüccara satılmıştır. Yeni efendisine odalık olmayı reddettiği için bir odaya kapatılır. Bu evdeki harem ağalarından biri olan Cevher kızı sevmiştir. Onu kurtarmak için yardım ederken ölür. O güne kadar tek başına hiçbir yere gitmeyen Dilber İstanbul'a tek gitmekten korkar, yakalanacağını, tekrar o işkenceli hayata döneceğini düşünerek kendini Nil nehrine atar.

ARABA SEVDASI (RECAİZADE MAHMUT EKREM)

Araba Sevdası, Recaizade Mahmud Ekrem'in 1898 yılında yayımlanan romanıdır. 1898 yılında yazılan eser, Türk edebiyatında ilk realist roman örneği olarak kabul edilmektedir. Bir vezirin oğlu olan Bihruz Bey, yarım yamalak bir öğrenim görmüş, yirmi üç yirmi dört yaşlarında bir gençtir. Babası ölünce, annesiyle kendisine büyük bir servet kalır. Bu paranın bitmeyeceğini sanarak yazları Çamlıca'da, kışları Süleymaniye'de oturur. Bütün merakı gezmek, gösteriş yapmak, Türkçe cümleler arasında Fransızca sözcükler kullanmaktır. Bir gün Çamlıca'da dolaşırken güzel bir kıza aşık olur. Bu kızın iyi bir aileden geldiğini zanneder. Oysa o, Periveş adlı düşkün bir kadındır. Bihruz'un Keşfi Bey adında yalancılığı ile ünlü bir arkadaşı vardır. Periveş'ten haber alamadığına üzülen Bihruz'a, Periveş'in öldüğünü söyler. Bihruz hiç değilse onun mezarını bulmak istemektedir. Bir ramazan akşamı gezinirken Periveş'e benzeyen bir kadınla karşılaşır, onu Periveş'in kardeşi sanır, kadına Periveş'in mezarını sorar. Sonunda onun Periveş olduğunu, hayalinde yücelttiği bu kadının basit bir kadın olduğunu anlar.

YEDİİKLİM

MAİ VE SİYAH (HALİT ZİYA UŞAKLIGİL)

Servetifünun Edebiyatı'nın en önemli isimlerinden olan Halit Ziya'nın Mai ve Siyah adlı romanı, onun İstanbul dönemi romanlarının ilkidir. Kent soylu romantik aydın Ahmet Cemil'in düşlerinin ve düş kırıklıklarının anlatıldığı romanın çıkış noktası karşıtlıklardır. Romanda ma(v)i ve siyah birer simgedir. Mai, romanın kahramanı Ahmet Cemil'in umutlarını ve düşlerini; siyah, bu umutlarının, düşlerinin yok oluşunu simgeler. Roman; mavi ve siyah arasında bocalayan, ikilem içinde kalan, mücadele eden ve bu mücadeleden yenik çıkan Ahmet Cemil'in yaşamından bir bölümü anlatır. Olaylar Ahmet Cemil'in etrafında oluşur. Genç, yakışıklı, zeki, tuttuğunu koparan, aklına koyduğunu yapan, yeni edebiyat anlayışını temsil eden bir kişiliktir, romandaki bir diğer isim Raci ise Ahmet Cemil'in karşısında olan yani eski edebiyat anlayışını temsil eden, onunla zıt fikirlere sahip, onu çekemeyen ve onun yolunu kesmeye çalışan birisidir. Batılı anlamda Türk romanının başlangıcı sayılan ve Tanpınar'ın "Türkiye'de nesli adına konuşan ilk eser." diye tanımladığı Mai ve Siyah, döneminin (Servetifünun) basın, edebiyat ve şiir hayatına ilişkin gözlemler ve değerlendirmeler içerir. Mai ve Siyah bu bakımdan Servetifünun edebiyat akımının romanı sayılır. Roman türünün edebiyatımızdaki en güzel örneklerinden olan Mai ve Siyah'ta yazar, yaşanılan bir dönemin sosyo-kültürel durumunu gözler önüne serer. Yazar romanda okuyucuya dönemin yaşantısını Ahmet Cemil'in bakış açısından verir.

AŞK-I MEMNU (HALİT ZİYA UŞAKLIGİL)

Aşk-ı Memnu, Halit Ziya Uşaklıgil'in İstanbul'da kaleme aldığı ikinci romanıdır. Roman kısaca şöyle özetlenebilir: Adnan Bey zengin, elli yaşlarında, dul bir İstanbul efendisidir. Kızı Nihal ve oğlu Bülent'le yalısında yaşamaktadır. Çocuklarının artık kendisini anlayabileceklerini düşündüğü bir dönemde Firdevs Hanım'ın kızı Bihter'le evlenmeye karar verir. Firdevs Hanım gözü dışarıda hafifmeşrep bir kadındır. Kocasının ölümünden sonra zengin bir koca arama gayretine girer. Kızlarının yetişip güzelleşmesi onun bu arzusuna engel olur. Bu sebeple kızlarını birer rakip olarak görür, onların evlenmelerine karşı çıkar ama başarılı olamaz. Bihter annesinin itirazlarına rağmen Adnan Bey'le evlenmeyi kabul eder. Adnan Bey-Bihter evliliğinden en çok etkilenen Nihal olur. Nihal, yabancı bir kadının evlerine anne olarak gelmesini ve babasının elinden alınmasını kabullenemez. Bihter bütün gayreti ve samimiyeti ile iyi bir anne ve eş olmaya çalışır. Fakat karşısındakilerden yeterli ilgiyi göremez. Evliliğinin birinci yıldönümünde Bihter evliliğinin bir yılının muhasebesini yapar. Fark eder ki Adnan Bey ile evliliği onun kadınlık ruhunun sevme ve sevilme açlığını tatmin etmemiştir. Daha sonraları Bihter, Adnan Bey'in genç yeğeni Behlül'ün yasak aşk ağına düşer. Bir kış boyu Behlül'le birlikte olur. Kış mevsiminin sona ermesiyle birlikte Bihter'den bıkan Behlül, Beyoğlu'ndaki metresine gitmeye başlar. Daha da kötüsü yalıya yerleşen Firdevs Hanım Nihal-Behlül evliliği konusunu ortaya atar. Bu konu Behlül'le Nihal tarafından ciddiye alınır. Bihter büyük bir kıskançlık içindedir. Bihter daha fazla dayanamayıp annesine ilişkisini anlatır. Fir-

devs Hanım bunun üzerine Nihal'le Adalar'da olan Behlül'ü yalıya çağırır. Çoktan beri bazı şeylerden şüphelenen Nihal, Behlül'ün ardından yalıya geldiğinde Bihter'le Behlül'ün tartıştıklarını görünce düşüp bayılır. Adnan Bey durumdan haberdar olur. Bunun üzerine Behlül yalıdan kaçar. Bihter ise intihar eder. Sonunda Nihal tekrar babasına kavuşur.

KIRIK HAYATLAR (HALİT ZİYA UŞAKLIGİL)

Kırık Hayatlar, Halit Ziya'nın Servetifünun Edebiyatı döneminde yazdığı son romandır. Yazar bu romanını olgunluk dönemi romanı olarak niteler ve diğer romanlarından üstün gördüğünü söyler. Roman şöyle özetlenebilir: Ömer Behîç pek çok sıkıntı içinde tıp eğitimini bitirmiş ve doktor olmuştur. Ablasından (Müveddet) başka kimsesi yoktur. İstanbul'da doktor olarak çalışmaya başladıktan bir süre sonra Vedide ile tanışır ve evlenirler. Selma ve Leyla adını verdikleri iki çocukları olur. Evliliklerinin sekizinci yılında ise üçüncü çocukları olarak gördükleri ve Ömer Behiç'in yıllardan beri biricik hayali olan kendilerine ait bir eve taşınırlar. Ömer Behiç için bu ev, büyük şehrin bütün kurumlarında, sokaklarında gördüğü, yaşadığı çirkinlikler, acılar ve ihanetlerden kurtulup sığınacakları bir masumiyet yuvasıdır. Çünkü çevrelerinde birçok kırık hayat mevcuttur. Evlerine taşınmalarından kısa bir süre sonra Ömer Behiç okul arkadaşı Bekir Servet Bey aracılığıyla Veli Beyin hanımı ve kızlarını tanır. On sekiz yaşındaki Neyyir, bir gün hastalık bahanesiyle evine çağırdığı Ömer Behiç'i yasak aşka sürükler. Ömer Behiç bütün gayretleri, nefretleri ve pişmanlıklarına rağmen kendini ondan kurtaramaz. Neyyir'le olan ilişkileri müddetince evini, karısını ve çocuklarını ihmal eder. Bu sırada Leyla sık sık hastalanır. Sonunda büsbütün artan hastalık çocuğu yatağa düşürür. Ömer Behiç çaresizdir ve sonunda Leyla'yı kaybederler. Çektiği acıya rağmen kahramanın aklı hala Neyyir'dedir. Sonunda onu redderek evine döner ve karısının ayaklarına kapanır. Kızının ölümünden yıkılan Vedide ise kendini dine vermiştir. Kırık Hayatlar, Halit Ziya'nın romanları içinde topluma daha çok yöneldiği ve onun iç yüzüne ayna tuttuğu başarılı bir romandır. İsminde de vurguladığı gibi, yazar tek bir birey veya aileyi değil birden çok aileyi ele alır. Böylece en azından İstanbul'da yaşayan Türk toplumunun XX. yüzyılın sonlarındaki iç hayatını gözler önüne sermiş olur.

EYLÜL (MEHMET RAUF)

Eylül, Mehmet Rauf'un ilk psikolojik roman olarak yazdığı Türk tarihine geçen romanıdır. Olaylardan çok kahramanların ruh hâlinden bahseden kitap, 1900 yılında Servetifünun dergisinde yayımlanmaya başlamış, 1901 yılında ise kitap hâlinde basılmıştır. Eserde kişisel duyguları ile insanlık düşünceleri arasında çırpınan ve bunun savaşını veren bir erkek ve bir kadının dramı dile getirilmektedir, eserin kahramanları Suat, Necip ve Suat'ın kocası Süreyya Bey'dir. Roman kısaca şöyle özetlenebilir: Süreyya ve Suat Hanım birkaç yıldır evlidir. Süreyya Bey memurdur. Fazla zengin olmadıkları için babasının yardımıyla geçinmektedirler. Yazları genç çift; babasının çiftlik evinde yaşar. Babasından defalarca başka bir ev almalarını, kendilerini yalnız bırakmalarını

istese de babası, oğlu Süreyya Bey'in sözlerini dinlemez ve yeni bir ev satın almaz. Süreyya ve Suat'ın evine, Süreyya'nın akrabası olan ve Süreyya'nın çok sevdiği, güvendiği Necip gelip gitmektedir. Necip'in eve geliş gidişlerinde yine akrabalarından olan Hacer de eve gelir. Hacer, Necip'le ilgilenir, fakat Necip Hacer'e karşı ilgili değildir. Suat; yaz aylarında yazlıkta bulunmayı çok ister. Suat, babasından yazlık kiralamak için para ister. Babası parayı gönderir. Necip ve Suat bir yalı kiralar, eşyalarını oraya taşırlar. Bununla Süreyya'ya sürpriz yaparlar. Yalıda herkes hayatından memnundur. Necip, kış ayını da yalıda geçirmek istese de Süreyya buna izin vermez, konağa inilir. Artık; Suat ve Necip birbirlerini çok sık görmezler. Hacer ve diğer komşuların dedikoduları iyiden iyiye yayılır. Bu konuşma ve dedikodular Suat ve Necip'in görüşmelerinin azalmasına sebep olur. Mutsuz günlerin devam ettiği bir gün Necip konağa ziyarete gider. O gün konakta yangın çıkar, herkes dışarı fırlar. Suat, bilerek yangında dışarı çıkmaz. Bunun üzerine Süreyya ve Necip, Suat'ın odasına dalarlar. Süreyya da tam odaya girmek üzereyken tavan alevlenir, odanın içindeki genç kadın ve genç erkeğin üstüne tavan çöker. Sonunda olanlar olur ve her ikisi de bu yangında ölür.

HAYAT-I MUHAYYEL (HÜSEYİN CAHİT YALÇIN)

Hüseyin Cahit Yalçın'a ait olan Hayat-ı Muhayyel'i hikayeler oluşturur. İçinde yirmi bir hikâye vardır. Bunlardan Görücü ve Köy Düğünü adlı iki hikâyesinde yerli halk hayatını anlatır. Kitaptaki dokuz hikâyede seçkin kişileri anlatan yazar on hikâyede ise İstanbul'daki azınlıkları ve tatlı su renklerini anlatır. Kitaba adını veren hikâyeyi II. Abdülhamit dönemi baskılarından bunalan Servetifünun sanatçılarının Yeni Zelanda'ya göç etmeyi düşünmeleri, sonra da yol parası bulamadıkları için Hüseyin Kazım'ın Manisa'nın, Sarıçam köyündeki çiftliğine çekilmeye karar vermeleri üzerine yazmıştır. Ancak bu Hayat-ı Muhayyel (Hayal-deki Hayat) gerçekleşmeden, tatlı bir anı olarak kalır.

MÜREBBİYE (HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR)

Romanın başkişisi Dehri Efendi, yaşlı ve emekli bir memurdur. Büyük bir konakta kızı, damadı, kardeşi ve oğullarıyla birlikte yaşar. Melahat, Dehri Efendi'nin ilk karısından olan kızıdır ve Sadri Bey'le evlidir. Melahat'ın Semi isminde bir oğlu vardır. Ayrıca Dehri Efendi'nin Nezahat ve Vahip isminde iki oğlu daha vardır. Bu iki oğul için eve Matmazel Anjel isimli bir mürebbiye tutulur. Matmazel Anjel bir süre yalıda yaşadıktan sonra yalının bütün erkeklerini baştan çıkarır ve onlarla birlikte olmaya başlar. Evdeki erkeklerin hiçbirinin birbirinden haberi yoktur. Semi, Anjel'in çevirdiği oyunu yalının aşçısı Tosun'dan öğrenir. Durumu öğrenen Semi, saf bir aşkla bağlı olduğu Anjel'i çok kıskanır. Bir gece yarısı beline bir hançer alıp Anjel'i Sadri'yle birlikteyken yakalamak için Anjel'in odasına gider. Odada Sadri yerine dedesi Dehri Efendi'yle karşılaşır. Bu durum karşısında ne yapacağını şaşırır. Önce Anjel'i öldürür sonra da intihar eder.

ŞIPSEVDİ (HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR)

Romanın baş kişisi Meftun kalabalık bir ailenin oğludur. Meftun Bey annesi, ninesi, kız kardeşi ve erkek kardeşi ile birlikte yaşamaktadır. Parasızlık nedeniyle zengin Kasım Efendi'nin kızı Edibe'yle evlenmek ister. Tek isteği Kasım Efendi'nin servetine konmaktır. Arkadaşı Ferhan'la birlikte çevirdikleri çeşitli entrikalar sonucu Kasım'ın kızı Edibe ile evlenir. Meftun'un kız kardeşi Lebide ise Kasım'ın oğlu Mahirle evlenir. Meftun Mahir'i kullanarak Kasım'ın servetini ele geçirmeye uğraşır. Kasım, oğlu Mahir'in yaptıklarını öğrenince onu evlatlıktan reddeder. Meftun suçlanacağını anlayınca Paris'e kaçar. Edibe ve Lebide kocalarının yaptıklarına dayanamayıp mutluluğu başkalarında aramaya başlarlar.

ŞEHİR MEKTUPLARI (AHMET RASİM)

Ahmet Rasim'in bu eserinde İstanbul esas alınmıştır. İstanbul hayatının ilgi çekici olayları konu edilmiştir. Konaklarıyla, kahvehaneleriyle, mahalle mektepleriyle, mesire yerleriyle bütün kaybolan İstanbul tasvirlerle eserde canlandırılmıştır. Yazarın gözlem gücü ve zengin İstanbul Türkçesi eserin dikkat çeken hususlarıdır.

BİZE GÖRE (AHMET HAŞİM)

Bize Göre, Ahmet Haşim'in gazetelerde çıkan her biri deneme tadındaki 42 köşe yazısından oluşur. Derli toplu bir konu etrafında şekillenen yazılarının temel niteliği düşünceyi az sözle anlatması, yeni şaşırtıcı ve güzel bir etki uyandırmasıdır. Bize göre güzel betimlemelerle örülü, basmakalıp düşüncelere yer vermeyen önemli eserlerimizdendir.

YEDİİKLİM

KİRALIK KONAK (YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU)

Kiralık Konak Tanzimat'tan sonra toplumda yaşanan olayların kuşak çatışması altında işlendiği bir romandır. Yakup Kadri, bu romanında üç kuşak arasındaki görüş, anlayış ve yaşam farkı üzerinde durur. Naim Efendi, II. Abdülhamit döneminin önemli kişilerindendir. Naim Efendi, kızı Sakine Hanım, damadı Servet Bey, torunları Seniha ve Cemil ile aynı konakta yaşarlar. Servet Bey evin idaresini üstlenir ve kısa süre sonra maddi sıkıntı çekmeye başlanır. Seniha para düşkünü Faik ile birlikte olur. Naim Efendi bu duruma çok üzülür. Seniha'yı karşılıksız seven ve romanın tek olumlu kahramanı Hakkı Celis'tir. Seniha yanlış batılılaşmayı simgeler. Seniha hamile kaldığını öğrenince Avrupa'ya gider. Oradan dönünce düşkün bir kadın modeli olmuştur. Servet Bey bir apartman dairesine taşır aileyi. Naim Efendi ise konağında tek başınadır. Seniha'yı seven ve sevgisine karşılık bulamayan Hakkı Çelis şehit olur. Romanda karşıtlıklara yer verilir. Sonuç olarak toplum hayatında görülen çözülmeler ve değerlerin yok olmaya başladığı anlatılır.

SODOM VE GOMORE (YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU)

Osmanlı Devletinin son zamanlarında ortaya çıkan batı hayranlığı, 1. Dünya Savaşı sonunda etkisini iyice artırmaya başlamıştı. İşgal kuvvetleri komutasında şehre gelen yabancı subayların bunda etkisi fazlaydı. İstanbul'un ileri gelenleri bu subaylarla aralarını iyi tutarak belli çıkarlar elde etmeye çalışmaktaydılar. Leyla'da Captain Jackson ile babasının bu

ilişkileri sonucu tanıştı. Captain Jackson, hem kişiliği hem de tipiyle çevresindeki bayanların kuşatması altındaydı. Fakat buna rağmen o kendine Leyla'yı daha yakın buluyordu. Çünkü onda İngiliz asaletini ve eğitimini görüyordu. Fakat ailevi özelliklerinden dolayı kendini Leyla'ya ne kadar yakın hissetse de onunla ilişkisi bir yere kadardı. Ayrıca Leyla dayısının oğlu Necdet ile nişanlıydı. Necdet tam bir İngiliz düşmanıydı. Çünkü eğitimini Fransa ve Almanya'da yapmıştı. Necdetin bütün itirazlarına rağmen Leyla, Captain Jackson'la görüşmeye devam etti. Ayrıca dönemin bütün gençleri gibi kendini eğlence hayatına verdi. Her gece başka bir toplantıya, partiye katıldı. Bu Necdet ile arasının devamlı bozuk olmasına sebep oluyordu. Yine böyle bir eğlence günü Necdet Leyla'yı Captain Jackson ile bir bahçede yakaladı. Artık ilişkileri tamamen kopmuştu. Leyla da iyice yoldan çıkmış, arkadaş çevresindeki kaliteyi düşürmesi nedeniyle İngiliz dostları bile onu aramaz olmuştu. Hiç bir partiye çağrılmaması onun sinirlerini bozuyordu. Bu nedenle çevrede olup bitenleri öğrenmek için evinde bir parti düzenledi. Fakat düşmanı olan Madam Jimson ona karşı bir parti düzenleyerek onun partisine katılımın az olmasını sağladı. Bu morali bozuk olan Leyla'nın yataklara düşmesine neden oldu. İyileşmesi için Avrupa'ya bir seyehate gidip her şeyden bir süre uzaklaşması gerektiğine ailesi tarafından karar verildi. Necdet'in de yardımıyla Avrupa'ya giden Leyla bir süre sonra Türkiye'ye geri döndü. Karşısında çok değişmiş bir İstanbul buldu. Ankara Hükümeti düşmanı yurttan çıkarmıştı ve işgal kuvvetleri İstanbulu terk etmişti.

YABAN (YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU)

Yaban, Yakup Kadri'ye Cumhuriyet Halk Parti'sinin 1942 yılında açtığı roman yarışmasında ikinciliği getiren ve Türk edebiyatının en önemli romanıdır. Eser, Ahmet Celal adlı bir yedek subayın anı türünde yazılan yazılarından oluşur. Eserde aydın ile köylü tartışması irdelenmiştir. Romanda köylü olumlu yönleriyle anlatılmaz. Ahmet Celal I. Dünya Savaşı'nda bir kolunu yitirir. İstanbul'u düşman güçleri basınca Emir eri Mehmet'in köyüne gider. Köye geldiğinde hayal kırıklığına uğrar, çünkü köylü cahil ve devlete karşıdır. Köye yeni gelen Ahmet Celal'e Yaban adını köylüler verirler. Köy halkı Salih Ağa'ya ve Şeyh Yusuf'a bağlıdır. Ahmet Celal yakında savaş olacağını söyler ve halkı uyanık olmaya çağırır. Ama bütün çabaları boşa gider ve bunalıma girer. Genç subay, köyün kızı Emine'ye ilgi duyar. Emine bir başkasıyla evlenir. Köy, Yunanlılar tarafından işgal edilir. İnsanlar öldürülür. Emine ile Ahmet Celal düşman işgalinden kaçarken Ahmet Celal elindeki anı defterini Emine'ye verir ve kayıplara karışır. Savaş sonrasında defter bulunur. Sonuç olarak yazar aydın ile köylü tartışmasını tüm gerçekliğiyle anlatır.

NUR BABA (YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU)

Romanın konusu Bektaşi Şeyh ile müritlerinden olan genç bir kızla arasındaki aşkın hikâyesidir. Yazar bu romanı Euripides'in Bakhalar'ından esinlenerek ve tekkelerdeki gözlemlerine dayanarak yazar. Nur Baba dergâhın şeyhidir. Ziba Hanım İstanbul'un eski ve ünlü ailelerinden birinin kızı ve Nur Baba'nın eski aşkıdır. Nur Baba'ya şöhretini kazandıran

Ziba Hanım'dır. Dergâh ilahili, neyli, sazlı âlemlerine sahne olur. Nur Baba Nigar'ı elde edebilmek için çeşitli aşk oyunlarına ve hilelere başvurur. Dinsel toplantılar insanları elde etmede bir araç gibi kullanılır. Nigar, halası Ziba Hanım'ın etkisiyle Macit'le Bektaşi tarikatına girer, zamanla Nur Baba'yla Nigar aşk yaşamaya başlar. Nigar Hanım kocasını ve çocuklarını terk ederek Nur Baba'nın yanına gelir. Zamanla Nigar Hanım eski güzelliğini ve sesini kaybeder. Nur Baba'nın Süheyla ile evleneceğini duyunca yıkılır Nigar Hanım. Macit ona eski yaşantısına geri dönmesi için fırsat verse de o kabul etmez.

HÜKÜM GECESİ (YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU)

Romanda 2. Meşrutiyet devri parti kavgaları anlatılır. İttihat ve Terakki Fırkası ile Hürriyet ve İtilaf Fırkası arasındaki mücadeleden bahsedilirken devrin toplumsal yapısı anlatılır. Ahmet Kerim, Muhalif gazetesinin ve Ahmet Samim'in yakın arkadaşıdır. Ahmet Samim "Sedâ-yı Millet", Ahmet Kerim de "Nida-yı Hakikat" gazetesinin başyazarıdır. Her ikisi de dönemin kaba kuvvete dayanan yönetimini eleştirir. Ahmet Samim öldürülür ve muhalif gazeteler kapatılır. Ahmet Kerim politikadan nefret eder ve önünden geçtiği konağın kızı Samiye'nin aşkına yönelir. Ahmet Kerim, Samiye'den aldığı mektupla konağa gider. Samiye'nin ağabeyi ve iki yeğeni ellerinde silahla Ahmet Kerim'in bulunduğu odaya gider. Samiye araya girerek Ahmet Kerim'i kurtarır. Ahmet Kerim tekrar politikaya döner. Bu olay Ahmet Kerim'i Samiye'den soğutur. Samiye, Ahmet Kerim'e duygularını anlatan mektuplar yazar. Cevap bulamayan Samiye intihar eder. Romanın sonunda Ahmet Kerim ruhça çökmüştür.

BİR SÜRGÜN (YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU)

Kibar ve devlet düşkünü bir ailenin ilgiyle büyütülen oğlu Hikmet, fazla okuduğu ve yabancılarla fazla temasta bulunduğu, esasen ailece Sultan Murat taraftarı olarak bilindikleri için, genç yaşta İzmir'e sürülür. Orada duramayan doktor Hikmet, 1904 Temmuz'unda Paris'e kaçar. Öğrenimini burada tamamlayacaktır. Paris'te tanıştığı Ragıp Bey, onun bazı girişimlerine aracılık eder. Fakat yabancı bir çevrede iş aramak, dost edinmek, kısaca yaşamak doktor Hikmet'e pek zor gelir. Sevdiği Arlette'nin ve ailesinin gösterdikleri yakınlıkta bile bir kazanç amacı vardır. Hikmet giderek paraca sıkıntıya düşer, hastalanır, dostu Dr. Ienot'un önleyemediği verem altı yedi hafta içinde hızını arttırır. Doktor Hikmet'in günleri artık sayılıdır.

ANKARA (YAKUP KADRİ KARAOSMANOĞLU)

Üç ayrı bölümden oluşan eserin ilk bölümünde Millî Mücadele yıllarındaki Ankara'yı buluruz. İstanbul'dan gelmiş Selma Hanım, kocası Nazif Bey'in etkisiyle bir zamanlar yadırgadığı Millî Mücadeleye inanmaya başlar, ancak bu sefer de kocası Sakarya Muharebesi'nden korkarak kaçmanın yollarını aramaktadır. Selma, Binbaşı Hakkı Bey'le mücadeleye devam eder ve yaralılara hemşirelik yapar. İkinci bölümde, hürriyet yıllarının Ankara'sı anlatılır. Binbaşı Hakkı Bey'le Selma evlenmiştir. Üçüncü bölümde, hürriyet ruhu ile aydın gençler yetişmiştir. Bunlardan biri de Neşet Sabit'tir. Selma üçüncü evliliği bu gençle yapar ve mutluluğa kavuşur.

MEMLEKET HİKÂYELERİ (REFİK HALİT KARAY)

Refik Halit Karay, konularını, I. Dünya Savaşı yıllarında yakından gördüğü Anadolu halkından ve onların hayatından alan hikâyelere yer vermiştir. Anadolu'da yaşayan yerli tipleri o zamana kadar görülmemiş bir canlılıkla anlatmıştır. Anadolu, bu eserle il k defa bütün gerçek varlığı ve iç dünyasıyla okuyucunun karşısına çıkar. Boz Eşek, Şeftali Bahçeleri... gibi hikâyeleri içerir.

GURBET HİKÂYELERİ (REFİK HALİT KARAY)

Memleket Hikâyeleri'nin bir devamı niteliğindedir. Memleket Hikâyeleri'nde memleketteki hayatı işleyen yazar, Gurbet Hikâyeleri'nde memleket hasretini somutlaştırmıştır. Yabancılar arasında yaşarken edinilen yabancılaşma ve yalnızlık duygusu, ana dili kullanma hasreti bu hikâyelerin temel konusunu oluşturur. Çok sade, rahat yazılmış hissi veren bu hikâyelerde Maupassant tekniği kullanılır.

SÜRGÜN (REFİK HALİT KARAY)

Siyasi inançları yüzünden değil de, vaktiyle kendisini çekemeyen bir komiserin mevki sahibi olduktan sonra taşıdığı kin yüzünden, emekliye ayrılıp sürgün edilen, alaydan yetişme yüzbaşı Hilmi Efendi, karısını ve kızı Seher'i öylece bırakarak, Beyrut'a gelir. Bir süre sıkıntı Çeker, sonra aynı şehre gelen Osmanlı şehzadelerinden Keramettin Efendi'nin yanında yaşar. Şehzade bir süre sonra Mısır'a gidince Hilmi Efendi zor durumda kalır, Şam'a gider, orada tanıdığı, gizli teşkilât adamı Gözlüklü İhsan'dan, karısıyla kızının durumunu öğrenmesini rica eder. Öğrendiği bilgilere göre, karısı Karahisar'a gitmiş, kızı Seher de gezgin bir tiyatro kumpanyası oyuncusu Kâni'nin metresi olmuştur. Bu haber Hilmi Efendi'yi sarsar. Seher Halep'te bir kahvede şarkı söylemeye başlar. Hilmi Efendi, Seher'in devlet reisi ile olan ilişkisini öğrenince kalp krizi geçirir ve ölür.

SİNEKLİ BAKKAL (HALİDE EDİP ADIVAR)

II. Abdülhamit dönemini yansıtan eserin başkahramanları Emine ve Kız Tevfik'tir. Emine, din yönü ağır basan bir karaktere sahiptir, Kız Tevfik orta oyununda kadın rolünü canlandırdığı için mahalleli ona kız lâkabını uygun görmüştür. Kız Tevfik ve Emine itirazlara rağmen evlenir. Emine'nin babası kendisini evlatlıktan reddeder. Emine ile Tevfik hayata bakış açısı yönünden çok farklıdır; ancak Tevfik'in dayısından kalan bakkalı işletmemesi bu durumu açığa vurur ve boşanırlar. Tevfik, yönetim aleyhtarı yayınlarda aracılık yaptığı gerekçesiyle sürülür. Bu sırada Emine, kızı Rabia'yı baba evinde büyütür ve Sinekli Bakkal'ı Rabia işletmeye başlar. 1908'de Meşrutiyet ilan edilince Kız Tevfik serbest kalır ve İstanbul'a döner. Mahallede bir kahraman gibi karşılanır.

ATEŞTEN GÖMLEK (HALİDE EDİP ADIVAR)

Eserin başkahramanları Peyami, Ayşe ve İhsan'dır. Eseri oluşturan olayları, Peyami'nin yazdığı hatıra defterinden

alınanlar oluşturmaktadır. Ayşe, Peyami'nin uzak bir akrabasıdır ve birbirleriyle evlendirilmek istenmektedir. Peyami kabul etmeyince Ayşe evliliğe küser; ancak Peyami daha sonra Ayşe'ye aşık olur. Peyami, Ayşe ve Ayşe'ye aşık olan İhsan vatan aşığıdır ve bu yüzden Ayşe hemşirelikle, İhsan ordu komutanlığı ve Peyami askerlikle vatan savunmasına yardımcı olur. Birçok cephede savaş verirler, birçok kuvvete karşı mücadele ederler. Ayşe ve İhsan bir cephede şehit düşer. Peyami, Ayşe ve İhsan'ı İzmir'e gömdürür. Ancak bu olay ve kişilerin gerçek olup olmadığı bilinmemektedir; Çünkü Peyami'nin kafasında bir kurşun vardır ve çoğu olayı hatırlamamaktadır. Bu yüzden bu olaylar ve kişiler bir anı niteliğindedir.

VURUN KAHPEYE (HALİDE EDİP ADIVAR)

Kitap, konusunu Kurtuluş Savaşı yıllarında bir öğretmenin yobaz düşünceler tarafından öldürülmesinden alır. Romanın başkahramanı Aliye, Tahsin Bey ve Hacı Fettah'tır. Aliye, Fransız Lisesi'ni bitirdikten sonra öğretmenlerinin çoğunluğunu başı örtülü bayanların oluşturduğu bir köy okuluna öğretmen olur. Köy halkı ve öğretmenler Aliye'ye tepkilidir; ancak Yunan generalleri ile anlaşan Hacı Fettah daha da tepkilidir. Aliye, Tahsin Bey adlı bir subaydan hoşlanır ve bu kişi savaşta yaralanınca kendisini evinde tedavi etmeye başlar; fakat Aliye'ye düşman olan Hacı Fettah bu durumu fırsat bilip köylüyü galeyana getirerek Aliye'yi köy meydanında sopalarla döverek hunharca öldürürler.

HANDAN (HALİDE EDİP ADIVAR)

Romanın başkahramanları Handan, Neriman, Refik Cemal ve Nazım'dır. Refik Cemal, Neriman'ın eşidir. Handan ve Neriman kardeş çocuklarıdır. II. Abdülhamit döneminde ihtilalci gençlerden olan Nazim Handan ile evlenmek ister. Handan kabul etmez, Hüsnü Paşa adlı biriyle evlenir. Bu arada Nazım tutuklanmış, Handan'a iki mektup bırakarak intihar etmiştir. Handan kocasıyla Londra'da bulunmaktadır. Bu arada Refik Cemal Londra'ya tayinini ister ve Londra'ya gider. Orada Handan ile tanışır ve ona aşık olur. Handan beyin hummasına tutulur. Refik Cemal onun başından ayrılmaz. Handan bir çocuk daha dünyaya getirir sonrasında hastalıktan kurtulur. İyileşince Refik Cemal'e sevgisini belli eder; ancak çektiği vicdan azabından ölür.

DAĞA ÇIKAN KURT (HALİDE EDİP ADIVAR)

Halide Edip'in Birinci Dünya Savaşı'nın sonlarından Kurtuluş Savaşı'nın sonlarına kadar yazdığı otuz iki hikâyeden ve gezi notlarından oluşan hikâye kitabıdır. Kitapta, İstanbul'da gazete satarak dört kişilik ailesine bakan dokuz yaşındaki Rüstem ve Beyrut'ta annesine bakmak zorunda olan küçük bir Arap kızının konu alındığı "Tanıdığım Çocuklardan" ve küçük kızını okutabilmek için İstanbul'da onurlu bir hayat mücadelesi veren "Kabak Çekirdekçi Hikâyeleri" kitabın en etkili, en insancıl bölümleridir.

MOR SALKIMLI EV (HALİDE EDİP ADIVAR)

Bu eser Halide Edip'in 36 yaşına kadarki hayatını anlattığı bir anı kitabıdır. Halide Edip 1882'de Mehmet Edip Bey'in kızı olarak Mor Salkımlı Ev'de dünyaya gelir. Halide'nin annesi Fatma Bedirfem Hanım, kendisi küçük yaştayken ölür. Bu yüzden Halide'nin hayatında Haminne diye hitap ettiği anneannesi Nakiye Hanım'ın yeri büyüktür. Çingene olduğu söylenen sütninesi Hatice'yle ve annesinin ilk evliliğinden olan kardeşi Mahmure ile iyi geçinmektedir. Halide'nin zihninde babası Mehmet Edip Bey'in önemi büyüktür; hatta babası görevi gereği sarayda kaldığı gecelerin birinde sinir krizi geçirmiştir. Babası bir başkasıyla evlenip başka bir eve taşınır; ancak Halide Mor Salkımlı Ev'den vazgeçemez. Babasının kendisini İngiliz çocukları gibi yetiştirme gayreti sebebiyle içe kapanık bir çocuktur. Kiria Eleni adlı bir Rum'un işlettiği çocuk yuvasına verilir; ancak burada bunalım geçirir ve tekrar evine döner. Saraylı Hanım teyzesinin teşvik ve tavsiyesiyle okumaya yönelir iç dünyasındaki kapalılığı kitaplarla yener. Nilüfer ve Nigar adlı iki kız kardeşi daha olur.

ÇALIKUŞU (REŞAT NURİ GÜNTEKİN)

Reşat Nuri Güntekin'in bu romanı anı türünde ve sade bir dille yazılmıştır. Konusunu Anadolu'da öğretmenlik yapan Feride adlı bir öğretmenden alır. Feride, hareketli, duygusal, gururlu, cesur bir kızdır. Oldukça iyi bir eğitim almıştır. Feride küçük yaşta annesini kaybeder. Bu yüzden babası onu teyzesinin yanına bırakır. Teyzesinin Kâmuran adında bir oğlu vardır. Feride ve Kamuran birbirlerine aşık olurlar. Ancak bir süre sonra Feride bir mektup alır. Kâmuran Avrupa'da bir kıza evlenme vaadinde bulunmuştur. Çok gururlu olan Feride tayinini isteyip bir Anadolu kasabasında öğretmenlik yapmaya başlar. Feride çok güzel olduğu için burada başına pek çok şey gelir. Bu dedikodulardan korunmak için orada babası gibi sevdiği Hayrullah Bey'le evlenir. Hayrullah Bey Feride'nin günlüğünü bulur ve onun hala Kâmuran'ı sevdiğini öğrenir. Kâmuran'ı bulur ve onun da karısının öldüğünü, bu yüzden çocuğuyla yaşadığını öğrenir. Bundan kısa bir süre sonra Hayrullah Bey ölür. Feride'ye de bir vasiyet bırakır. Buna göre Feride vasiyeti gerçekleştirmek için teyzesinin evine gider. Burada Kâmuran'la karşılaşır, çok üzüntülüdür. Kâmuran da onu gördüğü zaman bir daha ayrılmamaya karar verir.

YAPRAK DÖKÜMÜ (REŞAT NURİ GÜNTEKİN)

Reşat Nuri Güntekin'in bu romanının başkarakteri Ali Rıza Bey adında bir memurdur. Annesi ve kız kardeşini kaybettikten sonra Suriye'ye gider. Dönüşte Hayriye Hanım'la evlenir ve beş çocuğu olur. Bir şirkette işe başlar ama çeşitli olaylar yüzünden işten ayrılmak zorunda kalır. Bu sırada oğlu Şevket bankada iş bulur. Aynı bankada çalışan bir kızla evlenir. Bundan sonra aile içindeki tartışmalar daha da artar. Kızları olan Necla ve Leyla eğlenceye düşkün, gösteriş meraklısı tipler olduğu için ailenin maddi durumu daha da kötüye gider. En büyük kızı olan Fikret bu durumdan çok rahatsız olur. Kendini kurtarmak için birkaç çocuk sahibi bir adamla evlenip Adapa-

zarı'na gider. Böylece ağacın yapraklarından biri düşer. Bir süre sonra da gelini evi terk eder. Necla ise zengin diye gidip biriyle evlenir. Ağacın yaprakları birer birer düşer. Leyla'nın da kötü yola düşmesiyle Ali Rıza Bey felç geçirir. İyileştikten sonra da kızı Leyla ile birlikte mutsuz yaşamını sürdürmeye devam eder.

DUDAKTAN KALBE (REŞAT NURİ GÜNTEKİN)

Reşat Nuri Güntekin'in bu romanının konusu ise şöyledir: Kenan mühendistir. Avrupa'da müzik öğrenimi görmüştür. İyi keman çalmaktadır. Dayısının misafiri olarak İzmir'de bulunduğu sırada Lâmia ile tanışır. Lâmia da annesi ve babası ölünce amcasının yanına gelmiştir. Kenan İzmir'e ikinci gelişinde Lâmia'ya kendisini amcasından isteyeceğini söyler; ancak bu sırada bir prensesle evlenmek üzeredir. İstikbâlini mahvettiğini düşünerek bir bunalım geçirir birkaç gün evde yatar. Bu sırada Lâmia onun mecburi evlenme teklifini reddeder. Üç aylık hamile olduğu için intihar etmek ister; ancak kurtarılır ve Kütahya'ya bir akrabasının yanına gönderilir. Kızını orada doğurur ve yaşlı bir binbaşıyla burada evlenir. Kenan da prensesle evlenir. Ancak mutlu olamayıp ayrılır. Binbaşı da çıkan dedikodulara dayanamayıp Lâmia'yı boşar. Lâmia doktor olan Vedat Beyin evlilik teklifini kabul eder ve evlenirler. Doktor, Kenan Bey'in arkadaşıdır. Evlendiklerini duyan Kenan İzmir'e gider ve orada dayısının çiftliğinde intihar eder. Roman böylece mutsuz bir sonla biter.

ACIMAK (REŞAT NURİ GÜNTEKİN)

Reşat Nuri Güntekin'in bu romanında İlkokul öğretmeni olan Zehra adlı bir kadının yaşadıkları anlatılmaktadır. Zehra annesi ve anneannesiyle büyümüştür. Bu yüzden babasına karşı onların yönlendirmesiyle kin duymaktadır. Ona karşı hiçbir iyi duygusu yoktur. Zehra görevine bağlı; ama duygusuz, katı bir genç kadın olur zamanla. Memur olan babası Mürşit Efendi'nin çok hasta olduğunu öğrendiğinde bile "Benim babam yok." diye karşılık vermiştir. Buna rağmen içten içe bir üzüntü duymuştur. İzin alıp İstanbul'a gelmiştir; ama babası çoktan ölmüştür. Zehra yaşlı adamın bıraktığı anı defterini sabaha kadar okur ve gerçeği anlar. Bu deftere göre asıl hatalı olan babası değil annesidir. Ancak annesi olanları taraflı olarak Zehra'ya anlatmıştır. Annesinin yaptığı yanlışlar yüzünden babası Zehra'yı öğretmen okuluna vermiştir. Zehra şimdi onu anlar ve babasının acılarıyla kalan hayatını sürdürür. Artık bağışlamayı ve acımayı öğrenmiştir.

YEŞİL GECE (REŞAT NURİ GÜNTEKİN)

Reşat Nuri Güntekin'in bu romanındaki olaylar Cumhuriyet Dönemi'nde geçmektedir. Şahin, bir köylü çocuğudur. Babası onun dinin ve İslam'ın gereklerine göre yetişmesini istediği için onu medreseye gönderir. Bu medresede dört yıl okur; ancak bu okuldan inançlarını yitirmiş olarak ayrılır. Daha sonra da bir ilçede öğretmenlik yapmaya başlar. Kasabanın egemen güçleri dar görüşlü insanlar Şahin Efendi'nin yeni bir okul yapma çabasını engellemek isteseler de belediye mühendisi Necip ona destek olur. O sırada Yunanlılar İzmir'e girer.

Millî Mücadele'ye yaptığı katkılar nedeniyle düşman askerleri tarafından bir adaya sürülür. Cumhuriyet'in ilanından sonra kasabaya geri dönen Şahin, düşmanın işbirlikçisi ve hatta gerici olmakla suçlanır. Ona saldıran kasaba eşrafı şimdi sakallarını kesip, şapka giyip, ilerici olmaya niyetlenmişlerdir. Şahin Efendi Cumhuriyet Devrinde derdini anlatabilmek umuduyla Ankara'ya doğru yola çıkar.

ANADOLU NOTLARI (REŞAT NURİ GÜNTEKİN)

Reşat Nuri Güntekin'in bu eseri deneme türündedir. Bu türde de oldukça başarılı bir yazardır. Güntekin bu eserinde denemelerini bir araya getirmiştir. Anadolu Notları'nda bir aydının Anadolu gezilerindeki izlenimlerini anlatmıştır. Bu eserdeki şahıslar, yazarın roman kahramanlarını yaşadığı hadiselerden seçtiğini gösterir. Yalın ve akıcı bir üslup kullanarak yazdığı bu eserinde alaycı bir tavır da dikkati çekmektedir.

SAFAHAT (MEHMET AKİF ERSOY)

Mehmet Akif hem şair hem yazar hem de bir hatip olmasıyla farklılığını ortaya koyan bir sanatçıdır. Manzum hikâyeciliği Fikret'ten sonra en iyi ortaya koyan ikinci sanatçıdır. Safahat böyle bir edebiyat anlayışıyla oluşmuş bir eserdir. Eserde 7 bölüm vardır ve her biri kendi içinde bölümlere ayrılır. Şair eserinde halka seslenmiş ve yalın bir dil kullanmaya gayret etmiştir. Safahat, Süleymaniye Kürsüsü'nde, Hakkın Sesleri, Fatih Kürsüsü'nde, Hatıralar, Asım, Gölgeler kitabın ana başlıklarıdır. Safahat'ta toplumun acı çeken çeşitli kesimlerinden, siyasal olaylardan bahsedilir. Süleymaniye Kürsüsü'nde Süleymaniye Camii'ne giden iki kişinin sohbetini içeren diyalog vardır. Hakkın Sesleri, toplumsal sıkıntılardan kurtulmak için İslami mesajları içerir. Fatih Kürsüsü'nde Fatih yolundaki iki arkadaşın konuşmaları yer alır. Hatıralar, İslamiyet'i gerektiği gibi anlamayanların İslamiyet'e olan zararları anlatılır. Asım, tek parçadan oluşup, eğitim ve öğretim, gençlik gibi konuların yer aldığı bölümdür. Gölgeler'de ise üçü ayet yorumu olarak oluşturulmuş manzum parçalardan oluşur.

ÇAĞLAYANLAR (AHMET HİKMET MÜFTÜOĞLU)

Mehmet Emin'in açtığı Türkçülük yolundan giderek eserde Türk destanlarından faydalanarak hikâyeler anlatan yazar; Çağlayanlar'da yer alan hikâyeleri tamamen vatani ve millî duygularla yazılmıştır. Üzümcü'de Türk insanının mert ve heybetli yapısı, "Altın Ordu"da ise Türk destanlarındaki kahramanlık öyküleri anlatılır. Eser toplam 18 hikâyeden oluşmuştur. Çağlayanlar halka millî ve vatani şuuru vermek için kaleme alınmıştır. 1922'de yayımlanan Çağlayanlar 18 farklı hikâyeden ibarettir. Bu eser millî edebiyatımız içinde milliyetçilik duygularıyla çok önemli bir yere sahiptir. Bazı hikâyeler şunlardır: Üzümcü, İnci, Bekir ile Tekir, Alparslan Masalı.

AYAŞLI VE KİRACILARI (MEMDUH ŞEVKET ESENDAL)

Eserde Türk toplumunda yaşanan değerlerin çöküşü, toplumsal sorunlar anlatılmaktadır. Otobiyografik bir roman olan

Ayaşlı ve Kiracıları; Ayaşlının dokuz odalı dairesindeki hayatı, bu insanların değer yargıları eleştirel bir şekilde verilir. Eserdeki kahramanlardan bazıları şunlardır: Ayaşlı İbrahim Efendi, Faika, Fuat, Halide... Halide kimsesiz, esmerce, soluk benizli bir kızdır. Faika 18 yaşında şımarık bir kızdır. Ayaşlı, asıl adı İbrahim olan evin sahibidir ve Faika' nın üvey babasıdır. Bu kitapta yazarın yaşam öyküsü akıcı bir dille anlatılmıştır. Türkiye'nin o dönemdeki durumu yansıtılmıştır.

FEHİM BEY VE BİZ (ABDÜLHAK ŞİNASİ HİSAR)

Eser, Fehim Bey'in ölümüyle başlar. Sonrasında yazar maziye dönerek Fehim Bey'in hayat hikâyesini anlatır. Fehim Bey kahramanı yazarın babasının arkadaşıdır. Fehim Bey gençlik yıllarında İstanbul'a, bir devlet işi bulup yeni bir hayat kurmak için gelir. Ama ilk zamanlar bunu gerçekleştiremez. Yine de babasına verdiği sözün bir kısmını tutabilmek için büyük bir ev kiralar. Bu büyük ve boş evde kemanıyla vakit geçirir. Bir zaman sonra babasının vefatıyla kalan para, borçlarını ödemeye zor yeter. Yazar romanda Fehim Bey'in kişilik özellikleri ile birlikte yaşamını da aktarmaktadır. Fehim Bey tam bir Beyoğlu meraklısı, ağırbaşlı, ciddi, titiz, son derece dakik bir insandır. Gazete meraklısı ve lüzumsuz ama çok doğru hesap yapabilen biridir. Bu da ona bir ukalalık vermiştir. Londra'da sefaret katibi olarak görev yapar. Tekrar İstanbul'a döndüğünde Saffet Hanım'la evlenir. Saffet Hanım; sade, basit ve saf bir kadındır. Onunla mutlu bir hayat yaşamaya başlar. Hariciyedeki işinden ayrıldıktan sonra bir iş yeri açar. Orada çok çalışıyormuş gibi görünse de tek başına bütün gün uyur. Bu iş yerinin borcunu ödeyemez olunca da orayı kapatıp tuttuğu dosyaları evine getirir. Bir akrabası dosyaları kurcalarken tüm yaptıklarının bir hayali iş olduğunu görür ve Fehim Bey'in aklından zoru olduğunu düşünür. Daha sonraları resmî bir dairede tercümeler yaparak geçinmeye başlayan Fehim Bey, giderek yalnızlaşır ve sağlığı bozulur. İyice yaşlanır. Kendini akıp giden zamana bırakır.

ÇANKAYA (FALİH RIFKI ATAY)

Falih Rıfkı bu eserde Atatürk'ün hayatı ve inkılaplarını anlatmıştır. Atatürk'ü çok iyi bilen bir yazarın elinden çıkan bu eser, Atatürk ile ilgili başka yerde bulamayacağımız bilgileri de içermektedir. Falih Rıfkı'nın başlık başlık ayırdığı bu eserin genel çerçevesi üç bölüme ayrılabilir. Birinci bölüm çocukluk ve gençlik yılları, ikinci bölüm Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve üçüncü bölüm Atatürk'ün fikirleri ve kişisel özellikleri ile ilgili yazıları içeren bölümdür.

ZEYTİNDAĞI (FALİH RIFKI ATAY)

Zeytindağı, Osmanlı'nın son dönemleri ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve ilk dönemi arasındaki zamanı anlatmaktadır. Eserin ismi Kudüs yakınlarındaki bir dağın isminden gelmektedir. Burada Cemal Paşa'nın karargahı bulunmaktadır. Cemal Paşa, İttihat ve Terakki içerisinde Talat ve Enver Paşalarla birlikte en

önemli isimler arasındadır. Talat ve Enver Paşaların muhafazakar tutumuna karşılık, Cemal Paşa yenilikçi biridir. Falih Rıfkı, Cemal Paşa'nın yanında olayları daha iyi görür ve yaşanan devri eserine açık bir şekilde yansıtır.

DİYORLAR Kİ (RUŞEN EŞREF ÜNAYDIN)

Ruşen Eşref'in 1917-1918 yıllarında edebiyat dünyasındaki önemli isimlerle yaptığı edebi görüşmeleri içeren eserdir. Bu görüşmelerin çoğu daha önce çeşitli gazetelerde yayımlanmış yazılardır. Ruşen Eşref'in bu eserinde Nigar Hanım, Samipaşazade Sezai, Rıza Tevfik, Hüseyin Cahit, Abdülhak Hamit Tarhan, Süleyman Nazif, Cenap Şahabettin, Halit Ziya Uşaklıgil Mehmet Emin Yurdakul, Refik Halit Karay, Ahmet Haşim, Ömer Seyfettin, Halide Edip Adıvar, Ziya Gökalp, Ali Kemal, Fazıl Ahmet ve Hamdullah Hamdi ile yapılan görüşmeler yer almaktadır.

FATİH-HARBİYE (PEYAMİ SAFA)

"Hazırlıksız, kulaktan d olma bilgilerle ve başkalarının yönlendirmesiyle ortaya çıkan Batılılaşma arzusunun gerçekleşmesi mümkün olamaz." ana fikri üzerine kurulmuş olan Fatih-Harbiye romanında Peyami Safa, "Doğulu muyuz; yoksa Batılı mı?" çatışmasını, yarattığı "Doğu-Batı Sentezi"yle çözümlemeye çalışır. Safa, romanında kurduğu bu çatışma ortamını dört kişiden oluşan bir modelle ifade eder: "Seçici durumunda bir kadın (Neriman), onun karşısında Doğu'yu (Şinasi) ve Batı'yı (Macit) temsil eden erkekler ve "bilge kişilik" konumunda olan ve daha çok yazarı temsil eden bir karakter (Faiz Bey). Aşk temasının egemen olduğu bu modelde bireyler arası ikili karşıtlıklarla Doğu-Batı çatışması tartışmaya açılır ve roman, Doğu'yu temsil eden "Fatih" semti ile Batı uygarlığının göstergesi olan "Harbiye"nin karşılaştırması temelinde gelişir. Neriman, Doğu'yu simgeleyen Fatih semti ile Batı'yı temsil eden Harbiye arasında gelgitler yaşar. Bu ikilem Neriman'ın bir seçim yapmasını gerektirir. Aşkın, bu karşıtlık içerisinde bağlayıcı bir rolü vardır. Neriman bu iki kutbu temsil eden erkeklerle birliktelik yaşar ve bu birlikteliklerin sonunda bağlı olduğu Doğu kültürünün nimetlerinin farkına varır. Fatih semtinde ailesiyle yaşayan ve müzik eğitimi alan bir kızın Harbiye'de bir gence (Macit) âşık olması ile gelişen olaylar, Fatih'te gerçek aşkı (Şinasi) bulması ve öz değerlerine dönüşü ile son bulur. Neriman'ın seçimini Doğu'dan yana kullanmasıyla yazar, maddeciliğe karşı geleneksel değerlere bağlılığını ve Doğu felsefesiyle şekillenen yaşam biçiminin haklılığını kanıtlama arzusunu dışa vurur.

MAHŞER (PEYAMİ SAFA)

Peyami Safa'nın I. Dünya Savaşı'nın yol açtığı bireysel ve toplumsal bunalımları konu edindiği romanıdır. Savaş yıllarını salon köşelerinde, kadınlı erkekli eğlence gecelerinde geçiren ve ülke çıkarlarını değil de sadece kendi çıkarlarını düşünen; devleti soymak, savaşları bahane ederek ülke dışından ülkeye kaçak mal sokmak için uğraşan insanlarla üst düzey ve askerî rütbeli insanlardan oluşan yüksek sınıfın eleştirildiği roman, Çanakka-

le'de gazi olup İstanbul'a büyük ümitlerle dönen bir gencin (Nihad) karşılaştığı bu durumun ve yaşadığı olayların etkisiyle hayal kırıklığına uğramasını anlatır. Romanın akışı içinde Nihad, ihtilalcı bir kimliğe bürünür ve bu uğurda hapse bile düşer. Nihad parasızlık, toplumdaki insanların tutumları ve Muazzez'le yaşadığı aşkın etkisiyle intihara kalkışır. Ancak o sırada hayata tekrar sarılır. Nihad, romanın sonunda Muazzez'le barışır, iş bularak para sorununu çözer; ancak ihtilal fikrini beyninden atamamıştır. Çünkü insanlar, Batı sarhoşluğu içinde kendilerinden geçmiş, geleneksel değerleri; hatta kendileri uğruna savaşan, gazi olan, şehit olan askerleri bile hiçe sayar bir hâle gelmiştir.

MATMAZEL NORALİYA'NIN KOLTUĞU (PEYAMİ SAFA)

Matmazel Noraliya'nın Koltuğu'nda yazar, Ferit adlı inançsız ve maddeci bir gencin, yaşadığı psikolojik olaylar karşısında Tanrı'ya inanmaya başlamasını, yaşadığı kişilik değişimini konu alır. İkinci Dünya Savaşı sırasındaki olayların anlatıldığı Matmazel Noraliya'nın Koltuğu'nda, zamanın "bilimsel" verileriyle hareket eden, psikolojik problemleri olan, zevk düşkünü ve şüpheci karakter Ferit'in ruhsal arayışları konu edilir. Ferit'in kendini toplumdan soyutlayarak bir pansiyona çekilmesinin ardından başlayan mistisizme kayış, Matmazel Noraliya'nın konağında son bulur. Gerilimin kararlı bir biçimde yükseltildiği birinci bölümün ardından arayış ve kendini buluş basamaklarının yer aldığı ikinci ve "mükemmele ulaşma" aşamasının işlendiği üçüncü bölüm ile olaylar mutlu sona bağlanır. Ferit'in yaşadığı çaresizliklerde ona Peyami Safa'nın kendi düşüncelerini okuyucuya iletmek için yarattığı Yahya Aziz karakteri yardım eder. Dünyayı sadece yaşanan bir yer olarak gören Ferit, çeşitli paranormal ve mistik görüntülere maruz bırakılır. Ferit, akılcılığın tükendiği noktada devreye giren mistik anlayışın egemen olduğu görüntülere kendini kaptırır. Ferit'te yaratılan ruh-madde çatışması; paranormal görüntüler, Yahya Aziz'in açıklamaları ve Matmazel Noraliya'nın anılarını yazdığı defter yardımıyla ruhun galibiyeti ile son bulur.

YALNIZIZ (PEYAMİ SAFA)

Toplumsal karakterleri ile biyolojik kişilikleri arasındaki çatışmaların kurbanı olan üç genç kızın (Selmin, Meral, Feriha) öyküsünün anlatıldığı roman, manevî değerlerin zarar görmesi sonucu bireyin yaşayacağı sıkıntıların maddeci görüşlerle çözümlenemeyeceği gerçiğini kabul etmeyenlerin sonunda yalnızlığa düşüp hüsrana uğrayacağı düşüncesi temelinde kurulmuştur. Roman kahramanlarından Samim'in, gerçek dünyanın değersizliği karşısında, İdeal dünya olarak hayal ettiği ve "Simeranya" adını verdiği ütopik dünyaya ait tasarısının büyük ölçüde işlendiği Yalnızız, esas itibarıyla düşünsel yanı ağır basan bir romandır. Yazar romanını bir düşünce üzerine kurmuş, figürlerini de o düşüncenin temsilcileri olarak tanıtmıştır. Bu düşünce, Düalizm (İkilik) düşüncesidir.

BİR TEREDDÜTÜN ROMANI (PEYAMİ SAFA)

Mualla Hanım kendisine yakın bir dostu tarafından tavsiye edilen kitabı tereddüt içinde okur. Kitapta anlatılanlar Mualla Hanım'ın ilgisini çok çok çeker. Kitabı elinden bir türlü bırakamaz. Kitapta zehirlenen, ölüm ile yaşam arasında mekik dokuyan bir adamın hiç geçmeyen zamanı, yalnız bir şekilde ölüm korkusu anlatılıyor. Mualla Hanım kitabın yazarını merak eder ve daha sonra bir aile dostu olan Raif Bey tarafından yazarla tanıştırılır. Raif Bey Mualla Hanım'ın saf, temiz ve iyi bir aile kızı olduğunu, bekâr olan yazarın onunla evlenmesinin uygun olacağını söyler. Kızla tanışan yazar kızı çok beğenir ve kıza evlenme teklif eder, fakat cevabı için Mualla'ya zaman verir. Yazarın bu teklifini, İtalya'dan kocasından ayrılıp yazar için İstanbul'a gelen, yazarın eserlerini hayranlıkla okuyan, yazardan tiyatro eserleri için bilgi almaya gelen ve yazara aşık olan Vildan, bir partide duyunca soluğu bir gece yarısı yazarın otelinin önünde alır. Şoför yazarı otelden alır ve onu bekleyen arabaya getirir. Yazar koltuğa yayılmış, şaşkına dönmüş kadını görünce tanıyamaz. Dikkatli baktıktan sonra hatırlar. Vildan Hanım Mualla Hanım'a yapılan teklifi kıskanmaktadır. Yazar o gece onu özel olarak hazırladığı odaya götürmek için ısrar eder. Yazarın bütün bu ısrarlarına karşı gitmemek için direnir ve sonunda çok geç olduğunu bahane ederek onu ikna eder. Sabah olunca yazar, oteli çok sevdiği için otelden taşınmaz ancak kapıcıyı kendisini telefonla soranlara otelden taşındığını söylemesi için tembihler. Daha sonra Vildan hanım iş yerine gelerek yazarı bulur. Yazar kimsenin Vildan'ı iş yerinde görmemesi için gideceğine dair söz verir. Bir perşembe günü gidecektir. Vildan Hanım her şeyi hazırlayıp heyecan içinde beklerken tereddüt içinde olan yazar kapıdan geri döner. Sonra gitmediğine pişman olur. Yazar yine tereddüt içindedir ama perşembe günü geleceğini bildirir. Vildan Hanım yazarı eşi gibi karşılar. Tereddüt içindeki yazar biraz rahatlar. Bu rahatlık uzun sürmez. Vildan Hanım aldığı fazla alkol ve ilaçların etkisiyle kendisinden geçip bilinçsizce sayıklar. Gerçek adının Vildan olmadığını, Ermeni asıllı olduğunu, anlatılan her şeyin hikâye olduğunu söyler. Sonra üzerinde İtalyanca "Bu hançer bir kalbe girecek" diye yazılan bir hançer çıkarır. Vildan Hanım çok uzaklara gidip ıssız bir ormanda hançeri kalbine sokmanın planlarını yapmaktadır. Uzun süre sayıklayan bitkin hâldeki Vildan derin bir uykuya dalar. Yazar, sabahleyin kapıyı açtığında kapıcıyı görür Vildan'ı ona teslim edip uzaklaşır. Aradan bir hafta geçince evine tekrar uğradığında Vildan Hanım'ın adresi bilinmeyen bir yere taşındığını öğrenir. Yazar için Vildan Hanım tarihe karışmıştır.

DOKUZUNCU HARİCİYE KOĞUŞU (PEYAMİ SAFA)

"Dokuzuncu Hariciye Koğuşu", hasta bir gencin psikolojisini, kötü bir hastalık karşısında insanın çaresizliğini ve karamsarlığını işleyen otobiyografik bir romandır. Yazarın, bu romanı yazmasında gençliğinde geçirdiği rahatsızlıkların payı olduğu düşünülmektedir. Peyami Safa romanda, psikolojik çözümlemelere, ruh tahlillerine ağırlık vermiştir. Olaydan çok, olayların insanlar üzerindeki etkileri üzerinde durulmuştur. Hasta genç (yazar), annesi ile kenar mahallelerin birinde vi-

rane ahşap bir evde yaşamaktadır. Hastalığı (kemik veremi) nedeniyle ruhsal bunalımlar yaşayan genç, sürekli olarak, hastaneye pansumana gitmek zorundadır. Genç, annesiyle birlikte eski bir evde oturmaktadır. Pansumandan döndüğü bir gün Erenköy'deki uzaktan akrabalarına gitmeye, orada dinlenmeye karar verir. Erenköy'deki köşk, çok güzel bir yerdir. Gencin akrabası olan Paşa, gence değer veren eski bir emeklidir. Nüzhet, gencin sevdiği; ancak hiçbir zaman sevdiğini söyleyemeyeceği şımarık bir Paşa kızıdır. Erenköy'de onunla geçirdiği günler hem çok güzel hem de üzücüdür. Paşa'nın eşi olan Yenge, Dr. Ragıp'la Nüzhet'in arasında hemen söz kesilmesini istemektedir. Nüzhet ise bu konuda ne düşündüğünü belli etmemekte, hasta gencin duygularıyla oynamaktadır. Yengesinin Nüzhet'e mikrop geçebileceği uyarısını duyan hasta genç, evine dönmeye karar verir. Bir yandan yaralarının ve ağrılarının artması bir yandan manevi üzüntüleri gencin sık sık doktora gitmesine neden olur. Dr. Mithat bu konuda gencin en büyük yardımcısıdır. En kötü zamanlarında hep o yanındadır. Nihayet bir gün korktuğu başına gelir ve ayağının kesileceğini öğrenir. Çok üzülmüştür. Bu üzüntüyle hastane odasında bayılır. Gencin bayılmasından etkilenen Operatör kasaplardan farklı olmaları gerektiğini söyleyip gence, üç aylık bir tedaviyle bacağın kurtarılması için hastanede kalması gerektiğini söyler. Genç, bunu kabul etmek zorunda kalır ve Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'na yatırılır. Burası ona hapishane gibi gelir ve çok korkutucudur. Zor geçen günlerin sonunda ameliyat günü gelir. Ameliyatı bitince yedinci pansumanda doktor, gence, bacağının kurtulduğunu; ancak yere basamayacağını söyler. Artık o sakat bir insandır. Bunu düşünmek hayatı daha zor hâle getirmektedir. Bu arada Nüzhet'in düğün davetiyesi gelmiştir. Nüzhet, Dr. Ragıp Bey'le evlenip Berlin'e gidecektir. Gencin de hastaneden taburcu olma günü gelmiştir. Yaşam onu iyice korkutmaktadır. Ancak kuvvetli olması gerektiğini düşünmektedir. Hastaneden çıkma günü gelir, yanında annesi, Dr. Mithat Bey ve arkadaşı vardır.

AGANTA BURİNA BURİNATA (HALİKARNAS BALIKÇISI / CEVAT ŞAKİR KABAAĞAÇLI)

Ege ve Akdeniz kıyılarındaki olaylardan esinlenerek deniz hikâyeleri kaleme alan Cevat Şakir'in "Aganta Burina Burinata" adlı eseri onun eserlerinin genel özelliklerini yansıtmaktadır. Cevat Şakir, bu eserinde deniz sevgisini, denizcilerin yaşadığı zorlukları, güzellikleri dile getirmiştir. Anı biçiminde oluşturulan eserde, deniz bir kahraman gibi işlenmiş; bu yüzden yayınlandığı dönemde bir hayli ilgi görmüştür.

HUZUR (AHMET HAMDİ TANPINAR)

Huzur; Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının roman, hikâye, şiir, deneme, makale gibi edebiyatın çeşitli alanlarında eserler veren Ahmet Hamdi Tanpınar'ın en önemli romanıdır. Eser, olay ve karakter romanı olmaktan çok karışık ruh hâllerini betimleyen bir yaşantı romanıdır. Dört bölümden oluşan eserin her bölümü bir roman kahramanının adını taşımaktadır: İhsan, Nuran, Suat, Mümtaz. Romanın başkahramanı Mümtaz'dır.

Diğer kahramanlar Mümtaz'ın çevresindedirler. Romanın birinci bölümde olaylar bir gün içinde geçer. İkinci ve üçüncü bölümlerde bir geriye dönüşle Mümtaz, Nuran ve Suat arasında daha önce geçmiş ve Suat'ın kendini asmasıyla sona eren aşk maceraları anlatılır. Dördüncü bölümde hastalığı ağırlaşmış ağabeyi İhsan için bir sabah vakti ilaç bulmaya koşan Mümtaz, ölü Suat'ın hayaliyle karşılaşır. Ruhsal bunalım geçiren Mümtaz kötü bir halde eve gelir. Radyo, I. Dünya Savaşı'nın başladığı haberini verir. Böylece roman biter.

SAATLERİ AYARLAMA ENSTİTÜSÜ (AHMET HAMDİ TANPINAR)

Yazar, döneminin analizini çok iyi yaparak bunları eserlerinde bize hissettirmiştir. Ayrıca, Abdülhamit devrinde İstanbul'da doğan, böylece Tanzimat, Meşrutiyet, savaş yılları ve Cumhuriyet devrini yaşayan, bütün bu dönemlerin aksayan yönetimini, manasız bürokrasi çarklarını ve ahlâki ilişkilerini kaybetmiş insanlarını bütün çelişkileriyle, fakat saf ve iyi niyetli bir dille anlatan Hayri İrdal'ın diliyle yazılmıştır. Roman Hayri İrdal ile Halit Ayarcı'nın birlikte kurdukları "Saatleri Ayarlama Enstitüsü" etrafında işlenir. Toplumda hiçbir fonksiyonu olmayan bürokratik kurumların sembolü olan bu enstitü Halit Ayarcı'nın menfaatlerine göre gelişir; büroları, bankaları, dernekleri olan büyük bir bürokratik çark hâlini alır. Hayri İrdal ise yaptığı işin faydasına ve büyüsüne öylesine kendini kaptırmıştır ki, Halit Ayarcı'nın kendini sürekli aldattığının farkında bile değildir.

SAHNENİN DIŞINDAKİLER (AHMET HAMDİ TANPINAR)

Eserlerinin başlıca konuları, İstanbul, zaman, fikir, rüya, Doğu ve Batı medeniyeti olan Ahmet Hamdi Tanpınar; "Sahnenin Dışındakiler" adlı romanında Millî Mücadele Dönemi İstanbul'unu romanın başkahramanı olan Cemal vasıtasıyla anlatmıştır. Bu yapıt siyasi meselelerin fazlaca yer aldığı bir romandır. Romanda eserin başkahramanı Cemal'in gözüyle İstanbul'un işgal yılları anlatılmaktadır. Eserin başlığı, yani sahnenin dışı İstanbul; sahnenin içi ise Kurtuluş Savaşı'nın cereyan ettiği Anadolu'dur. Yapıtta aşk da ihmal edilmemiştir. Cemal, eserin diğer önemli kahramanı Sabiha'yı sevmektedir. Sabiha, modernleşmekte olan Türk kadınını temsil eder. Tiyatroyla ilgilenir, kadın hakları konusunda mücadele verir. İhsan, Süleyman Bey, Nasır Paşa, Kudret Bey, Muhlis Bey, Muhtar, Tevfik Bey eserin diğer kahramanlarıdır.

ABDULLAH EFENDİ'NİN RÜYALARI (AHMET HAMDI TANPINAR)

Beş hikâyeden oluşan yapıt, Ahmet Hamdi Tanpınar'ın 1943'te kaleme aldığı hikâye kitabıdır. Yapıtta yer alan beş hikâyede de yazar, değişik kişiler gibi görünerek kendi iç dünyasının kargaşalarını anlatır. Tanpınar, bu beş hikâyesinde bir şair sezgisi ve fikir adamı dikkatiyle hikayeciden çok özlü bir denemeci olarak karşımıza çıkar.

BEŞ ŞEHİR (AHMET HAMDİ TANPINAR)

Ahmet Hamdi Tanpınar deneme tarzında kaleme aldığı "Beş Şehir'in konusu için : "Hayatımızda kaybolan şeylerin ardından duyulan üzüntü ile yeniye karşı beslenen iştiyaktır." der. Türk edebiyatı için önemli bir yere sahip olan bu eserde Tanpınar; Ankara, Erzurum, Konya, Bursa, İstanbul gibi Türk dünyası için beş önemli şehrin panoramasını çizer.

KAYIP ARANIYOR (SAİT FAİK ABASIYANIK)

Yazarın iki romanından birisidir. 1953 yılında yayımlanan bu romanda, yazarın hikâyeci kişiliğinin izleri vardır. Romanın başlıca kahramanları: Nevin, Cemal, Özdemir, Biletçi Çocuk, Konsolos Vildan Bey ve Kamarot İrfan'dır. Cemal, bir halk çocuğudur. Nevin ise birkaç dil bilen, yurt dışında eğitim görmüş bir kadındır. Bir vapur yolculuğunda aralarındaki uçurumu dikkate almadan sohbet ederler. Nevinle Cemal evlenmeyi düşünürler. Fakat ailelerinin buna karşı çıkacağını da bilirler. Konsolos Vildan, Nevin'in babasıdır. Nevin daha önceleri Özdemir Bey'le evlidir. Özdemir, eşini aldattığı için Nevin ondan ayrılır. İstanbul'da tiyatro kurma girişiminde bulunur ama başarılı olamaz. Cemal ile Nevin bu arada evlenmeye çalışırlar, ama Nevin'in annesi buna izin vermez. Nevin, Ankara'ya döner, kocasından ayrılır. Anadolu'ya giden bir trene biner ve uzaklaşır. Adını değiştirir. Bunun üzerine babası her gazeteye "Kayıp Aranıyor" ilanı verir, ama kayıptan haber yoktur.

KURTLAR SOFRASI (ATTİLA İLHAN)

Attila İlhan'ın romanıdır. Romanın kahramanı Mahmut Ersoy, Kurtuluş Savaşı'na katılmış Hüsnü Faik Bey'in çıkardığı "Birlik" gazetesinde yazardır. Atatürk'ün devrim ve ilkelerini yaşatmaya azimli bir kadronun karşısında çıkarcılar, karaborsacılar vardır. Mahmut, bu çıkarcılar tarafından öldürülür. Cinayet, Mahmut'un sevdiği Ümit'in yardımı ile çözülür ve roman Mahmut'un şu sözü hatırlatılarak biter: "Memleket bir kurtlar sofrasına döndü mü isyan haktır."

TÜTÜN ZAMANI (NECATİ CUMALI)

Olay, Kavata göçmenlerinden Recep ailesi içinde geçer. Yazdır ve Urlalılar ilçeden bağlara, tütün tarlalarındaki çardaklara taşınmıştır. Recep Ağa, büyük kızı Zeliha' yı hemşehrisi ve bağ bahçe sahibi Bekir'le evlendirmek niyetindedir. Zeliş ise Cemal'i sevmektedir. Bunu duyan Bekir, Zeliha'yı kaçırmaya karar verir, ama Zeliha Cemal'e kaçar. Recep Ağa, önce Cemal'den davacı olur. Komşuların araya girmesiyle davadan vazgeçer ve Zeliha ile Cemal evlenip İzmir'e giderler.

KÜÇÜK AĞA (TARIK BUĞRA)

Birinci Dünya Savaşı sonrasında Osmanlı ordusunun dağılmasıyla devlet işgal altındadır. İstanbul'dan Akşehir'e gönderilen Mehmet Reşit Efendi, gittiği yerde "İstanbullu Hoca" adıyla tanınır. Akşehir'de halkın İstanbul'a bağlı kalmasını sağlayan Hoca, hutbelerde Hilâfet'ten ve padişahtan yana konuşur.

Anadolu illeri birer birer Kuvayi Milliye'ye katılırken Akşehir bunun dışında kalır. Kuvayi Milliye İstanbullu Hoca için Ankara'da vur emri çıkarınca Hoca, karısını bırakarak Çakırsaray çetesine katılır. Artık İstanbullu Hoca değil, "Küçük Ağa" olmuştur. Ancak bir süre sonra Kuvayi Milliyeciler yerini öğrenir ve baskın yaparlar. Ama Küçük Ağa yanına aldığı bir grup adamıyla kayıplara karışır. Salih savaş sonrasında arkadaşı Niko ile zamanını meyhanede geçirmektedir. Bir gün bu meyhane de Rumların gizli toplantısına şahit olur ve asıl amaçlarını öğrenir. Akşehir'de Hoca'yı, yani Küçük Ağa'yı yakalaması için Salih görevlendirilir. Salih uzun arayışlardan sonra Küçük Ağa'yı bulur. Onunla konuşarak Küçük Ağa'yı Kuvayi Milliye safına çeker. Küçük Ağa Salih'le birlikte Kuvayi Milliye için çarpışmaya başlar. Roman Küçük Ağa'nın bir çarpışma sırasında yaralanmasıyla son bulur.

KÜÇÜK AĞA ANKARA'DA (TARIK BUĞRA)

Küçük Ağa romanının devamı olan bu eserde; Küçük Ağa, eşini ve çocuğunu getirmesi için Akşehir'e Salih'i yollar. Salih burada Küçük Ağa'nın eşinin başka biriyle evlendirildiğini öğrenir. Bu nedenle tekrar Küçük Ağa'nın yanına dönmek istemez. Bu sırada Küçük Ağa'nın İstanbullu Hoca olduğunu Akşehirliler Salih'ten öğrenir. Salih Küçük Ağa'nın yanına dönmez ve kayıplara karışır. Küçük Ağa; İsmet Paşa'nın Batı Cephesi kumandanlığından alınmasını isteyerek bütün kuvvetleriyle Ankara'ya yürüyen Çerkez Ethem'i engellemek ister. Kuvayi Milliyeyi bilgilendirir. Bu çabaları nedeniyle Mustafa Kemal tarafından Ankara'ya çağırılır. Fevzi Paşa'nın korumasıyla bir süre sonra Akşehir'e gider. Karısının başkasıyla evlendiğini, şimdi de ağır hasta olduğunu görür. Karısına kendi hakkında bilgi vermez. Ankara'ya döner. Doktor Haydar Bey, oğlu Mehmet'i Küçük Ağa'ya getireceğine dair söz verir ve roman biter.

İBİŞ'İN RÜYASI (TARIK BUĞRA)

Romandaki erkek kahraman Nahit, kantolarıyla ünlenen ve birçok hayranı olan Hatice adlı oyuncuya aşık olur. Ancak evli olduğu için bunu gizler. Öte yandan Nahit'in işsizliğine acıyıp yanında işe aldığı aktör Sadi, Nahit'i kıskanıp Hatice'yi ayartmaya kalkar. Nahit de intikam almak için Sadi çok sarhoşken, onu seyircilerin karşısına çıkarıp rezil eder. Bu olaylar üzerine Hatice intihar eder ve Nahit yine eski yalnızlığına döner.

KEŞANLI ALİ DESTANI (HALDUN TANER)

Keşanlı Ali, gecekonduları koruyan ve onların çeşitli sorunlarına çözüm arayan bir kabadayıdır. Evlendiği gece ona düşman olan Manyak Cafer'in gecekonduları yakmaya çalışması nedeniyle namını korumak için Cafer'in karşısına çıkar. Manyak Cafer, silahla Keşanlı Ali'yi yaralasa da onu engelleyemez. Boğuşma sırasında Cafer vurulur. Ali polisler tarafından tutuklanır. Keşanlı Ali yeni evlendiği yavuklusuna doyamadan ayrılmak zorunda kalır.

YILANLARIN ÖCÜ (FAKİR BAYKURT)

Bayram, köyünün doğru sözlü, bileği kuvvetli delikanlısıdır. Yıllarca bu köyde yaşamış, ömrünü bu topraklarda çalışmaya adamıştır. Az miktardaki toprağıyla geçinmeye, ürününün mahsülünü almaya çalışır. Fakat bir gün gelir köydeki arkadaşlarından biri olan Haceli,-Bayram'ın evinin önündeki boş araziye ev yaptırmak ister. Bayram buna karşı çıkar. Köyün muhtarı bu boş arazinin satılmasına menfaati için,daha olaylar başlamadan önce karşı çıkmadığından, sürekli Haceli denilen o adama destek çıkmak zorunda kalır. İş öyle bir duruma varır ki muhtar Bayram'ı razı etmek için ayarladığı birkaç adamla dövdürtmek zorunda kalır. Buna rağmen Bayram hakkını savunur ve yanında her zaman ona destek çıkmış annesini bulur. Bu olaydan bir hafta sonra kaymakamın köye geleceği haberini duyan muhtar onu memnun etmek için bütün hazırlıkları yapar. Bayram'ın annesi haberi duyunca daha kaymakam gelmeden bir gün önce onun geleceği yolda, dövüldükten sonra sakat kalmış olan oğlunu da götürerek beklemeye başlar. Kaymakamı gördüğünde olup biten herşeyi anlatır. Kaymakam köye geldiğinde, köy muhtarı başta olmak üzere herkesi tersler. Bayram'ın evinin önüne ev yapılmaması için bir belge çıkartarak Bayram'a verir. Fakat, bu olayların şokunu üstünden atamayan Bayram'ın annesi delirir.

ESİR ŞEHRİN İNSANLARI (KEMAL TAHİR)

1914 Dünya Savaşı karışıklığından iki yıl kadar sonra Kamil Bey, karısı Nermin ve kızı Ayşe ile birlikte İspanya'dan İstanbul'a döner ve Bağlarbaşı'nda babasından kalma köşkü onartarak oraya yerleşir. Bu esnada Galatasaray Lisesi'nden arkadaşı Ahmet, Kamil Bey'den kendilerine yardım etmesini ister. Kamil Bey, Nedime Hanım'ın çıkardığı Karadayı gazetesinde ülkenin sorunlarıyla ilgili yazılar yazmaya başlar. Düşman güçlerine ait saldırı planını ele geçiren Nedime Hanım ve arkadaşları bunu Anadolu'ya ulaştırmaya çalışır. Bu işi bizzat Kamil Bey üstlenir ve bir süre sonra yakalanır ve tutuklanır. Sorguya çekilir. Nedime Hanım'ın yaptıklarını anlatması istenir. Kamil Bey sorumlu bir aydın olduğundan dolayı İstanbul hükûmetinden iş verilmesine rağmen Nedime Hanım'ı ele verecek hiçbir şey anlatmaz.

YORGUN SAVAŞÇI (KEMAL TAHİR)

1908 Meşrutiyet ile Mütareke Devri (1918-1922) arasındaki olaylardan, Balkan ve Birinci Dünya Savaşları'nın getirdiği rahatsızlıktan dolayı yorgun savaşçılar toparlanıp mücadeleye başlar. İşgal altındaki İstanbul'da Yüzbaşı Cemil'in teyze kızı Neriman'la evlenmesine paralel başlayan olaylardan kurtulmak isteyen yorgun savaşçıların Anadolu'ya geçmeleriyle gelişir. Böylelikle Mustafa Kemal saflarına katılarak güç kazanırlar, bilinçli hâle gelirler. Kurtuluş Savaşı'nı kesinlikle müjdeleyen millî bir güven ortamı yaratırlar.

DEVLET ANA (KEMAL TAHİR)

Eser, adını kahramanı Devlet Hatun'dan alır. Dört bölüme ayrılmış olan eserde Osmanoğullarının tarih sahnesine çıkışı, savaşçı dervişler, hilebaz kişiler anlatılmaktadır. Şeyh Edebali ve Yunus Emre gibi tanınmış kişilerle maceranın, aşkın, inancın, tarih ve masal potasında eritilmesiyle oluşan yazılar eseri oluşturmaktadır.

İNCE MEMED (YAŞAR KEMAL)

İnce Memed, Yaşar Kemal'in ilk baskısı 1955 yılında yayımlanan romanıdır. İnce Memed, Dikenlidüzü köyünde bir çocuktur. Abdi Ağa'dan çok zulüm görür ve köyden kaçar. Dağlara çıkıp eşkıya olur; ama çok iyi bir ruhu vardır. İyinin yanındadır. Dağlara sevgilisini de çıkarır; ama annesini ve sevgilisini öldürürler. Toroslarda birçok maceraya şahit olur. İnce Memed'i ne jandarmalar ne de askerler yakalayabilirler. Çok iyi bir nişancı, hızlı ve çeviktir. Köylüye zulmeden ağalara düşmandır ve köylü de onun yanındadır, ondan güç alır. Gün gelir Abdi Ağa'yı öldürür.

YER DEMİR GÖK BAKIR (YAŞAR KEMAL)

Yazar, Yer Demir Gök Bakır'da sadece köylülerin içinde bulunduğu dönemde yaşadıkları çaresizliği anlatmakla kalmamış, onların bu zorluklar sonucunda bir ermiş yaratıp, ona sığınmalarının öyküsünü de okuyucuya aktarmaya çalışmıştır. Yani o, köylünün bulunduğu zor durumu, törelerin onların üzerinde oluşturduğu korku dolu baskıyı köylünün düşleri sayesinde oluşan bir mitos aracılığıyla hafifletmiştir. Böylece o dönemde yaşanılan gerçeklerin keskinliğini hayal gücünün ürünü olan mitoslarla yumuşatmıştır.

EKMEK KAVGASI (ORHAN KEMAL)

Ekmek Kavgası, Orhan Kemal'in ilk hikâye kitabıdır. 1949 yılında yayımlanmıştır. Adını, Orhan Kemal'in aynı adlı öyküsünden alan Ekmek Kavgası, Türk ve dünya edebiyatından seçilmiş, konusu emek olan öyküleri kapsar. Öykülerin sıralanışında belirti bir devamlılık ilkesinin güdüldüğü kitapta, işçi ve emekçilerin iş sürecindeki sorunlarını, gündelik yaşamdaki sıkıntılarını veya sevinçlerini emek ve sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişkiden patlayan grev ve direnişleri anlatan öyküler yer alır.

KUYUCAKLI YUSUF (SABAHATTİN ALİ)

Kuyucaklı Yusuf, o zamana kadar öykü yazarı olarak bilinen Sabahattin Ali'nin 1937 yılında yayımlanan ilk romanıdır. Baş kahramanı olan Yusuf, Türk edebiyatının en romantik karakterlerinden biri olarak kabul edilir. 1903 senesi sonbaharında Aydın'ın Nazilli ilçesi Kuyucak köyünde eşkıyalar bir evi basar ve evdeki karı-kocayı öldürür. Soruşturmaya gelen kaymakam dokuz yaşındaki Yusuf'u evlat edinir. Kaymakam, karısı Şahinde'nin yüzünden kendisini içkiye ve kumara vermiştir. Fabrikatör Hilmi Bey'e üç yüz yirmi altın borçlanmıştır. Zamanla Yusuf ve kaymakamın kızı Muazzez büyür. Kasaba kabadayısı Şakir, Muazzez'i rahatsız edince Yusuf tarafından dövülür. Daha sonra kaymakam Yusuf ile Muazzez'i evlendirir. Yusuf'u Edremit'te tahrirat katibi yapar. Bir süre sonra gelen yeni kaymakam, Şakir'in ve babasının yakın dostudur. İzzet Bey adındaki bu yeni kaymakam Yusuf'u görevden alır ve süvari tahsildarı yapar, artık Yusuf sürekli dışarıdadır. Bu arada Şahinde Hanım'ın evi kaymakam ve ileri gelenlerin çalgı çengi yeri olmuştur. Muazzez de iffetini yitirmek üzeredir. Bir akşam Yusuf eve gelir, evdeki herkesi öldürür. Karısını gömen Yusuf atına atlar ve dağlara gider.

BİR BİLİM ADAMININ ROMANI (OĞUZ ATAY)

Bir Bilim Adamının Romanı, Oğuz Atay'ın İTÜ İnşaat Fakültesi'nden hocası olan Prof. Dr. Mustafa İnan'ın yaşam öyküsünü anlattığı romanıdır. Ülkemizde pek benimsenmemiş bir dalda yani biyografik roman türünde, Oğuz Atay'ın, kendine özgü üslubu ve kurgusuyla yazdığı bir romandır. Bu romanda Atay kendi hocası da olan Mustafa İnan'ı anlatmıştır. Fakir bir halk çocuğunun uluslararası ün sahibi bilim adamı olma yolundaki zorlu serüvenini sergilenirken toplumsal eleştiri kalıplarını da zorlamıştır. İnan'ın yaşamından kesitler veren bu romana fotoğraf albümleri de eklenmiştir.

TUTUNAMAYANLAR (OĞUZ ATAY)

Tutunamayanlar, Türk edebiyatının en önemli eserlerinden biridir. Berna Moran, Oğuz Atay'ın bu ilk romanını "hem söyledikleri hem de söyleyiş biçimiyle bir başkaldırı" olarak niteler. Tutunamayanlar'da iki başkarakter vardır. Selim Işık ve Turgut Özben. Turgut Özben küçük burjuva yaşamının içine gömülmüş genç bir mühendistir. Arkadaşı Selim Işık'ın intiharını bir gazete haberinden öğrenir ve sarsılır. Turgut, Selim'in intiharının sebebini araştırmaya girişir. Öncelikle Selim'in diğer arkadaşlarından Metin ve Esat'la görüşür. Başlangıçta karanlıkta olan Selim'in karakteri bu görüşmeler sonucunda aydınlanmaya başlamıştır. Metin ve Esat'ın arkasından Süleyman Kargı'yı bulur. Süleyman, Selim'in yazdığı altı yüz mısralık şiiri Turgut'a verir. Bu şiirden ve Süleyman Kargı'nın izlenimlerinden Selim'in duygulu, olumsuz, sabırsız ve yaşantısında cansız olduğu anlaşılmaktadır. Turgut Özben, Selim ile ilişkisi olan Günseli isimli bir kızla tanışır. Günseli'nin anlattıklarıyla birlikte Selim'in "Tutunamayan İnsan" kimliği aydınlanmaya devam ediyordur. Derken Selim'in günlüğü ortaya çıkar ve karanlıkta kalmış ufak noktalar, bu günlük ve Selim'in son günlerinde yazdığı "Türk Tutunamayanlar Ansiklopedisinde anlatılan kişiler aracılığıyla sonuca ulaşır. Turgut Özben, Selim'in hayatı üzerine yoğunlaştırdığı düşünceler sonucunda kendi benliğini tanımaya başlar. O da tutunamayanlardan biridir. Hayatını sıradan alışkanlıkların yönettiğini fark eder. Evinden ayrılır, bir trene biner ve gözden kaybolur.

BU ÜLKE (CEMİL MERİÇ)

Eser, Cemil Meriç'in Doğu-Batı sorunu yanında, sağ-sol kutuplaşmasına ve kalıplaşmasına ilişkin önemli tespit ve karşı çıkışları da içermektedir. Eserde Cemil Meriç'in kullandığı ağır dil göze çarpar. Bu Ülke adlı eser Meriç'in düşüncelerinden, izlenimlerinden, duygularından oluşan bir eserdir. Meriç, eserinde kendini anlamak ve anlatmak için kaleme aldığı yayımlanmış ya da yayımlanmamış yazılarını da okuyucusuyla paylaşır. Bu Ülke adlı eser Meriç'in "aynı kaynaktan fışkırdılar" dediği eserler dizisinin önemli bir halkasıdır. O, Bu Ülke için; "Bu sayfalarda hayatımın bütünü, yani bütün sevgilerim, bütün kinlerim, bütün tecrübelerim var. Bana öyle geliyor ki hayat denen mülakata bu kitabı yazmak için geldim." der.

SESSİZ EV (ORHAN PAMUK)

Sessiz Ev, Orhan Pamuk'un Cevdet Bey ve Oğulları'ndan sonra yayımladığı ikinci romanıdır. Roman, üç kardeşin baba-annelerini ziyaret etmek üzere gittikleri İstanbul yakınlarındaki Cennethisar kasabasında geçirdikleri bir haftayı anlatır. Selahattin Bey'in eşi Fatma Hanım İttihat ve Terakki idaresi ile ters düştüğü için İstanbul'dan ayrılmaya karar verir. Gebze'ye giderek Cennethisar'da köhne ve büyük bir eve taşınır. Fatma Hanım yalnız başına yataktan kalkamayan ve yürüyemeyen bir kadındır. Bundan dolayı yanına Cüce Recep lakaplı bir bakıcı alır. Fatma Hanım'ın üç torunu bir haftalığına bu büyük eve gelirler. Torunlarından Faruk tarihçidir. Nilgün üniversitede Metin ise lisede öğrencidir. Faruk her sabah Gebze Kaymakamlığına gider orada araştırmalar yaparak vaktini geçirir. Torunlardan Metin çocukluk arkadaşı Vedat'la birlikte zengin aile çocuklarıyla gezmektedir. Nilgün ise her gün elinde bir kitapla sahile gider. Dönüşte bir Cumhuriyet Gazetesi alır ve eve geçer. Cüce Recep'in Hasan adında bir yeğeni vardır. Hasan Nilgün'e aşıktır, ama Nilgün'ün solcu olduğunu düşünmektedir. Bunu kendi arkadaşlarına anlatır. Arkadaşları Nilgün'e ilgi duyduğu için Hasan'a kızarlar. Nilgün'ü cezalandırmak için plan yaparlar. Hasan durumdan Nilgün'ü haberdar etmek ister. Fakat Nilgün buna inanmaz. Hasan'a "pis faşist" diyerek hakaret eder. Hasan bunun üzerine Nilgün'ü döver. Cüce Recep ile bir eczacı hanım Nilgün'ü eve götürürler. Nilgün eczacının hastaneye gitme fikrini reddeder. Üç kardeş ertesi gün İstanbul'a dönmeye karar verir. Nilgün o sabah yatağa uzanır ve bir daha uzandığı yerden kalkamaz. Beyin kanamasından ölür. Fatma Hanım olanlardan habersiz torunlarıyla vedalaşmak için üst katta beklemektedir. Hasan ise trene binerek Cennethisar'dan ayrılır.

BEYAZ KALE (ORHAN PAMUK)

Eser, 17. yy. Osmanlısında geçen tarihi bir romandır. Bir Venedik gemisinden esir edilen adam, astronomi ve tıptan anladığını söylediği halde köle olarak satılır. Birçok hastayı iyileştirir ve bundan para da kazanır. Bir gün Paşa onu çağırır, Hoca dediği biriyle tanıştırır ve beraber çalışmalarını söyler. Aralarında ilginç bir rekabet başlar. Özellikle astronomi alanında çalışmalar yaparlar. Padişahı bile etkilerler. Ama daha çok Hoca göz önündedir. Şehirde çıkan vebayı önlemeyi başarırlar. Hoca iyice mevki sahibi olur. Padişah Hoca'ya müthiş bir silah yapmasını emreder. Hoca büyük bir makine yapar. Sefere zorlukla götürürler. Beyaz Kale'ye gelirler; ama silah çamura saplanır ve çalışmaz. Üstelik askerleri ezer. Padişah öfkelenir. Adam, kendisine çok benzeyen Hoca'nın yerine ölüme gider. Ama kaçmayı başarır ve İtalya'ya giderek canını kurtarır. Zaten Padişah da tahttan indirilmiştir.

KAFAMDA BİR TUHAFLIK (ORHAN PAMUK)

Orhan Pamuk, eserinin adını seçerken, İngiliz şair W. Wordsworth'a ait olan "Kafamda bir tuhaflık vardı, içimde de ne o zamana ne de o mekâna aitmişim duygusu" dizesinden esinlenmiştir. Kafamda Bir Tuhaflık, mutluluk ve mutsuzluğun sebeplerini irdelerken aile ve şehir hayatı arasında bocalayan insanların öfke ve çaresizliklerini ortaya koyuyor. Orhan Pamuk, Türk insanının, özellikle de İstanbul'da yaşayan halkın yaşam tarzlarını farklı bir bakış açısıyla bizlere sunuyor. Romanın ana karakteri Mevlüt Karataş, İstanbul'da çeşitli işlerde çalışarak yaşamını sürdüren sıradan bir insandır. Bir yandan yaşamına devam ederken diğer yandan çevresinde olup biten değişimlere şahit olur. Mevlüt'ün aynı zamanda yıllardır mektuplaşmayı sürdürdüğü bir sevgilisi vardır. Onu hiç görmediği hâlde mektuplar yazarak aşkını canlı tutmayı başarmıştır. En merak ettiği konulardan biri de sevgilisinin gerçekte kim olduğudur. Orhan Pamuk, üzerinde 6 yıl çalıştığı Kafamda Bir Tuhaflık romanında 1969-2012 yılları arasında Türk insanının yaşamlarını okurlarına aktarıyor. Roman, bir yandan aşkın sıcaklığını hissettirirken diğer yandan toplumsal sorunlara değinerek içinizi burkuyor.

SEVDALİNKA (AYŞE KULİN)

Nimeta, bir inşaat mühendisi ile evli ve iki çocuk sahibi bir kadındır. Bosna'da gazetecilik yapmaktadır. Bosna Savaşı'nın öncesinde yaşanan olayları yerinde araştırmaktadır. Bir gün bir görev sırasında kendisi gibi gazeteci olan Stefan ile tanışır ve birbirlerine aşık olurlar. Nimeta, ailesi ve büyük aşkı Stefan arasında kalır. Bir yandan Nimeta'nın psikolojik savaşı sürerken bir yandan da ülkedeki mevcut düzen bozulmaya başlar. Sırbistan, "Büyük Sırbistan" hayali ile federasyonu sonuçlarının çok ağır olacağı bir iç savaşa doğru sürükler. Bu kanlı iç savaştan en zararlı çıkacak olanlar ise Boşnaklardır. Savaş, 1992'den 1996'ya kadar sürer. Bu süre içinde hiçbir batı ülkesi bu katliamı durdurmak için bir girişimde bulunmaz. 1.600'ü çocuktan oluşan 10.600 Boşnak hayatını kaybeder.

MEB 100 TEMEL ESER LİSTESİ

1. Dede Korkut Hikâyeleri (İlköğretim İçin Uyarlama)
2. Mevlana'nın Mesnevisinden Seçme Hikâyeler (İlköğretim Çocukları İçin Seçme Hikâyeler)
3. Karagöz ile Hacivat (İlköğretim İçin Seçme Hikâyeler)
4. Vatan Yahut Silistre (Namık Kemal)
5. Ömer'in Çocukluğu (Muallim Naci)
6. Gulyabani (Hüseyin Rahmi Gürpınar)
7. Şermin (Tevfik Fikret)
8. Altın Işık (Ziya Gökalp)
9. Yalnız Efe (Ömer Seyrettin)
10. Çocuk Şiirleri (İbrahim Alaaddin Gövsa)
11. Hep O Şarkı (Yakup Kadri Karaosmanoğlu)
12. Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi (Orhan Seyfi Orhon)
13. Uluç Reis (Halikarnas Balıkçısı-Cevat Şakir Kabaağaçlı)
14. Damla Damla (Ruşen Eşref Ünaydın)
15. Bağrıyanık Ömer (Mahmut Yesari)
16. Domaniç Dağlarının Yolcusu (Şukufe Nihal)
17. Evvel Zaman İçinde (Eflatun Cem Güney)
18. Cumhuriyet Öncesi Yazarlardan Çocuklara Hikâyeler (Mehmet Seyda)
19. Gururlu Peri (Mehmet Seyda)
20. Akın (Faruk Nafiz Çamlıbel)
21. Havaya Uçan At (Peyami Safa)
22. Benim Küçük Dostlarım (Halide Nusret Zorlutuna)
23. Sevdalı Bulut (Nazım Hikmet)
24. Kuklacı (Kemalettin Tuğcu)
25. Yer Altında Bir Şehir (Kemalettin Tuğcu)
26. Arif Nihat Asya'dan Seçme Şiirler (Arif Nihat Asya)
27. Sait Faik Abasıyanık'tan Seçme Hikâyeler (Sait Faik Abasıyanık)
28. Koçyiğit Köroğlu (Ahmet Kutsi Tecer)
29. Az Gittik Uz Gittik (Pertev Naili Boratav)
30. Aritmetik İyi Kuşlar Pekiyi (Cemal Süreya)
31. Çocuklara Şiirler (Vehbi Cem Aşkun)
32. 87 Oğuz (Rakım Çalapala)
33. Yonca Kız (Kemal Bilbaşar)
34. Bitmeyen Gece (Mithat Enç)
35. Halime Kaptan (Rıfat Ilgaz)
36. Gümüş Kanat (Cahit Uçuk)
37. Vatan Toprağı (Mükerrem Kamil Su)
38. Barbaros Hayrettin Geliyor (Feridun Fazıl Tülbentçi)
39. Eşref Saati (Şevket Rado)
40. Nasreddin Hoca Hikâyeleri (Orhan Veli)
41. İnci'nin Maceraları (Orhan Kemal)
42. Allı ile Fırfırı (Oğuz Tansel)
43. Tiryaki Sözleri (Cenap Şahabettin)
44. Keloğlan Masalları (Tahir Alangu)
45. Billur Köşk Masalları (Tahir Alangu)
46. Osmancık (Tarık Buğra)
47. Balım Kız Dalım Oğul (Ceyhun Atuf Kansu)
48. Falaka (Ahmet Rasim)
49. Bir Gemi Yelken Açtı (Ali Mümtaz Arolat)
50. Üç Minik Serçem (Necati Cumalı)
51. Memleket Şiirleri Antolojisi (Osman Atilla)
52. Ülkemin Efsaneleri (İbrahim Zeki Burdurlu)

YEDİİKLİM

53. Anılarda Öyküler (İbrahim Zeki Burdurlu)
54. Aldı Sözü Anadolu (Mehmet Önder)
55. Göl Çocukları (İbrahim Örs)
56. Miskinler Tekkesi (Reşat Nuri Güntekin)
57. Tanrı Misafiri (Reşat Nuri Güntekin)
58. Ötleğen Kuşu (Halil Karagöz)
59. Arılar Ordusu (Bekir Yıldız)
60. Yankılı Kayalar (Yılmaz Boyunağa)
61. Yürekdede ile Padişah (Cahit Zarifoğlu)
62. Serçe Kuş (Cahit Zarifoğlu)
63. Bir Küçük Osmancık Vardı (Hasan Nail Canat)
64. Tekerlemeler

HAZIRLATILACAK ESERLER

65. Türkçede Deyimler
66. Türk Atasözlerinden Seçmeler
67. Türk Bilmecelerinden Seçmeler
68. Türk Ninnilerinden Seçmeler
69. Türkülerden Seçmeler
70. Türk Manilerinden Seçmeler

YEDİİKLİM

DÜNYA EDEBİYATI

71. Küçük Prens (A.de Exupery)
72. Şeker Portakalı (Jose Mauro de Vasconcelos)
73. Oliver Twist (Charles Dickens)
74. Alice Harikalar Ülkesinde (Lewis Carrol)
75. Gülliver'in Gezileri (Swift)
76. Define Adası (Robert Louis Stevenson)
77. Robin Hood (Howard Pyle)
78. Tom Sawyer (Mark Twain)
79. Ezop Masalları
80. Andersen Masalları I-II
81. Üç Silahşörler (Alexander Dumas)
82. La Fontaine'den Seçmeler (La Fontaine)
83. Pinokyo (Carlo Collodi)
84. 80 Günde Devr-i Alem (Jules Verne)
85. İnci (John Steinbeck)
86. Beyaz Yele (Rene Guillot)
87. Peter Pan (James Matthew Barrie)
88. Uçan Sınıf (Erich Kastner)
89. Yağmur Yağdıran Kedi (Marcel Ayme)
90. Ölümsüz Aile (Natalie Babbitt)
91. Yaşlı Adam ve Deniz (Ernest Hemingway)
92. Mutlu Prens (Oscar Wilde)
93. Şamatalı Köy (Astrid Lindgren)
94. Momo (Michael Ende)
95. Heidi (Johanna Styri)
96. İnsan Ne ile Yaşar (Leo Tolstoy)
97. Sol Ayağım (Christy Brown)
98. Hikâyeler (Anton Çehov)
99. Değirmenimden Mektuplar (Alfonse Daudet)
100. Pollyanna (Elaanor Porter)

TÜRK EDEBİYATINDA İLKLER

- İlk alfabe: Göktürk (Orhun) Alfabesi
- Bilinen en eski ve ilk destan: Alp Er Tunga Destanı
- Sagu türünün ilk örneği: Alp Er Tunga Sagusu
- İlk Türk yazarı: Yolluğ Tigin
- Bilinen ilk Türk şairi: Arpınçur Tigin
- Türkçenin ilk yazılı belgeleri: Orhun Yazıtları
- İslami dönem ilk edebi Türk eseri: "Kutadgu Bilig"dir. İlk Türkçe didaktik şiirler, aruz ölçüsünün kullanıldığı ilk yapıttır, ilk siyasetnamedir, ilk mesnevi örneğidir.
- İlk İslami Türk destanı: "Satuk Buğra Han Destanı"
- Türkçenin bilinen ilk sözlüğü: "Divanû Lügati't-Türk"
- Dede Korkut'tan ilk bahseden: Tarihçi Reşidüddin'in "Camiü't- Tevarih" adlı eseridir. Yeni harflerle ilk neşrini yapan Orhan Şaik Gökyay'dır. Eser üzerine Arapça harflerle ilk neşreden Kilisli Muallim Rıfat Bilge'dir.
- Divan sahibi ilk sanatçı: Ahmedî
- Divan edebiyatının ilk temsilcisi: Hoca Dehhani
- Tasavvuf konusunda yazılan ilk eser: Divan-ı Hikmet
- Edebiyatımızın ilk aşk mesnevisi: Şeyyad Hamza'nın "Yusuf u Züleyha"dır.
- Anadolu Türkçesiyle yazılan ilk eser: Ahmet Fakih'in yazdığı "Çarhname"-sidir.
- Türkçe ilk manzum mevlit metnini yazan: Ahmedi
- Hamse sahibi ilk sanatçı: Ali Şir Nevai
- Süslü nesrin ilk temsilcisi: Sinan Paşa
- İlk şehrengiz: Mesihi
- İlk edebi mektup: Fuzuli'nin "Şikâyetname"sidir.
- Anadolu sahasında hamse sahibi ilk sanatçı: Hamdullah Hamdi
- İlk bibliyografya yazarımız: "Kâtip Çelebi" / "Keşfü'z- Zünun"
- İlk şairler tezkiresi: Ali Şir Nevai'nin "Mecalisü'n-Nefais"i
- Anadolu sahasında ilk şuara tezkiresi: Sehi Bey'in "Heşt Behişt"idir.
- Şairlerle ilgili yazılan ilk tarafsız ve alfabetik tezkire: Latifi'nindir.
- İlk edebi anı: Babür Şah/ Babürname
- İlk şarkı örnekleri: Naili
- Divan edebiyatında çocuklar için yazılan ilk eser: Nabi /Hayriyye
- Matbaada basılan ilk yapıt: "Van Kulu Lügati"
- İlk Türkçe mevlit: Süleyman Çelebi / Vesiletü'n-Necat
- İlk edebi ve felsefi çeviri: Münif Paşa/ Muhaverat-ı Hikemiye
- İlk çeviri roman: Yusuf Kemal Paşa'nın Fransız yazar Fenelon'dan çevirdiği "Telemak" adlı eser.
- İlk resmi gazete: Takvim-i Vekayi (1831)
- İlk yarı resmî gazete: Ceride-i Havadis (1840)
- Batılı anlamda ilk günlük örneği: Direktör Ali Bey/Seyahat Jurnali
- Noktalama işaretlerini düzyazıda ilk kez kullanan: Şinasi
- Batılı anlamda ilk fabl örneklerini yazan: Şinasi
- Batılı anlamda ilk tiyatro yapıtı: Şinasi/Şair Evlenmesi

- İlk makale: Şinasi'nin Tercüman-ı Ahval'daki Mukaddime'sidir.
- İlk özel gazete: Şinasi ve Agâh Efendi'nin çıkardığı Tercüman-ı Ahval'dir.
- İlk tezli roman örneği: Nabizade Nazım/Zehra
- İlk öykü örnekleri: Ahmet Mithat Efendi/Letaif-i Rivayet
- Sahnelenen ilk tiyatro yapıtı: Namık Kemal/Vatan yahut Silistre
- İlk hikâye denemesi: Emin Nihat Bey/Müsameretname
- Batılı anlamda ilk eleştiri yazısı ve yapıtı: Namık Kemal'in "Lisan-ı Osmanî Edebiyatı Hakkında Bazı Mülahazat- ı Şamildir" yazısı, ilk eleştiri yapıtı ise "Tahrib-i Harabat"tır.
- İlk tarihî roman: Namık Kemal/Cezmi
- İlk edebi roman: Namık Kemal/İntibah
- İlk köy şiiri: Muallim Naci/Köylü Kızların Şarkısı
- İlk kafiyesiz şiir: Abdülhak Hamit Tarhan/Validem
- Heceyle yazılan ilk manzum tiyatro yapıtı: Abdülhak Hamit Tarhan/Nesteren
- Aruzla yazılan ilk manzum tiyatro yapıtı: Abdülhak Hamit Tarhan/Eşber
- İlk pastoral şiir: Abdülhak Hamit Tarhan/Sahra
- İlk polisiye roman: Ahmet Mithat Efendi'nin "Esrar-ı Cinayat" adlı romanıdır.
- Batılı anlamda ilk antoloji: Ziya Paşa'nın (üç ciltlik)/Harabat
- Türk tiyatrosunda Batı'dan eser uyarlamayı ilk kez yapan: Ahmet Vefik Paşa

YEDİİKLİM

- Türkçe sözlük adını ilk kullanan, ilk yerli roman olan "Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat"ı yazan: Şemsettin Sami
- İlk tarih ve coğrafya ansiklopedimiz: Şemsettin Sami/Kamusü'l-Alam
- İlk köy romanı: Nabizade Nazım/Karabibik
- İlk realist roman: Recaizade Mahmut Ekrem/Araba Sevdası
- Çocuklara yönelik ilk dergi: Mümeyyiz (1869)
- Tanzimat'tan sonraki edebiyatımızın ilk kadın şairi: Nigar Hanım
- İlk kadın romancı: Fatma Aliye Hanım
- İlk mizah dergisi: Teodor Kasap/Diyojen
- İlk mizahi sözlük: Direktör Ali Bey/Lehçetü'l-Hakayık
- İlk psikolojik roman denemesi: Nabizade Nazım'ın/Zehra
- İlk dergi: Münif Paşa/Mecmua-ı Fünun
- İlk edebi beyannameyi yayımlayan: Fecriati Topluluğu
- Anjambmanı ilk kullanan şair: Tevfik Fikret
- İlk mensur şiir: Halit Ziya/Mensur Şiirler
- İlk psikolojik roman: Mehmet Rauf/Eylül
- İlk önemli fıkra yazarı: Ahmet Rasim
- Çocuklar için yazılmış ilk şiir kitabı: Tevfik Fikret / Şermin
- Batılı anlamda ilk edebiyat tarihi: Fuat Köprülü
- İlk çocuk romanı: Mahmut Yesari/Bağrı Yanık Ömer
- Röportaj türünün ilk örneği: Ruşen Eşref Ünaydın/Diyorlar ki

- Milli Edebiyat ifadesi ilk kez kullanılan: Genç Kalemler
- Dış Türkleri konu alan ilk roman: Ahmet Hikmet Müftüoğlu/Gönül Hanım
- Cumhuriyet Dönemi köy romancılığının ilk örneği: Yakup Kadri/Yaban
- Türk sözcüğünü ilk kullanan şair: Mehmet Emin Yurdakul
- İlk Türk sosyologu: Ziya Gökalp
- "Orhun Abideleri"nden ilk söz eden Türk: Necip Asım Yazıksız
- İlk otobiyografik roman: Peyami Safa/ Dokuzuncu Hariciye Koğuşu (Dünya roman tarihinde kahramanın adı verilmeyen ilk romandır.)
- İlk fütürist (gelecekçi) sanatçımız: Ercüment Behzat Lav
- İlk TDK roman ödülü: Oktay Akbal/ Suçumuz İnsan Olmak (1957)
- İlk TDK şiir ödülü: Fazıl Hüsnü Dağlarca /Delice Böcek
- Köyden şehre göçü ilk kez işleyen: Orhan Kemal
- Heceyle yazılmış, sanat değeri taşıyan ilk manzum piyes: Yusuf Ziya Ortaç/Binnaz
- İlk postmodern roman: Oğuz Atay/Tutunamayanlar
- İlk monolog tarzıyla yazılmış ilk roman: Adalet Ağaoğlu/Bir Düğün Gecesi
- Hikâyede gerçek anlamda Anadolu'yu işleyen ilk yazar: Refik Halit Karay
- Tiyatroda ilk kadın oyuncu: Afife Jale (Hüseyin Cahit'in yazdığı "Yamalar" adlı oyunda oynamıştır.)
- İlk epik tiyatro: Haldun Taner/Keşanlı Ali Destanı

AVRUPA VE DÜNYA EDEBİYATINDA İLKLER

- İlk büyük destan şairi: Homeros
- İlk trajedi sanatçısı: Aiskhylos
- İlk büyük komedya sanatçısı: Aristophanes
- Deneme türünün kurucusu: Montaigne
- İlk biyografi yazarı: Plutarkhos
- Tarih türünün kurucusu: Heredot
- Dünyada bilinen ilk destan: Sümerlerin / Gılgamış Destanı
- İlk psikolojik roman: Madam de La Fayette /Princesse de Cleves
- İlk öykü örneği: Boccacio/Decameron
- Olay öyküsünün öncüsü: Guy de Maupassant
- Durum/Kesit öyküsünün öncüsü: A. Çehov
- İlk roman örneği: Rebelais / Gargaunta
- İlk modern roman: Cervantes /Don Kişot
- İlk tarihi roman: W. Scott/Waverley
- İlk fabl örneği (Batı): Aisopos (Ezop) / Fabllar
- İlk fabl örneği (Doğu): Beydaba /Kelile ile Dimne
- Pastoral şiirin kurucusu: Theokritos
- İlk lirik şair: Sappho
- Didaktik şiirin kurucusu: Hesiodos
- İlk mensur şiir: Baudelaire /Küçük Mensur Şiirler
- İlk anı yazarı: Ksenophon /Anabasis
- Klasisizmin kuramcısı: Boileau /Şiir Sanatı
- Romantizmin kuramcısı: Victor Hugo/ Cromvell eserinin ön sözü
- İlk realist roman: G. Flaubert /Madame Bovary
- Natüralizmin kuramcısı: Emile Zola

TÜRK EDEBİYATINDA SANATÇILARIN UNVANLARI

- Sultanü'ş-şuara (şairler sultanı): Baki
- Hiciv üstadı: Nefi
- Istırap şairi: Fuzuli
- Zevk-eğlence şairi: Nedim
- Lale devri şairi: Nedim
- Hacı kalfa: Kâtip Çelebi
- Vatan şairi: Namık Kemal
- Hürriyet şairi: Namık Kemal
- Tezatlar şairi: Abdülhak Hamit Tarhan Şair-i Azam: Abdülhak Hamit Tarhan
- Üstat: Recaizade Mahmut Ekrem
- Millî şair/Türk şairi: Mehmet Emin Yurdakul
- Mistik şair: Necip Fazıl Kısakürek
- Sokağı getiren romancı: Hüseyin Rahmi Gürpınar
- Server Bedii: Peyami Safa
- Ağıtlar şairi: Recaizade Mahmut Ekrem
- Bayrak şairi: Arif Nihat Asya
- Evler şairi: Behçet Necatigil
- Çimdik: Yusuf Ziya Ortaç
- Kirpi: Refik Halit Karay
- Ölüm şairi: Cahit Sıtkı Tarancı
- Türk Shakespeare: Orhan Asena
- Yazı makinesi: Ahmet Mithat Efendi
- İstanbul öykücüsü: Sait Faik Abasıyanık
- Halikarnas Balıkçısı: Cevat Şakir Kabaağaçlı
- Ümmetçi şair: Mehmet Akif Ersoy
- Gurbet şairi: Kemalettin Kamu
- Deli Ozan, Çamdeviren: Faruk Nafiz Çamlıbel
- Feylesof: Rıza Tevfik Bölükbaşı
- Stepne: Rıfat Ilgaz
- İstanbul şairi: Yahya Kemal Beyatlı
- Anadolu şairi: Ömer Bedrettin Uşaklı
- Sokağı şiire getiren şair: Orhan Veli Kanık
- Bozkırın Tezenesi: Neşet Ertaş

KURTULUŞ SAVAŞINI KONU ALAN YAZARLAR VE ROMANLARI

- Mehmet Rauf: Halas
- Ahmet Hamdi Tanpınar: Sahnenin Dışındakiler
- Hasan İzzettin Dinamo: Kutsal İsyar
- Attila İlhan: Kurtlar Sofrası
- Aka Gündüz: Dikmen Yıldızı
- Halide Edip Adıvar: Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye
- İlhan Tarus: Vatan Tutkusu, Hükûmet Meydanı, Var Olmak
- İlhan Selçuk: Yüzbaşı Selahattin'in Romanı
- Samim Kocagöz: Kalpaklılar, Doludizgin
- Kemal Tahir: Esir Şehrin Mahpusu, Yorgun Savaşçı, Esir Şehrin İnsanları
- Mithat Cemal Kuntay: Üç İstanbul
- Peyami Safa: Biz İnsanlar, Sözde Kızlar
- Talip Apaydın: Toz Duman İçinde, Vatan Dediler, Köylüler
- Tarık Buğra: Küçük Ağa, Küçük Ağa Ankara'da
- Yakup Kadri Karaosmanoğlu: Ankara, Yaban, Sodom ve Gomore

YEDİİKLİM

TÜRK EDEBİYATINDAKİ ÖNEMLİ DERGİLER

- Varlık: Yaşar Nabi Nayır tarafından çıkarılmıştır. Türk edebiyatının en uzun soluklu dergisidir.
- Akbaba: Orhan Seyfi Orhon ve Yusuf Ziya Ortaç tarafından çıkarılan bir dergidir.
- Büyük Doğu: Necip Fazıl Kısakürek'in çıkardığı dergidir.
- Ağaç: Necip Fazıl tarafından çıkarılmıştır.
- A dergisi: II. Yeni akımına destek olmak için çıkarılmıştır.
- Papirüs: Cemal Süreya tarafından çıkarılmıştır.
- Hisar: Munis Faik Ozansoy tarafından çıkarılmıştır.
- Çınaraltı: Orhan Seyfi ve Yusuf Ziya'nın çıkardıkları Türkçü ve fikir ve sanat dergisidir.
- Resimli Ay: Zekeriya Sertel'in çıkardığı "gerçekçi" halk dergisidir.
- Dergâh: İlk olarak Mustafa Nihat Özön tarafından çıkarılmıştır. Daha sonra ise 1990'da Ezel Erverdi tarafından yeniden çıkarılmıştır.
- Diriliş: Sezai Karakoç tarafından çıkarılmıştır.
- Genç Kalemler: Ömer Seyfettin ve Ali Cenap tarafından çıkarılmıştır.
- Kadro: Yakup Kadri tarafından çıkarılmıştır.
- Mavera: Rasim Özdenören, Cahit Zarifoğlu, E. Beyazıt, M. Akif İnan tarafından çıkarılmıştır.
- Türk Yurdu: Türk Yurdu Cemiyetinin yayın organıdır.
- Türk Dili: TDK tarafından çıkarılmıştır.
- Ülkü: Halk evleri tarafından çıkarılmıştır.

YANLIŞ BATILILAŞMAYI İŞLEYEN ESERLER

- Felatun Bey ile Rakım Efendi: A. Mithat Efendi
- Sözde Kızlar: Peyami Safa
- Fatih-Harbiye: Peyami Safa
- Araba Sevdası: Recaizade Mahmut Ekrem
- Şıpsevdi: Hüseyin Rahmi Gürpınar
- Mürebbiye: Hüseyin Rahmi Gürpınar
- Kiralık Konak: Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- Yaprak Dökümü: Reşat Nuri Güntekin

YEDİİKLİM

Eser	Yazarı	Başkahramanı
Aganta Burina Burinata	Halikarnas Balıkçısı	Zeynel Ağa, Süleyman Kaptan
Akif Bey	Namık Kemal	Akif Bey, Dilruba
Anayurt Oteli	Yusuf Atılgan	Zebercet, Ortalıkçı Kadın
Araba Sevdası	R. Mahmut Ekrem	Bihruz Bey, Firdevs Hanım
Aşk-ı Memnu	Halit Ziya Uşaklıgil	Adnan Bey, Bihter, Firdevs Hanım
Ateşten Gömlek	Halide Edip Adıvar	Ayşe, Peyami, Binbaşı İhsan
Ayaşlı ve Kiracıları	Memduh Şevket Esendal	Ayaşlı İbrahim Efendi
Bereketli Topraklar Üzerinde	Orhan Kemal	İflahsızın Yusuf, Köse Hasan, Pehlivan Ali
Bir Düğün Gecesi	Adalet Ağaoğlu	Fitnat Hanım, Tezel, Ayşe
Cezmi	Namık Kemal	Adil Giray, Şehriyar
Çalıkuşu	Reşat Nuri Güntekin	Feride, Kamuran, Dr. Hayrullah
Devle Ana	Kemal Tahir	Devlet Hatun, Ertuğrul, Osman
Dokuzuncu Hariciye Koğuşu	Peyami Safa	Hasta Çocuk, Nüzhet
Esir Şehrin İnsanları	Kemal Tahir	Kamil Bey, Nemide Hanım, Ayşe, Ahmet
Eylül	Mehmet Rauf	Suat Hanım, Süreyya Bey, Necip
Fahim Bey ve Biz	Abdulhak Şinasi Hisar	Fahim Bey, Saffet Hanım
Fatih - Harbiye	Peyami Safa	Neriman, Şinasi, Macit
Gönül Hanım	Ahmet Hikmet Müftüoğlu	Gönül Hanım, Üsteğmen Mehmet Tolun
Gülnihal	Namık Kemal	Gülnihal, Kaplan Paşa, Muhtar
Huzur	Ahmet Hamdi Tanpınar	Mümtaz, Nuran
İbrahim Efendi Konağı	Samiha Ayverdi	İbrahim Efendi, Salih Bey, Yusuf Bey, Şevkiye Hanım, Zalim Bey
İnce Memed	Yaşar Kemal	Abdi Ağa, Memed
Karabibik	Nabızade Nazım	Karabibik, Huri, Yosturoğlu
Kaşağı	Ömer Seyfettin	Kahraman anlatıcı, Hasan
Keşanlı Ali Destanı	Haldun Taner	Keşanlı Ali, Zilha
Kırık Hayatlar	Halit Ziya Uşaklıgil	Ömer Behiç, Vedide, Neyyir

Eser	Yazarı	Başkahramanı
Kiralık Konak	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Seniha, Naim Efendi
Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç	Hüseyin Rahmi Gürpınar	İrfan Galip
Kuyucaklı Yusuf	Sabahattin Ali	Yusuf, Muazzez, Şahinde
Küçük Ağa	Tarık Buğra	İstanbullu Hoca, Salih
Mai ve Siyah	Halit Ziya Uşaklıgil	Ahmet Cemil
Mürebbiye	Hüseyin Rahmi Gürpınar	Dehri Efendi, Anjel, Şemi
Nur Baba	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Nur Baba, Ziba Hanım, Nigar Hanım
Sarı Naciye	Recep Bilginer	Sarı Naciye, Elçi
Sergüzeşt	Samipaşazade Sezai	Dilber, Celal Bey
Sessiz Ev	Orhan Pamuk	Metin, Faruk Bey, Nilgün
Sinekli Bakkal	Halide Edip Adıvar	Kız Tevfik, Emine, Rabia
Sodom ve Gomore	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Sami Bey, Leyla
Sözde Kızlar	Peyami Safa	Nafi Bey, Mebrure
Şair Evlenmesi	Şinasi	Müştak Bey, Kumru Hanım
Şık	Hüseyin Rahmi Gürpınar	Şöhret Bey, Madam Potiş
Üç İstanbul	Mithat Cemal Kuntay	Adnan, Süheyla
Şıpsevdi	Hüseyin Rahmi Gürpınar	Meftun Bey, Kasım Efendi, Edibe
Tatarcık	Halide Edip Adıvar	Lale (Tatarcık), Recep
Tutunamayanlar	Oğuz Atay	Turgut Özben, Selim Işık
Vatan Yahut Silistre	Namık Kemal	İslam Bey, Zekiye
Vurun Kahpeye	Halide Edip Adıvar	Aliye, Uzun Hüseyin, Tosun Bey
Yaban	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Ahmet Celal, Emine
Yaprak Dökümü	Reşat Nuri Güntekin	Ali Riza Bey, Fikret, Necla, Leyla
Yeşil Gece	Reşat Nuri Gültekin	Şahin Bey, Rasim, Mühendis Deli Necip
Yılanların Öcü	Fakir Baykurt	Kara Bayram, Irazca, Haceli
Yılkı Atı	Abbas Sayar	Doru Kısrak, İbrahim
Yine Bir Gülnihal	Turan Oflazoğlu	İsmail Dede Efendi
Yorgun Savaşçı	Kemal Tahir	Yüzbaşı Cemil, Neriman